

Fremsat den 29. april 2021 af udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye)

Forslag

til

Lov om ændring af udlændingeloven, lov om dansk indfødsret og integrationsloven

(Indførelse af almindelig klageadgang på visumområdet, karenperiode i visse visumsager og tilvejebringelse af hjemmel til at udstede langtidvisum til diplomater m.v. og forskellige justeringer af reglerne for beskæftigelse, privat indkvartering og indkvartering i egenfinansieret bolig for asylansøgere, tydeliggørelse af hjemlen for iværksættelse af separat indkvartering af gifte eller samlevende mindreårige udlændinge og fuldbyrdelse af afgørelser om anbringelse af uledsagede mindreårige samt genindførelse af erklæringsadgang for tidligere danske statsborgere m.v.)

§ 1

I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1513 af 22. oktober 2020, som ændret bl.a. ved lov nr. 2194 af 29. december 2020, lov nr. 2195 af 29. december 2020, § 3 i lov nr. 415 af 13. marts 2021 og senest ved § 1 i lov nr. 721 af 27. april 2021, foretages følgende ændringer:

1. I § 4 a indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* Der kan i medfør af Schengenkonventionens artikel 18 udstedes visum til længerevarende ophold med gyldighed begrænset til Danmark (langtidvisum), dog højst med en gyldighedsperiode på 1 år, til en udlænding, der er meddelt opholdstilladelse efter Wienerkonventionen om diplomatiske forbindelser, Wienerkonventionen om konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster indgået i medfør af lov om rettigheder og immuniteter for internationale organisationer, jf. § 47, stk. 1, med henblik på at udlændingen kan indrejse her i landet og få udstedt et opholdskort.«

2. I § 4 c indsættes som *stk. 7* og *8*:

»*Stk. 7.* En udlænding kan ikke få visum efter § 4, stk. 1, i 3 år, hvis udlændingen efter indreisen føder et barn her i landet, uden forinden indreisen at have indgået aftale med et privat fødested om fødslen, jf. dog stk. 8.

Stk. 8. Stk. 7 finder ikke anvendelse, hvis udlændingen godtgør, at fødslen her i landet skyldes omstændigheder, der ikke kan lægges udlændingen til last, eller hvis der foreligger ganske særlige grunde, herunder hvis en afskæring af udlændingens muligheder for at få visum vil udgøre en åbenbart uforholdsmæssig reaktion.«

3. § 4 e ophæves.

4. § 14 a, stk. 2, nr. 4, affattes således:

»4) udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i § 10, men som ikke kan udsendes af landet, jf. § 31.«

5. I § 14 a indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»*Stk. 3.* Godkendelse til beskæftigelse efter stk. 1 meddeles for højst 1 år og kan herefter forlænges for perioder på op til 1 år ad gangen. En ansøgning om forlængelse af godkendelse til beskæftigelse skal indgives før godkendelsens udløb.«

Stk. 3-5 bliver herefter stk. 4-6.

6. § 14 a, stk. 4, som bliver stk. 5, affattes således:

»*Stk. 5.* Medmindre helt særlige grunde taler derimod, træffer Udlændingestyrelsen afgørelse om, at en udlænding, som er meddelt en godkendelse til beskæftigelse efter denne bestemmelse, ikke længere har ret til at tage beskæftigelse i følgende tilfælde:

- 1) Godkendelsen efter stk. 1 er opnået ved svig.
- 2) Betingelserne i stk. 1 ikke længere er opfyldt.
- 3) Udlændingen efter tidspunktet for godkendelse efter stk. 1 bliver omfattet af en af undtagelserne i stk. 2.
- 4) Vilkårene i den indgåede kontrakt, jf. stk. 4, ikke overholdes.
- 5) Udlændingen udebliver fra sit indkvarteringssted omfattet af § 42 a, stk. 5, eller uden tilladelse har taget ophold uden for et indkvarteringssted.
- 6) Udlændingen ikke betaler de udgifter, som den pågældende er pålagt at betale i medfør af § 42 a, stk. 4, 1. pkt.«

7. I § 25 a, stk. 1, nr. 1, og § 60, stk. 1, 1. pkt., ændres »§ 42 a, stk. 7, 4. pkt.« til: »§ 42 a, stk. 7, 5. pkt.«

8. I § 34, stk. 2, nr. 4, § 36, stk. 2, 1. pkt., § 36, stk. 5, § 36, stk. 6, § 46 a, stk. 6, nr. 1, der bliver stk. 7, nr. 1, og § 60, stk. 1, 1. pkt., ændres »§ 42 a, stk. 7, 3. pkt.« til: »§ 42 a, stk. 7, 4. pkt.«

9. I § 42 a, stk. 7, indsættes efter 2. pkt. som nyt punktum:
»Indkvarteringen af en mindreårig udlænding, der er samlevende eller har indgået ægteskab, religiøs vielse uden borgerlig gyldighed eller andet ægteskabslignende forhold, sker separat af hensyn til den mindreåriges tarv, herunder hensynet til at give den mindreårige en betækningsperiode, medmindre hensynet til familiens enhed tilsiger fælles indkvartering, og dette ikke er i strid med den mindreåriges tarv.«

10. § 42 k, stk. 2, nr. 4, affattes således:

»4) udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i § 10, men som ikke kan udsendes af landet, jf. § 31,«

11. § 42 k, stk. 6, affattes således:

»Stk. 6. Medmindre helt særlige grunde taler derimod, træffer Udlændingestyrelsen afgørelse om, at en udlænding, som er meddelt en godkendelse til at flytte i egen bolig efter denne bestemmelse, skal tage ophold på et indkvarteringssted efter Udlændingestyrelsens nærmere bestemmelse i følgende tilfælde:

- 1) Godkendelsen efter stk. 1 er opnået ved svig.
- 2) Betingelserne i stk. 1 ikke længere er opfyldt.
- 3) Udlændingen efter tidspunktet for godkendelse efter stk. 1 bliver omfattet af en af undtagelserne i stk. 2.
- 4) Villkårene i den indgåede kontrakt, jf. stk. 5, ikke overholdes.
- 5) Udlændingen udebliver fra det indkvarteringssted, Udlændingestyrelsen har godkendt, jf. stk. 1, eller uden tilladelse tager ophold uden for dette indkvarteringssted.«

12. § 42 l, stk. 2, nr. 5, affattes således:

»5) udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i § 10, men som ikke kan udsendes af landet, jf. § 31, og«

13. § 42 l, stk. 6, affattes således:

»Stk. 6. Medmindre helt særlige grunde taler derimod, træffer Udlændingestyrelsen afgørelse om, at en udlænding, som er meddelt en godkendelse til at indkvartere sig privat efter denne bestemmelse, skal tage ophold på et indkvarteringssted efter Udlændingestyrelsens nærmere bestemmelse i følgende tilfælde:

- 1) Godkendelsen efter stk. 1 eller 3 er opnået ved svig.
- 2) Betingelserne i stk. 1 eller 3 ikke længere er opfyldt.
- 3) Udlændingen efter tidspunktet for godkendelse efter stk. 1 bliver omfattet af en af undtagelserne i stk. 2.
- 4) Villkårene i den indgåede kontrakt, jf. stk. 4, ikke overholdes.

5) Udlændingen udebliver fra det indkvarteringssted, Udlændingestyrelsen har godkendt efter stk. 1 eller 3, eller uden tilladelse tager ophold uden for dette indkvarteringssted.«

14. I § 45 a indsættes som stk. 5:

»Stk. 5. Styrelsen for International Rekruttering og Integration, Udenrigsministeriet og efterretningstjenesterne kan uden udlændingens samtykke udveksle oplysninger fra en sag omfattet af § 47, stk. 1, i det omfang dette kan have betydning for efterretningstjenesternes varetagelse af sikkerhedsmæssige opgaver eller udenrigsministerens behandling af sager efter § 47, stk. 1.«

15. I § 46 a, stk. 1, ændres »stk. 4 og 6« til: »stk. 4, 5 og 7«.

16. I § 46 a indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:

»Stk. 5. Udlændingestyrelsens afgørelser om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser og sociale foranstaltninger, jf. § 42 a, stk. 1 og 2, vedrørende udlændinge, der er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse efter § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, kan påklages til Ankestyrelsen. Kapitel 9 og 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område finder anvendelse på sådanne afgørelser.«

Stk. 5-8 bliver herefter til stk. 6-9.

17. § 46 a, stk. 5, 2. pkt., der bliver stk. 6, 2. pkt., ophæves.

18. I § 46 a, stk. 6, nr. 1, der bliver stk. 7, nr. 1, indsættes som 2. pkt.:

»En afgørelse efter § 42 a, stk. 7, 4. pkt., om separat indkvartering, jf. § 42 a, stk. 7, 3. pkt., kan dog påklages.«

19. I § 46 a, stk. 8, der bliver stk. 9, ændres »stk. 5, 1. pkt.« til: »stk. 6.«

20. I § 47, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »forbindelser«, »Wienerkonventionen om konsulære forbindelser«, og »artikel 1 h i Wienerkonventionen« ændres til: »artikel 1 h i Wienerkonventionen om diplomatiske forbindelser, artikel 1 j i Wienerkonventionen om konsulære forbindelser«.

21. I § 47 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Afgørelser efter § 4 a, stk. 3, træffes af udenrigsministeren i forlængelse af, at en udlænding er meddelt opholdstilladelse efter Wienerkonventionen om diplomatiske forbindelser, Wienerkonventionen om konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster indgået i medfør af lov om rettigheder og immuniteter for internationale organisationer, jf. stk. 1.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

22. I § 47, stk. 2, 2. pkt., som bliver stk. 3, 2. pkt., ændres »stk. 2« til: »stk. 2 og 3«.

23. I § 56 b, stk. 1, ændres »§ 62 l, stk. 1« til: »§ 62 l, stk. 1, 1. pkt.«

24. I § 56 b, stk. 1, og § 56 e, stk. 1, ændres »§ 62 l, stk. 8« til: »§ 62 l, stk. 10«.

25. I § 58 h, stk. 1, indsættes efter »Integration«: »og Udenrigsministeriet«.

26. I § 58 h, stk. 2, indsættes efter »Integration«: »eller Udenrigsministeriet«.

27. I § 62 l, stk. 1, indsættes som 2. og 3. pkt.:

»Kommunalbestyrelsen har ansvaret for, at afgørelser truffet efter 1. pkt. og afgørelser truffet efter regler fastsat i medfør af stk. 10, nr. 7, fuldbyrdes. Kommunen har mod behørig legitimation og uden retskendelse adgang til et indkvarteringssted, jf. § 42 a, stk. 5, eller et anbringelsessted, jf. § 66, stk. 1, i lov om social service, for at eftersøge og medtage en uledsaget mindreårig udlænding med henblik på fuldbyrdelse af disse afgørelser.«

28. I § 62 l indsættes efter stk. 6 som nye stykker:

»Stk. 7. Fuldbyrdelse af afgørelser truffet efter stk. 1, 1. pkt., og afgørelser truffet efter regler fastsat i medfør af stk. 10, nr. 7, skal ske så skånsomt, som omstændighederne tillader, og med henblik på at sikre den uledsagede mindreårige udlændings tarv. Kommunen skal afsøge mulighederne for at opnå den uledsagede mindreårige udlændings og den pågældendes repræsentants, jf. § 56 a, stk. 1, og eventuelt andre familiemedlemmers eller netværkets frivillige medvirken til afgørelsens fuldbyrdelse, medmindre hensynet til den pågældendes behov i afgørende grad taler imod.

Stk. 8. Politiet yder bistand til kommunen ved udøvelsen af beføjelser efter stk. 1, 3. pkt. Regler fastsat i medfør af § 64, stk. 5, 2. pkt., i lov om social service finder tilsvarende anvendelse for politiets bistand efter 1. pkt. Fuldbyrdelse af en afgørelse truffet efter regler fastsat i medfør af stk. 10, nr. 7, hvor politiet yder bistand til kommunen efter 1. pkt., skal registreres og indberettes af kommunen til Ankestyrelsen. Ankestyrelsen udarbejder årligt en oversigt over anvendelsen af bestemmelsen.«

Stk. 7-10 bliver herefter stk. 9-12.

§ 2

I lov om dansk indfødsret, jf. lovbekendtgørelse nr. 1191 af 5. august 2020, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 5 indsættes:

»§ 5 A. En tidligere dansk statsborger, der har fortabt sin danske indfødsret i medfør af den tidligere gældende § 7 i lov om dansk indfødsret, jf. lovbekendtgørelse nr. 422 af 7. juni 2004, og som opfylder betingelserne i stk. 2 og 3, erhverver dansk indfødsret ved inden den 1. juli 2026 over for Udlændinge- og Integrationsministeriet at afgive skriftlig erklæring herom.

Stk. 2. Erklæring efter stk. 1 kan afgives af tidligere danske statsborgere, der ikke er idømt en ubetinget frihedsstraf i perioden mellem fortabelsen af den danske indfødsret og afgivelsen af erklæring, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. For tidligere danske statsborgere over 22 år, der er født i udlandet, er det i tilfælde, hvor der ikke ved det fyldte 22. år er truffet en afgørelse i medfør af § 8 i lov om dansk indfødsret, endvidere en betingelse, at de pågældende inden det fyldte 22. år har haft bopæl her i riget eller ophold her i riget af sammenlagt mindst 1 års varighed.

Stk. 4. Erhverver en tidligere dansk statsborger indfødsret ved afgivelse af erklæring i medfør af stk. 1, tilkommer indfødsretten også den pågældendes barn, herunder adoptivbarn, medmindre det udtrykkeligt er angivet, at et barn ikke skal være omfattet af erhvervelsen af indfødsret. Det er en forudsætning for et barns erhvervelse af dansk indfødsret, at den erklærende har del i forældremyndigheden over barnet, og at barnet er ugift og under 18 år. Er barnet undergivet fælles forældremyndighed, skal den anden forældremyndighedsindehaver meddele samtykke til, at barnet erhverver indfødsret med den erklærende. For et adoptivbarn er det tillige en betingelse, at adoptionen har gyldighed efter dansk ret. Det er endvidere en forudsætning for et barns erhvervelse af dansk indfødsret, at barnet opfylder det samme vandelsskrav, som stilles til den erklærende.«

2. I § 12, stk. 1, 4. pkt., indsættes efter »§ 5«: », § 5 A«.

§ 3

I integrationsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1146 af 22. juni 2020, som ændret ved lov nr. 2189 af 29. december 2020, foretages følgende ændring:

1. § 22, stk. 1, affattes således:

»Stk. 1. En udlænding omfattet af § 2, stk. 2, 3 eller 4, der er blevet tilbudt et selvforsørgelses- og hjemrejseprogram eller et introduktionsprogram, jf. § 16, stk. 1, 2 eller 9, ikke modtager hjælp efter §§ 22-25 i lov om aktiv socialpolitik og efter den 1. januar 2018 har bestået Prøve i Dansk 2, jf. § 9, stk. 1, i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. eller FVU-læsning, trin 2, jf. lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne, eller tilsvarende eller højere prøve i dansk, kan efter ansøgning modtage en danskbonus, som udbetales som et skattefrit engangsbeløb på 6.494 kr. (2021-niveau).«

§ 4

Stk. 1. Loven træder i kraft ved bekendtgørelsen i Lovtidende, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. §§ 1 og 2 træder i kraft den 1. juli 2021.

Stk. 3. Lovforslaget kan stadfæstes straks efter dets vedtagelse.

§ 5

Stk. 1. Lovens § 1, nr. 2, finder ikke anvendelse for udlændinge, der inden lovens ikrafttræden har indgivet ansøgning om visum, eller for udlændinge, der inden lovens ikrafttræden har født her i landet under et visumophold.

Stk. 2. Lovens § 1, nr. 5, har virkning for udlændinge, der på tidspunktet for lovens ikrafttræden er meddelt en godken-

delse til beskæftigelse efter udlændingelovens § 14 a, stk. 1. For disse udlændinge træffer Udlændingestyrelsen afgørelse om, at godkendelsen til beskæftigelse vil være gyldig i et år fra lovens ikrafttræden med mulighed for forlængelse, medmindre der er grundlag for at inddrage godkendelsen efter udlændingelovens § 14 a, stk. 5.

Stk. 3. Lovens § 1, nr. 6, har virkning for udlændinge, der på tidspunktet for lovens ikrafttræden er i beskæftigelse i medfør af udlændingelovens § 14 a.

Stk. 4. Lovens § 1, nr. 11, får virkning for udlændinge, der på tidspunktet for lovens ikrafttræden er indkvarteret i egen bolig i medfør af udlændingelovens § 42 k.

Stk. 5. Lovens § 1, nr. 13, får virkning for udlændinge, der på tidspunktet for lovens ikrafttræden er indkvarteret privat i medfør af udlændingelovens § 42 l.

Stk. 6. Lovens § 1 nr. 16, finder ikke anvendelse for klager eller anmodninger om genoptagelse af afgørelser, der

er indgivet før lovens ikrafttræden. Sådanne sager behandles af Udlændingenævnet.

Stk. 7. Regler fastsat i medfør af udlændingelovens § 46 a, stk. 8, jf. lovbekendtgørelse nr. 1513 af 22. oktober 2020, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af forskrifter udstedt i medfør af udlændingelovens § 46 a, stk. 9.

Stk. 8. Regler fastsat i medfør af udlændingelovens § 62 l, stk. 7-9, jf. lovbekendtgørelse nr. 1513 af 22. oktober 2020, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af forskrifter udstedt i medfør af udlændingelovens § 62 l, stk. 9-11.

§ 6

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men lovens §§ 1 og 2 kan ved kongelig anordning sættes helt eller delvis i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de henholdsvis færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets hovedpunkter
  - 2.1. Udstedelse af langtidsvisum til udlændinge, der nyder diplomatiske rettigheder, m.fl.
    - 2.1.1. Gældende ret
      - 2.1.1.1. Udstedelse af visum
      - 2.1.1.2. Opholdstilladelse til personer, som nyder diplomatiske rettigheder i medfør af Wienerkonventionerne om diplomatiske og konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, m.fl.
      - 2.1.1.3. Udveksling af oplysninger mellem udlændingemyndighederne og efterretningstjenesterne i forbindelse med behandlingen af en sag efter udlændingeloven
      - 2.1.1.4. Konsultationer med myndighederne i et andet Schengenland i medfør af Schengenkonventionens artikel 25 og sletning af udlændinge i SIS II
    - 2.1.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser
    - 2.1.3. Den foreslåede ordning
  - 2.2. Karensperiode i visumsager
    - 2.2.1. Gældende ret
      - 2.2.1.1. Udstedelse af visum
      - 2.2.1.2. Karens som følge af visumoverskridelser (overstay)
      - 2.2.1.3. Karens som følge af udvisning, ansøgning om asyl eller ansøgninger om opholdstilladelse på andet grundlag end asyl
    - 2.2.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser
    - 2.2.3. Den foreslåede ordning
- 2.3. Indførelse af almindelig klageadgang i alle visumsager
  - 2.3.1. Gældende ret
    - 2.3.1.1. Visumkodeksens regler om afslag på visum og klageadgang
    - 2.3.1.2. Nationale regler om kompetencefordelingen og om meddelelse af afslag på, annullering eller inddragelse af visum
    - 2.3.1.3. Nationale regler om indgivelse af klager over afslag på, annullering eller inddragelse af visum
    - 2.3.1.4. Behandling af visumansøgninger på de danske diplomatiske og konsulære repræsentationer i udlandet
  - 2.3.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser

-
- 2.3.3. Den foreslåede ordning
  - 2.4. Asylansøgers adgang til beskæftigelse
    - 2.4.1. Gældende ret
    - 2.4.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser
      - 2.4.2.1. Skærpelse af reglerne om adgangen til beskæftigelse for udlændinge på tålt ophold
      - 2.4.2.2. Tidsbegrænsning af adgang til beskæftigelse
      - 2.4.2.3. Skærpelse af reglerne om inddragelse af godkendelser til beskæftigelse
    - 2.4.3. Den foreslåede ordning
      - 2.4.3.1. Skærpelse af reglerne om adgangen til beskæftigelse for udlændinge på tålt ophold
      - 2.4.3.2. Tidbegrænsning af adgang til beskæftigelse
      - 2.4.3.3. Skærpelse af reglerne om inddragelse af godkendelser til beskæftigelse
  - 2.5. Asylansøgers adgang til at flytte i egen bolig og til privat indkvartering
    - 2.5.1. Gældende ret
      - 2.5.1.1. Adgang til at flytte i egen bolig
      - 2.5.1.2. Adgang til privat indkvartering
    - 2.5.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser
      - 2.5.2.1. Skærpelse af reglerne om adgangen til at flytte i egen bolig og til privat indkvartering for udlændinge på tålt ophold
      - 2.5.2.2. Skærpelse af reglerne om inddragelse af godkendelse til at flytte i egen bolig og til privat indkvartering
    - 2.5.3. Den foreslåede ordning
      - 2.5.3.1. Skærpelse af reglerne om adgangen til at flytte i egen bolig og til privat indkvartering for udlændinge på tålt ophold
      - 2.5.3.2. Skærpelse af reglerne om inddragelse af godkendelse til at flytte i egen bolig og til privat indkvartering
  - 2.6. Overførsel af klageadgang fra Udlændingenævnet til Ankestyrelsen
    - 2.6.1. Gældende ret
      - 2.6.1.1. Udlændingestyrelsens afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser og sociale foranstaltninger
      - 2.6.1.2. Udlændingenævnets kompetence
      - 2.6.1.3. Ankestyrelsens kompetence
    - 2.6.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser
    - 2.6.3. Den foreslåede ordning

-
- 2.7. Tydeliggørelse af hjemlen for iværksættelse af separat indkvartering af gifte eller samlevende mindreårige udlændinge
    - 2.7.1. Gældende ret
      - 2.7.1.1. Lovgivning
      - 2.7.1.2. Administrativ praksis
    - 2.7.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser
    - 2.7.3. Den foreslåede ordning
  - 2.8. Fuldblydelse af afgørelser om anbringelse af uledsagede mindreårige udlændinge
    - 2.8.1. Gældende ret
    - 2.8.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser
    - 2.8.3. Den foreslåede ordning
  - 2.9. Genindførelse af erklæringsadgangen for tidligere danske statsborgere
    - 2.9.1. Gældende ret
      - 2.9.1.1. Grundlovens § 44
      - 2.9.1.2. Den tidligere erklæringsadgang for tidligere danske statsborgere
      - 2.9.1.3. Gebyr i erklæringsager
      - 2.9.1.4. Børns erhvervelse af indfødsret som bipersoner i erklæringsager
      - 2.9.1.5. Den tidligere erklæringsadgangs anvendelse
    - 2.9.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser
    - 2.9.3. Den foreslåede ordning
  - 2.10. Berigtigelse af bestemmelsen om den personkreds, der efter ansøgning kan modtage danskbonus efter integrationsloven
    - 2.10.1. Gældende ret
    - 2.10.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser
    - 2.10.3. Den foreslåede ordning
  - 3. Forholdet til grundloven og Danmarks internationale forpligtelser
    - 3.1. Genindførelse af erklæringsadgang for tidligere danske statsborgere
      - 3.1.1. Grundloven
      - 3.1.2. Europæisk konvention af 6. november 1997 om statsborgerret (statsborgerretskonventionen)
      - 3.1.3. FN's konvention om barnets rettigheder (Børnekonventionen)

- 3.2. Tydeliggørelse af hjemlen for iværksættelse af separat indkvartering af gifte eller samlevende mindreårige udlændinge
  - 3.2.1. Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK)
  - 3.2.2. FN's konvention om barnets rettigheder (Børnekonventionen)
  - 3.2.3. FN's konvention om afskaffelse af alle former for diskrimination imod kvinder (Kvindekonventionen)
4. Forholdet til databeskyttelsesreglerne
5. Ligestillingsmæssige konsekvenser af lovforslaget
6. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
7. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
8. Administrative konsekvenser for borgerne
9. Klima- og miljømæssige konsekvenser
10. Forholdet til EU-retten
  - 10.1. Udstedelse af langtidvisum til udlændinge, der nyder diplomatiske rettigheder, m.fl.
  - 10.2. Karensperiode i visesager
  - 10.3. Indførelse af almindelig klageadgang i alle visesager
11. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
12. Sammenfattende skema

1. Indledning

Regeringen fører en stram udlændingepolitik, der nyder bred opbakning i befolkningen, og det viser sig også blandt Folketingets partier. At der føres en stram udlændingepolitik medfører et behov for jævnlige ændringer af lovgivningen, og derfor er der fra tid til anden behov for at justere udvalgte dele af loven for bl.a. at sikre, at reglerne er gennemsigtige, virker efter hensigten og ikke misbruges.

Formålet med lovforslaget er at gennemføre en række ændringer og præciseringer af udlændingelovens regler på visum- og asylområderne, som bl.a. skal bidrage til at forenkle sagsbehandlingen, gribe ind over for muligt misbrug af reglerne og skabe større klarhed om reglerne. Formålet er endvidere at gennemføre en ændring af lov om dansk indfødsret, så der frem til den 1. juli 2026 genindføres en erklæringsadgang for tidligere danske statsborgere.

På visumområdet foreslås at tilvejebringe hjemmel til at udstede langtidvisum til diplomater m.fl. med henblik på disses indrejse i Danmark efter, at de pågældende er blevet meddelt opholdstilladelse af udenrigsministeren. Regeringen retter med forslaget op på en uhensigtsmæssig anvendelse af reglerne om Schengenvisum, og der sikres samtidig en

ensartet kontrol af persongruppen forud for indreisen i Danmark.

På visumområdet foreslås endvidere at indføre mulighed for at give karens i tre år for opnåelse af visum til Danmark for kvinder, der tidligere har benyttet et dansk Schengenvisum til at indrejse i Danmark og føde et barn her i landet, uden at de, inden indreisen, har oplyst de danske myndigheder om graviditeten og indgået en aftale med et privat fødested om fødslen. Regeringen finder det ikke rimeligt, at udlændinge, der ikke har været ærlige over for myndighederne om det reelle formål med et visumophold og derfor har kunne indrejse her i landet og opnå adgang til danske sundhedsydelser, fremadrettet blot skal have mulighed for at opnå visum til Danmark på ny.

Det foreslås desuden at forenkle og ensrette reglerne om klageadgang på visumområdet ved at indføre almindelig klageadgang i alle kategorier af visesager. Den gældende ordning med automatisk påklage af visesager om afslag på visum og om annullering eller inddragelse af et allerede meddelt visum, der træffes af danske diplomatiske og konsulære repræsentationer i udlandet, ændres sådan, at visumansøgere fremadrettet i alle tilfælde selv vil skulle påklage et afslag på visum. Formålet er bl.a. at sikre en mere hensigtsmæssig brug af Udlændingestyrelsens ressour-

cer, således at klagebehandlingen af visumsager fremover begrænses til de tilfælde, hvor en ansøger selv påklager en afgørelse om visum og således må antages at have en reel interesse i at få vurderet sin sag i klageinstansen.

På asylområdet foreslås bl.a. en skærpelse af reglerne om adgang til beskæftigelse, adgang til ophold i egenfinansieret bolig samt adgang til privat indkvartering for udlændinge omfattet af udlændingelovens § 10, således at alle udlændinge, der er udelukket fra at opnå opholdstilladelse i Danmark, og som er henvist til tålt ophold, udelukkes for beskæftigelse, ophold i egenfinansieret bolig og privat indkvartering. Udlændinge på tålt ophold er uønskede i Danmark, og dette skal være afspejlet i deres vilkår for opholdet. Det foreslås desuden at tidsbegrænse Udlændingestyrelsens afgørelser om, at en asylansøger kan tage beskæftigelse, til højst 1 år med mulighed for forlængelse. Formålet er bl.a. at øge kontrollen med og mindske risikoen for omgåelse og misbrug af ordningen. Desuden bringes reglerne om asylansøgere mulighed for beskæftigelse på linje med tilladelser på det ordinære beskæftigelsesområde. Der foreslås herudover en skærpelse og præcisering af reglerne om inddragelse af asylansøgere mulighed for beskæftigelse, adgang til ophold i egenfinansieret bolig samt adgang til privat indkvartering, således at der f.eks. vil kunne ske inddragelse i tilfælde af svig.

Lovforslaget indeholder desuden forslag om at overføre klagesager om Udlændingestyrelsens afslag på afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser og sociale foranstaltninger vedrørende udlændinge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, fra Udlændingenævnet til Ankestyrelsen. Ankestyrelsen behandler i dag en række sager, som har lighed med sager om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser og sociale foranstaltninger for asylansøgere m.v.

Lovforslaget indeholder endvidere en tydeliggørelse af hjemmelsgrundlaget for iværksættelse af separat indkvartering af mindreårige udlændinge, der er samlevende eller har indgået ægteskab, religiøs vielse uden borgerlig gyldighed eller andet ægteskabslignende forhold. Med lovforslaget tydeliggøres således den bestemmelse i udlændingeloven, som giver hjemmel til den nuværende praksis, hvorefter Udlændingestyrelsen iværksætter separat indkvartering af en mindreårig udlænding fra vedkommendes partner af hensyn til den mindreåriges tarv, herunder af hensyn til at give den mindreårige en betækningsperiode, medmindre hensynet til familiens enhed tilsiger fælles indkvartering, og dette ikke er i strid med den mindreåriges tarv. Med lovforslaget indføres endvidere en adgang til at påklage Udlændingestyrelsens afgørelser om separat indkvartering til Udlændingenævnet.

Det foreslås derudover at indføre regler om fuldbyrdelse af afgørelser om anbringelse af uledsagede mindreårige udlændinge efter udlændingeloven med henblik på at bringe reglerne herom på linje med reglerne om fuldbyrdelse af afgørelser om anbringelser efter serviceloven.

Lovforslaget indeholder herudover et forslag om ændring af lov om dansk indfødsret.

Den 1. september 2015 trådte lov nr. 1496 af 23. december 2014 om ændring af lov om dansk indfødsret (Accept af dobbelt statsborgerskab og betaling af gebyr i sager om dansk indfødsret) i kraft. Loven gav mulighed for at have dobbelt statsborgerskab, og der blev samtidigt indført en overgangsordning, hvorefter tidligere danske statsborgere, der havde mistet deres statsborgerskab i forbindelse med erhvervelse af fremmed statsborgerskab, under visse betingelser kunne erklære sig danske. Erklæringsordningen gjaldt i en 5-årig periode og udløb den 1. september 2020.

Det har efter regeringens opfattelse været en velfungerende overgangsordning, som der også ved ordningens udløb var en del tidligere danske statsborgere, der benyttede sig af. Regeringen foreslår derfor midlertidigt at genindføre erklæringsadgangen.

Der foreslås endelig en berigtigelse af bestemmelsen i § 22 i integrationsloven om danskbonus i overensstemmelse med lovens forarbejder, således at det udtrykkeligt fremgår, at det er udlændinge omfattet af § 2, stk. 2, 3 eller 4, der har været tilbudt et selvforsørgelses- og hjemrejseprogram eller et introduktionsprogram, jf. § 16, stk. 1, 2 eller 9, der udgør persongruppen omfattet af bestemmelsen, og som efter ansøgning kan modtage danskbonus, såfremt de øvrige betingelser i bestemmelsen er opfyldt, herunder at man ikke modtager ydelser efter §§ 22-25 i lov om aktiv socialpolitik, og at man efter den 1. januar 2018 har bestået prøve i Dansk 2 eller tilsvarende eller højere niveau i dansk, efter ansøgning kan modtage danskbonus.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Udstedelse af langtidsvisum til udlændinge, der nyder diplomatiske rettigheder, m.fl.

2.1.1. Gældende ret

2.1.1.1. Udstedelse af visum

Efter udlændingelovens § 4, stk. 1, kan der udstedes visum til kortvarige ophold i alle Schengenlande (Schengenvisum).

Et Schengenvisum udstedes i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 810/2009 af 13. juli 2009 om en fællesskabskodeks for visa (visumkodeks) med senere ændringer.

Visumkodeksen fastsætter procedurer og betingelser for udstedelse af visa til forventede ophold på medlemsstaternes område i højst 90 dage inden for en periode på 180 dage (korttidsophold). Betingelserne, herunder opholdets varighed, gælder både ved udstedelsen af visummet, og når udlændingen indrejser og opholder sig i Danmark eller de øvrige Schengenlande.

Efter visumkodeksens artikel 21 undersøger myndighederne i forbindelse med behandlingen af en ansøgning om et

Schengenvisum bl.a., om ansøgeren opfylder indrejsebetin- gelserne i Schengenrænskodeksens artikel 5, stk. 1, litra a, c, d og e, og om ansøgeren udgør en risiko for ulovlig ind- vandring eller for Schengenlandenes sikkerhed, og om ansø- geren agter at forlade Schengenlandenes område før udløbet af det visum, der ansøges om. Dette indebærer bl.a. kontrol af, om ansøgeren er indberettet som uønsket i Schengenlan- denes nationale databaser eller indberettet til Schengeninfor- mationssystemet (SIS II) med henblik på at nægte indrejse, eller om ansøger udgør en trussel mod Schengenlandenes offentlige orden, indre sikkerhed, folkesundhed, eller inter- nationale forbindelser.

Efter udlændingelovens § 4 a, stk. 1, kan der i særlige tilfæl- de udstedes visum, der begrænses til kun at gælde indrejse og ophold i Danmark (nationalt begrænset visum).

Efter udlændingelovens § 4 a, stk. 2, kan der udstedes visum til længerevarende ophold med gyldighed begrænset til Dan- mark (langtidsvisum), dog højst med en gyldighedsperiode på 1 år, til udlændinge, der er meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 8 (kvoteflygtninge), § 9 (familie- sammenføring), § 9 a, stk. 2, (beskæftigelse), § 9 c, stk. 1 (mindreårige, særlige grunde), § 9 d (tidligere dansk ind- fødsret) eller § 9 f (religiøse forkyndere m.fl.), §§ 9 i-9 n (bl.a. studie), § 9 p (beskæftigelse iflg. Danmarks internatio- nale forpligtelser) eller § 9 q (tidligere diplomat m.fl.) med henblik på, at udlændingen kan indrejse her i landet og få udstedt et opholdskort med biometriske kendetegn.

Udlændingelovens § 4 a, stk. 2, fastlægger således procedu- ren for, hvorledes udlændinge, der befinder sig i udlandet og har fået meddelt opholdstilladelse i Danmark, kan indrejse her i landet og få udstedt et opholdskort. Det fremgår af ordlyden af udlændingelovens § 4 a, stk. 2, at udstedelsen af et langtidsvisum til en udlænding er betinget af, at den pågældende på forhånd er meddelt opholdstilladelse.

Efter meddelelse af opholdstilladelsen udstedes langtidsvi- sum af en dansk eller udenlandsk diplomatisk eller konsulær repræsentation i udlandet, jf. udlændingelovens § 47, stk. 2, efter bemyndigelse fra den myndighed, der har meddelt opholdstilladelsen.

I forbindelse med behandlingen af en ansøgning om op- holdstilladelse som nævnt i udlændingelovens § 4 a, stk. 2, kontrollerer myndighederne bl.a., om ansøgeren er indbe- rettet som uønsket i Schengenlandenes nationale databaser eller indberettet til Schengeninformationssystemet (SIS II) med henblik på at nægte indrejse. Der henvises for mere information herom til pkt. 2.1.1.3.

Udlændingelovens § 4 a, stk. 2, gennemfører Schengenkon- ventionens artikel 18, hvorefter visa til ophold af mere end 90 dages varighed udstedes som nationale visa til længere- varende ophold på baggrund af de enkelte medlemsstaters nationale lovgivning. Efter Schengenkonventionens artikel 21 har indehaveren af et langtidsvisum endvidere ret til fri bevægelighed inden for Schengenområdet, og den pågæl-

dende kan tage ophold i andre Schengenlande i op til 90 dage inden for en periode på 180 dage, jf. herved også udlændingelovens § 2 b, stk. 3.

Det fremgår af bemærkningerne til udlændingelovens § 4 a, stk. 2, at Europa-Kommissionen har meddelt, at der i de tilfælde, hvor den visumpligtige udlændings tiltænkte ophold vil være længere end tre måneder, skal udstedes et langtidsvisum, jf. Folketingstidende 2010-11, tillæg A, L 167 som fremsat, side 16.

Udlændingelovens § 4 a, stk. 2, omfatter efter sin ordlyd ikke udlændinge, der nyder diplomatiske rettigheder, og som meddeles opholdstilladelse efter Wienerkonventionen om diplomatiske forbindelser eller mellemfolkelige overens- komster indgået i medfør af lov om rettigheder og immuni- tet for internationale organisationer, jf. udlændingelovens § 47, stk. 1, eller udlændinge omfattet af Wienerkonventionen om konsulære forbindelser. Disse personer indrejser i dag i stedet på et Schengenvisum, hvis de er visumpligtige, eller uden visum, hvis de er visumfrie.

Wienerkonventionen om diplomatiske forbindelser, Wiener- konventionen om konsulære forbindelse eller mellemfolkelige overenskomster indgået i medfør af lov om rettigheder og immunitet for internationale organisationer benævnes herefter: Wienerkonventionerne om diplomatiske og konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster.

2.1.1.2. Opholdstilladelse til personer, som nyder diplo- matiske rettigheder i medfør af Wienerkonventionerne om diplomatiske og konsulære forbindelser eller mellem- folkelige overenskomster, m.fl.

Det fremgår af udlændingelovens § 47, stk. 1, at udenrigs- ministeren meddeler opholdstilladelse til personer, som i medfør af Wienerkonventionen om diplomatiske forbindel- ser eller mellemfolkelige overenskomster indgået i medfør af lov om rettigheder og immuniteter for internationale orga- nisationer nyder diplomatiske rettigheder, samt disses priva- te tjenestepersonale, der tiltræder deres funktion i Danmark, og som er omfattet af artikel 1 h i Wienerkonventionen eller af mellemfolkelige overenskomster indgået i medfør af lov om rettigheder og immuniteter for internationale organi- sationer. Udenrigsministeren meddeler ligeledes opholdstil- ladelse til disses familiemedlemmer.

Udenrigsministeriet meddeler endvidere i medfør af be- kendtgørelse nr. 83 af 11. december 1972 af Wienerkonven- tionen af 24. april 1963 om konsulære forbindelser opholds- tilladelse til udsendte konsulatsejdsbedsmænd og konsulat- funktionærer samt disses familier og private tjenesteperso- nale.

Personkredsen omfattet af Wienerkonventionen om diplo- matiske forbindelser inkluderer det diplomatiske personale, det administrative og tekniske personale og tjenestepersona- le udsendt til en bilateral repræsentation. Af Wienerkonven- tionen om konsulære forbindelser er udsendte konsulat- bedsmænd og konsulatfunktionærer samt privat tjenesteper-

sonale omfattet. For de internationale organisationer afhænger den konkrete personkreds af ordlyden i værtskabsaftalen.

Udtrykket ”nyder diplomatiske rettigheder” fortolkes i praksis bredt, idet der ikke kun gives opholdstilladelse til personer, der er tildelt den fulde pakke af diplomatiske privilegier og immuniteter, men også til personer med mere begrænsede rettigheder. F.eks. gives der opholdstilladelse til udsendt tjenestepersonale, som er omfattet af artikel 1 g i Wienerkonventionen om diplomatiske forbindelser, men som, jf. konventionens artikel 37, stk. 1, kun nyder tjenestelig immunitet og fritagelse for betaling af visse skatter og afgifter. For så vidt angår de mellemfolkelige overenskomster indgået i medfør af lov om rettigheder og immuniteter for internationale organisationer er det typisk kun de øverste embedsmænd, som i medfør af den konkrete overenskomst tilstås samme privilegier og immuniteter, som tilstås diplomater, mens langt hovedparten af de personer, som meddeles opholdstilladelse via Udenrigsministeriet, har færre diplomatiske rettigheder.

Hverken Wienerkonventionerne om diplomatiske eller konsulære forbindelser eller de mellemfolkelige overenskomster indeholder en definition af begrebet "familie", og det er generelt accepteret, at den modtagende stat kan formulere en nationalt betinget afgrænsning heraf. Udenrigsministeriet definerer som udgangspunkt "familie" som omfattende ægtefælle/partner, og ugifte børn under 21 år (eller 23 år, hvis studerende). Herudover kan der gives ophold til andre, f.eks. forældre, hvis helt særlige humane hensyn gør sig gældende, såsom sygdom.

Det bemærkes, at familiebegrebet ikke er statisk, og at bl.a. FN anvender et bredere familiebegreb, hvor også – under særlige omstændigheder – andre personer, som f.eks. forældre, søskende og plejebørn accepteres. Det vil bero på en politisk beslutning, om man fra dansk side f.eks. i en forhandlingssituation skal åbne op for en bredere fortolkning af familiebegrebet, eksempelvis ved at give mulighed for opholdstilladelse til forældre.

Efter praksis indgives en ansøgning om opholdstilladelse i medfør af Wienerkonventionen om diplomatiske forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, jf. udlændingelovens § 47, stk. 1, og opholdstilladelse efter Wienerkonventionen om konsulære forbindelser først efter de pågældendes indrejse i Danmark.

De visumpligtige udlændinge meddeles efter Udenrigsministeriets gældende praksis et Schengenvisum med henblik på, at de kan indrejse her i landet og indgive en ansøgning om opholdstilladelse i medfør af Wienerkonventionerne om diplomatiske forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, jf. udlændingelovens § 47, stk. 1, eller i medfør af Wienerkonventionen om konsulære forbindelser.

Det bemærkes i den forbindelse, at der efter gældende ret ikke er hjemmel til at udstede langtidvisum til personer, som

meddeles opholdstilladelse af udenrigsministeren i medfør af Wienerkonventionerne om diplomatiske eller konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster.

Det bemærkes endvidere, at en visumpligtig udlænding, som har fået udstedt et Schengenvisum, risikerer at blive afvist ved indrejse i Danmark eller via et andet Schengenland, hvis den pågældendes formål med indrejsen er et ophold, der forventes at vare mere end 90 dage inden for en periode på 180 dage. Personer, der ønsker at indrejse i Danmark med henblik på at indgive ansøgning om opholdstilladelse i medfør af Wienerkonventionerne om diplomatiske eller konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, bør således i stedet have udstedt et langtidvisum.

Ved oprettelsen og behandlingen af en ansøgning om Schengenvisum foretages automatisk opslag i Schengeninformationssystemet (SIS II), den nationale indrejseforbudsliste (IFL), den nationale sanktionsliste (SAL) og opmærksomhedslisten (OPS) med henblik på at kontrollere, at udlændingen f.eks. ikke er indberettet som uønsket til Schengeninformationssystemet (SIS II) eller har indrejseforbud i Danmark. Endvidere foretages i visse sager høring af Schengenlandenes centrale myndigheder for at sikre, at der ikke er indsigelser mod udstedelse af visum.

Når en udlænding, der ønsker at indgive ansøgning om opholdstilladelse på baggrund af Wienerkonventionerne om diplomatiske eller konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, således får udstedt et Schengenvisum med henblik på indrejsen i Danmark, sikres det, at udlændingen forud for indrejsen i Danmark er blevet kontrolleret ved opslag i de forskellige systemer m.v., som Udenrigsministeriet ikke vil kunne foretage ved behandlingen af opholdssagen.

Udlændinge, som efter regler fastsat i medfør af udlændingelovens § 39, stk. 2, er fritaget for visum, har ret til at indrejse og opholde sig her i landet i højst 90 dage inden for en periode på 180 dage. Disse udlændinge indgiver ligeledes først ansøgning om opholdstilladelse i medfør af Wienerkonventionen om diplomatiske forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, jf. udlændingelovens § 47, stk. 1, og Wienerkonventionen om konsulære forbindelser efter deres indrejse i Danmark. Disse udlændinge undergår således ikke samme kontroltjek som de visumpligtige udlændinge forud for ankomsten til Schengenlandene.

Efter indrejsen i Danmark ansøges om opholdstilladelse hos Udenrigsministeriets Protokol. Opholdstilladelsen meddeles af udenrigsministeren, og dokumentation for den givne opholdstilladelse opbevares i Udenrigsministeriet.

Når udlændingen er meddelt opholdstilladelse efter Wienerkonventionen om diplomatiske forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, jf. udlændingelovens § 47, stk. 1, eller efter Wienerkonventionen om konsulære forbindelser udstedes et opholdskort til udlændingen. Opholdskortet betragtes som bevis på, at udlændingen har opholdstilladelse

i Danmark og benyttes også som dokumentation for den pågældendes identitet, idet opholdskortet også indeholder udlændingens titel, billede samt et administrativt personnummer /personidentifikationsnummer.

Til EU/EØS-statsborgere udstedes der ikke et opholdskort, men et EU-opholdsdokument samt et ID-kort, der dokumenterer, at personen er registreret i Udenrigsministeriets Protokol, og som indeholder udlændingens titel, billede samt et administrativt personnummer/personidentifikationsnummer. Til nordiske statsborgere udstedes alene et ID-kort.

En opholdstilladelse efter Wienerkonventionen om diplomatiske forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, jf. udlændingelovens § 47, stk.1, eller efter Wienerkonventionen om konsulære forbindelser inddrages eller nægtes forlænet, når ansættelsesforholdet, der har ledt til meddelelse af opholdstilladelsen, ophører. Dette gælder også for den medfølgende familie og privat tjenestepersonale.

Efter udlændingelovens § 47, stk. 2, kan der efter aftale mellem udlændinge- og integrationsministeren og udenrigsministeren gives danske diplomatiske og konsulære repræsentationer i udlandet bemyndigelse til at træffe afgørelse i sager om visum og til at udstede og meddele opholdstilladelse og arbejdstilladelse. Efter aftale med et andet land kan udenrigsministeren efter aftale med udlændinge- og integrationsministeren bemyndige udenlandske diplomatiske og konsulære repræsentationer i udlandet til at udstede visum efter udlændingelovens § 4 a, stk. 2, opholdstilladelse og arbejdstilladelse. Det følger endvidere af bestemmelsen, at udenrigsministeren efter aftale med udlændinge- og integrationsministeren kan indgå repræsentationsaftaler i udlandet i overensstemmelse med visumkodeksens artikel 8.

2.1.1.3. Udveksling af oplysninger mellem udlændingemyndighederne og efterretningstjenesterne i forbindelse med behandlingen af en sag efter udlændingeloven

Efter udlændingelovens § 45 a, stk. 1, kan Udlændingestyrelsen, Styrelsen for International Rekruttering og Integration, Udlændinge- og Integrationsministeriet, Flygtningenævnet og Udlændingenævnet, uden udlændingens samtykke videregive oplysninger fra en sag efter udlændingeloven til efterretningstjenesterne, i det omfang videregivelsen kan have betydning for efterretningstjenesternes varetagelse af sikkerhedsmæssige opgaver.

Efter udlændingelovens § 45 a, stk. 2, kan efterretningstjenesterne uden udlændingens samtykke videregive oplysninger om en udlænding til Udlændingestyrelsen, Styrelsen for International Rekruttering og Integration, Udlændinge- og Integrationsministeriet, Flygtningenævnet og Udlændingenævnet, i det omfang videregivelsen kan have betydning for disse myndigheders behandling af en sag efter udlændingeloven.

Efter udlændingelovens § 45 a, stk. 4, kan efterretningstjenesterne uden udlændingens samtykke elektronisk indhente oplysninger om en udlænding fra registre og systemer

i Udlændingestyrelsen, Styrelsen for International Rekruttering og Integration, Udlændinge- og Integrationsministeriet, Flygtningenævnet og Udlændingenævnet, i det omfang indhentelsen kan have betydning for efterretningstjenesternes varetagelse af sikkerhedsmæssige opgaver.

Bestemmelserne i § 45 a, stk. 1 og 2, blev indsat i udlændingeloven i 2002 og udgjorde en forenkling af udlændingemyndighedernes adgang til at videregive oplysninger fra udlændingesager uden samtykke fra den pågældende udlænding og uden, at der foretages en konkret vurdering af hver enkelt oplysning for sig.

Formålet var bl.a. at sikre, at Politiets Efterretningstjeneste og Forsvarets Efterretningstjeneste får det bedste grundlag for at vurdere, om der i Danmark befinder sig udlændinge, der må anses for en fare for statens sikkerhed. Samtidig skulle bestemmelserne også være med til at sikre udlændingemyndighederne det bedst mulige grundlag for at træffe afgørelse efter udlændingeloven. Der henvises i den forbindelse til Folketingstidende 2001-02, 2. samling, tillæg A, side 757.

Bestemmelsen i § 45 a, stk. 4, blev indsat i udlændingeloven i 2017 for bl.a. at sikre efterretningstjenesterne en hurtig, direkte og elektronisk adgang til oplysningerne i udlændingemyndighedernes registre og systemer og således for at gøre den forebyggende og efterforskningsmæssige indsats mere effektiv for efterretningstjenesterne. Der henvises i den forbindelse til Folketingstidende 2016-17, 1. samling, tillæg A, L 173 som fremsat, side 14.

Behandlingen af oplysninger i medfør af udlændingelovens § 45 a finder bl.a. sted i forbindelse med Styrelsen for International Rekruttering og Integrations behandling af ansøgninger om de typer af opholdstilladelse, som er omfattet af udlændingelovens § 4 a, stk. 2.

Når Styrelsen for International Rekruttering og Integration behandler en ansøgning om opholdstilladelse, kontrollerer styrelsen, om ansøger har et gyldigt pas. Oplysningerne i ansøgers pas anvendes også til at vurdere, om der skal ske høring af efterretningstjenesterne. En ansøgers pas skal derfor altid forevises for en dansk myndighed, og en kopi af passet skal vedlægges ansøgningen om opholdstilladelse. Ved ansøgninger indgivet fra udlandet, kontrollerer den modtagende myndighed, at ansøgers originale pas er gyldigt og indeholder alle sider, og en kopi af samtlige sider i passet, inklusive omslaget, vedlægges ansøgningen.

I alle sager om ansøgning om opholdstilladelse kontrollerer styrelsen endvidere ved opslag i bl.a. Schengeninformationssystemet (SIS II), den nationale indrejseforbudsliste (IFL), den nationale sanktionsliste (SAL) og opmærksomhedslisten (OPL), om udlændingen f.eks. er indberettet til Schengeninformationssystemet som uønsket i Schengenlandene eller har et indrejseforbud i Danmark.

I praksis – og for at sikre størst mulig aktualitet – foreta-

ges disse kontrolopslag umiddelbart før meddelelse af en opholdstilladelse.

Styrelsen for International Rekruttering og Integration foretager desuden høring af efterretningstjenesterne på baggrund af kriterier fastsat af efterretningstjenesterne, og når der er oplysninger i sagen, der i øvrigt indikerer, at en ansøger udgør en fare for statens sikkerhed eller på anden måde er af efterretningsmæssig interesse. Efterretningstjenesterne høres endvidere, hvis der i forbindelse med en ansøgning om forlængelse af en opholdstilladelse eller i øvrigt uden for selve ansøgningssituationen tilgår styrelsen oplysninger, der indikerer, at udlændingen kan udgøre en fare for statens sikkerhed.

2.1.1.4. Konsultationer med myndighederne i et andet Schengenland i medfør af Schengenkonventionens artikel 25 og sletning af udlændinge i SIS II

Efter Schengenkonventionens artikel 25 skal et Schengenland, der påtænker at udstede opholdstilladelse til en udlænding, der er indberettet som uønsket til Schengeninformationssystemet (SIS II), konsultere det indberettende land og tage hensyn til dette lands interesser ved afgørelsen af, hvorvidt opholdstilladelse skal udstedes. Det Schengenland, der har udstedt opholdstilladelse til en udlænding, der er indberettet som uønsket i Schengeninformationssystemet (SIS II), og det indberettende Schengenland skal efter artikel 25 endvidere konsultere hinanden med henblik på at fastslå, om der er tilstrækkeligt grundlag for at inddrage opholdstilladelsen.

Det følger desuden af Schengenkonventionens artikel 25, at en indberetning af en udlænding som uønsket til Schengeninformationssystemet (SIS II) skal slettes, hvis konsultationerne mellem det indberettende land og det land, der har udstedt eller påtænker at udstede opholdstilladelse til en uønsket udlænding, resulterer i, at opholdstilladelse meddeles eller ikke inddrages.

Ordringen medfører, at en tredjelandstatsborger ikke på en og samme tid kan være indberettet til Schengeninformationssystemet (SIS II) som uønsket i Schengenområdet og have opholdstilladelse i et Schengenland.

Det følger således af Schengenkonventionens artikel 25, stk. 1, at et medlemsland kun må udstede en opholdstilladelse til en udlænding, der er registreret som uønsket i Schengeninformationssystemet (SIS II), efter forudgående konsultationer med det medlemsland, der har indberettet den pågældende udlænding som uønsket.

Efter udlændingelovens § 58 h, stk. 1, forestår Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration konsultationer med myndighederne i et andet Schengenland i medfør af Schengenkonventionens artikel 25.

Såfremt det efter sådanne konsultationer findes, at en udlænding, der i medfør af udlændingelovens § 58 g er indberettet som uønsket i Schengeninformationssystemet (SIS II), bør

slettes som uønsket, sletter Rigspolitichefen den pågældende i Schengeninformationssystemet (SIS II), jf. udlændingelovens § 58 h, stk. 2.

Efter udlændingelovens § 58 h, stk. 2, er det Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration, der formelt har kompetencen til at beslutte, at en udlænding skal slettes som uønsket i SIS II, og Rigspolitichefen, som den i forhold til Schengeninformationssystemet (SIS II) kompetente nationale myndighed der foretager selve sletningen.

Det bemærkes, at Rigspolitichefen kun kan slette nationale SIS II-indberetninger – det vil sige indberetninger, som er sket på baggrund af danske myndigheders ønske herom. SIS II-indberetninger foretaget af myndigheder i de øvrige medlemslande skal alt efter udfaldet af konsultationssagen slettes af det indberettende land.

I tilfælde, hvor Rigspolitichefen har indberettet en udlænding som uønsket til Schengeninformationssystemet (SIS II), og et andet Schengenmedlemsland efter afslutning af konsultationen ønsker at meddele den pågældende udlænding opholdstilladelse, skal udlændingen slettes i Schengeninformationssystemet (SIS II), men kan efter sletningen i Schengeninformationssystemet (SIS II) fortsat stå i den nationale indrejseforbudsliste.

Ligeledes kan et andet Schengenmedlemsland, der som led i en konsultationsprocedure sletter en indberetning i Schengeninformationssystemet (SIS II), da Danmark ønsker at meddele den pågældende udlænding opholdstilladelse, opretholde et nationalt indrejseforbud på vedkommende, hvis Schengenmedlemslandets nationale lovgivning giver mulighed for dette.

Udlændingestyrelsen er omfattet af udlændingelovens § 58 h, stk. 1 og stk. 2, som følge af Udlændingestyrelsens varetagelse af opgaver vedrørende opholdstilladelse på familiesammenførings- og asylområdet m.v. Styrelsen for International Rekruttering og Integration er omfattet af udlændingelovens § 58 h, stk. 1 og stk. 2, som følge af styrelsens varetagelse af opgaver vedrørende opholdstilladelser til udenlandske arbejdstagere, studerende m.fl.

Beføjelserne i henhold til udlændingelovens § 58 h, stk. 2, knytter sig således til myndighedernes kompetence til at træffe afgørelse i første instans i sager om opholdstilladelse inden for deres respektive områder (familiesammenføring, asyl, arbejdstagere og studerende m.fl.).

2.1.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser

Udenrigsministeriet har oplyst, at ministeriet kan konstatere, at der er en stigende interesse for etablering af konsulater i Danmark med udsendte medarbejdere. På denne baggrund er det efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse hensigtsmæssigt at inkludere en henvisning til Wienerkonventionen om konsulære forbindelser i udlændingeloven

§ 47, stk. 1, om udenrigsministerens kompetence til at udstede opholdstilladelse til personer, der nyder diplomatiske rettigheder m.v., så det er tydeligt, at udenrigsministeriets hjemmel til at udstede opholdstilladelser også omfatter personer, som i medfør af Wienerkonventionen om konsulære forbindelser nyder diplomatisk rettigheder, samt disses familiemedlemmer og private tjenestepersonale.

Det er efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse uhensigtsmæssigt, at visumpligtige udlændinge, som ønsker at indgive en ansøgning om opholdstilladelse i medfør af Wienerkonventionerne om diplomatiske eller konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, i dag får udstedt et Schengenvisum med henblik på den første indrejse i Danmark, da de risikerer at blive afvist ved grænsekontrollen i såvel Danmark som de andre Schengenlande, idet formålet med de pågældendes indrejse er at tage længerevarende ophold her i landet.

Det bemærkes i den forbindelse, at det er uforeneligt og i strid med visumkodeksens regler, når der udstedes et Schengenvisum i disse situationer, idet såvel udlændingen som de danske myndigheder er bekendte med, at formålet med indreisen ikke er et kortvarigt besøg på højst 90 dage, men at indgive en ansøgning om opholdstilladelse i medfør af Wienerkonventionerne om diplomatiske eller konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster. Danmark bør efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse i alle tilfælde efterleve visumkodeksens regelsæt.

Det er endvidere efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse uhensigtsmæssigt, at Udenrigsministeriet ikke har mulighed for – forud for meddelelse af opholdstilladelser i medfør af Wienerkonventionerne om diplomatiske eller konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster – at gennemføre systematisk og ensartet kontrol af ansøgerne, idet Udenrigsministeriet ikke i forbindelse med behandling af opholdssager har det nødvendige tekniske set-up til at foretage en sådan kontrol, ligesom Udenrigsministeriet ikke har den fornødne hjemmel til at videregive oplysninger til f.eks. Styrelsen for International Rekruttering og Integration med henblik på, at styrelsen ville kunne bistå med at kontrollere ansøgerne.

Det er efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse vigtigt, at der føres tilstrækkelig kontrol med alle udlændinge, der indrejser og opholder sig her i landet. Det gælder også udlændinge, der har ansøgt om opholdstilladelse efter Wienerkonventionerne om diplomatiske eller konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster.

De manglende hjemler har bl.a. været medvirkende årsag til, at de danske myndigheder ikke har kunnet udstede den rette visering til visumpligtige udlændinge, som ønsker at indgive en ansøgning om opholdstilladelse efter Wienerkonventionerne om diplomatiske eller konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster. Det har også betydet, at visumfrie udlændinge ikke på samme måde som visumpligtige ansøgere er blevet kontrolleret ved opslag i Schengenin-

formationssystemet (SIS II) m.v., forud for udstedelse af en opholdstilladelse i medfør af Wienerkonventionen om diplomatiske forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, jf. udlændingelovens § 47, stk. 1, eller Wienerkonventionen om konsulære forbindelser.

Det er på den baggrund Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at der bør indføres en ordning, som for det første muliggør, at der kan udstedes et langtidsvisum til udlændinge, der er meddelt opholdstilladelse af udenrigsministeren efter Wienerkonventionerne om diplomatiske eller konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, og for det andet muliggør, at der forud for meddelelse af en sådan opholdstilladelse og udstedelse af langtidsvisum i forlængelse heraf med henblik på indreisen i Danmark vil kunne foretages nødvendige kontrolopslag i Schengeninformationssystemet (SIS II) m.v. og efter omstændighederne høringer af efterretningstjenesterne.

Udlændinge- og Integrationsministeriets finder derfor, at såvel de visumpligtige som de visumfrie udlændinge fremadrettet bør indgive en ansøgning om opholdstilladelse i medfør af Wienerkonventionerne om diplomatiske og konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster med henblik på udstedelse af opholdstilladelsen forud for de pågældendes indrejse i Danmark og i forlængelse heraf udstedelse af et langtidsvisum med henblik på indrejse i Danmark og udstedelse af opholdskort.

Det er endvidere Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at det i forbindelse med Udenrigsministeriets behandling af en ansøgning om opholdstilladelse efter Wienerkonventionerne om diplomatiske og konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster skal være muligt at foretage samme type af kontrolopslag i Schengeninformationssystemet (SIS II) m.v. og høringer af efterretningstjenesterne, som der i øvrigt foretages i forbindelse med behandlingen af ansøgninger om de typer af opholdstilladelse på Styrelsen for International Rekruttering og Integrations område, der er omfattet af den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 4 a, stk. 2, om udstedelse af langtidsvisum.

I den forbindelse er det Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at Styrelsen for International Rekruttering og Integration med fordel vil kunne bistå Udenrigsministeriet med at foretage den nødvendige kontrol af ansøgere, der søger om opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 47, stk. 1, som Udenrigsministeriet ikke selv har mulighed for at foretage, da styrelsen allerede har det nødvendige tekniske set-up og den praktiske erfaring med at foretage den form for kontrol i forbindelse med behandling af ansøgninger om opholds- og arbejdstilladelse fra personer, der – ligesom tilrejsende diplomater og ansatte ved internationale organisationer – indrejser i Danmark med henblik på forskellige typer af beskæftigelse m.v.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker i forlængelse heraf, at hvis der ved kontrolopslag i Schengeninformationssystemet (SIS II) fremkommer oplysning om, at en

udlænding er indberettet af et andet Schengenland til SIS II som uønsket i Schengenområdet, vil der skulle foretages konsultation af dette andet Schengenland i medfør af Schengenkonventionens artikel 25.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at Udenrigsministeriet bør have den formelle kompetence til at forestå en sådan konsultation, da det er udenrigsministeren, der har kompetencen til at træffe afgørelse om opholdstilladelse til de personer, der er omfattet af udlændingelovens § 47, stk. 1.

Udlændinge- og Integrationsministeriet finder på den baggrund, at der bør indføres en hjemmel til, at Udenrigsministeriet har kompetence til at kunne forestå konsultationer med myndigheder i et andet Schengenland i medfør af Schengenkonventionens artikel 25.

2.1.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås med lovforslaget, at der i udlændingelovens § 4 a indsættes et nyt stykke 3, hvori der indføres en hjemmel til, at der i medfør af Schengenkonventionens artikel 18 kan udstedes langtidvisum til udlændinge, som af udenrigsministeren har fået meddelt opholdstilladelse i medfør af Wienerkonventionen om diplomatiske forbindelser, Wienerkonventionen om konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, jf. udlændingelovens § 47, stk. 1, med henblik på, at disse udlændinge kan indrejse i Danmark og få udstedt et opholdskort. Det gælder også for de pågældendes familiemedlemmer og tjenestepersonale, der tiltræder deres funktion i Danmark. For så vidt angår udlændinge omfattet af Wienerkonventionen om konsulære forbindelser henvises til lovforslagets § 1, nr. 20, hvori det foreslås at indsætte en henvisning til Wienerkonventionen om konsulære forbindelser i § 47, stk. 1, jf. også nedenfor.

Det betyder, at udlændinge, der ønsker at indgive en ansøgning om opholdstilladelse i medfør af Wienerkonventionerne om diplomatiske og konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, jf. udlændingelovens § 47, stk. 1, fremover som altovervejende udgangspunkt vil skulle ansøge herom før indrejsen i Danmark. Ansøgningen vil skulle indgives til Udenrigsministeriets Protokol i København eller via en dansk diplomatisk eller konsulær repræsentation i hjem- eller opholdslandet.

Det betyder endvidere, at udlændinge, der er meddelt opholdstilladelse efter Wienerkonventionerne om diplomatiske og konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, jf. udlændingelovens § 47, stk. 1, herefter umiddelbart vil kunne få udstedt et langtidvisum til brug for indrejsen i Danmark. Herved sikres det, at de pågældende ikke risikerer at blive afvist ved grænsekontrollen hverken i Danmark eller i andre Schengenlande som følge af forkert udstedt visering. Videre sikres det, at Danmark efterlever visumkodeksens regelsæt. Det forudsættes, at langtidvisum efter den foreslåede bestemmelse i § 4 a, stk. 3, udstedes af

den diplomatiske eller konsulære repræsentation i udlandet, hvortil ansøgningen om opholdstilladelse er indgivet.

Et langtidvisum vil skulle udstedes på en sådan måde, at der ved fastlæggelsen af visummets gyldighedsperiode bl.a. tages hensyn til, at udlændingen ikke i kraft af visummet kan opholde sig i Danmark i en periode, der går ud over opholdstilladelsens gyldighedsperiode.

Det bemærkes, at udlændinge, der er statsborgere i lande, som Danmark har indgået en bilateral visumfritagelsesaftale med, jf. udlændingelovens § 3, stk. 2, som udgangspunkt ligeledes bør indgive en ansøgning om opholdstilladelse i medfør af Wienerkonventionerne om diplomatiske og konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, jf. udlændingelovens § 47, stk. 1, med henblik på udstedelse af et langtidvisum med henblik på indrejse i Danmark, idet de indgåede bilaterale visumfritagelsesaftaler alene dækker ophold, der forventes at vare højst 90 dage inden for en periode på 180 dage, hvorfor ophold af varighed herudover ikke er omfattet af de bilaterale visumfritagelsesaftaler.

Det bemærkes endvidere, at der for så vidt angår nordiske og EU/EØS statsborgere gælder særlige regler, idet nordiske statsborgere uden visum kan indrejse og opholde sig her i landet, jf. udlændingelovens § 1, og at EU/EØS statsborgere kan indrejse og opholde sig her i landet i indtil tre måneder uden visum, jf. udlændingelovens § 2, stk. 1 og 5. Der vil således ikke skulle udstedes langtidvisum til nordiske statsborgere og EU/EØS statsborgere.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1.

Det foreslås endvidere, at der i udlændingelovens § 45 a indsættes et nyt stykke 5, hvorefter Styrelsen for International Rekruttering og Integration, Udenrigsministeriet og efterretningstjenesterne uden udlændingens samtykke kan udveksle oplysninger fra en sag omfattet af § 47, stk. 1, i det omfang behandlingen kan have betydning for efterretningstjenesternes varetagelse af sikkerhedsmæssige opgaver eller udenrigsministerens behandling af en sag efter udlændingelovens § 47, stk. 1.

Det betyder, at Udenrigsministeriet fremover uden en udlændings samtykke vil kunne videregive oplysninger fra en sag om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 47, stk. 1, til Styrelsen for International Rekruttering og Integration, og at styrelsen uden udlændingens samtykke vil kunne behandle disse oplysninger. Udenrigsministeriet vil endvidere fremover efter omstændighederne kunne videregive og udveksle oplysninger med efterretningstjenesterne med henblik på kontrol, ligesom efterretningstjenesterne vil kunne behandle og udveksle oplysninger indbyrdes og med Udenrigsministeriet vedrørende den foretagne kontrol til brug for den videre behandling af sagen i Udenrigsministeriet.

Udenrigsministeriet vil således fremover i forbindelse med behandlingen af alle ansøgninger om opholdstilladelse, der er omfattet af udlændingelovens § 47, stk. 1, herunder også for EU/EØS statsborgere, kunne anmode Styrelsen for

International Rekruttering og Integration om bistand, i det omfang det er relevant, til at kontrollere ansøgere ved opslag i Schengeninformationssystemet (SIS II), den nationale indrejseforbudsliste (IFL), den nationale sanktionsliste (SAL) og opmærksomhedslisten (OPL).

Udenrigsministeriet vil endvidere kunne foretage høringer af efterretningstjenesterne på baggrund af kriterier fastsat af efterretningstjenesterne, og når der er oplysninger i sagen, der i øvrigt indikerer, at en ansøger udgør en fare for statens sikkerhed eller på anden måde er af efterretningsmæssig interesse, ligesom efterretningstjenesterne kan høres, hvis der i forbindelse med en ansøgning om forlængelse af en opholdstilladelse eller i øvrigt uden for selve ansøgningssituationen tilgår Udenrigsministeriet oplysninger, der indikerer, at udlændingen kan udgøre en fare for statens sikkerhed.

Herved sikres det, at der sker en forudgående kontrol af alle ansøgere – ikke kun de visumpligtige – inden der meddeles opholdstilladelse i Danmark og i forlængelse heraf udstedes langtidvisum med henblik på indreisen i Danmark.

Oplysninger fra en sag omfattet af udlændingelovens § 47, stk. 1, der efter den foreslåede ordning vil kunne udveksles mellem Udenrigsministeriet, Styrelsen for International Rekruttering og Integration og – efter omstændighederne – efterretningstjenesterne, vil typisk kunne omfatte kopi af dataside fra ansøgers pas, Note Verbale fra den udsendende stat eller – hvis anmodning kommer fra en international organisation – et brev, der bekræfter ansættelse i København, bilagt et udfyldt skema fra den udsendende stat eller den internationale organisation samt eventuel vielsesattest og fødselsattest vedrørende barn, hvis familie også skal medfølge eller tilslutte sig.

Det forudsættes i den forbindelse, at Styrelsen for International Rekruttering og Integration alene vil skulle foretage samme form for kontrol af udlændinge, der søger opholdstilladelse i medfør af Wienerkonventionerne om diplomatiske og konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, jf. udlændingelovens § 47, stk. 1, som styrelsen allerede i dag foretager af udlændinge, der søger om opholds- og arbejdstilladelse på styrelsens eget område, med den undtagelse, at Udenrigsministeriet selv vil skulle forestå eventuelle høringer af efterretningstjenesterne. Det forudsættes endvidere, at en verificering af ægtheden af et pas vil blive gennemført af den modtagende myndighed.

Det bemærkes, at lovforslaget ikke ændrer på kriterierne for, hvornår der kan meddeles opholdstilladelse til udlændinge efter Wienerkonventionerne om diplomatiske og konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, jf. udlændingelovens § 47, stk. 1. Det vil derfor fortsat være udenrigsministeren, der foretager vurderingen af, om en udlænding opfylder betingelserne for at blive meddelt en sådan opholdstilladelse. Det gælder også i den situation, hvor den forudgående kontrol foretaget af Styrelsen for International Rekruttering og Integration måtte vise, at en ansøger f.eks.

er indberettet til Schengeninformationssystemet (SIS II) eller har indrejseforbud i Danmark.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 14.

Det foreslås, at der i udlændingelovens § 47, stk. 1, 1. pkt., indsættes en henvisning til Wienerkonventionen om konsulære forbindelser så det fremgår direkte af udlændingeloven, at udenrigsministeriets kompetence til at meddele opholdstilladelser også omfatter personer, som i medfør af Wienerkonventionen om konsulære forbindelser nyder diplomatiske rettigheder, samt disses familiemedlemmer og private tjenestepersonale. Der tilsigtes med den foreslåede tilføjelse ikke nogen ændring i praksis for, hvornår der meddeles opholdstilladelse til udlændinge efter Wienerkonventionen om konsulære forbindelser.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 20.

Det foreslås desuden, at der i udlændingelovens § 47 indsættes et nyt stykke 2, hvorefter afgørelser efter § 4 a, stk. 3, træffes af udenrigsministeren i forlængelse af, at en udlænding er meddelt opholdstilladelse efter Wienerkonventionerne om diplomatiske og konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster indgået i medfør af lov om rettigheder og immuniteter for internationale organisationer, jf. § 47, stk. 1.

Det betyder, at udenrigsministeren, der allerede i dag meddeler opholdstilladelse til udlændinge i medfør af Wienerkonventionerne om diplomatiske og konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster også får kompetence til at træffe afgørelse om udstedelse af langtidvisum efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 4 a, stk. 3, jf. lovforslagets § 1, nr. 1, hvortil der henvises.

Det betyder endvidere, at udenrigsministerens afgørelser om langtidvisum træffes i umiddelbar forlængelse af en meddelt opholdstilladelse.

Det bemærkes, at det forudsættes, at langtidvisummet vil blive udstedt af en diplomatisk eller konsulær repræsentation i udlandet, der behandler disse visumsager, efter bemyndigelse fra udenrigsministeren i forlængelse af, at udenrigsministeren i medfør af udlændingelovens § 47, stk. 1, har meddelt en opholdstilladelse.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 21.

Det foreslås herudover i udlændingelovens § 47, stk. 2, 2. pkt., at indsætte en henvisning til den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 4 a, stk. 3, om udstedelse af langtidvisum, således at udenlandske diplomatiske og konsulære repræsentationer i udlandet, som udenrigsministeren efter aftale med udlændinge- og integrationsministeren har indgået en aftale med, og som allerede efter de gældende regler kan bemyndiges til at udstede visum efter § 4 a, stk. 2, opholdstilladelser og arbejdstilladelser, fremover også vil kunne bemyndiges til at udstede langtidvisum efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 4 a, stk. 3.

Der vil være tale om at udstede langtidvisum til Danmark på baggrund af en afgørelse herom truffet af udenrigsministeren efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 4 a, stk. 3. De udenlandske repræsentationer vil således ikke skulle træffe afgørelse om langtidvisum, men vil alene kunne bemyndiges til at udstede et sådan visum.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 22.

Det foreslås desuden, at der i udlændingelovens § 58 h, stk. 1, indføres mulighed for, at Udenrigsministeriet kan forestå konsultationer med myndigheder i et andet Schengenland i medfør af Schengenkonventionens artikel 25.

Hvis der i forbindelse med den kontrol, som Styrelsen for International Rekruttering og Integration fremover vil skulle foretage, jf. ovenfor, fremkommer oplysninger om, at ansøgeren er indberettet til Schengeninformationssystemet (SIS II) som uønsket, vil Udenrigsministeriet i medfør af den foreslåede ændring af bestemmelsen i udlændingelovens § 58 h, stk. 1, således have kompetence til at kunne forestå konsultationer med myndigheder i et andet Schengenland i medfør af Schengenkonventionens artikel 25.

Den foreslåede ordning indebærer endvidere, at Udenrigsministeriet i forbindelse med vurderingen af, om opholdstilladelse i medfør af Wienerkonventionerne om diplomatiske eller konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, jf. udlændingelovens § 47, stk. 1, kan meddeles, i fornødent omfang har mulighed for at tage behørigt hensyn til andre Schengenlandes interesser, idet en udlænding ikke på en og samme tid kan have en opholdstilladelse og være indberettet som uønsket i SIS II.

Udenrigsministeriet vil efter den foreslåede ordning kun kunne udstede opholdstilladelse til en udlænding i medfør af Wienerkonventionen om diplomatiske eller konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, jf. udlændingelovens § 47, stk. 1, der er registreret som uønsket i SIS II, efter forudgående konsultationer med det medlemsland, der har indberettet den pågældende udlænding som uønsket.

Det foreslås endvidere, at der i udlændingelovens § 58 h, stk. 2, indføres mulighed for, at Rigspolitichefen kan slette nationale SIS II-indberetninger på en udlænding i Schengeninformationssystemet (SIS II), hvis Udenrigsministeriet efter de i stk. 1 nævnte konsultationer finder, at en i medfør af udlændingelovens § 58 g indberettet udlænding bør slettes som uønsket i Schengeninformationssystemet (SIS II).

Herved sikres det, at såvel visumpligtige som visumfri udlændinge, der meddeles opholdstilladelse efter Wienerkonventionerne om diplomatiske og konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, jf. udlændingelovens § 47, stk. 1, ikke på en og samme tid kan være indberettet til Schengeninformationssystemet (SIS) II som uønskede i Schengenområdet og have opholdstilladelse i et Schengenland.

Det bemærkes, at Rigspolitichefen kun kan slette nationale

SIS II-indberetninger – det vil sige indberetninger, som er sket på baggrund af danske myndigheders ønske herom. SIS II-indberetninger foretaget af myndigheder i de øvrige medlemslande skal alt efter udfaldet af konsultationssagen slettes af det indberettende land.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 25 og 26 samt bemærkningerne hertil.

2.2. Karensperiode i visesager

2.2.1. Gældende ret

2.2.1.1. Udstedelse af visum

Efter udlændingelovens § 4, stk. 1, kan der udstedes visum til kortvarige ophold i alle Schengenlande (Schengenvisum).

Reglerne om visum for personer, der ikke er familiemedlemmer til en unionsborger, findes i udlændingeloven, i bekendtgørelse nr. 98 af 28. januar 2020 om udlændinges adgang til Danmark på grundlag af visum (visumbekendtgørelsen) samt i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 810/2009 af 13. juli 2009 om en fællesskabskodeks for visa (visumkodeks) med senere ændringer.

Visumkodeksen fastsætter procedurer og betingelser for udstedelse af visa til forventede ophold på medlemsstaternes område i højst 90 dage inden for en periode på 180 dage (korttidsophold). Betingelserne, herunder opholdets varighed, gælder både ved udstedelsen af visummet, og når udlændingen indrejser og opholder sig i Danmark eller de øvrige Schengenlande.

Det følger af udlændingelovens § 3 a, at alle udlændinge, der ikke er fritaget for krav om visum i medfør af visumbekendtgørelsens § 2, jf. udlændingelovens § 3, jf. § 39, stk. 2, skal have visum for indrejse og ophold her i landet.

Efter visumkodeksens artikel 32, stk. 1, litra b, gives der med forbehold for artikel 25, stk. 1, afslag på visum, hvis der er begrundet tvivl om ægtheden af den dokumentation, der er fremlagt af ansøgeren, eller om rigtigheden af indholdet, om troværdigheden af de udsagn, der er fremsat af ansøgeren, eller om dennes hensigt om at forlade medlemsstaternes område inden udløbet af det visum, der ansøges om.

Efter visumbekendtgørelsens § 8, stk. 1, imødekommes en ansøgning om Schengenvisum, medmindre der er grundlag for at afslå ansøgningen efter reglerne i visumkodeksen, jf. stk. 2.

Efter visumbekendtgørelsens § 8, stk. 2, nr. 13, meddeles der afslag på en ansøgning om Schengenvisum, hvis der er begrundet tvivl om udlændingens hensigt om at forlade Schengenlandene inden udløbet af det visum, der ansøges om.

Det følger af gældende praksis som beskrevet i Udlændinge- og Integrationsministeriets vejledning nr. 10182 af 17.

december 2018 om behandling af ansøgninger om visum til Danmark (visumvejledningen) under afsnit 8.4.1 ”Særligt om fastlæggelse af visums gyldighed i tilfælde af graviditet”, at hvis en ansøger er gravid ved indgivelsen af ansøgningen om visum, vil den pågældendes visum som altovervejende hovedregel blive tidsmæssigt begrænset, således at udrejse skal ske senest 2 ½ måned før terminsdatoen.

Den tidsmæssige begrænsning skyldes, at et visum kun er beregnet til kortvarige ophold i Danmark eller de øvrige Schengenlande, og at der ved visumophold her i landet, der lægger sig tæt op ad terminsdatoen, kan være en konkret og overvejende risiko for fødsel her i landet samt et eventuelt deraf følgende længerevarende ophold her i landet. Den tidsmæssige begrænsning af visummet er således begrundet i, at myndighederne ikke vil risikere, at en ansøger, som har oplyst over for myndighederne, at hun er gravid, men som ikke har en forudgående aftale med et privat fødested om fødslen, herunder betalingen herfor, alligevel føder her i landet. Den tidsmæssige begrænsning er endvidere konkret motiveret bl.a. af det forhold, at de fleste flyselskaber ikke vil medtage passagerer de sidste to måneder før forventet fødsel samt indtil to måneder efter overstået fødsel. Det er tilsvarende udlændingemyndighedernes generelle administrative praksis, at der ikke fastsættes en udrejsefrist til gravide i perioden fra de sidste 60 dage før termin til de første 60 dage efter fødsel. Udlændingemyndighederne vil således normalt ikke kunne pålægge den pågældende visumansøger at udrejse i dette tidsrum. I forbindelse med visumsagens behandling indhentes derfor lægelig dokumentation for visumansøgerens terminstidspunkt, og terminsdatoen vil være skæringsdato i forhold til vurderingen af, hvornår den pågældende senest skal udrejse af Danmark, hvis der meddeles visum. Terminsdatoen vil også være skæringsdato i forhold til vurderingen af, om der kan meddeles visum til Danmark henset til, at ansøgeren skal være udrejst senest 2 ½ måned før terminsdato.

Ovennævnte praksis om udrejse senest 2 ½ måned før forventet termin kan dog fraviges i tilfælde, hvor visumansøgeren er gift med en udstationeret dansk statsborger eller med en person med en opholdstilladelse i Danmark meddelt med mulighed for varigt ophold, der har en forsikring, der dækker omkostningerne til fødslen i Danmark.

Det er alene kravet om udrejse af Danmark senest 2 ½ måned før terminsdatoen, der kan fraviges i ovennævnte tilfælde. Det pågældende visum vil således som det altovervejende udgangspunkt ikke kunne forlænges ud over visumperioden af maksimalt 90 dages varighed. Visumansøgeren har det fulde ansvar for, at ind- og udrejse kan ske i overensstemmelse med det meddelte visum.

Det er således til enhver tid en visumindehavers eget ansvar at sikre, at et påtænkt visumbesøg kan gennemføres inden for den meddelte visumperiode således, at udrejsen kan gennemføres i overensstemmelse med visummet. Dette gælder også, hvis en visumansøger ønsker at rejse under sin graviditet. Hvis en visumindehaver – mod forventning – føder her

i landet, vil Udlændingestyrelsen, jf. administrativ praksis, normalt udsætte udrejsefristen til 60 dage efter fødslen.

I praksis indebærer det som oftest, at visumindehaveren opnår et ophold, der er længere end det udstedte visums gyldighed, da en fødsel og efterfølgende 60 dages udsættelse af udrejsefristen vanskeligt kan gennemføres inden for maksimalt 90 dage.

Efter praksis kan der endvidere gives visum til ansøgere, som ønsker at modtage sygdomsbehandling på et privathospital eller på en privatklinik her i landet, herunder med henblik på fødsel.

Ud over de almindelige betingelser for udstedelse af visum kræver det, at der foreligger en skriftligt indgået aftale med det privathospital eller den privatklinik i Danmark, som skal udføre behandlingen, hvori den forventede behandling er konkret og præcist beskrevet, at ansøgningen er vedlagt dokumentation for fuldstændig forudgående betaling for hele opholdet på behandlingsstedet, inklusive omkostninger til forundersøgelse, operation/behandling og efterbehandling/genoptræning/rekreation, og at hele behandlingsforløbet kan gennemføres på de maksimale 90 dage, som et visum kan gives for.

Det er ikke et absolut krav, at behandlingen ikke er tilgængelig i hjemlandet. Hvis der ikke ses at være rimelig grund til, at behandlingen skal foregå i Danmark, kan det dog indgå i vurderingen af, om visumansøgningen reelt er indgivet med dette formål for øje.

En ansøger, der ønsker at føde her i landet, kan således efter praksis gives visum hertil, men det forudsætter, at der på forhånd er indgået en skriftlig aftale herom, at der foreligger dokumentation herfor, samt at det er dokumenteret, at der er sket fuldstændig forudgående betaling m.v.

Visum med henblik på at føde her i landet forudsætter, som nævnt ovenfor, endvidere, at fødslen og et eventuelt yderligere på forhånd planlagt behandlingsforløb kan gennemføres på de maksimale 90 dage, som et visum kan gives for.

Udlændingelovens § 4 c indeholder regler om fastsættelse af karens for udlændinge, der på nærmere angivne måder benytter visumophold til andet end det tiltænkte formål. Karens meddelt efter bestemmelsen vil alene gælde for Danmark, og perioden er enten 3 eller 5 år, og regnes som udgangspunkt fra tidspunktet for udlændingens udrejse af Schengenområdet.

Det følger af bemærkningerne til bestemmelsen, at hensigten med bestemmelsen er at føre en mere konsekvent visumpraksis over for udlændinge, der har misbrugt visumsystemet, herunder benytter visumsystemet til andet end det tiltænkte formål – nemlig et kortvarigt besøg i Danmark. Der henvises i den forbindelse til Folketingstidende, 2003-2004, tillæg A, side 7733. –Udlændingelovens § 4 c finder anvendelse i situationer, hvor en karensbærende adfærd er sket efter indrejse på et dansk Schengenvisum. Ved dansk Schengen-

genvisum forstås i denne sammenhæng et visum udstedt bona fide – det vil sige, hvor det umiddelbart er vurderet, at visum kan meddeles, fordi de grundlæggende indrejsebetingelser er opfyldt, og der ikke vurderes at være nogen immigrations- eller sikkerhedsrisiko forbundet med at meddele visum – direkte af en dansk repræsentation, af en dansk repræsentation efter bemyndigelse af Udlændingestyrelsen eller af en dansk repræsentation på vegne af et andet Schengenland. Ved dansk Schengenvisum forstås også et bona fide visum udstedt af et andet Schengenlands repræsentation på vegne af Danmark, og hvor Danmark er hoveddestination (som led i repræsentationsaftaler).

Der sondres i udlændingelovens § 4 c mellem, om en udlænding efter indrejsen har overskredet sit visums gyldighed (overstay), eller om en udlænding efter indrejsen er blevet udvist, har søgt asyl her i landet eller i et andet Schengenland eller har indgivet ansøgning om opholdstilladelse på andet grundlag.

2.2.1.2. Karens som følge af visumoverskridelser (overstay)

Efter udlændingelovens § 4 c, stk. 1, kan en udlænding ikke få visum til Danmark i 5 år, hvis den pågældende efter indrejsen opholder sig uden fornøden tilladelse i Danmark eller et andet Schengenland ud over det tidsrum, der er angivet i det udstedte visum. Perioden udgør 3 år, hvis opholdet varer op til en måned ud over det angivne tidsrum.

Efter udlændingelovens § 4 c, stk. 2, kan der dog meddeles visum, hvis udlændingen godtgør, at overskridelsen af det tidsrum, der er angivet i visummet (overstayet), skyldes omstændigheder, der ikke kan lægges den pågældende til last. Efter gældende visumpraksis kan dette f.eks. være tilfældet, hvis udlændingen ikke har haft mulighed for at udrejse til tiden som følge af strejker, vejrmæssige forhold eller sygdom. Hvis udlændingen således har haft til hensigt at udrejse inden for visummets gyldighedsperiode, men ikke har haft mulighed herfor som følge af sådanne udefra kommende omstændigheder, vil udlændingen ikke være afskåret fra at få visum på et senere tidspunkt efter sædvanlig praksis.

Det kan endvidere være i visse tilfælde i forbindelse med kortvarige førstegangsoverskridelser af det antal dage, som et visum er udstedt for, hvor det kan lægges til grund, at udlændingens overskridelse af det udstedte visum beror på en undskyldelig misforståelse af visummets gyldighed, og udlændingen kan anføre andre forhold, der understøtter, at den pågældende har været i god tro – f.eks. hvis det må lægges til grund, at der har været vejledt forkert eller ufyldstgørende om visummets udløb. Efter praksis finder denne undtagelse alene anvendelse, hvis udlændingen har opholdt sig i Schengenområdet i op til 15 dage ud over det bevilgede antal dage, men er udrejst inden for den gyldighedsperiode, der er fastsat i visummet. En overskridelse ud over gyldighedsperioden betragtes derimod ikke som undskyldelig.

Efter udlændingelovens § 4 c, stk. 2, kan der endvidere meddeles visum, hvis udlændingen dokumenterer, at der foreligger ganske særlige grunde, herunder hvis en afskæring af udlændingens muligheder for at få visum vil udgøre en åbenbart uforholdsmæssig reaktion i forhold til overskridelsen af visummets gyldighed. Ganske særlige grunde kan efter praksis f.eks. foreligge, hvis et herboende nærtstående familiemedlem er livstruende sygt eller i tilfælde af dødsfald, begravelse eller lignende. Udlændingens tilknytning til den herboende indgår som et væsentligt moment ved vurderingen af, om der kan gives visum i et sådant tilfælde. Endvidere vil ganske særlige grunde foreligge, hvis et afslag på visum som følge af karens vil medføre en overtrædelse af Danmarks internationale forpligtelser.

Det fremgår af bemærkningerne til § 4 c, stk. 2, jf. Folketingstidende 2013-2014, tillæg A, L 6 som fremsat, side 15, at undtagelsen fra karensreglerne i relation til reglerne om karens som følge af overstay bør fortolkes snævert, idet det er den enkelte udlændings egen pligt at være opmærksom på gyldigheden af det udstedte visum og at udrejse sker i overensstemmelse hermed.

Det fremgår endvidere af bemærkningerne, at karensreglerne kun bør fraviges af særlige grunde, hvis en afskæring af udlændingens muligheder for at få visum vil udgøre en åbenbart uforholdsmæssig reaktion i forhold til udlændingens overskridelse af det udstedte visums gyldighed. Bestemmelsen giver herved myndighederne mulighed for at fravige karensreglerne i sager om visumoverskridelser, hvis proportionalitetsbetragtninger med stor vægt taler imod, at udlændingen pålægges karens.

Det bemærkes, at alle udlændinge, der får udstedt et Schengenvisum, får udleveret en vejledning i form af ”Information Sheet to Visa holders”, der forklarer, hvordan det visum, man har fået udstedt, skal læses og forstås. Det har i praksis bl.a. den betydning, at ansøgere som det altovervejende udgangspunkt ikke kan påberåbe sig, at de har misforstået visummets gyldighedsperiode og således vil ifalde karens, hvis de ikke er udrejst i overensstemmelse med gyldigheden af det udstedte visum.

2.2.1.3. Karens som følge af udvisning, ansøgning om asyl eller ansøgninger om opholdstilladelse på andet grundlag end asyl

Efter reglerne i udlændingelovens § 4 c, stk. 3, kan en udlænding som udgangspunkt ikke få visum til Danmark i 5 år, hvis udlændingen efter indrejsen 1) udvises efter reglerne i kapitel 4, 2) indgiver ansøgning om asyl i Danmark eller et andet Schengenland eller 3) indgiver ansøgning om opholdstilladelse på et andet grundlag.

Bestemmelsen i § 4 c, stk. 3, nr. 2, finder dog ikke anvendelse, hvis en udlænding har søgt asyl og medvirker til sagens oplysning og efter afslag på eller frafald af ansøgningen selv udrejser eller medvirker til udrejsen uden ugrundet ophold, jf. § 4 c, stk. 6.

Bestemmelsen i § 4 c, stk. 3, nr. 3, finder ikke anvendelse, hvis 1) udlændingen ansøger om opholdstilladelse efter § 9, stk. 1, nr. 1 eller 2, (familiesammenføring), 2) udlændingen ansøger om opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 1, på grundlag af en sådan familiemæssig tilknytning, der er nævnt i § 9, stk. 1, nr. 1 eller nr. 2, 3) udlændingen ansøger om opholdstilladelse efter § 9 i, stk. 1, med henblik på at studere eller § 9 i, stk. 2, med henblik på at deltage i en ph.d.-uddannelse, 4) udlændingen ansøger om opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 4 (fribyordningen), 5) udlændingen ansøger om opholdstilladelse efter § 9 a, stk. 2, nr. 1-11 eller 14, eller stk. 3, (beskæftigelse), 6) udlændingen ansøger om opholdstilladelse efter § 9 p, stk. 1, 1. pkt., (beskæftigelse), 7) udlændingen ansøger om opholdstilladelse efter § 9 q, stk. 1, 2 eller 3, (pensionist fra en international organisation), 8) udlændingen efter indgivelse af ansøgningen om opholdstilladelse udrejser af Schengenlandene i overensstemmelse med det udstedte visums gyldighed eller 9) hensyn af humanitær karakter afgørende taler derimod. Der henvises i den forbindelse til udlændingelovens § 4 c, stk. 4.

Visse ansøgninger om opholdstilladelse er således undtaget fra karensreglerne, hvorimod karensreglerne finder anvendelse ved ansøgning om andre former for opholdstilladelse, som f.eks. ansøgning om opholdstilladelse som au pair og praktikant.

Selv om ansøgningen om opholdstilladelse er omfattet af ovennævnte undtagelsesbestemmelser, skal der dog i medfør af udlændingelovens § 4 c, stk. 5, alligevel pålægges en karensperiode for opnåelse af visum til Danmark, hvis det afgørende formål med en ansøgning er at forlænge opholdet her i landet, og det er åbenbart, at ansøgningen ikke kan føre til meddelelse af opholdstilladelse.

2.2.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser

Udlændingestyrelsen oplever hvert år sager, hvor gravide kvinder – uanset, at de er meget langt henne i deres graviditet – indrejser i Danmark uden at oplyse om graviditeten og efterfølgende søger forlængelse af det visum, de er indrejst på. Som begrundelse for forlængelsesansøgningerne henvises der til, at de er gravide og ikke mener, at de kan udrejse så sent i graviditeten, og gerne vil føde på et hospital her landet.

Det er Udlændingestyrelsens opfattelse, at de gravide i sådanne sager ikke på forhånd har indgået en aftale med et privat fødested her i landet, hvorfor de gravide ofte føder på et offentligt hospital i Danmark. Udlændingestyrelsen oplever samtidig, at det sjældent oplyses af egen drift af ansøgeren i forbindelse med visumansøgningens indgivelse, at vedkommende er gravid, og at det derfor må antages, at formålet med ansøgningen om visum er at føde her i landet. Formålet med besøget er sædvanligvis blot angivet som "almindeligt familiebesøg" og vil være med henblik på besøg hos en kæreste eller ægtefælle.

Det er efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse ikke rimeligt, at personer, der ikke har været ærlige over for udlændingemyndighederne om det reelle formål med visumopholdet i forbindelse med en ansøgning om visum, fremadrettet blot skal have mulighed for at opnå visum til Danmark på ny.

Det er endvidere efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse ikke rimeligt, at visumsystemet benyttes til at indrejse her i landet for at opnå adgang til sundhedsydelser på offentlige hospitaler. Navnlig ikke, når der efter praksis er adgang til at få visum med henblik på at modtage sundhedsbehandling, når der på forhånd er indgået en aftale herom med et privathospital eller på en privatklinik her i landet, og når der på forhånd er betalt herfor. Ved at undlade at oplyse om det reelle formål med visumopholdet, opnår de pågældende udlændinge adgang til sundhedsydelser på danske offentlige hospitaler, uden at det danske sundhedsvæsen i god tid på forhånd har kunnet indrette sig herpå. Dette udgør en unødigt belastning af det danske sundhedsvæsen.

Udlændinge- og Integrationsministeriet finder på den baggrund, at der bør indføres en ny mulighed for meddelelse af karens for opnåelse af visum til Danmark, der kan finde anvendelse i situationer, hvor en visumansøger under et tidligere visumophold har født et barn her i landet uden på forhånd at have indgået en aftale med et privat fødested om fødslen og på forhånd at have betalt herfor. Navnlig i tilfælde, hvor ansøgeren må anses for at have tilbageholdt eller skjult oplysninger om graviditeten over for de danske myndigheder, eller hvor ansøgeren er indrejst i Danmark på et så sent tidspunkt i graviditeten, at hjemrejse de facto ikke er mulig som følge af den nært forestående fødsel, der derfor kun vil kunne finde sted her i landet.

Det bemærkes i den forbindelse, at det til enhver tid er visumindehaverens ansvar at sikre, at et påtænkt visumbesøg kan gennemføres inden for den meddelte visumperiode således, at udrejsen kan gennemføres i overensstemmelse med visummet. Det er således visumansøgerens ansvar at tilrettelægge sit besøg sådan, at den pågældende kan nå at ind- og udrejse igen i overensstemmelse med visummet. Det er endvidere visumansøgerens ansvar, at der på forhånd er indgået en aftale med et privat fødested, at der er betalt herfor og at visumopholdet planlægges således, at fødslen finder sted på et tidspunkt, der muliggør, at såvel fødslen som hjemrejsen kan finde sted inden udløbet af det meddelte visum. Ansøgeren skal således ikke kunne indrette opholdet på en forventning om, at myndighederne udsætter udrejsefristen med 60 dage efter fødslen.

Indførelse af en mulighed for meddelelse af karens for opnåelse af visum til Danmark i situationer, hvor en visumansøger under et tidligere visumophold har født et barn her i landet uden forudgående aftale med et privat fødested, herunder om betalingen, skal ses i sammenhæng med praksis for meddelelse af visum til sundhedsbehandling, hvorefter der kan gives visum til ansøgere, som ønsker at modtage sygdomsbehandling på et privathospital eller en privatklinik

her i landet. Herved tilskyndes visumansøgere endvidere til at oplyse om det reelle formål med visumopholdet i forbindelse med visumansøgningens indgivelse.

Efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse kan indførelsen af en ny mulighed for karens for opnåelse af visum til Danmark ses i naturlig forlængelse af, at formålet med karensreglernes indførelse var at indføre en mere konsekvent visumpraksis over for udlændinge, der har benyttet visumsystemet til andet end det tiltænkte formål – nemlig et kortvarigt besøg i Danmark.

Indførelsen af en sådan ny karensmulighed vil – som det er tilfældet med de eksisterende karensregler – indebære, at udlændinge på forhånd kender konsekvenserne af at misbruge visumsystemet, og at udlændinge, der på trods heraf alligevel misbruger visumsystemet, mødes med mærkbare reaktioner. Herved vurderes karensreglerne endvidere at have en præventiv effekt i forhold til misbrug af visumsystemet og gør det samtidig muligt for Danmark at have en relativt åben visumpolitik med en lav afslagsprocent.

2.2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at der i udlændingelovens § 4 c indføres en ny mulighed for – medmindre det skyldes omstændigheder, der ikke kan lægges udlændingen til last, eller der foreligger særlige grunde, herunder hvis det vil udgøre en åbenbart uforholdsmæssig reaktion – at meddele karens for opnåelse af visum til Danmark til kvinder, der tidligere har benyttet et visum til at indrejse i Danmark og føde uden forinden indreisen at have indgået en forudgående aftale for fødslen med et privat fødested og have foretaget fuldstændig betaling herfor.

Konkret foreslås det bl.a., at der i § 4 c indsættes et stykke 7, hvorefter en udlænding ikke kan få visum efter § 4, stk. 1, i 3 år, hvis udlændingen efter indreisen føder et barn her i landet, uden forinden indreisen at have indgået aftale med et privat fødested om fødslen.

Det betyder, at udlændinge, der tidligere har misbrugt et visumophold i Danmark til at føde et barn her i landet uden forudgående aftale herom med et privat fødested, fremadrettet vil være afskåret fra på ny at opnå Schengenvisum til Danmark i en periode på 3 år.

Udlændingen vil i disse tilfælde kunne anses for at have tilbageholdt oplysningen om eller skjult graviditeten for myndighederne i forbindelse med den tidligere visumansøgning med det formål at opnå et visum og indrejse og føde her i landet uden forudgående aftale med et privat fødested, herunder om betalingen.

Misbruget vil i disse sager således bestå i, at ansøgerne ikke forud for indreisen på visum har oplyst om det reelle formål med opholdet og har tilbageholdt oplysninger for de danske myndigheder om graviditeten og den forestående fødsel, som derfor oftest vil finde sted på et offentligt hospital i Danmark.

Det bemærkes i den forbindelse, at det efter den foreslåede bestemmelse ikke er afgørende, om fødslen har fundet sted på et offentligt hospital. Det afgørende er, om der forud for udlændingens indrejse i Danmark på visum er tilbageholdt oplysninger for de danske myndigheder, og om der er indgået en forudgående aftale med et privat fødested om fødslen, herunder om betalingen. Hjemmefødsler, der finder sted i private hjem i Danmark, uden en forudgående aftale med et privat fødested, vil således også være omfattet af den foreslåede bestemmelse om karens.

Den foreslåede ordning vil medføre, at ansøgere, der søger om visum og indrejser her i landet så sent i graviditeten, at de bør vide, at der er en overvejende sandsynlighed for, at de føder under visumopholdet her i landet, eller som kort tid inden udløbet af det visum, de er indrejst på, i stedet for at udrejse i overensstemmelse med visummet, indgiver ansøgning om forlængelse af visummet med henvisning til, at en fødsel er så nært forestående, at de ikke ønsker eller mener, at de har mulighed for at udrejse, og som ikke inden indreisen har indgået en forudgående aftale om fødslen med et privat fødested, herunder betaling herfor, vil ifalde karens i forbindelse med en fremtidig visumansøgning.

Karensreglen i den foreslåede bestemmelse vil finde anvendelse, uanset om udlændingen udrejser i overensstemmelse med sit visum eller benytter sig af en eventuel mulighed for at få udsat udrejsefristen og dermed får forlænget sit ophold i Danmark. Det afgørende efter den foreslåede bestemmelse er således, om udlændingen har tilbageholdt oplysninger for de danske myndigheder, og om der forud for udlændingens indrejse i Danmark på visum er indgået en aftale med et privat fødested om fødslen, herunder om betalingen. Ansøgere vil således ifalde karens, selvom de udrejser i overensstemmelse med visummets gyldighed, når de uden forudgående aftale med et privat fødested føder under opholdet i Danmark.

Den foreslåede bestemmelse vil således skulle finde anvendelse, når det må antages, at formålet med ansøgerens tidligere indrejse og ophold har været at få mulighed for at føde i Danmark, uanset om den pågældende tilrettelægger besøget, så udreisen kan finde sted inden udløbet af det meddelte visum. I sådanne tilfælde vil der sædvanligvis også være tale om, at ansøgeren ikke har været ærlig over for myndighederne i forbindelse med den tidligere visumansøgning, men derimod har skjult oplysningen om graviditeten og dermed også om det reelle formål med opholdet – at få mulighed for at føde her i landet uden forudgående aftale med et privat fødested, herunder om betalingen.

Det bemærkes, at der med den foreslåede ordning ikke tilsigtes at foretage ændringer i forhold til de gældende regler om karens på grund af et tidligere overstay. Ansøgere, der føder her i landet efter indrejse på visum, vil således fortsat kunne ifalde karens efter den almindelige bestemmelse herom i udlændingelovens § 4 c, stk. 1, således at ansøgeren ifalder karens i 5 år, hvis den pågældendes ophold i Danmark eller et andet Schengenland, varer mere end en måned ud

over det tidsrum, der var angivet i visummet, og i 3 år, hvis opholdet varer op til en måned ud over det tidsrum, der var angivet i visummet.

Det bemærkes endvidere, at "Information Sheet to Visa Holders", der udleveres på de danske repræsentationer i forbindelse med, at en ansøger meddeles visum, i dag indeholder en vejledning om de danske karensregler og risikoen for karens ved misbrug af det udstedte visum. "Information Sheet to Visa Holders" vil blive opdateret med en vejledning om risikoen for at ifalde karens ved fødsel her i landet uden forudgående aftale med et privat fødested herom, herunder om betalingen, da dette anses som misbrug af visum. Derudover vil der ligeledes på www.nyidanmark.dk og Udenrigsministeriets hjemmeside blive informeret om konsekvenserne af et sådant misbrug.

Det bemærkes endelig, at den foreslåede mulighed for at meddele karens – som de gældende karensregler – alene vil have betydning for udlændingens mulighed for at opnå Schengenvisum til Danmark. Det vil således fortsat være muligt for en udenlandsk kvinde, der af de danske myndigheder er blevet pålagt karens efter den foreslåede ordning, at søge Schengenvisum hos et af de øvrige Schengenlande og opnå visum dertil.

Det foreslås endvidere, at der i udlændingelovens § 4 c ind sættes et stykke 8, hvorefter en ansøger ikke ifalder karens, hvis udlændingen godtgør, at fødslen her i landet skyldes omstændigheder, der ikke kan lægges udlændingen til last, eller hvis der foreligger ganske særlige grunde, herunder hvis en afskæring af udlændingens muligheder for at få visum vil udgøre en åbenbart uforholdsmæssig reaktion.

Det betyder, at en udlænding, der under et tidligere visumbesøg har født her i landet, uden forudgående aftale med et privat fødested, ikke er afskåret fra at få visum, hvis de omstændigheder, der gjorde, at fødslen fandt sted under opholdet i Danmark, ikke kan lægges udlændingen til last, eller hvis der foreligger ganske særlige grunde, herunder hvis proportionalitetsbetragtninger med stor vægt taler imod, at udlændingen pålægges karens.

Der vil efter den foreslåede bestemmelse således efter en konkret vurdering kunne gøres undtagelser til reglen om meddelelse af karens til udenlandske kvinder, der efter indrejsen på visum har født her i landet uden forudgående aftale med et privat fødested om fødslen.

Omstændigheder, der ikke kan lægges udlændingen til last, vil kunne være i situationer, hvor udlændingen har haft til hensigt at udrejse inden fødslen, men ikke har haft mulighed herfor som følge af udefra kommende omstændigheder, såsom for tidlig fødsel, flyforsinkelse og flyaflysning, strejker, vejrmæssige forhold, alvorlig sygdom m.v. I sådanne situationer vil udlændingen på grund af fødslen i Danmark ikke fremover være afskåret fra at få visum efter den sædvanlige praksis, der gælder for ansøgere af den pågældende nationalitet.

Det vil således eksempelvis ikke kunne lægges udlændingen til last, hvis den pågældende som følge af alvorlig sygdom, ud fra en lægelig vurdering, er blevet frarådet at rejse hjem inden fødslen. Udlændinge, der på denne baggrund har født i Danmark, vil således ikke kunne pålægges karens i forbindelse med fremtidige visumansøgninger.

Der vil endvidere ikke kunne pålægges en ansøger karens, hvis ansøgeren, har planlagt sit visumbesøg således, at hun kan opholde sig her i landet og rejse hjem igen i god tid inden fødslen, men under opholdet føder før termin, da en for tidlig fødsel ikke kan lægges ansøgeren til last. Henset til, at det til enhver tid påhviler en visumansøger at tilrettelægge sit besøg, således at udrejse kan ske i overensstemmelse med det udstedte visum, påhviler det en gravid ansøger selv at være opmærksom på, at det ikke er usædvanligt, at fødslen kan finde sted fra uge 37 + 0 til uge 41 + 6, og at fødsler inden for dette tidsinterval betragtes som fødsler til termin. Ansøgeren bør således selv være opmærksom på risikoen for at føde før terminsdatoen, når den pågældende ansøger om og planlægger sit ophold her i landet.

Den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 4 c, stk. 8, indebærer endvidere, at karensreglen ikke vil skulle finde anvendelse, hvis der foreligger ganske særlige grunde.

Ganske særlige grunde vil – som praksis er i dag i forhold til de gældende karensregler – f.eks. kunne foreligge, hvis den herboende vært, som udlændingen ønsker at besøge, er livstruende syg eller i tilfælde af dødsfald, begravelse eller lignende hos ansøgerens herboende nærtstående familie. Udlændingens tilknytning til den herboende vært og eventuelt herboende børn indgår som et væsentligt moment ved vurderingen af, om der kan gives visum i et sådant tilfælde.

Ganske særlige grunde vil endvidere kunne være, hvis proportionalitetsbetragtninger med stor vægt taler imod, at udlændingen pålægges karens. Myndighederne vil således ikke skulle pålægge karens, hvis en afskæring af udlændingens muligheder for at få visum i en periode på 3 år efter en konkret vurdering må anses for en åbenbart uforholdsmæssig reaktion over for den omstændighed, at udlændingen har født et barn under et tidligere visumophold her i landet, uden forudgående aftale med et privat fødested.

Endvidere vil ganske særlige grunde foreligge, hvis et afslag på visum vil medføre en overtrædelse af Danmarks internationale forpligtelser. Dette vil f.eks. kunne være tilfældet, hvis et afslag på visum med karens i 3 år vil gøre det umuligt for et par at mødes, fordi visumansøgerens herboende ægtefælle eller partner, f.eks. som følge af meget alvorlig sygdom, handicap eller lignende, er ude af stand til at rejse.

Det vil efter den foreslåede ordning kunne indgå som et element i vurderingen af, om der foreligger ganske særlige grunde, om udlændingen, der har født under det tidligere visumophold i Danmark, kan dokumentere, at vedkommende efterfølgende har betalt for fødslen.

Det vil i den forbindelse kunne tillægges betydning, om betalingen for fødslen er sket i nær tilknytning til fødslen eller først flere måneder eller år efter, at selve fødslen fandt sted i Danmark, herunder i forbindelse med, at udlændingen på ny søger visum til Danmark.

Der vil efter sædvanlig praksis og under henvisning til ganske særlige grunde endvidere være mulighed for at fravige karensreglen efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 4 c, stk. 8, hvis udlændingens tilstedeværelse i Danmark er helt nødvendig, f.eks. fordi den pågældende skal vidne i en retssag.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 2.

2.3. Indførelse af almindelig klageadgang i alle visumsager

2.3.1. Gældende ret

Danmarks deltagelse i Schengensamarbejdet indebærer, at en række fælles europæiske regler på visumområdet finder anvendelse i Danmark. Disse regler fastlægger de overordnede rammer for dansk visumpraksis.

De overordnede betingelser og procedurer for behandlingen af ansøgninger om visum er fastlagt i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 810/2009 om en fællesskabskodeks for visum (visumkodeksen) med senere ændringer.

Visumhåndbogen (Bilag til Kommissionens gennemførelsesafgørelse C(2020) 395 final af 28. januar 2020 om ændring af afgørelse K(2010) 1620 endelig for så vidt angår erstatning af håndbogen om behandling af visumansøgninger og ændring af udstedte visa (visumhåndbog I)), er udarbejdet til brug for Schengenlandenes visummyndigheder som et fortolkningsbidrag til visumkodeks.

Visumkodeksens overordnede betingelser og procedurer for behandlingen af ansøgninger om visum suppleres af nationale visumregler og praksis som fastlagt i udlændingeloven, i bekendtgørelse nr. 98 af 28. januar 2020 om udlændinges adgang til Danmark på grundlag af visum (visumbekendtgørelsen), og i Udlændinge- og Integrationsministeriets vejledning nr. 10182 af 17. december 2018 om behandling af ansøgninger om visum til Danmark (visumvejledningen).

2.3.1.1. Visumkodeksens regler om afslag på visum og klageadgang

I visumkodeksens artikel 32, stk. 1, er opregnet en udtømmende liste over mulige afslagsgrunde på visum. Der kan f.eks. gives afslag på visum, hvis ansøgeren fremlægger et falsk eller forfalsket rejsedokument, ikke redegør for formålet med og vilkårene for det forventede ophold, anses for at udgøre en trussel mod medlemsstaternes offentlige orden, indre sikkerhed, folkesundhed eller internationale forbindelser, eller hvis der er begrundet tvivl om ansøgers hensigt om at forlade medlemsstaternes område inden udløbet af det visum, der ansøges om.

Listen over afslagsgrunde er udtømmende i den forstand, at der ikke er mulighed for at give afslag på visum af andre grunde end de, der er nævnt i visumkodeksens artikel 32, stk. 1. I det omfang en afslagsgrund imidlertid indebærer, at der skal foretages et skøn, følger det af national visumpraksis, hvilke kriterier der kan inddrages i skønnet. Det kan f.eks. være tilfældet ved vurderingen af, om der er begrundet tvivl om en udlændings hensigt om at forlade medlemsstaternes område inden udløbet af det visum, der er ansøgt om.

Efter visumkodeksens artikel 32, stk. 2, skal en afgørelse om afslag på visum og de grunde, som afgørelsen hviler på, meddeles ansøgeren ved hjælp af standardformularen optrykt som bilag VI til visumkodeksen på sproget i den medlemsstat, der har truffet den endelige afgørelse om ansøgningen, og et andet af EU-institutionernes officielle sprog. Det er således obligatorisk i medfør af visumkodeksen at anvende standardformularen i bilag VI, når der meddeles afslag på visum.

Standardformularen indeholder aktuelt 16 mulige afslagsbegrundelser, som afspejler de afslagsgrunde, der er opregnet i artikel 32, stk. 1. Afslagsbegrundelserne vælges ved afkrydsning i standardformularen, når der gives afslag på visum. Standardformularen indeholder desuden plads til, at myndighederne kan tilføje yderligere bemærkninger.

Derudover forudsættes det i standardformularen, at de nationale myndigheder indsætter vejledning om de nationale regler om indgivelse af klage over afslag på visum. Klagevejledningen skal indeholde en henvisning til, hvor klagereglerne findes i national ret, kontaktoplysninger til den myndighed, hvortil en klage kan indgives, kontaktoplysninger vedrørende klageprocedurerne, angivelse af fristen, inden for hvilken en klage skal indgives, samt dato for afgørelsen og den kompetente myndigheds stempel (samt eventuel underskrift, hvis dette kræves i henhold til national ret).

Det følger af visumkodeksens artikel 32, stk. 3, bl.a., at ansøgere, der har fået afslag på visum, har ret til at påklage afgørelsen, og at klagesager føres mod den medlemsstat, der har truffet den endelige afgørelse om ansøgningen, og i henhold til denne stats nationale lovgivning.

Det bemærkes, at det følger af artikel 30 i Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv 2004/38/EF af 29. april 2004 om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område, at et afslag på visum til et familiemedlem til en unionsborger altid skal fuldt begrundes, og alle specifikke faktuelle og retlige årsager til den negative afgørelse skal nævnes. Det er derfor i sådanne tilfælde ikke tilstrækkeligt at angive en eller flere årsager ved blot at afkrydse felter i standardformularen i bilag VI til visumkodeksen.

2.3.1.2. Nationale regler om kompetencefordelingen og om meddelelse af afslag på og annullering eller inddragelse af visum

Afgørelser i visumsager træffes af danske eller udenlandske

diplomatiske eller konsulære repræsentationer i udlandet, som er bemyndiget hertil i medfør af udlændingelovens § 47, stk. 2, eller af Udlændingestyrelsen, jf. udlændingelovens § 46, stk. 1.

Udlændinge- og integrationsministeren kan i medfør af udlændingelovens § 39, stk. 2, fastsætte nærmere regler om bl.a. sagsfordelingen på visumområdet mellem Udlændingestyrelsen og de danske diplomatiske og konsulære repræsentationer i udlandet. Bemyndigelsen er udnyttet i visumbekendtgørelsens § 28.

Efter visumbekendtgørelsens § 28, stk. 1, er udgangspunktet, at afgørelser i visumsager træffes af en dansk diplomatisk eller konsulær repræsentation i udlandet, som er bemyndiget hertil i medfør af udlændingelovens § 47, stk. 2, jf. dog bekendtgørelsens § 28, stk. 2-5, og §§ 21 og 22. Efter visumbekendtgørelsens § 28, stk. 2-5, træffer Udlændingestyrelsen navnlig afgørelse i første instans i en række sager, der vanskeligt kan oplyses tilstrækkeligt på repræsentationerne. Udlændingestyrelsen træffer også bl.a. afgørelse i sager, hvor der kan blive tale om at give afslag til en ansøger, som er omfattet af EU-reglerne, eller som påberåber sig at være omfattet heraf. Repræsentationerne forelægger derfor sådanne sager for Udlændingestyrelsen med henblik på Udlændingestyrelsens afgørelse af sagerne i første instans.

Efter udlændingelovens § 4 e, stk. 1, kan en dansk diplomatisk eller konsulær repræsentations afgørelse om afslag på visum eller om annullering eller inddragelse af et allerede meddelt visum meddeles ansøgeren alene ved brug af standardformularen optrykt som bilag VI til visumkodeks til underretning om begrundelse for afslag på eller annullering eller inddragelse af visum. Afgørelsen udfærdiges således i overensstemmelse med reglerne i visumkodeks, hvilket betyder, at der ud over afkrydsning af en eller flere afslagsbegrundelser i standardformularen og tilføjelse af en behørig klagevejledning ikke er krav om yderligere begrundelse for afslaget eller henvisning til retsregler m.v. Dette gælder ikke for sager, der er omfattet af EU-reglerne, jf. udlændingelovens § 4 e, stk. 2.

Udlændinge- og integrationsministeren kan i medfør af udlændingelovens § 4 e, stk. 3, fastsætte regler om, hvilke typer af afgørelser der er omfattet af stk. 1. Bemyndigelsen er udnyttet i visumbekendtgørelsens § 29.

Det følger således af visumbekendtgørelsens § 29, stk. 1, at en dansk diplomatisk eller konsulær repræsentations afgørelse om afslag på visum eller om annullering eller inddragelse af et allerede meddelt visum meddeles alene ved brug af den standardformular, der er optrykt som bilag VI til visumkodeksen, jf. dog stk. 2 og stk. 3.

Efter visumbekendtgørelsens § 29, stk. 2 og 3, udfærdiges visse typer af repræsentationernes afgørelser om afslag på visum eller om annullering eller inddragelse af et allerede meddelt visum efter de almindelige forvaltningsretlige regler om begrundelse. Der er tale om mindre komplicerede af-

gørelser, der er begrundet i objektivt konstaterbare forhold, og afgørelser, der i det væsentlige er begrundet i repræsentationernes vurdering af, hvilken hovedgruppe udlændingen tilhører. Derudover udfærdiges visse afgørelser om territorialt eller tidsmæssigt begrænsede visa ligeledes efter de almindelige forvaltningsretlige regler om begrundelse for afgørelser, jf. visumbekendtgørelsens § 29, stk. 4. Disse typer af afgørelser meddeles således ikke alene ved brug af standardformularen, men vedlægges en individuelt begrundet afgørelse, der udfærdiges af den diplomatiske eller konsulære repræsentation i overensstemmelse med forvaltningslovens regler om begrundelse.

Udlændingestyrelsens afgørelser om afslag på eller annullering eller inddragelse af visum, jf. udlændingelovens § 46, stk. 1, meddeles ved en individuelt begrundet afgørelse, der udfærdiges i overensstemmelse med forvaltningslovens regler om begrundelse, og som vedlægges den obligatoriske standardformular optrykt som bilag VI til visumkodeks.

2.3.1.3. Nationale regler om indgivelse af klager over afslag på, annullering og inddragelse af visum

Udlændingestyrelsen er klageinstans for de danske repræsentationers afgørelser om afslag på visum eller om annullering eller inddragelse af et visum, jf. udlændingelovens § 46 a, stk. 5.

Det følger af udlændingelovens § 46 a, stk. 5, 2. pkt., at en afgørelse, der er meddelt af en dansk diplomatisk eller konsulær repræsentation alene ved brug af standardformularen optrykt som bilag VI til visumkodeks, anses for påklaget til Udlændingestyrelsen. Det betyder, at en sådan afgørelse påklages ex officio til Udlændingestyrelsen (automatisk klage).

Baggrunden for, at sådanne afgørelser automatisk påklages til Udlændingestyrelsen, er, at myndighederne ved anvendelse alene af standardformularen optrykt som bilag VI til visumkodeks, ikke fuldt ud opfylder begrundelsespligten efter forvaltningslovens § 24, idet sådanne afgørelser ikke indeholder en konkret begrundelse med angivelse af de retsregler og hovedhensyn, der danner grundlaget for afgørelsen. Ansøgers retssikkerhed sikres i stedet ved, at Udlændingestyrelsen af egen drift – uden at ansøger selv skal indgive en klage – behandler en klagesag, hvorefter ansøger – hvis Udlændingestyrelsen stadfæster repræsentationens afgørelse om afslag – modtager en afgørelse, der opfylder de sædvanlige begrundelseskrav efter forvaltningsloven. Der henvises i den forbindelse til pkt. 4.2 i lovforslag nr. L 6 af 2. oktober 2013 om ændring af udlændingeloven, jf. Folketingstidende 2013-2014, tillæg A, side 10.

Efter visumbekendtgørelsens § 30, stk. 2, jf. også udlændingelovens § 46 a, stk. 5, 1. pkt., kan de af repræsentationernes afgørelser, der er udfærdiget efter de almindelige forvaltningsretlige regler om begrundelse, påklages til Udlændingestyrelsen. Det betyder, at sådanne afgørelser skal påklages til Udlændingestyrelsen af ansøger selv ellers den-

nes repræsentant (almindelig klageadgang). Klagefristen er på 8 uger, jf. visumbekendtgørelsens § 30, stk. 3.

Udlændingenævnet er klageinstans for Udlændingestyrelsens afgørelser om visum i første instans, jf. udlændingelovens § 46 a, stk. 1. Der er tale om en almindelig klageadgang med en klagefrist på 8 uger, jf. udlændingelovens § 46 a, stk. 3.

2.3.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser

Statistikker, som er opgjort på baggrund af registreringer i det danske visumregister (IVR-VIS) viser, at de danske repræsentationer i udlandet i perioden fra den 1. januar 2015 til den 31. december 2019 har truffet 38.815 afgørelser om afslag på visum og i 154 tilfælde annulleret et visum. I samme periode modtog Udlændingestyrelsen i alt 20.802 automatiske klager og 2.360 klager indgivet af ansøger selv eller dennes repræsentant.

I 2019 alene meddelte de danske diplomatiske og konsulære repræsentationer i udlandet afslag på visum i 12.031 sager. Heraf blev 3.972 (ca. 33 %) afgørelser automatisk påklaget til Udlændingestyrelsen. Af de resterende 8.059 afslag meddelt af repræsentationerne med individuel begrundelse og almindelig klageadgang, blev alene 1.046 klager indgivet af ansøger selv eller dennes repræsentant. Dette svarer til en klageprocent på ca. 13 %.

Det bemærkes, at rejseaktiviteten i 2020 har været væsentligt nedsat på verdensplan som følge af pandemien med Coronavirussygdom (covid-19), hvilket afspejler sig i visumstatistikken for 2020. I hele 2020 meddelte de danske diplomatiske og konsulære repræsentationer i udlandet således alene afslag på visum i 2.395 sager mod 12.031 i 2019. Der er på den baggrund ikke foretaget en beregning af den procentvise fordeling af, hvor mange af afslagene i 2020 der måtte være påklaget automatisk eller af ansøger selv.

Det bemærkes endvidere, at tallene er behæftet med en vis usikkerhed, da visumregistret er opbygget som et journaliserings- og sagsstyringssystem og ikke som et egentligt statistiksystem.

Tallene viser, at antallet af automatiske klager er væsentligt større end antallet af klager, der indgives af ansøger selv eller dennes repræsentant, også set i relation til det samlede antal af afslag, som repræsentationerne har meddelt.

I relation til det høje antal af automatiske klager, oplever Udlændingestyrelsen imidlertid, at ikke alle ansøgere – eller deres herboende værter for et planlagt visumbesøg – har interesse i at afvente styrelsens afgørelse i en automatisk klagesag, herunder i at afvente den fuldstændige og uddybende begrundelse i de tilfælde, hvor styrelsen stadfæster et afslag meddelt af en dansk diplomatisk eller konsulær repræsentation i udlandet.

Udlændingestyrelsen oplever således, at styrelsen ved hen-

vendelse til værter i forbindelse med klagesagens behandling bliver mødt med overraskelse over, at sagen stadig verserer. I nogle tilfælde oplyses det, at ansøgeren i stedet har søgt visum via et andet Schengenland. Det ses også, at en del ansøgere søger visum på ny via den samme danske repræsentation, der allerede har meddelt afslag, uden at afvente klagesagens udfald. Eller at ansøgeren ved repræsentationens henvendelse – når styrelsen har truffet afgørelse i klagesagen – oplyser, at repræsentationen ikke behøver at sende styrelsens afgørelse med den uddybende begrundelse til dem. I andre tilfælde har repræsentationerne svært ved eller kan slet ikke få fat i ansøgerne, når der skal give besked om klagesagens udfald.

Det er efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse en utilsigtet og u hensigtsmæssig følge af den automatiske klageordning, der alene i 2019 resulterede i 3.972 klager til Udlændingestyrelsen, at Udlændingestyrelsen bruger ressourcer på at behandle klagesager, hvor ikke alle ansøgere reelt har en interesse i klagesagens udfald og begrundelsen herfor.

Udlændinge- og Integrationsministeriet finder derfor, at ordningen med automatisk klageadgang bør afskaffes, og at der i stedet bør indføres almindelig klageadgang i alle visumsager. Herved sikres det, at Udlændingestyrelsen kan anvende deres ressourcer væsentlig mere hensigtsmæssigt, end tilfældet er i dag. Udlændingestyrelsen har i den forbindelse oplyst, at styrelsen skønner, at ganske få tusind personer årligt vil klage, hvis den automatiske klage helt afskaffes. Dette skøn er blandt andet baseret på, at styrelsen ikke har mange konkrete henvendelser fra parterne i de automatiske klagesager. Derudover, som tallene ovenfor viser, er det kun et fåtal, der påklager afgørelsen i de sager, hvor der er givet afslag med en individuel begrundelse.

Udlændinge- og Integrationsministeriet ønsker dog samtidig at sikre, at ansøgernes retssikkerhed fortsat tilgodeses, og at de danske repræsentationers afgørelser om afslag på og om annullering eller inddragelse af visum opfylder forvaltningslovens krav til begrundelser. Derfor er det Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at det ikke længere skal være muligt for de danske repræsentationer i udlandet at meddele afslag på visum alene ved brug af standardformularen optrykt som bilag VI til visumkodeks.

2.3.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås på den baggrund at ophæve udlændingelovens § 46 a, stk. 5, 2. pkt., hvorefter en dansk diplomatisk eller konsulær repræsentations afgørelse om afslag på en ansøgning om visum eller om annullering eller inddragelse af et allerede meddelt visum, der er meddelt alene ved brug af en standardformular, jf. udlændingelovens § 4 e, stk. 1, anses for påklaget til Udlændingestyrelsen.

Det betyder, at der ikke fremadrettet vil være kategorier af afgørelser om afslag på en ansøgning om visum eller om annullering eller inddragelse af et allerede meddelt visum,

der bliver automatisk påklaget til Udlændingestyrelsen. Der vil i stedet være almindelig klageadgang i forhold til alle repræsentationernes afgørelser om afslag på eller om annullering eller inddragelse af visum. Der vil således ikke blive tale om at afskære klageadgangen, men alene om at ensrette den.

Det foreslås samtidig at ophæve bestemmelsen i udlændingelovens § 4 e, stk. 1, om en dansk diplomatisk eller konsulær repræsentations meddelelse af afgørelse om afslag på en ansøgning om visum eller om annullering eller inddragelse af et allerede meddelt visum ved brug af en standardformular.

Det betyder, at en dansk diplomatisk eller konsulær repræsentations afgørelse om afslag på visum eller om annullering eller inddragelse af et allerede meddelt visum, fremadrettet ikke vil kunne meddeles ansøgeren alene ved brug af standardformularen optrykt som bilag VI til visumkodeks.

De danske repræsentationer i udlandet vil i stedet i alle afgørelser om afslag og om annullering eller inddragelse af visum fremadrettet skulle iagttage forvaltningslovens krav til begrundelse og således supplere standardformularens afslagsbegrundelser med bl.a. en henvisning til relevante retsregler og – særligt for så vidt angår de afgørelser om afslag, der baseres på et skøn – en angivelse af de hovedhensyn, der har været bestemmende for afgørelsen. Repræsentationerne vil således i alle sådanne afgørelser skulle udarbejde en individuelt begrundet afgørelse, der er i overensstemmelse med forvaltningslovens regler om begrundelse, sådan som repræsentationerne allerede gør i dag i hovedparten af de sager, hvor de meddeler afslag på visum.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker i den forbindelse, at repræsentationerne har oparbejdet en vis erfaring med at skrive individuelle begrundelser i de mindre komplicerede sagstyper, for hvilke der allerede i dag er almindelig klageadgang. I de øvrige sagstyper, hvor repræsentationernes afgørelser om afslag resulterer i automatisk påklage til Udlændingestyrelsen, foretager repræsentationerne endvidere allerede i dag en vurdering af, om der skal gives tilladelse eller meddeles afslag. Repræsentationerne noterer i den forbindelse sine overvejelser på sagen, således at Udlændingestyrelsen ved den efterfølgende behandling af klagesagen vil kunne se, hvilke overvejelser der har ligget til grund for det meddelte afslag.

Det er på den baggrund Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at repræsentationerne vil kunne justere sagsbehandlingen, således at alle repræsentationernes afgørelser om afslag på eller annullering eller inddragelse af visum fremover meddeles ved brug af standardformularen i visumkodeksens bilag VI suppleret med en individuelt begrundet afgørelse, der fuldt ud opfylder forvaltningslovens krav til begrundelse.

Det bemærkes endvidere, at det fortsat vil være således, at repræsentationerne vil skulle forelægge en række sager

for Udlændingestyrelsen – med henblik på Udlændingestyrelsens afgørelse af sagerne i første instans – som ikke kan oplyses tilstrækkeligt ude på repræsentationerne, jf. visumbekendtgørelsens § 28, stk. 2-5. Det tilsigtes således med den foreslåede ændring ikke, at repræsentationerne skal afgøre flere kategorier af sager end hidtil.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 3, 17 og 19.

2.4. Asylansøgeres adgang til beskæftigelse

2.4.1. Gældende ret

Efter udlændingelovens § 14 a, stk. 1, træffer Udlændingestyrelsen efter ansøgning afgørelse om, at en udlænding, som har indgivet ansøgning om opholdstilladelse i medfør af § 7 (asyl), uden arbejdstilladelse kan tage beskæftigelse i Danmark på sædvanlige løn- og ansættelsesvilkår, indtil udlændingen meddeles opholdstilladelse, udrejser eller udsendes, såfremt visse betingelser herfor er opfyldt.

Bestemmelsen omfatter både udlændinge, der har en verserende asylsag, og udlændinge, der har fået endeligt afslag på asyl eller har frafaldet deres asylansøgning.

Efter § 14 a, stk. 1, er beskæftigelse betinget af, at 1) udlændingens identitet er fastlagt, 2) udlændingen har opholdt sig i Danmark i mindst 6 måneder fra indgivelse af ansøgning om opholdstilladelse i medfør af § 7, 3) Udlændingestyrelsen har truffet afgørelse om, at udlændingen kan opholde sig i Danmark under asylsagens behandling, jf. herved § 48 e, stk. 2, og 4) udlændingen indgår en kontrakt med Udlændingestyrelsen i overensstemmelse med stk. 3.

Udlændingestyrelsen påser, at udlændingen opfylder betingelserne for beskæftigelse, og at ansættelsesforholdet sker på almindelige løn- og ansættelsesvilkår. Afgørelse efter stk. 1 forudsætter således, at udlændingen har et konkret tilbud om ansættelse.

Lønindkomst, som udlændingen modtager i forbindelse med beskæftigelsen, vil efter de nærmere regler herom i udlændingelovens § 42 b, stk. 14 og 16, blive fradraget i de kontante ydelser, som udlændingen får udbetalt efter § 42 b, stk. 1-13. Efter reglerne i udlændingelovens § 42 a, stk. 4, kan udlændingen derudover blive pålagt at betale udgifterne til bl.a. opholdet på et indkvarteringssted omfattet af udlændingelovens § 42 a, stk. 5, såfremt lønindkomsten overstiger de kontante ydelser, som den pågældende er berettiget til efter § 42 b. Afhængigt af lønindkomstens størrelse kan udlændingen også pålægges at betale for udgifterne til indkvartering af sin familie.

Hvis en udlænding i en periode ikke oppebærer lønindkomst på baggrund af beskæftigelse omfattet af udlændingelovens § 14 a, fordi der i en periode ikke er noget arbejde at udføre, kan den pågældende på ny modtage kontante ydelser fra Udlændingestyrelsen. I sådanne tilfælde inddrages godkendelsen til beskæftigelse ikke i praksis, så længe der ikke er tale om et endeligt ophør af ansættelsesforholdet.

En godkendelse til beskæftigelse efter § 14 a, stk. 1, meddeles som udgangspunkt, indtil udlændingen meddeles opholdstilladelse, udrejser eller udsendes, idet det efter gældende ret ikke er muligt at tidsbegrænse godkendelsen. Godkendelsen vil således som udgangspunkt være gyldig, indtil udlændingen meddeles opholdstilladelse, udrejser eller udsendes. I det omfang en udlænding alene søger om godkendelse til beskæftigelse for en begrænset periode, eller ansættelseskontrakten er tidsbegrænset, meddeles der imidlertid i praksis alene godkendelse til denne periode, da der i modsat fald ville skulle ske inddragelse af godkendelsen, når der efter udløbet af ansættelsesperioden ikke længere foreligger et aktuelt ansættelsesforhold.

Efter udlændingelovens § 14 a, stk. 2, er visse persongrupper udelukket fra ordningen om adgang til beskæftigelse. Dette gælder 1) udlændinge, der er administrativt udvist i medfør af § 25, 2) udlændinge, der er udvist ved dom, 3) udlændinge, der er idømt betinget eller ubetinget frihedsstraf eller anden strafferetlig retsfølge, der indebærer eller giver mulighed for frihedsberøvelse, for en lovovertrædelse begået her i landet, der ville have medført en straf af denne karakter, 4) udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i flygtningekonventionen af 28. juli 1951, 5) udlændinge, hvis opholdstilladelse er bortfaldet i medfør af § 21 b, stk. 1, 6) udlændinge, hvis ansøgning om opholdstilladelse efter § 7 behandles efter 53 b (åbenbart grundløs-proceduren), og 7) udlændinge under 18 år, medmindre Udlændingestyrelsen efter en konkret vurdering finder, at hensynet til den mindreåriges tarv taler herfor. Der henvises for så vidt angår nr. 1) om administrativt udviste udlændinge i medfør af § 25, nr. 2) om udlændinge udvist ved dom og nr. 4) om udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i flygtningekonventionen af 28. juli 1951, til beskrivelsen længere nedenfor.

Udlændingestyrelsen indgår efter udlændingelovens § 14 a, stk. 3, en kontrakt med udlændingen om beskæftigelsen. Det skal indgå i kontrakten som et vilkår, at udlændingen medvirker til oplysning af sin sag om opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 7, jf. § 40, stk. 1, 1. og 2. pkt., og at udlændingen efter afslag på eller frafald af ansøgningen om opholdstilladelse medvirker til udrejsten uden ugrundet ophold, jf. § 40, stk. 6, 1. pkt. Udlændingestyrelsen vejleder i forbindelse med indgåelse af kontrakten udlændingen mundtligt og skriftligt om vilkårene for beskæftigelsen, herunder navnlig kravet om medvirken.

Efter udlændingelovens § 14 a, stk. 4, træffer Udlændingestyrelsen, medmindre helt særlige grunde taler derimod, afgørelse om, at en udlænding, som har taget beskæftigelse efter bestemmelsen og ikke længere opfylder betingelserne herfor eller ikke overholder vilkårene i den indgåede kontrakt, jf. stk. 3, ikke længere har ret til at tage beskæftigelse.

Der er således mulighed for at inddrage en tilladelse til beskæftigelse, hvis udlændingen ikke overholder vilkårene i kontrakten, eksempelvis hvis udlændingen ophører med at medvirke til sagens behandling eller gennemførelse af en

udsendelse. Der kan dog gøres undtagelse fra dette udgangspunkt, hvis den pågældende straks genoptager sin medvirken – efter omstændighederne endog selv om der er forløbet en længere periode.

Der er endvidere mulighed for at inddrage en tilladelse til beskæftigelse som følge af, at en udlænding bliver omfattet af den undtagne persongruppe i udlændingelovens § 14 a, stk. 2, nr. 1-7.

Udlændingestyrelsen træffer ikke afgørelse efter stk. 4, såfremt helt særlige grunde taler derimod. Kravet om medvirken kan således f.eks. fraviges, såfremt udlændingen på baggrund af de generelle forhold i hjemlandet ikke kan blive udsendt tvangsmæssigt, og de danske udlændingemyndigheder derfor ikke kan effektivere afgørelsen om udsendelse. Kravet om medvirken vil dog genindtræde, så snart berostillelsen af de tvangsmæssige udsendelser til det givne land ophæves. Der henvises herved til Folketingstidende 2012-2013, A, L 130, som fremsat, side 31.

Efter udlændingelovens § 14 a, stk. 4, er der ikke hjemmel til at inddrage en godkendelse til beskæftigelse, såfremt der ikke betales husleje i henhold til udlændingelovens § 42 a, stk. 4, da dette ikke kan indgå som en betingelse eller et vilkår for kontrakten med Udlændingestyrelsen om beskæftigelse. Manglende betaling af husleje har således ingen konsekvens i forhold til godkendelsen til beskæftigelse.

Det fremgår af udlændingelovens § 40, at en udlænding skal medvirke til oplysningen af sin asylsag. Det fremgår således af udlændingelovens § 40, stk. 1, 1. og 2. pkt., at en udlænding skal meddele de oplysninger, som er nødvendige til bedømmelse af, om en tilladelse i henhold til loven kan gives, inddrages eller bortfalde, eller om udlændingen opholder sig eller arbejder lovligt her i landet. Udlændingen skal efter tilsigelse give personligt møde og på begæring stille sit pas eller rejselegitimation til rådighed ved behandlingen af ansøgningen i henhold til loven.

Det fremgår endvidere af § 40, stk. 11, 1. pkt., at hvis en udlænding, der har søgt om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, efter at være tilsagt til personligt at møde hos Udlændingestyrelsen eller politiet, uden anmeldt lovligt forfald, udebliver, bortfalder udlændingens ansøgning om opholdstilladelse efter § 7.

Det bemærkes i den forbindelse, at som følge af kongelig resolution af 10. september 2019, jf. bekendtgørelse nr. 946 af 12. september 2019 om ændring i forretningernes fordeling mellem ministrene, har politiet ikke længere beføjelsen til at kunne tilsige udlændinge, der ansøger om opholdstilladelse efter § 7 (asyl), til at give personligt møde i forbindelse med asylsagens behandling.

Med baggrund heri vil det efter de gældende regler formentligt være muligt at inddrage en godkendelse til beskæftigelse, såfremt den pågældende udlænding udebliver fra sit indkvarteringssted og senere genopdukker, eller hvis vedkommende ikke reagerer på henvendelser fra styrelsen

eller centeret, jf. eksempelvis efter principperne i udlændingelovens § 40, idet udlændingen ved at udeblive fra sit indkvarteringssted således ikke medvirker til oplysningen af sin asylsag, hvorfor vilkårene i den med Udlændingestyrelsen indgåede kontrakt efter udlændingelovens § 14 a, stk. 3, således ikke er overholdt. Dette er imidlertid ikke endelig afklaret, og der kan derfor opstå tvivl om, hvorvidt det er muligt efter gældende ret at inddrage en godkendelse til beskæftigelse, hvis udlændinge udebliver fra indkvarteringsstedet og således ikke medvirker til oplysning af asylsagen.

Det bemærkes i den forbindelse, at en udlænding, der forud for den pågældendes udeblivelse har modtaget en afgørelse om, at vedkommende kan tage beskæftigelse i Danmark, jf. § 14 a, stk. 1, efter nuværende praksis således fortsat kan støtte ret på denne godkendelse og med ansættelseskontrakten og det af Udlændingestyrelsen udstedte beskæftigelseskort tage beskæftigelse i Danmark, uanset at udlændingen er udeblevet, og den pågældendes asylansøgning derfor reelt ikke behandles.

Der eksisterer et grundlæggende princip inden for udlændingeretten om, at tilladelser, der er opnået ved svig, skal inddrages. Det fremgår således bl.a. af udlændingelovens § 19, stk. 2, nr. 1, at en tidsbegrænset eller tidsubegrænset opholdstilladelse altid kan inddrages, når udlændingen har opnået opholdstilladelsen ved svig. Med baggrund heri vil det efter de gældende regler formentligt også være muligt at inddrage en godkendelse til beskæftigelse, såfremt den var opnået ved svig. Dette er imidlertid ikke endelig afklaret, og der kan derfor opstå tvivl om, hvorvidt det er muligt efter gældende ret at inddrage en godkendelse til beskæftigelse, der er opnået ved svig.

Det fremgår længere ovenfor, at udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i flygtningekonventionen af 28. juli 1951, ikke har adgang til beskæftigelse, jf. udlændingelovens § 14 a, stk. 2, nr. 4.

Det følger af bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingsstidende 2012-2013, A, L 130, som fremsat, side 9, at dette er begrundet i, at der er tale om en persongruppe, der er udelukket fra at få asyl efter udelukkelsesgrundene i FN's Flygtningekonvention, men som uønsket opholder sig her i landet, fordi de ikke udrejser frivilligt og ikke kan udsendes tvangsmæssigt på grund af refoulementsforbuddet. Der er således tale om udlændinge, der i princippet er uønskede i Danmark, hvilket er afspejlet i deres vilkår for ophold her i landet.

Foruden personer omfattet af udelukkelsesgrundene i FN's Flygtningekonvention henviser lovbemærkningerne til yderligere to persongrupper, der er udelukket fra ordningen om adgang til beskæftigelse som følge af, at de er henvist til et tålt ophold. Der drejer sig om udlændinge, der er administrativt udvist efter udlændingelovens § 25, fordi de må anses for en fare for statens sikkerhed eller for en alvorlig trussel mod den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed, jf. § 14 a, stk. 2, nr. 1, samt udlændinge, der er udvist ved dom

for kriminalitet begået her i landet, jf. udlændingelovens §§ 22-24, jf. § 14 a, stk. 2, nr. 2.

Det bemærkes i den forbindelse, at betingelserne i udlændingelovens § 14 a, stk. 2, nr. 1 og 2, for at blive udelukket fra adgangen til beskæftigelse svarer til betingelserne for at blive udelukket fra at få asyl i Danmark, jf. udlændingelovens § 10, stk. 1, nr. 1 og 2, og § 10, stk. 3, 1. pkt. Bestemmelserne i § 14 a, stk. 2, nr. 1 og 2, er imidlertid ikke betinget af, at udlændingemyndighederne har truffet afgørelse om udelukkelse fra at få asyl. Det er efter ordlyden af § 14 a, stk. 2, nr. 1 og 2, således ikke afgørende, hvorvidt personen er henvist til et tålt ophold, men alene hvorvidt den pågældende er udvist i henhold til udlændingelovens §§ 22-24 og 25. Udlændinge, der er henvist til et tålt ophold som følge af udelukkelse efter udlændingelovens § 10, stk. 1, nr. 1 og 2, § 10, stk. 3, 1. pkt., vil som følge af § 14 a, stk. 2, nr. 1 og 2, imidlertid tillige være udelukket fra adgangen til beskæftigelse.

Udlændingelovens bestemmelser om udelukkelse fra at få asyl er imidlertid ikke begrænset til ovenstående tilfælde. Bestemmelserne om udelukkelse, der bevirker, at en udlænding kan henvises til tålt ophold, er nærmere defineret i udlændingelovens § 10.

Det fremgår af udlændingelovens § 10, stk. 1, at en udlænding ikke kan gives opholdstilladelse efter §§ 7-9 f, 9 i-9 n, 9 p eller 9 q, hvis 1) udlændingen må anses for en fare for statens sikkerhed, 2) udlændingen må anses for en alvorlig trussel mod den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed eller, 3) udlændingen anses for omfattet af artikel 1 F i flygtningekonventionen af 28. juli 1951.

Det fremgår af udlændingelovens § 10, stk. 2, at en udlænding uden for de i stk. 1 nævnte tilfælde ikke, medmindre særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler derfor, gives opholdstilladelse efter §§ 7-9 f, 9 i-9 n, 9 p eller 9 q, hvis 1) udlændingen uden for landet er dømt for et forhold, som kunne medføre udvisning efter §§ 22, 23 eller 24, såfremt pådømmelsen var sket her i landet, 2) der er alvorlig grund til at antage, at udlændingen uden for landet har begået en lovovertrædelse, som kunne medføre udvisning efter §§ 22, 23 eller 24, 3) der i øvrigt foreligger omstændigheder, som kunne medføre udvisning efter reglerne i kapitel 4, 4) udlændingen ikke er statsborger i et Schengenland eller et land, der er tilsluttet Den Europæiske Union, og er indberettet til SIS II som uønsket i medfør af SIS II-forordningen, eller 5) udlændingen på grund af smitsom sygdom eller alvorligere sjælelig forstyrrelse må antages at ville frembyde fare eller væsentlige ulemper for sine omgivelser.

Det fremgår af udlændingelovens § 10, stk. 3, at en udlænding, som har indrejseforbud, jf. § 32, stk. 1, nr. 5, i forbindelse med udvisning efter §§ 22-24 eller § 25, eller som har et indrejseforbud, jf. § 32, stk. 12, i forbindelse med bortfald efter § 21 b, stk. 1, ikke kan gives opholdstilladelse efter §§ 7 og 8, medmindre særlige grunde, herunder hensynet

til familiens enhed, taler derfor. En udlænding, som har indrejseforbud, jf. § 32, stk. 1, i forbindelse med udvisning efter § 25 a, § 25 b eller § 25 c, eller som har indrejseforbud efter § 32, stk. 1, nr. 2, kan gives opholdstilladelse efter §§ 7 og 8, stk. 1 eller 2, medmindre særlige grunde taler derimod.

Det fremgår af udlændingelovens § 10, stk. 4, at en udlænding, som har indrejseforbud, jf. § 32, stk. 1, nr. 1 og 5, ikke kan gives opholdstilladelse efter § 8, stk. 3, og §§ 9-9 f, 9 i-9 n, 9 p eller 9 q, medmindre ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler derfor, dog tidligst 2 år efter udrejsen. Kravet om, at der skal være forløbet 2 år fra udrejsen, gælder dog ikke for en udlænding, som ikke er statsborger i et af de lande, der er nævnt i § 2, stk. 1 (tredjelandstatsborger), og som er udvist efter § 25 b eller er meddelt indrejseforbud efter § 32, stk. 1, nr. 2.

Det fremgår af udlændingelovens § 10, stk. 5, at en udlænding, som er omfattet af restriktive foranstaltninger i form af begrænsninger med hensyn til indrejse og gennemrejse besluttet af De Forenede Nationer eller Den Europæiske Union, jf. § 32, stk. 1, nr. 3, ikke kan gives registreringsbevis eller opholdskort i medfør af EU-reglerne, jf. § 6, eller opholdstilladelse efter §§ 7-9 f, 9 i-9 n, 9 p eller 9 q, medmindre særlige grunde taler derfor.

Det fremgår af udlændingelovens af § 10, stk. 6, at en udlænding, som er optaget på den liste, der er nævnt i § 29 c, stk. 1, ikke kan gives opholdstilladelse efter §§ 7-9 f, 9 i-9 n, 9 p eller 9 q, medmindre særlige grunde taler derfor.

2.4.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser

2.4.2.1. Skærpelse af reglerne om adgangen til beskæftigelse for udlændinge på tålt ophold

Udlændinge, der er udelukket fra asyl efter udlændingelovens § 10, og som er henvist til tålt ophold, da de ikke udrejser frivilligt og ikke kan udsendes tvangsmæssigt på grund af refolementsforbuddet, er en persongruppe, der er uønsket i Danmark. Dette er generelt afspejlet i deres vilkår for ophold her i landet.

Denne overordnede betragtning er iagttaget ved den oprindelige indførelse af asylansøgers adgang til arbejdsmarkedet, indkvartering i egenfinansieret bolig samt mulighed for privat indkvartering, der blev indført ved lov nr. 430 af 1. maj 2013. Udlændinge- og Integrationsministeriet finder det imidlertid i den forbindelse ubegrundet, at – af gruppen af personer, der er henvist til tålt ophold – er det alene udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i flygtningekonventionen af 28. juli 1951, som er udelukket fra adgangen til beskæftigelse efter udlændingelovens 14, stk. 2, nr. 4. Det betyder, at udlændinge, der er henvist til tålt ophold af andre grunde, i dag har adgang til beskæftigelse.

Udlændinge- og Integrationsministeriet er i den forbindelse opmærksom på, at udlændinge, der er administrativt udvist efter udlændingelovens § 25, fordi de må anses for en fare

for statens sikkerhed eller en alvorlig trussel mod den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed, og udlændinge, der er udvist ved dom for kriminalitet begået her i landet, jf. udlændingelovens §§ 22-24, er to grupper af personer, der efter udlændingelovens § 10, stk. 1, nr. 1 og 2, og § 10, stk. 3, 1. pkt., vil kunne henvises til tålt ophold, og som samtidig er udelukket fra adgangen til beskæftigelse.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at man som udlænding henvist til tålt ophold – uafhængig af årsagen til, at den pågældende er henvist til tålt ophold – ikke bør have adgang til beskæftigelse, da denne gruppe af udlændinge er uønsket i Danmark, og dette skal være afspejlet i deres vilkår for opholdet.

Det bemærkes i den forbindelse, at der ikke vurderes at være hensyn, der taler for, at udlændinge omfattet af udlændingelovens øvrige udelukkelsesbestemmelser, og som er henvist til tålt ophold, da de ikke udrejser frivilligt og ikke kan udsendes tvangsmæssigt på grund af refolementsforbuddet, skal behandles mere gunstigt, end udlændinge omfattet af de nugældende undtagelser for adgangen til beskæftigelse.

Udlændinge- og Integrationsministeriet finder derfor, at alle udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i udlændingelovens § 10, men som uønsket opholder sig her i landet, fordi de ikke udrejser frivilligt og ikke kan udsendes tvangsmæssigt på grund af refolementsforbuddet i udlændingelovens § 31, fremadrettet ikke bør have adgang til beskæftigelse.

2.4.2.2. Tidsbegrænsning af adgang til beskæftigelse

Efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse er det ikke hensigtsmæssigt, at der ikke er mulighed for at meddele en godkendelse til beskæftigelse for en tidsbegrænset periode, hvilket betyder, at en sådan godkendelse altid meddeles for en tidsbegrænset periode.

Meddelelse af godkendelser til beskæftigelse for en tidsbegrænset periode øger risikoen for misbrug, f.eks. ved, at en asylansøger kan udnytte sin tidsbegrænsede godkendelse til at oppebære både lønindkomst og kontante ydelser. Dette kan ske i en situation, hvor en udlænding, svigagtigt, meddeler Udlændingestyrelsen, at der i en periode ikke er noget arbejde at udføre, og således får udbetalt kontante ydelser fra Udlændingestyrelsen samtidig med, at vedkommende får udbetalt lønindkomst. I praksis inddrages godkendelser ikke i sådanne tilfælde, da der ikke er tale om endeligt ophør af et ansættelsesforhold. En udlænding vil således fortsat kunne arbejde og i den forbindelse legitimere, at dette er legalt over for eventuelle kontrolmyndigheder – uanset at vedkommende samtidig modtager kontante ydelser. En sådan omgåelse af reglerne finder Udlændinge- og Integrationsministeriet uacceptabel og ikke i overensstemmelse med formålet med reglerne om asylansøgers mulighed for adgang til beskæftigelse. Hvis en godkendelse til beskæftigelse i stedet meddeles tidsbegrænset, vil Udlændingestyrelsen, når godkendelsen udløber, foretage en vurdering af, hvorvidt

udlændingen reelt fortsat har et arbejde at udføre på sædvanlige løn- og ansættelsesvilkår.

En mulighed for, at godkendelser til beskæftigelse kan tidsbegrænses, vil således efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse kunne øge kontrollen af de meddelte godkendelser og mindske risikoen for, at ordningen misbruges.

Den manglende mulighed for tidsbegrænsning af godkendelsen til beskæftigelse er derudover heller ikke på linje med tilladelser på det ordinære beskæftigelsesområde, jf. udlændingelovens § 11, stk. 1, jf. § 9 a. Udlændinge, der har opnået godkendelse til beskæftigelse, fordi de har indgivet en ansøgning om asyl, bør efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse ikke stilles gunstigere på arbejdsmarkedet end udlændinge, der har opnået opholdstilladelse i Danmark på baggrund af netop et beskæftigelsesforhold.

Det er på den baggrund Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at godkendelser til beskæftigelse efter udlændingelovens § 14 a fremadrettet altid bør meddeles for en tidsbegrænset periode med mulighed for forlængelse.

2.4.2.3. Skærpelse af reglerne om inddragelse af godkendelser til beskæftigelse

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at det er uhensigtsmæssigt, at Udlændingestyrelsen efter de gældende regler alene har mulighed for at inddrage en godkendelse til beskæftigelse, hvis betingelserne for at opnå godkendelse til beskæftigelse ikke længere er opfyldt, eller hvis vilkårene i den kontrakt, udlændingen indgår med Udlændingestyrelsen, ikke længere bliver overholdt.

Efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse bør Udlændingestyrelsens muligheder for at inddrage en godkendelse til beskæftigelse således udvides, idet de nuværende muligheder ikke er tilstrækkelige.

Dette gør sig f.eks. gældende, hvis tilladelsen er opnået ved svig, idet der efter gældende ret kan opstå tvivl om, hvorvidt det er muligt at inddrage en godkendelse til beskæftigelse efter udlændingelovens § 14 a, stk. 1, i et sådant tilfælde. Det er ministeriets opfattelse, at der bør tilvejebringes en udtrykkelig hjemmel til, at Udlændingestyrelsen kan inddrage en godkendelse til beskæftigelse, der er opnået ved svig. Svigagtigt misbrug af reglerne er uacceptabelt og underminerende for ordningen, hvilket loven bør afspejle i overensstemmelse med udlændingelovens øvrige regler om svig.

Det gør sig endvidere gældende i tilfælde, hvor en udlænding udebliver fra sit indkvarteringssted omfattet af § 42 a, stk. 5, eller uden tilladelse har taget ophold uden for et indkvarteringssted, og vedkommende efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse dermed ikke medvirker til behandlingen af sin sag. En udlænding bør ikke, efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, kunne støtte ret på en godkendelse til beskæftigelse og dermed

lovligt tage arbejde i de tilfælde, hvor Udlændingestyrelsen ikke er bekendt med, hvor vedkommende opholder sig, eller hvor den pågældende uden tilladelse hertil har taget ophold uden for et indkvarteringssted, og således ikke umiddelbart kan anses for at samarbejde med myndighederne.

Herudover gør det sig gældende i de situationer, hvor en udlænding ikke betaler de udgifter til husleje, som vedkommende er blevet pålagt at betale efter udlændingelovens § 42 a, stk. 4, 1. pkt. Det er helt uacceptabelt, at en udlænding kan oppebære lønindkomst som følge af en godkendelse til beskæftigelse, når vedkommende samtidig ikke betaler de udgifter, som vedkommende er blevet pålagt af Udlændingestyrelsen at betale. Det bemærkes i den forbindelse, at Udlændingestyrelsen ofte oplever, at udlændinge ikke betaler de udgifter, de er blevet pålagt at betale efter udlændingelovens § 42 a, stk. 4, 1. pkt.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets holdning, at der bør gribes konsekvent ind over for misbrug og omgåelse af reglerne, og at loven derfor bør udformes i overensstemmelse hermed. Herved skabes endvidere et incitament for udlændinge til at samarbejde med myndighederne og til at betale de udgifter til ophold på et indkvarteringssted, som den pågældende måtte være blevet pålagt at betale af Udlændingestyrelsen, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 4.

Det er desuden Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at der bør indføres en klar hjemmel for Udlændingestyrelsen til at inddrage en godkendelse til beskæftigelse, såfremt udlændingen bliver omfattet af udelukkelsesgrundene i § 14 a, stk. 2, efter godkendelsen til beskæftigelse er meddelt. Det er en grundlæggende betingelse for, at en udlænding kan meddeles og bevare en godkendelse til beskæftigelse, at vedkommende ikke er omfattet af udelukkelsesgrundene i § 14 a, stk. 2, hvilket efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse tillige bør fremgå tydeligt af bestemmelsen.

2.4.3. Den foreslåede ordning

2.4.3.1. Skærpelse af reglerne om adgangen til beskæftigelse for udlændinge på tålt ophold.

Det foreslås, at udlændingelovens § 14 a, stk. 2, nr. 4, om udelukkelse fra adgang til beskæftigelse skærpes, således at den undtagne persongruppe udvides til at gælde alle udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i udlændingelovens § 10, og som ikke kan udsendes af landet på baggrund af refolementsforbuddet i § 31, og således ikke alene omfatter de udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i flygtningekonventionen af 28. juli 1951.

Den foreslåede ændring betyder, at alle asylansøgere, der er udelukket fra at opnå opholdstilladelse i Danmark efter udlændingelovens § 10, og som er henvist til tålt ophold, da de ikke udrejser frivilligt og ikke kan udsendes tvangsmæssigt på grund af refolementsforbuddet, fremadrettet ikke vil have mulighed for at kunne tage beskæftigelse efter udlændingelovens § 14 a.

Det bemærkes, at det er Udlændingestyrelsen, der i 1. instans vurderer, om en udlænding, der har indgivet en ansøgning om opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 7 (asyl), vil være omfattet af udelukkelsesgrundene i § 10. Udlændingestyrelsens afgørelse påklages automatisk til Flygtningenævnet, jf. § 53 a, stk. 2, 3. pkt. Det er herefter Flygtningenævnet, der træffer endelig afgørelse om, hvorvidt en udlænding, der har indgivet en ansøgning om opholdstilladelse i medfør af § 7 (asyl), er omfattet af udelukkelsesgrundene i § 10. Flygtningenævnet tager i den forbindelse endvidere stilling til, hvorvidt den pågældende som følge af refolementsforbuddet ikke kan udsendes af landet, jf. § 31.

Hvis Flygtningenævnet har truffet endelig afgørelse om, at en udlænding, der har indgivet en ansøgning om opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 7 (asyl), er udelukket fra at opnå opholdstilladelse i Danmark efter § 10, men ikke kan udsendes af landet på baggrund af refolementsforbuddet i § 31 og derfor er henvist til tålt ophold, vil den pågældende således fremover ikke have mulighed for at kunne tage beskæftigelse efter § 14 a.

Det bemærkes, at den foreslåede bestemmelse ikke indebærer en ændring af reglerne for, hvornår en asylansøger anses for at være omfattet af udelukkelsesgrundene i udlændingelovens § 10.

Der henvises til lovforslagets § 1 nr. 4.

2.4.3.2. Tidsbegrænsning af adgang til beskæftigelse

Det foreslås at indsætte et nyt stk. 3 i udlændingelovens § 14 a, hvorefter en godkendelse til beskæftigelse meddeles for en periode på højst et år med mulighed for forlængelse på en periode på et år ad gangen, jf. bestemmelsens 1. pkt.

Den foreslåede ændring vil betyde, at det ikke længere vil være muligt for en asylansøger at opnå en tidsbegrænset godkendelse til beskæftigelse.

Forlængelse vil skulle ske, hvis betingelserne i udlændingelovens § 14 a, stk. 1, fortsat er opfyldt, hvilket betyder, at der fortsat skal være tale om ansættelse på sædvanlige løn- og ansættelsesvilkår, samt at betingelserne i § 14 a, stk. 1, nr. 1-4, fortsat skal være opfyldt. Det er endvidere en betingelse for forlængelse, at udlændingen ikke er blevet omfattet af § 14 a, stk. 2.

Hvis der f.eks. ikke har været lovformelige forhold og kontinuerlige, sædvanlige løn- og ansættelsesvilkår i perioden for førstegangsgodkendelsen, herunder hvis arbejdsgiveren ikke har indbetalt rettidigt skat, vil dette tale imod en forlængelse af en godkendelse til beskæftigelse, idet det som udgangspunkt vil have formodningen imod sig, at samme arbejdsgiver i forlængelsesperioden vil ændre løn- og ansættelsesvilkårene og indbetale korrekt og rettidigt skat, når det ikke blev gjort under førstegangsgodkendelsen.

Der vil endvidere ikke kunne ske forlængelse af et ansættel-

sesforhold, såfremt den oprindelige godkendelse er opnået ved svig, herunder også selv om forlængelsesansøgningen ikke baserer sig på svigagtige oplysninger. Der vil i princippet være tale om en ny ansøgning om godkendelse til beskæftigelse baseret på ikke svigagtige forhold, men der vil i sådanne tilfælde skulle meddeles afslag på godkendelse, idet der tidligere har været opnået godkendelse som følge af misbrug af reglerne. Det bemærkes dog i den forbindelse, at hvis det tidligere ansættelsesforhold er opnået på baggrund af svigagtige oplysninger fra arbejdsgiveren, og udlændingen ikke var bekendt hermed, vil udlændingen efter den foreslåede bestemmelse ikke være afskåret fra på ny at opnå en godkendelse til beskæftigelse hos en anden arbejdsgiver.

En godkendelse af en forlængelse af et ansættelsesforhold forudsætter, at der er tale om den samme ansættelse på samme vilkår som tidligere, da der ellers vil være tale om et nyt ansættelsesforhold på nye løn- og ansættelsesvilkår, der vil forudsætte en ny godkendelse efter § 14 a. Det betyder, at der i forbindelse med en forlængelse ikke på ny behøver at blive indgået en kontrakt mellem udlændingen og Udlændingestyrelsen om ansættelsesforholdet. Udlændingestyrelsen vil dog skulle gøre udlændingen opmærksom på, at kontrakten fortsat er gældende, og i den forbindelse orientere udlændingen om vilkårene for beskæftigelsen. Hvis udlændingen i forbindelse med indgåelse af kontrakten såvel mundtligt som skriftlig er blevet vejledt om, at vilkårene i kontrakten også vil gælde i en eventuel forlængingssituation, vil vejledningen i forlængingssituationen efter en konkret vurdering alene kunne gives skriftligt.

Det foreslås i bestemmelsens 2. pkt. endvidere, at en ansøgning om forlængelse af en godkendelse til beskæftigelse efter udlændingelovens § 14 a vil skulle indgives inden godkendelsens udløb. Det er Udlændingestyrelsen, der vil skulle træffe afgørelse om forlængelse af godkendelsen, og en ansøgning om forlængelse vil således skulle indgives til Udlændingestyrelsen.

Hvis en ansøgning om forlængelse af godkendelse til beskæftigelse indgives rettidigt, vil udlændingen kunne fortsætte i beskæftigelse, mens ansøgningen behandles af Udlændingestyrelsen, og indtil styrelsen træffer afgørelse. Hvis Udlændingestyrelsen efterfølgende træffer afgørelse om at forlænge godkendelsen, vil udlændingen herefter kunne fortsætte sin beskæftigelse. Hvis Udlændingestyrelsen imidlertid træffer afgørelse om ikke at forlænge godkendelsen, vil udlændingen, fra tidspunktet hvor udlændingen gøres bekendt med afgørelsen, ikke længere have adgang til beskæftigelse i Danmark efter udlændingelovens § 14 a.

Såfremt en ansøgning om forlængelse af godkendelse til beskæftigelse ikke indgives rettidigt, og godkendelsen til beskæftigelse således er udløbet, vil retten til beskæftigelse ophøre på tidspunktet for godkendelsens udløb. Hvis udlændingen herefter fortsætter sin beskæftigelse, vil der være tale om beskæftigelse uden fornøden tilladelse, hvilket efter omstændighederne vil kunne straffes efter udlændingelovens § 59, stk. 3 og 5.

Det bemærkes, at den foreslåede ændring også vil gælde for asylansøgere, der i dag er i beskæftigelse efter den gældende ordning.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 5.

2.4.3.3. Skærpelse af reglerne om inddragelse af godkendelser til beskæftigelse

Det foreslås, at udlændingelovens § 14 a, stk. 4, om inddragelse af en godkendelse til beskæftigelse ændres således, at en godkendelse til beskæftigelse – udover i de tilfælde en godkendelse efter gældende ret kan inddrages – fremover tillige vil kunne inddrages, hvis godkendelsen til beskæftigelse er opnået ved svig, hvis udlændingen bliver omfattet af udelukkelsesgrundene i § 14 a, stk. 2, hvis udlændingen udebliver fra indkvarteringsstedet omfattet af § 42 a, stk. 5, eller uden tilladelse har taget ophold uden for et indkvarteringssted, eller hvis udlændingen ikke betaler udgifterne til ophold på et indkvarteringssted, som den pågældende måtte være blevet pålagt at betale i medfør af udlændingelovens § 42 a, stk. 4, 1. pkt., som følge af beskæftigelsesforholdet.

Med den foreslåede ændring indsættes der en udtrykkelig hjemmel til, at Udlændingestyrelsen fremover vil kunne inddrage en godkendelse til beskæftigelse, hvis det efterfølgende viser sig, at udlændingen har opnået godkendelsen ved svig. Det vil f.eks. kunne være tilfældet, hvis udlændingen har afgivet forkerte oplysninger, eller har fortiet oplysninger for at opnå godkendelse til beskæftigelse.

Den foreslåede ændring indebærer endvidere en særskilt hjemmel til, at Udlændingestyrelsen fremover vil kunne inddrage en godkendelse til beskæftigelse, hvis udlændingen, efter styrelsen har meddelt godkendelse til beskæftigelse, bliver omfattet af en af udelukkelsesgrundene i § 14 a, stk. 2. Det betyder, at det kommer til at fremgå direkte af § 14 a, stk. 4, at Udlændingestyrelsen vil kunne inddrage en godkendelse til beskæftigelse i tilfælde, hvor en udlænding, efter godkendelsen er meddelt, f.eks. bliver udvist ved dom, jf. udlændingelovens § 14 a, stk. 2, nr. 2.

Den foreslåede ændring indebærer tillige, at Udlændingestyrelsen fremover vil kunne inddrage en godkendelse til beskæftigelse, såfremt udlændingen udebliver fra sit indkvarteringssted omfattet af § 42 a, stk. 5, eller uden tilladelse har taget ophold uden for et indkvarteringssted. Bestemmelsen omfatter således alle tilfælde, hvor en udlænding uden tilladelse har taget ophold et sted uden for et indkvarteringssted, uanset om Udlændingestyrelsen er blevet gjort bekendt med opholdsstedets adresse. En udlænding vil f.eks. have ret til at opholde sig uden for et indkvarteringssted omfattet af § 42 a, stk. 5, såfremt vedkommende er meddelt en godkendelse til at tage ophold det pågældende sted, jf. § 42 k, stk. 1, eller § 42 l, stk. 1 eller stk. 3.

Af praktiske grunde og for undgå unødvendig sagsbehandling forudsættes det med den foreslåede ordning, at Udlændingestyrelsen først vil iværksætte en sag om inddragelse af godkendelse til beskæftigelse, når udlændingen har været

udeblevet eller har taget ophold uden for et indkvarteringssted i ikke mindre end 14 dage.

Den foreslåede ændring indebærer endelig, at Udlændingestyrelsen fremover tillige vil kunne inddrage en godkendelse til beskæftigelse, såfremt udlændingen ikke betaler de udgifter, som vedkommende er blevet pålagt at betale i medfør af udlændingelovens § 42 a, stk. 4, 1. pkt. Det betyder f.eks., at Udlændingestyrelsen vil kunne inddrage en godkendelse til beskæftigelse, hvis udlændingen modtager løn for beskæftigelsen, men ikke betaler for sin og familiens ophold på et indkvarteringssted.

Det bemærkes, at den foreslåede ændring også vil gælde for asylansøgere, der forud for lovens ikrafttræden er meddelt godkendelse til beskæftigelse efter § 14 a, stk. 1.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 6.

2.5. Asylansøgers adgang til at flytte i egen bolig og til privat indkvartering

2.5.1. Gældende ret

2.5.1.1. Adgang til at flytte i egen bolig

Efter udlændingelovens § 42 k, stk. 1, træffer Udlændingestyrelsen efter ansøgning afgørelse om, at en udlænding, som har indgivet ansøgning om opholdstilladelse i medfør af § 7 (asyl), har ret til at flytte i egen bolig, indtil udlændingen meddeles opholdstilladelse, udrejser eller udsendes, såfremt visse betingelser herfor er opfyldt.

Bestemmelsen omfatter både udlændinge, der har en verserende asylsag, og udlændinge, der har fået endeligt afslag på asyl eller har frafaldet deres asylansøgning.

Efter udlændingelovens § 42 k, stk. 1, er adgangen til at flytte i egen bolig betinget af, at 1) udlændingen har opholdt sig i Danmark i mindst 6 måneder fra indgivelse af ansøgning om opholdstilladelse i medfør af § 7, 2) Udlændingestyrelsen har truffet afgørelse om, at udlændingen kan opholde sig i Danmark under asylsagens behandling, jf. herved § 48 e, stk. 2, 3) udlændingen kan forsørge sin husstand, 4) boligen er placeret i en kommune, hvortil der kan visiteres flygtninge på grundlag af de aftalte eller fastsatte kommunekvoter jf. integrationslovens § 8, 5) boligen er egnet til beboelse af den pågældende husstand, og 6) udlændingen indgår en kontrakt med Udlændingestyrelsen i overensstemmelse med stk. 5.

Selvforsørgelseskravet efter § 42 k, stk. 1, nr. 3, indebærer, at den pågældende ikke længere vil kunne modtage kontante ydelser i medfør af udlændingelovens § 42 b. Der henvises til bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 2012-13, L 130, som fremsat, side 14.

Det fremgår af bemærkningerne til § 42 k, at for at kunne benytte sig af muligheden for at flytte i egen bolig må den enkelte asylansøger selv skaffe boligen. Der kan være tale om et almindeligt lejemål, herunder fremleje, i en beboelses-

ejendom eller villa. Der kan endvidere være tale om leje af et klubværelse m.v., ligesom flere enlige kan bo sammen i en større lejlighed. En asylansøger har ikke adgang til at erhverve fast ejendom, jf. ejendomservhvervesloven. Der henvises til Folketingstidende 2012-13, L 130, som fremsat, side 25 og 35.

Efter udlændingelovens § 42 k, stk. 2, er visse persongrupper udelukket fra ordningen om adgang til at flytte i egen bolig. Dette gælder 1) udlændinge, der er administrativt udvist i medfør af § 25, 2) udlændinge, der er udvist ved dom, 3) udlændinge, der er idømt betinget eller ubetinget frihedsstraf eller anden strafferetlig retsfølge, der indebærer eller giver mulighed for frihedsberøvelse, for en lovovertrædelse begået her i landet, der ville have medført en straf af denne karakter, 4) udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i flygtningekonventionen af 28. juli 1951, 5) udlændinge, hvis opholdstilladelse er bortfaldet i medfør af § 21 b, stk. 1, 6) udlændinge, hvis ansøgning om opholdstilladelse efter § 7 behandles efter § 53 b (åbenbart grundløs-proceduren), og 7) udlændinge under 18 år, medmindre Udlændingestyrelsen efter en konkret vurdering finder, at hensynet til den mindreåriges tarv taler herfor. Der henvises for så vidt angår nr. 1) om administrativt udviste udlændinge i medfør af udlændingelovens § 25, nr. 2) om udlændinge udvist ved dom og nr. 4) om udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i flygtningekonventionen af 28. juli 1951 til beskrivelsen længere nedenfor.

Udlændinge på tålt ophold vil normalt ej heller have adgang til egen bolig som følge af udlændingelovens regler om opholdspligt, jf. § 42 a, stk. 8. Det fremgår således af udlændingelovens § 42 a, stk. 8, at Udlændingestyrelsen bestemmer, medmindre særlige grunde taler derimod, at en udlænding, hvis opholdstilladelse efter § 7 eller § 8, stk. 1 eller 2, er bortfaldet, jf. § 32, stk. 1, eller § 21 b, stk. 1, men som ikke kan udsendes af landet, jf. § 31, en udlænding, der har fået afslag på en ansøgning om opholdstilladelse efter § 7, men som ikke kan udsendes af landet, jf. § 31, og en udlænding, der er udvist ved endelig dom efter §§ 22-24, og som ikke er varetægtsfængslet efter § 35, skal tage ophold på et bestemt indkvarteringssted for de i stk. 1 og 2 nævnte udlændinge. Det følger af bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 2018-2019, A, L 165, som fremsat, side 9, at bestemmelsen skal administreres i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser, herunder artikel 8 i EMRK.

Efter udlændingelovens § 42 k, stk. 3, har en udlænding samt medlemmer af dennes husstand, der er flyttet i egen bolig efter stk. 1, ret til at få udgifter til nødvendige sundhedsydelser dækket af Udlændingestyrelsen, jf. § 42 a, stk. 1, jf. stk. 3. Udlændingen og dennes husstand har efter § 42 k, stk. 4, endvidere ret til aktivering og undervisning i samme omfang som udlændinge, der er omfattet af § 42 a, stk. 1 og 2, jf. stk. 3, hvis den pågældendes beskæftigelsesforhold ikke er til hinder herfor.

Udlændingestyrelsen indgår efter udlændingelovens § 42 k,

stk. 5, en kontrakt med udlændingen om indkvartering i egen bolig. Det skal indgå i kontrakten som et vilkår, at udlændingen medvirker til oplysning af sin sag om opholdstilladelse i medfør af § 7, jf. § 40, stk. 1, 1. og 2. pkt., og efter afslag på eller frafald af ansøgningen om opholdstilladelse medvirker til udrejsen uden ugrundet ophold, jf. § 40, stk. 6, 1. pkt. Udlændingestyrelsen vejleder i forbindelse med indgåelse af kontrakten udlændingen mundtligt og skriftligt om vilkårene for indkvarteringen i egen bolig, herunder navnlig kravet om medvirken.

Udlændingen vejledes endvidere om, at der skal indgås en ny kontrakt, såfremt vedkommende ønsker at flytte til ny adresse.

Efter udlændingelovens § 42 k, stk. 6, træffer Udlændingestyrelsen, medmindre helt særlige grunde taler derimod, afgørelse om, at en udlænding, som er indkvarteret efter bestemmelsen og ikke længere opfylder betingelserne herfor eller ikke overholder vilkårene i den indgåede kontrakt, jf. stk. 5, skal tage ophold på et indkvarteringssted efter Udlændingestyrelsens nærmere bestemmelse.

Der er således mulighed for at inddrage en godkendelse til at flytte i egen bolig, hvis udlændingen ikke overholder vilkårene i kontrakten, eksempelvis hvis udlændingen ophører med at medvirke til sagens behandling eller gennemførelse af en udsendelse. Der kan dog gøres undtagelse fra dette udgangspunkt, hvis den pågældende straks genoptager sin medvirken – efter omstændighederne endog selv om der er forløbet en længere periode.

Der er endvidere mulighed for at inddrage en godkendelse efter udlændingelovens § 42 k, stk. 1, som følge af, at en udlænding bliver omfattet af den undtagne persongruppe i § 42 k, stk. 2, nr. 1-7.

Udlændingestyrelsen træffer ikke afgørelse efter stk. 6, såfremt særlige grunde taler derimod, herunder hvis hensynet til børnenes skolegang og trivsel taler afgørende mod en flytning.

Det fremgår af udlændingelovens § 40, at en udlænding skal medvirke til oplysningen af sin asylsag. Det fremgår således af udlændingelovens § 40, stk. 1, 1. og 2. pkt., at en udlænding skal meddele de oplysninger, som er nødvendige til bedømmelse af, om en tilladelse i henhold til loven kan gives, inddrages eller bortfalde, eller om udlændingen opholder sig eller arbejder lovligt her i landet. Udlændingen skal efter tilsigelse give personligt møde og på begæring stille sit pas eller rejselegitimation til rådighed ved behandlingen af ansøgningen i henhold til loven.

Det fremgår endvidere af § 40, stk. 11, 1. pkt., at hvis en udlænding, der har søgt om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, efter at være tilsagt til personligt møde hos Udlændingestyrelsen eller politiet, uden anmeldt lovligt forfald, udebliver, bortfalder udlændingens ansøgning om opholdstilladelse efter § 7.

Det bemærkes i den forbindelse, at som følge af kongelig resolution af 10. september 2019, jf. bekendtgørelse nr. 946 af 12. september 2019 om ændring i forretningernes fordeling mellem ministrene, har politiet ikke længere beføjelsen til at kunne tilsige udlændinge, der ansøger om opholdstilladelse efter § 7 (asyl), til at give personligt møde i forbindelse med asylsagens behandling.

Hvis Udlændingestyrelsen forud for den pågældendes udeblivelse, har truffet afgørelse om, at udlændingen kan tage ophold i egen bolig efter udlændingelovens § 42 k, stk. 1, kan en sådan godkendelse i medfør af Udlændingestyrelsens nuværende praksis inddrages. Dette følger af, at det er en forudsætning for godkendelse efter § 42 k, stk. 1, at udlændingen tager ophold i den pågældende bolig. Betingelserne for godkendelsen vil i tilfælde af udeblivelse således ikke længere være til stede, hvorfor godkendelsen på den baggrund vil kunne inddrages.

Derimod er det ikke endelig afklaret, hvorvidt Udlændingestyrelsen har hjemmel til at inddrage en godkendelse i de tilfælde, hvor udlændingen er udeblevet, men senere genopdukker og igen tager ophold på den samme adresse i overensstemmelse med Udlændingestyrelsens tidligere godkendelse efter § 42 k, stk. 1.

Det beror på en konkret vurdering, hvor længe udlændingen skal have været udeblevet, før Udlændingestyrelsen træffer afgørelse om inddragelse.

Der eksisterer et grundlæggende princip inden for udlændingeretten om, at tilladelser, der er opnået ved svig, skal inddrages. Det fremgår således bl.a. af udlændingelovens § 19, stk. 2, nr. 1, at en tidsbegrænset eller tidsubegrænset opholdstilladelse altid kan inddrages, når udlændingen har opnået opholdstilladelsen ved svig. Med baggrund heri vil det efter de gældende regler formentligt også være muligt at inddrage en godkendelse til at flytte i egen bolig, såfremt den var opnået ved svig. Dette er imidlertid ikke endelig afklaret, og der kan derfor opstå tvivl om, hvorvidt det er muligt efter gældende ret at inddrage en godkendelse til at flytte i egen bolig, der er opnået ved svig.

Det fremgår længere ovenfor, at udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i flygtningekonventionen af 28. juli 1951, ikke har adgang til at flytte i egen bolig, jf. udlændingelovens § 42 k, stk. 2, nr. 4.

Det følger af bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingsstidende 2012-2013, A, L 130, som fremsat, side 9, at undtagelsen er begrundet i, at der er tale om en persongruppe, der er udelukket fra at få asyl efter udelukkelsesgrundene i FN's Flygtningekonvention, men som uønsket opholder sig her i landet, fordi de ikke udrejser frivilligt og ikke kan udsendes tvangsmæssigt på grund af refoulementsforbuddet. Der er således tale om udlændinge, der i princippet er uønskede i Danmark, hvilket er afspejlet i deres vilkår for ophold her i landet.

Foruden personer omfattet af udelukkelsesgrundene i FN's

Flygtningekonvention henviser lovbemærkninger til yderligere to persongrupper, der er udelukket fra ordningen om adgang til at flytte i egen bolig som følge af, at de er henvist til et tålt ophold. Der drejer sig om udlændinge, der er administrativt udvist efter udlændingelovens § 25, fordi de må anses for en fare for statens sikkerhed eller for en alvorlig trussel mod den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed, jf. § 42 k, stk. 2, nr. 1, samt udlændinge, der er udvist ved dom for kriminalitet begået her i landet, jf. udlændingelovens §§ 22-24, jf. § 42 k, stk. 2, nr. 2.

Det bemærkes i den forbindelse, at betingelserne i udlændingelovens § 42 k, stk. 2, nr. 1 og 2, for at blive udelukket fra adgangen til at flytte i egen bolig svarer til betingelserne for at blive udelukket fra at få asyl i Danmark, jf. udlændingelovens § 10, stk. 1, nr. 1 og 2, og § 10, stk. 3, 1. pkt. Bestemmelsen i § 42 k, stk. 2, nr. 1 og 2, er imidlertid ikke betinget af, at udlændingemyndighederne har truffet afgørelse om udelukkelse fra at få asyl. Det er efter ordlyden af § 42 k, stk. 2, nr. 1 og 2, således ikke afgørende, hvorvidt personen er henvist til et tålt ophold, men alene hvorvidt den pågældende er udvist i henhold til udlændingelovens §§ 22-24 og 25. Udlændinge, der er henvist til et tålt ophold som følge af udelukkelse efter udlændingelovens § 10, stk. 1, nr. 1 og 2, § 10, stk. 3, 1. pkt., vil som følge af § 42 k, stk. 2, nr. 1 og 2, imidlertid tillige være udelukket fra adgangen til at flytte i egen bolig.

Udlændingelovens bestemmelser om udelukkelse fra at få asyl er imidlertid ikke begrænset til ovenstående tilfælde. Bestemmelserne om udelukkelse, der bevirker, at en udlænding kan henvises til tålt ophold, er nærmere defineret i udlændingelovens § 10.

Det fremgår af udlændingelovens § 10, stk. 1, at en udlænding ikke kan gives opholdstilladelse efter §§ 7-9 f, 9 i-9 n, 9 p eller 9 q, hvis 1) udlændingen må anses for en fare for statens sikkerhed, 2) udlændingen må anses for en alvorlig trussel mod den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed eller, 3) udlændingen anses for omfattet af artikel 1 F i flygtningekonventionen af 28. juli 1951.

Det fremgår af udlændingelovens § 10, stk. 2, at en udlænding uden for de i stk. 1 nævnte tilfælde ikke, medmindre særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler derfor, gives opholdstilladelse efter §§ 7-9 f, 9 i-9 n, 9 p eller 9 q, hvis 1) udlændingen uden for landet er dømt for et forhold, som kunne medføre udvisning efter §§ 22, 23 eller 24, såfremt pådømmelsen var sket her i landet, 2) der er alvorlig grund til at antage, at udlændingen uden for landet har begået en lovovertrædelse, som kunne medføre udvisning efter §§ 22, 23 eller 24, 3) der i øvrigt foreligger omstændigheder, som kunne medføre udvisning efter reglerne i kapitel 4, 4) udlændingen ikke er statsborger i et Schengenland eller et land, der er tilsluttet Den Europæiske Union, og er indberettet til SIS II som uønsket i medfør af SIS II-forordningen, eller 5) udlændingen på grund af smitsom sygdom eller alvorligere sjælelig forstyrrelse må

antages at ville frembyde fare eller væsentlige ulemper for sine omgivelser.

Det fremgår af udlændingelovens § 10, stk. 3, at en udlænding, som har indrejseforbud, jf. § 32, stk. 1, nr. 5, i forbindelse med udvisning efter §§ 22-24 eller § 25, eller som har et indrejseforbud, jf. § 32, stk. 12, i forbindelse med bortfald efter § 21 b, stk. 1, ikke kan gives opholdstilladelse efter §§ 7 og 8, medmindre særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler derfor. En udlænding, som har indrejseforbud, jf. § 32, stk. 1, i forbindelse med udvisning efter § 25 a, § 25 b eller § 25 c, eller som har indrejseforbud efter § 32, stk. 1, nr. 2, kan gives opholdstilladelse efter §§ 7 og 8, stk. 1 eller 2, medmindre særlige grunde taler derimod.

Det fremgår af udlændingelovens § 10, stk. 4, at en udlænding, som har indrejseforbud, jf. § 32, stk. 1, nr. 1 og 5, ikke kan gives opholdstilladelse efter § 8, stk. 3, og §§ 9-9 f, 9 i-9 n, 9 p eller 9 q, medmindre ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler derfor, dog tidligst 2 år efter udrejsen. Kravet om, at der skal være forløbet 2 år fra udrejsen, gælder dog ikke for en udlænding, som ikke er statsborger i et af de lande, der er nævnt i § 2, stk. 1 (tredjelandstatsborger), og som er udvist efter § 25 b eller er meddelt indrejseforbud efter § 32, stk. 1, nr. 2.

Det fremgår af udlændingelovens § 10, stk. 5, at en udlænding, som er omfattet af restriktive foranstaltninger i form af begrænsninger med hensyn til indrejse og gennemrejse besluttet af De Forenede Nationer eller Den Europæiske Union, jf. § 32, stk. 1, nr. 3, ikke kan gives registreringsbevis eller opholdskort i medfør af EU-reglerne, jf. § 6, eller opholdstilladelse efter §§ 7-9 f, 9 i-9 n, 9 p eller 9 q, medmindre særlige grunde taler derfor.

Det fremgår af udlændingelovens af § 10, stk. 6, at en udlænding, som er optaget på den liste, der er nævnt i § 29 c, stk. 1, ikke kan gives opholdstilladelse efter §§ 7-9 f, 9 i-9 n, 9 p eller 9 q, medmindre særlige grunde taler derfor.

2.5.1.2. Adgang til privat indkvartering

Efter udlændingelovens § 42 1, stk. 1, træffer Udlændingestyrelsen efter ansøgning afgørelse om, at en udlænding, som har indgivet ansøgning om opholdstilladelse i medfør af § 7 (asyl), kan indkvartere sig privat, indtil udlændingen meddeles opholdstilladelse, udrejser eller udsendes, såfremt visse betingelser herfor er opfyldt.

Bestemmelsen omfatter både udlændinge, der har en verserende asylsag, og udlændinge, der har fået endeligt afslag på asyl eller har frafaldet deres asylansøgning.

Efter § 42 1, stk. 1, er adgangen til privat indkvartering betinget af, at 1) udlændingen har opholdt sig i Danmark i mindst 6 måneder fra indgivelse af ansøgning om opholdstilladelse i medfør af § 7, 2) Udlændingestyrelsen har truffet afgørelse om, at udlændingen kan opholde sig i Danmark under asylsagens behandling, jf. herved § 48 e, stk. 2, og 3)

udlændingen indgår en kontrakt med Udlændingestyrelsen i overensstemmelse med stk. 4.

Efter udlændingelovens § 42 1, stk. 2, er visse persongrupper udelukket fra adgangen til privat indkvartering. Dette gælder 1) udlændinge, der er administrativt udvist i medfør af § 25, 2) udlændinge, der er udvist ved dom, 3) udlændinge, der er idømt betinget eller ubetinget frihedsstraf eller anden strafferetlig retsfølge, der indebærer eller giver mulighed for frihedsberøvelse, for en lovovertrædelse begået her i landet, der ville have medført en straf af denne karakter, 4) udlændinge, hvis opholdstilladelse er bortfaldet i medfør af § 21 b, stk. 1, 5) udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i flygtningekonventionen af 28. juli 1951, og 6) udlændinge, hvis ansøgning om opholdstilladelse efter § 7 behandles efter § 53 b (åbenbart grundløs-proceduren). Der henvises for så vidt angår nr. 1) om administrativt udviste udlændinge i medfør af udlændingelovens § 25, nr. 2) om udlændinge udvist ved dom, og nr. 4) om udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i flygtningekonventionen af 28. juli 1951 til beskrivelsen længere nedenfor.

Efter udlændingelovens § 42 1, stk. 3, træffer Udlændingestyrelsen efter ansøgning afgørelse om, at en udlænding, som har indgivet en ansøgning om opholdstilladelse efter § 7, kan indkvartere sig privat hos en herboende ægtefælle eller, hvis udlændingen er mindreårig, hos herboende forældre, indtil udlændingen meddeles opholdstilladelse, udrejser eller udsendes, hvis udlændingen indgår en kontrakt med Udlændingestyrelsen i overensstemmelse med stk. 4. Dette gælder dog ikke udlændinge omfattet af stk. 2. En mindreårig udlænding kan derudover kun indkvarteres privat, hvis Udlændingestyrelsen efter en konkret vurdering finder, at hensynet til den mindreåriges tarv taler herfor.

Udlændingestyrelsen indgår efter udlændingelovens § 42 1, stk. 4, en kontrakt med udlændingen om privat indkvartering. Det skal indgå i kontrakten som et vilkår, at udlændingen medvirker til oplysning af sin sag om opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 7, jf. § 40, stk. 1, 1. og 2. pkt., og efter afslag på eller frafald af ansøgningen om opholdstilladelse medvirker til udrejsen uden ugrundet ophold, jf. § 40, stk. 6, 1. pkt. Udlændingestyrelsen vejleder i forbindelse med indgåelse af kontrakten udlændingen mundtligt og skriftligt om vilkårene for privat indkvartering, herunder navnlig kravet om medvirken.

Udlændingen vejledes endvidere om, at der skal indgås en ny kontrakt, såfremt vedkommende ønsker at flytte til ny adresse.

Efter udlændingelovens § 42 1, stk. 5, forudsætter en afgørelse om privat indkvartering, at boligen er placeret i en kommune, hvortil der kan visiteres flygtninge på grundlag af de aftalte eller fastsatte kommunekvoter, jf. integrationslovens § 8. Dette er dog ikke gældende for udlændinge, som ønsker indkvartering hos en herboende ægtefælle, eller hvis en mindreårig udlænding ønsker indkvartering hos herboende forældre.

Efter udlændingelovens § 42 1, stk. 6, træffer Udlændingestyrelsen, medmindre helt særlige grunde taler derimod, afgørelse om, at en udlænding, som er indkvarteret efter bestemmelsen og ikke længere opfylder betingelserne herfor eller ikke overholder vilkårene i den indgåede kontrakt, jf. stk. 4, skal tage ophold på et indkvarteringssted efter Udlændingestyrelsens nærmere bestemmelse.

Der er således mulighed for at inddrage en godkendelse til privat indkvartering, hvis udlændingen ikke overholder vilkårene i kontrakten, eksempelvis hvis udlændingen ophører med at medvirke til sagens behandling eller gennemførelse af en udsendelse. Der kan dog gøres undtagelse fra dette udgangspunkt, hvis den pågældende straks genoptager sin medvirken – efter omstændighederne endog selv om der er forløbet en længere periode.

Der er endvidere mulighed for at inddrage en tilladelse til privat indkvartering som følge af, at en udlænding bliver omfattet af den undtagne persongruppe i udlændingelovens § 42 1, stk. 2, nr. 1-6.

Udlændingestyrelsen træffer ikke afgørelse efter stk. 6, såfremt helt særlige grunde taler derimod, herunder hvis hensynet til børnenes skolegang og trivsel taler afgørende mod en flytning.

Det fremgår af udlændingelovens § 40, at en udlænding skal medvirke til oplysningen af sin asylsag. Det fremgår således af udlændingelovens § 40, stk. 1, 1. og 2. pkt., at en udlænding skal meddele de oplysninger, som er nødvendige til bedømmelse af, om en tilladelse i henhold til loven kan gives, inddrages eller bortfalde, eller om udlændingen opholder sig eller arbejder lovligt her i landet. Udlændingen skal efter tilsigelse give personligt møde og på begæring stille sit pas eller rejselegitimation til rådighed ved behandlingen af ansøgningen i henhold til loven.

Det fremgår endvidere af § 40, stk. 11, 1. pkt., at hvis en udlænding, der har søgt om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, efter at være tilsagt til personligt at møde hos Udlændingestyrelsen eller politiet, uden anmeldt lovligt forfald, udebliver, bortfalder udlændingens ansøgning om opholdstilladelse efter § 7.

Det bemærkes i den forbindelse, at som følge af kongelig resolution af 10. september 2019, jf. bekendtgørelse nr. 946 af 12. september 2019 om ændring i forretningernes fordeling mellem ministrene, har politiet ikke længere beføjelsen til at kunne tilsige udlændinge, der ansøger om opholdstilladelse efter § 7 (asyl), til at give personligt møde i forbindelse med asylsagens behandling.

Hvis Udlændingestyrelsen forud for den pågældende udlændings udeblivelse, har truffet afgørelse om, at udlændingen kan lade sig indkvartere privat efter udlændingelovens § 42 1, stk. 1 eller stk. 3, kan en sådan godkendelse i medfør af Udlændingestyrelsens nuværende praksis inddrages. Dette følger af, at det er en forudsætning for godkendelse efter § 42 1, at udlændingen tager ophold i den pågældende bo-

lig. Betingelserne for godkendelsen vil i tilfælde af udeblivelse således ikke længere være til stede, hvorfor godkendelsen på den baggrund vil kunne inddrages.

Derimod er det ikke endelig afklaret, hvorvidt Udlændingestyrelsen har hjemmel til at inddrage en godkendelse i de tilfælde, hvor udlændingen er udeblevet, men senere genopdukker og igen tager ophold på den samme adresse i overensstemmelse med Udlændingestyrelsens tidligere godkendelse efter § 42 1.

Det beror på en konkret vurdering, hvor længe udlændingen skal have været udeblevet, før Udlændingestyrelsen træffer afgørelse om inddragelse.

Der eksisterer et grundlæggende princip inden for udlændingeretten om, at tilladelser, der er opnået ved svig, skal inddrages. Det fremgår således bl.a. af udlændingelovens § 19, stk. 2, nr. 1, at en tidsbegrænset eller tidsubegrænset opholdstilladelse altid kan inddrages, når udlændingen har opnået opholdstilladelsen ved svig. Med baggrund heri vil det efter de gældende regler formentligt også være muligt at inddrage en godkendelse til privat indkvartering, såfremt den var opnået ved svig. Dette er imidlertid ikke endelig afklaret, og der kan derfor opstå tvivl om, hvorvidt det er muligt efter gældende ret at inddrage en godkendelse til privat indkvartering, der er opnået ved svig.

En udlænding, der er indkvarteret privat, er som udgangspunkt fortsat undergivet Udlændingestyrelsens forsørgelse og er derved fortsat omfattet af lovens bestemmelser om undervisning og aktivering efter udlændingelovens §§ 42 c-42 g, jf. udlændingelovens § 42 1, stk. 7, jf. § 42 a, stk. 1, jf. stk. 3. Udlændingestyrelsens forsørgelsespligt gælder dog ikke for udlændinge, der er privat indkvarteret hos en herboende ægtefælle eller mindreårige udlændinge, der er privat indkvarteret hos herboende forældre efter udlændingelovens § 42 1, stk. 3, jf. § 42 a, stk. 3, nr. 2 og 5.

Det fremgår længere ovenfor, at udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i flygtningekonventionen af 28. juli 1951, ikke har adgang til beskæftigelse, jf. udlændingelovens § 42 1, stk. 2, nr. 5.

Det følger af bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folkeetingstidende 2012-2013, A, L 130, som fremsat, side 9, at dette er begrundet i, at der er tale om en persongruppe, der er udelukket fra at få asyl efter udelukkelsesgrundene i FN's Flygtningekonvention, men som uønsket opholder sig her i landet, fordi de ikke udrejser frivilligt og ikke kan udsendes tvangsmæssigt på grund af refoulementsforbuddet. Der er således tale om udlændinge, der i princippet er uønskede i Danmark, hvilket er afspejlet i deres vilkår for ophold her i landet.

Foruden personer omfattet af udelukkelsesgrundene i FN's Flygtningekonvention henviser lovbetragtningerne til yderligere to persongrupper, der er udelukket fra ordningen om adgang til privat indkvartering som følge af, at de er henvist til et tålt ophold. Der drejer sig om udlændinge, der er admi-

nistrativt udvist efter udlændingelovens § 25, fordi de må anses for en fare for statens sikkerhed eller for en alvorlig trussel mod den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed, jf. § 42 l, stk. 2, nr. 1, samt udlændinge, der er udvist ved dom for kriminalitet begået her i landet, jf. udlændingelovens §§ 22-24, jf. § 42 l, stk. 2, nr. 2.

Det bemærkes i den forbindelse, at betingelserne i udlændingelovens § 42 l, stk. 2, nr. 1 og 2, for at blive udelukket fra adgangen til privat indkvartering svarer til betingelserne for at blive udelukket fra at få asyl i Danmark, jf. udlændingelovens § 10, stk. 1, nr. 1 og 2, og § 10, stk. 3, 1. pkt. Bestemmelsen i § 42 l, stk. 2, nr. 1 og 2, er imidlertid ikke betinget af, at udlændingemyndighederne har truffet afgørelse om udelukkelse fra at få asyl. Det er efter ordlyden af udlændingelovens § 42 l, stk. 2, nr. 1 og 2, således ikke afgørende, hvorvidt personen er henvist til et tålt ophold, men alene hvorvidt den pågældende er udvist i henhold til udlændingelovens §§ 22-24 og 25. Udlændinge, der er henvist til et tålt ophold som følge af udelukkelse efter udlændingelovens § 10, stk. 1, nr. 1 og 2, og § 10, stk. 3, 1. pkt., vil som følge af udlændingelovens § 42 l, stk. 2, nr. 1 og 2, imidlertid tillige være udelukket fra adgangen til privat indkvartering.

Udlændingelovens bestemmelser om udelukkelse fra at få asyl er imidlertid ikke begrænset til ovenstående tilfælde. Bestemmelserne om udelukkelse, der bevirker, at en udlænding kan henvises til tålt ophold, er nærmere defineret i udlændingelovens § 10.

Det fremgår af udlændingelovens § 10, stk. 1, at en udlænding ikke kan gives opholdstilladelse efter §§ 7-9 f, 9 i-9 n, 9 p eller 9 q, hvis 1) udlændingen må anses for en fare for statens sikkerhed, 2) udlændingen må anses for en alvorlig trussel mod den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed eller, 3) udlændingen anses for omfattet af artikel 1 F i flygtningekonventionen af 28. juli 1951.

Det fremgår af udlændingelovens § 10, stk. 2, at en udlænding uden for de i stk. 1 nævnte tilfælde ikke, medmindre særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler derfor, gives opholdstilladelse efter §§ 7-9 f, 9 i-9 n, 9 p eller 9 q, hvis 1) udlændingen uden for landet er dømt for et forhold, som kunne medføre udvisning efter §§ 22, 23 eller 24, såfremt pådømmelsen var sket her i landet, 2) der er alvorlig grund til at antage, at udlændingen uden for landet har begået en lovovertrædelse, som kunne medføre udvisning efter §§ 22, 23 eller 24, 3) der i øvrigt foreligger omstændigheder, som kunne medføre udvisning efter reglerne i kapitel 4, 4) udlændingen ikke er statsborger i et Schengenland eller et land, der er tilsluttet Den Europæiske Union, og er indberettet til SIS II som uønsket i medfør af SIS II-forordningen, eller 5) udlændingen på grund af smitsom sygdom eller alvorligere sjælelig forstyrrelse må antages at ville frembyde fare eller væsentlige ulemper for sine omgivelser.

Det fremgår af udlændingelovens § 10, stk. 3, at en udlæn-

ding, som har indrejseforbud, jf. § 32, stk. 1, nr. 5, i forbindelse med udvisning efter §§ 22-24 eller § 25, eller som har et indrejseforbud, jf. § 32, stk. 12, i forbindelse med bortfald efter § 21 b, stk. 1, ikke kan gives opholdstilladelse efter §§ 7 og 8, medmindre særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler derfor. En udlænding, som har indrejseforbud, jf. § 32, stk. 1, i forbindelse med udvisning efter § 25 a, § 25 b eller § 25 c, eller som har indrejseforbud efter § 32, stk. 1, nr. 2, kan gives opholdstilladelse efter §§ 7 og 8, stk. 1 eller 2, medmindre særlige grunde taler derimod.

Det fremgår af udlændingelovens § 10, stk. 4, at en udlænding, som har indrejseforbud, jf. § 32, stk. 1, nr. 1 og 5, ikke kan gives opholdstilladelse efter § 8, stk. 3, og §§ 9-9 f, 9 i-9 n, 9 p eller 9 q, medmindre ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler derfor, dog tidligst 2 år efter udrejsen. Kravet om, at der skal være forløbet 2 år fra udrejsen, gælder dog ikke for en udlænding, som ikke er statsborger i et af de lande, der er nævnt i § 2, stk. 1 (tredjelandstatsborger), og som er udvist efter § 25 b eller er meddelt indrejseforbud efter § 32, stk. 1, nr. 2.

Det fremgår af udlændingelovens § 10, stk. 5, at en udlænding, som er omfattet af restriktive foranstaltninger i form af begrænsninger med hensyn til indrejse og gennemrejse besluttet af De Forenede Nationer eller Den Europæiske Union, jf. § 32, stk. 1, nr. 3, ikke kan gives registreringsbevis eller opholdskort i medfør af EU-reglerne, jf. § 6, eller opholdstilladelse efter §§ 7-9 f, 9 i-9 n, 9 p eller 9 q, medmindre særlige grunde taler derfor.

Det fremgår af udlændingelovens af § 10, stk. 6, at en udlænding, som er optaget på den liste, der er nævnt i § 29 c, stk. 1, ikke kan gives opholdstilladelse efter §§ 7-9 f, 9 i-9 n, 9 p eller 9 q, medmindre særlige grunde taler derfor.

2.5.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser

2.5.2.1. Skærpelse af reglerne om adgangen til at flytte i egen bolig og til privat indkvartering for udlændinge på tålt ophold

Udlændinge, der er udelukket fra asyl efter udlændingelovens § 10, og som er henvist til tålt ophold, da de ikke udrejser frivilligt og ikke kan udsendes tvangsmæssigt på grund af refolementsforbuddet, er en persongruppe, der er uønsket i Danmark. Dette er generelt afspejlet i deres vilkår for ophold her i landet.

Denne overordnede betragtning er iagttaget ved den oprindelige indførelse af asylansøgers adgang til arbejdsmarkedet, indkvartering i egenfinansieret bolig samt mulighed for privat indkvartering, der blev indført ved lov nr. 430 af 1. maj 2013. Udlændinge- og Integrationsministeriet finder det imidlertid i den forbindelse ubegrundet, at – af gruppen af personer, der er henvist til tålt ophold – er det alene udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i flygtningekonventionen af 28. juli 1951, som er udelukket fra adgangen til at flytte i egen bolig og adgangen til privat

indkvartering efter udlændingelovens § 42 k, stk. 2, nr. 4, og § 42 l, stk. 2, nr. 5. Det betyder, at udlændinge, der er henvist til tålt ophold af andre grunde, efter de gældende regler teoretisk vil kunne meddeles en godkendelse til at flytte i egen bolig eller til privat indkvartering.

Udlændinge- og Integrationsministeriet er i den forbindelse opmærksom på, at udlændinge, der er administrativt udvist efter udlændingelovens § 25, fordi de må anses for en fare for statens sikkerhed eller for en alvorlig trussel mod den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed, og udlændinge, der er udvist ved dom for kriminalitet begået her i landet, jf. udlændingelovens §§ 22-24, er to grupper af personer, der efter udlændingelovens § 10, stk. 1, nr. 1 og 2, og § 10, stk. 3, 1. pkt., vil kunne henvises til tålt ophold, og som samtidig er udelukket fra adgangen til at flytte i egen bolig og privat indkvartering.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at man som udlænding henvist til tålt ophold – uafhængig af årsagen til, at den pågældende er henvist til tålt ophold – ikke bør have adgang til at flytte i egen bolig eller til privat indkvartering, da denne gruppe af udlændinge er uønsket i Danmark, og dette skal være afspejlet i deres vilkår for opholdet. Dertil kommer, at reglerne om adgang til at flytte i egen bolig eller til privat indkvartering bør afspejle udlændingelovens regler om opholdspligt, jf. § 42 a, stk. 8, hvorefter Udlændingestyrelsen bestemmer, medmindre særlige grunde taler derimod, at en udlænding, der har fået afslag på asyl, men ikke kan udsendes af landet, jf. § 31, skal tage ophold på et bestemt indkvarteringssted.

Det bemærkes i den forbindelse, at der ikke vurderes at være hensyn, der taler for, at udlændinge omfattet af udlændingelovens øvrige udelukkelsesbestemmelser, og som er henvist til tålt ophold, da de ikke udrejser frivilligt og ikke kan udsendes tvangsmæssigt på grund af refolementsforbuddet, skal behandles mere gunstigt, end udlændinge omfattet af de nugældende undtagelser for adgangen til at flytte i egen bolig og til privat indkvartering.

Udlændinge- og Integrationsministeriet finder derfor, at alle udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i udlændingelovens § 10, men som uønsket opholder sig her i landet, fordi de ikke udrejser frivilligt og ikke kan udsendes tvangsmæssigt på grund af refolementsforbuddet i udlændingelovens § 31, fremadrettet ikke bør have adgang til at flytte i egen bolig eller til privat indkvartering.

2.5.2.2. Skærpelse af reglerne om inddragelse af godkendelse til at flytte i egen bolig og til privat indkvartering

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at det er uhensigtsmæssigt, at Udlændingestyrelsen efter de gældende regler alene har mulighed for at inddrage en godkendelse til at flytte i egen bolig eller til privat indkvartering, hvis betingelserne herfor ikke længere er opfyldt, eller hvis vilkårene i den kontrakt, udlændingen indgår med Udlændingestyrelsen, ikke længere bliver overholdt.

Efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse bør Udlændingestyrelsens muligheder for at inddrage en godkendelse til at flytte i egen bolig eller til at blive privat indkvarteret således udvides, idet de nuværende muligheder ikke er tilstrækkelige.

Dette gør sig f.eks. gældende, hvis tilladelsen er opnået ved svig, idet der efter gældende ret kan opstå tvivl om, hvorvidt det er muligt at inddrage en godkendelse efter udlændingelovens § 42 k, stk. 1, eller § 42 l, stk. 1 eller stk. 3, i et sådant tilfælde. Det er ministeriets opfattelse, at der bør tilvejebringes en udtrykkelig hjemmel til, at Udlændingestyrelsen kan inddrage en godkendelse til at flytte i egen bolig eller til privat indkvartering, der er opnået ved svig. Svigagtigt misbrug af reglerne er uacceptabelt og underminerende for ordningen, hvilket loven bør afspejle i overensstemmelse med udlændingelovens øvrige regler om svig.

Det gør sig endvidere gældende i tilfælde, hvor en udlænding udebliver fra det indkvarteringssted, Udlændingestyrelsen har godkendt, eller uden tilladelse tager ophold uden for dette indkvarteringssted, og vedkommende efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse dermed ikke medvirker til behandlingen af sin sag. En udlænding bør ikke, efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, kunne støtte ret på en godkendelse til at flytte i egen bolig eller blive privat indkvarteret i de tilfælde, hvor Udlændingestyrelsen f.eks. som følge af, at vedkommende ikke reagerer på henvendelser fra styrelsen eller centeret, ikke er bekendt med, hvor vedkommende opholder sig, eller hvor udlændingen efter at have været udeblevet fra sit indkvarteringssted dukker op igen, og hvor vedkommende således ydermere ikke medvirker til behandlingen af sin sag.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets holdning, at der bør gribes konsekvent ind over for misbrug og omgåelse af reglerne, og at loven derfor bør udformes i overensstemmelse hermed. Herved skabes endvidere et incitament for udlændinge til at samarbejde med myndighederne.

Det er desuden Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at der bør indføres en klar hjemmel for Udlændingestyrelsen til at inddrage en godkendelse til at flytte i egen bolig eller til privat indkvartering, såfremt udlændingen bliver omfattet af udelukkelsesgrundene i udlændingelovens § 42 k, stk. 2, eller § 42 l, stk. 2, efter godkendelsen er meddelt. Det er en grundlæggende betingelse for, at en udlænding kan meddeles og bevare en godkendelse til at flytte i egen bolig eller til privat indkvartering, at vedkommende ikke er omfattet af udelukkelsesgrundene i § 14 a, stk. 2, hvilket efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse tillige bør fremgå tydeligt af bestemmelsen.

2.5.3. Den foreslåede ordning

2.5.3.1. Skærpelse af reglerne om adgangen til at flytte i egen bolig og til privat indkvartering for udlændinge på tålt ophold

Det foreslås, at udlændingelovens § 42 k, stk. 2, nr. 4, og §

42 l, stk. 2, nr. 5, om udelukkelse fra adgang til henholdsvis at flytte i egen bolig og til privat indkvartering skærpes, således at den undtagne persongruppe udvides til at gælde alle udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i udlændingelovens § 10, og som ikke kan udsendes af landet på baggrund af refolementsforbuddet i § 31, og således ikke alene omfatter de udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i flygtningekonventionen af 28. juli 1951.

Den foreslåede ændring betyder, at alle asylansøgere, der er udelukket fra at opnå opholdstilladelse i Danmark efter udlændingelovens § 10, og som er henvist til tålt ophold, da de ikke udrejser frivilligt og ikke kan udsendes tvangsmæssigt på grund af refolementsforbuddet, fremadrettet ikke vil have mulighed for at flytte i egen bolig eller at blive privat indkvarteret efter udlændingelovens § 42 k og 42 l.

Det bemærkes, at det er Udlændingestyrelsen, der i 1. instans vurderer, om en udlænding, der har indgivet en ansøgning om opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 7 (asyl), vil være omfattet af udelukkelsesgrundene i § 10. Udlændingestyrelsens afgørelse påklages automatisk til Flygtningenævnet, jf. § 53 a, stk. 2, 3. pkt. Det er herefter Flygtningenævnet, der træffer endelig afgørelse om, hvorvidt en udlænding, der har indgivet en ansøgning om opholdstilladelse i medfør af § 7 (asyl), er omfattet af udelukkelsesgrundene i § 10. Flygtningenævnet tager i den forbindelse endvidere stilling til, hvorvidt den pågældende som følge af refolementsforbuddet ikke kan udsendes af landet, jf. § 31.

Hvis Flygtningenævnet har truffet endelig afgørelse om, at en udlænding, der har indgivet en ansøgning om opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 7 (asyl), er udelukket fra at opnå opholdstilladelse i Danmark efter § 10, men ikke kan udsendes af landet på baggrund af refolementsforbuddet i § 31 og derfor er henvist til tålt ophold, vil den pågældende således fremover ikke have mulighed for at kunne flytte i egen bolig eller blive privat indkvarteret efter §§ 42 k og 42 l.

Det bemærkes, at den foreslåede bestemmelse ikke indebærer en ændring af reglerne for, hvornår en asylansøger anses for at være omfattet af udelukkelsesgrundene i udlændingelovens § 10.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 10 og 12.

2.5.3.2. Skærpelse af reglerne om inddragelse af godkendelse til at flytte i egen bolig og til privat indkvartering

Det foreslås, at udlændingelovens § 42 k, stk. 6, og § 42 l, stk. 6, om inddragelse af en godkendelse til at flytte i egen bolig og privat indkvartering ændres således, at en godkendelse til at flytte i egen bolig eller privat indkvartering – udover i de tilfælde en godkendelse efter gældende ret kan inddrages – fremover tillige vil kunne inddrages, hvis godkendelsen er opnået ved svig, hvis udlændingen bliver omfattet af udelukkelsesgrundene i henholdsvis udlændingelovens § 42 k, stk. 2, eller § 42 l, stk. 2, eller hvis udlændingen

udebliver fra det indkvarteringssted, Udlændingestyrelsen har godkendt jf. henholdsvis § 42 k, stk. 1, eller § 42 l, stk. 1 eller 3, eller uden tilladelse tager ophold uden for et sådan indkvarteringssted.

Med den foreslåede ændring indsættes der en udtrykkelig hjemmel til, at Udlændingestyrelsen fremover vil kunne inddrage en godkendelse til at flytte i egen bolig eller til privat indkvartering, hvis det efterfølgende viser sig, at udlændingen har opnået godkendelsen ved svig. Det vil f.eks. kunne være tilfældet, hvis udlændingen har afgivet forkerte oplysninger eller fortiet oplysninger for at opnå godkendelsen til at flytte i egen bolig eller til privat indkvartering.

Den foreslåede ændring indebærer endvidere en særskilt hjemmel til, at Udlændingestyrelsen fremover vil kunne inddrage en godkendelse til at flytte i egen bolig eller til privat indkvartering, hvis udlændingen, efter styrelsen har meddelt en sådan godkendelse, bliver omfattet af en af udelukkelsesgrundene i henholdsvis udlændingelovens § 42 k, stk. 2, eller § 42 l, stk. 2. Det betyder, at det kommer til at fremgå direkte af henholdsvis § 42, k. stk. 6, og § 42 l, stk. 6, at Udlændingestyrelsen vil kunne inddrage en godkendelse til at flytte i egen bolig eller til privat indkvartering i tilfælde, hvor en udlænding efter godkendelsen er meddelt, f.eks. bliver udvist ved dom, jf. udlændingelovens § 42 k, stk. 2, nr. 2, eller § 42 l, stk. 2, nr. 2.

Den foreslåede ændring indebærer tillige, at Udlændingestyrelsen fremover vil kunne inddrage en godkendelse til at flytte i egen bolig eller til privat indkvartering, såfremt udlændingen udebliver fra sit indkvarteringssted, herunder hvis udlændingen uden Udlændingestyrelsens godkendelse reelt har taget ophold på en anden adresse.

Af praktiske grunde og for at undgå unødvendig sagsbehandling, forudsættes det med den foreslåede ordning, at Udlændingestyrelsen først vil iværksætte en sag om inddragelse, når udlændingen har været udeblevet eller har taget ophold uden for det godkendte indkvarteringssted i ikke mindre end 14 dage og således ikke inden for denne periode har taget ophold i overensstemmelse med den meddelte godkendelse.

Udlændingestyrelsen vil, hvis betingelserne for inddragelse af godkendelsen til at flytte i egen bolig eller til privat indkvartering er opfyldt, skulle træffe afgørelse om, at udlændingen skal tage ophold på et indkvarteringssted efter Udlændingestyrelsens nærmere bestemmelse.

Det forudsættes i overensstemmelse med de gældende regler, at Udlændingestyrelsen i videst muligt omfang sørger for, at udlændingen indkvarteres, hvor det efter en konkret vurdering er mest hensigtsmæssigt i forhold til den fase i asylsagsbehandlingen, vedkommende befinder sig i, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 7, 2. pkt.

Inddragelse kan i helt særlige tilfælde undlades, hvis det konkret vurderes, at hensyn til børnenes skolegang og trivsel taler væsentligt for fortsat ophold uden for et asylcenter.

Det forudsættes desuden, at bestemmelserne i forbindelse med udlændinge på tålt ophold administreres i overensstemmelse med udlændingelovens regler om opholdspligt, jf. § 42 a, stk. 8, og Danmarks internationale forpligtelser, herunder navnlig artikel 8 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention om ret til respekt for familie- og privatliv.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 11 og 13.

2.6. Overførsel af klageadgang fra Udlændingenævnet til Ankestyrelsen

2.6.1. Gældende ret

2.6.1.1. Udlændingestyrelsens afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser og sociale foranstaltninger

Efter udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, skal Udlændingestyrelsen under visse nærmere betingelser dække udgifter til underhold og nødvendige sundhedsmæssige ydelser til udlændinge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse.

Efter udlændingelovens § 42 a, stk. 18, fastsætter Udlændingestyrelsen nærmere regler om Udlændingestyrelsens eller udlændinges afholdelse af udgifter til underhold og nødvendige sundhedsmæssige ydelser, jf. stk. 1-4, herunder om beregningen af udgifterne til underhold og nødvendige sundhedsmæssige ydelser samt gennemsnitstakster for en given ydelse over en given periode.

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingsstidende 2013-14, tillæg A, L 11 som fremsat, side 18 f, at de sundhedsmæssige ydelser, som Udlændingestyrelsen dækker udgifterne til, omfatter behandling, som anses for nødvendig, men ikke akut. Det kan f.eks. være hospitalsbehandling, behandling ved speciallæger, psykologbehandling, tandlægebehandling m.v. I praksis anses en sundhedsmæssig ydelse eller behandling for nødvendig, hvis den er smertelindrende eller uopsættelig. En behandling anses for uopsættelig, hvis den ikke kan vente, til udlændingen meddeles opholdstilladelse eller udrejser, fordi tilstanden ellers kan indebære ikke ubetydelige risici for livsvarige mén, udvikling af svær progression af sygdom eller kronificering af tilstanden. Som eksempel på smertelindrende behandling kan nævnes tandlægebehandling for huller i tænderne.

Det fremgår endvidere, at Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse også dækker nødvendige sociale foranstaltninger. En social foranstaltning kan være nødvendig, hvis den – under hensyn til det midlertidige ophold som asylansøger m.v. – må anses for væsentlig for den pågældende persons livsvilkår. Som eksempler på nødvendige sociale foranstaltninger kan nævnes personlig pleje og praktisk hjælp til personer med betydelig nedsat funktionsevne, omsorg for og pædagogisk arbejde med børn samt specialundervisning af handicappede børn.

Det bemærkes, at børn og unge under 18 år, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, efter fast

praksis og under hensyntagen til Børnekonventionens artikel 2 og 24 har adgang til samme sundhedsbehandling som herboende børn.

For så vidt angår udgifterne til sundhedsmæssige ydelser finansieres disse umiddelbart af indkvarteringsoperatørerne og afholdes endeligt af Udlændingestyrelsen via enten takstafregning, rammeafregning eller konkret afregning.

Takstafregning til operatørerne sker på baggrund af de på finansloven anførte takster. Indkvarteringsoperatørerne kan ved rammeafregning inden for en økonomisk delbevillingsramme, som fastsættes på årsbasis, tillige finansiere visse sundhedsmæssige ydelser.

Konkret afregning af indkvarteringsoperatørernes faktiske udgifter foregår ved, at Udlændingestyrelsen forud for iværksættelsen af den sundhedsmæssige ydelse eller sociale foranstaltning konkret godkender at afholde disse udgifter endeligt (kaution). Det bemærkes, at dette lovforslag alene handler om de udgifter, som skal konkret afregnes.

Inden iværksættelse af en sundhedsmæssig ydelse eller social foranstaltning, der skal konkret afregnes, til udlændinge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, skal indkvarteringsoperatøren efter fast praksis ansøge Udlændingestyrelsen om afholdelse af udgifterne til den ønskede foranstaltning eller behandling, som først derefter iværksættes.

I særlige situationer kan der være sager, hvor indkvarteringsoperatørerne efter omstændighederne har pligt til at handle med det samme uden at afvente udlændingemyndighedernes behandling af en ansøgning om afholdelse af udgifter. I disse tilfælde har indkvarteringsoperatøren mulighed for at anmode Udlændingestyrelsen om en forhåndsgodkendelse til afholdelse af udgifterne til foranstaltningen.

En forhåndsgodkendelse er alene en tilkendegivelse om, hvorvidt Udlændingestyrelsen på tidspunktet for anmodningen vurderer, om udgiften kan afholdes af styrelsen. Udlændingestyrelsen vil således efterfølgende træffe en reel afgørelse om, hvorvidt styrelsen vil afholde udgiften. Udlændingestyrelsens forhåndstilkendegivelse om, hvorvidt styrelsen vil afholde udgifterne, kan derfor ikke påklages.

I særligt hastende tilfælde kan det endvidere være nødvendigt for indkvarteringsoperatøren at iværksætte en foranstaltning eller sundhedsbehandling uden forudgående godkendelse fra Udlændingestyrelsen. Indkvarteringsoperatøren skal i tilfælde heraf hurtigst muligt efterfølgende sende orientering herom til styrelsen, ligesom de skal sende en ansøgning om afholdelse af udgifter vedlagt relevant dokumentation med henblik på at opnå tilsagn om afholdelse af udgifterne til den sundhedsmæssige ydelse eller sociale foranstaltning.

Dette kan f.eks. være iværksættelse af sundhedsbehandling, som har haft en sådan hastende karakter – uden at være akut – at det ikke rimeligvis har været muligt at indhente

godkendelse inden iværksættelse, herunder i tilfælde, hvor et hospital egenhændigt har foretaget relevant – ikke-akut – behandling. Som eksempel herpå kan nævnes undersøgelser på et hospital, som skal foretages i umiddelbart forlængelse af f.eks. et fald på en cykel, der er sket i en weekend. Det kan også være i tilfælde af et behov for iværksættelse af hastende sociale foranstaltninger, herunder eksempelvis tvangsanbringelse af børn.

Det bemærkes, at Udlændingestyrelsen afholder udgifterne til nødvendige sundhedsmæssige ydelser og sociale foranstaltninger til udlændinge, som på tidspunktet for iværksættelsen af ydelsen har krav på det i medfør af udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, når der f.eks. foreligger en sundhedsfaglig vurdering, som anser den konkrete sundhedsmæssige ydelse for smertelindrende eller uopsættelig, eller en socialfaglig vurdering, som anser den konkrete sociale foranstaltning for nødvendig, og når indkvarteringsoperatøren eller Udlændingestyrelsen vurderer, at styrelsens afholdelse af udgifterne er i overensstemmelse med standarderne for forvaltning af statslige midler. Udlændingestyrelsen tager således ikke stilling til, hvorvidt den sundhedsmæssige ydelse eller sociale foranstaltning rent sundheds- eller socialfagligt skal iværksættes.

Udlændingestyrelsen lægger ved vurderingen af, om Udlændingestyrelsens afholdelse af udgifterne til ansøgte sundhedsmæssige ydelser er i overensstemmelse med standarderne for forvaltning af statslige midler, bl.a. vægt på, om udgifterne til den givne sundhedsmæssige ydelse i henhold til Udlændingestyrelsens retningslinjer som udgangspunkt afholdes af styrelsen. Udlændingestyrelsen lægger også vægt på, om prisen for den konkrete sundhedsmæssige ydelse er rimelig i forhold til det generelle prisniveau for tilsvarende behandlinger. Henset til, at udlændingen alene midlertidigt er omfattet af udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, lægger Udlændingestyrelsen endvidere vægt på, om en mindre omfattende, men dog tilstrækkelig – eventuelt midlertidig – sundhedsmæssig behandling kan træde i stedet for en mere omfattende og dyrere behandling, om udlændingen gennem en årrække har levet med det forhold, der søges behandlet, og om der i givet fald er tale om en forværring af tilstanden, samt om den sundhedsmæssige behandling skal iværksættes med det samme, eller om den kan vente, indtil udlændingen eventuelt meddeles opholdstilladelse, hvorved udlændingen bl.a. bliver omfattet af det danske sygesikringsystem, eller indtil udlændingen udrejser af Danmark.

Ved vurderingen af, om Udlændingestyrelsens afholdelse af udgifterne til ansøgte sociale foranstaltninger er i overensstemmelse med standarderne for forvaltning af statslige midler, lægger Udlændingestyrelsen bl.a. vægt på, om det ansøgte er tilpasset den midlertidige status, udlændingen har i Danmark, ligesom der også lægges vægt på, om prisen for den konkrete sociale foranstaltning er rimelig i forhold til det generelle prisniveau for tilsvarende foranstaltninger. De kommunalfaglige vurderinger indgår ligeledes i grundlaget for Udlændingestyrelsens vurdering af, om styrelsen skal

betale for foranstaltningen. Styrelsen vil som altovervejende hovedregel lægge sig op ad den kommunale vurdering.

Udlændingestyrelsen vil til enhver tid vurdere den enkelte sundhedsmæssige ydelse eller sociale foranstaltning for sig, og Udlændingestyrelsen kan således træffe afgørelse om delvis godkendelse af at afholde udgifterne til en sundhedsmæssig ydelse eller social foranstaltning. Den del af Udlændingestyrelsens afgørelse, som dermed er et afslag, kan, såvel som afgørelser om afslag på afholdelse af udgifter til sociale foranstaltninger og sundhedsmæssige ydelser, i dag påklages til Udlændingenævnet, jf. udlændingelovens § 46 a, stk. 1.

2.6.1.2. Udlændingenævnets kompetence

Såfremt Udlændingestyrelsen vurderer, at udlændingen ikke er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, vil Udlændingestyrelsen træffe afgørelse om afslag på de ansøgte sundhedsmæssige ydelser eller sociale foranstaltninger, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4. Udlændingestyrelsen vil i disse tilfælde ikke foretage en vurdering af, hvorvidt de ansøgte konkrete sundhedsmæssige ydelser eller sociale foranstaltninger er omfattet af styrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2.

Udlændingestyrelsens afgørelse om, at en udlænding ikke er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, kan påklages til Udlændingenævnet, jf. udlændingelovens § 46 a, stk. 1.

Såfremt Udlændingestyrelsen vurderer, at udlændingen er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, vil Udlændingestyrelsen herefter tage stilling til, hvorvidt de ansøgte konkrete sundhedsmæssige ydelser eller sociale foranstaltninger skal afholdes af styrelsen, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2.

Hvis Udlændingestyrelsen vurderer, at de ansøgte konkrete sundhedsmæssige ydelser eller sociale foranstaltninger helt eller delvist ikke er omfattet af styrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, vil Udlændingestyrelsens meddele afslag på ansøgningen om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser og sociale foranstaltninger efter udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2.

Udlændingestyrelsens afgørelse om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser og sociale foranstaltninger efter udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, kan ligeledes påklages til Udlændingenævnet, jf. udlændingelovens § 46 a, stk. 1.

Det bemærkes, at dette lovforslag alene omhandler de afgørelser, hvorved Udlændingestyrelsen vurderer, at udlændingen er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, men hvor Udlændingestyrelsen tillige vurderer, at de

ansøgte sundhedsmæssige ydelser eller sociale foranstaltninger helt eller delvist ikke er omfattet af styrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2.

Efter udlændingelovens § 52 a, stk. 1, består Udlændingenævnet af 1 formand og næstformænd (formandskabet) og andre medlemmer. Udlændingenævnets medlemmer er uafhængige og kan ikke modtage eller søge instruktion fra den beskikkende eller indstillende myndighed eller organisation.

Udlændingenævnets formand skal være landsdommer eller højesteretsdommer, og næstformændene skal være dommere. De andre medlemmer skal være advokater eller gøre tjeneste i Udlændinge- og Integrationsministeriet, jf. udlændingelovens § 52 a, stk. 2.

Efter udlændingelovens § 52 c, stk. 4, behandles klager i Udlændingenævnet på skriftligt grundlag. Hvor særlige grunde taler derfor, kan Udlændingenævnet bestemme, at sagens parter og andre indkaldes til mundtlig forhandling.

Klager, der ikke indeholder spørgsmål af større eller principiel betydning, kan behandles af formanden alene eller af den, som formanden bemyndiger dertil, jf. § 52 c, stk. 5.

Efter udlændingelovens § 46 a, stk. 3, skal en klage være indgivet, inden 8 uger efter at klageren har fået meddelelse om afgørelsen. Udlændingenævnets formand eller den, formanden bemyndiger dertil, kan i særlige tilfælde beslutte, at en klage skal behandles, selv om klagen er indgivet efter udløb af fristen.

I vurderingen af, om der foreligger særlige omstændigheder, kan f.eks. fristoverskridelsens længde, årsagen til fristoverskridelsen, afgørelsens betydning for sagens parter samt sandsynligheden for, at Udlændingenævnet giver klageren medhold, inddrages, jf. Folketingstidende 2011-12, L 178 som fremsat, tillæg A, side 8 f.

Udlændingenævnets afgørelser kan indbringes for domstolene i henhold til grundlovens § 63.

2.6.1.3. Ankestyrelsens kompetence

I tilfælde, hvor en udlænding opnår ret til ophold her i landet, f.eks. fordi udlændingen er meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7 (asyl), og ansvaret for den pågældende er overgået til kommunalbestyrelsen, jf. integrationslovens regler herom, vil udlændingen ikke længere være omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1, 2. pkt.

I disse tilfælde skal den pågældende herefter, hvis der opstår behov herfor, vurderes efter f.eks. reglerne i lov om aktiv socialpolitik (aktivloven) eller integrationsloven.

Ankestyrelsen er klageinstans for administrative afgørelser i det omfang det fastsættes ved lov, jf. § 50 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Det fremgår af klagebestemmelserne i de enkelte love, i hvilket omfang

en klage over afgørelser truffet efter de pågældende love kan indbringes for Ankestyrelsen.

Klager over en kommunes afgørelser om sundhedsmæssige ydelser, herunder hjælp til blandt andet udgifter til sygebehandling, såsom f.eks. tandbehandling efter aktivlovens § 82 kan i dag indbringes for Ankestyrelsen. En kommunes afgørelse om sociale foranstaltninger efter lov om social service, herunder eksempelvis klager over en beslutning om anbringelse uden for hjemmet uden samtykke eller tildeling af støtte i hjemmet, kan tillige påklages til Ankestyrelsen.

Som følge af, at udlændinge, der har processuelt ophold efter udlændingeloven, i henhold til servicelovens § 2, stk. 1, har lovligt ophold i servicelovens forstand, er Ankestyrelsen allerede i dag klageinstans for kommunernes afgørelser om iværksættelse af sociale foranstaltninger efter servicelovens regler for asylansøgere og andre med processuelt ophold.

Reglerne om ankesystemet på det sociale område er fastsat i kapitel 7-11 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Efter § 66 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område skal den myndighed, der har truffet afgørelsen, inden en klage behandles af Ankestyrelsen, vurdere, om der er grundlag for at give klageren helt eller delvist medhold. Hvis myndigheden fastholder afgørelsen, bliver klagen sendt videre til Ankestyrelsen.

Efter § 67 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område skal klage til Ankestyrelsen ske inden 4 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen. Ankestyrelsen kan dog se bort fra, at fristen ikke er overholdt, hvis der er en særlig grund til det. Afgørelser om at se bort fra klagefrister og afgørelser om klagefristernes beregning kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Efter § 68, stk. 1, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område er Ankestyrelsen ikke bundet af parternes påstande og er uafhængig af instruktioner vedrørende afgørelsen af den enkelte sag. Ankestyrelsen kan efterprøve retlige spørgsmål.

Efter § 72, stk. 1, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område har klager over en afgørelse ikke opsættende virkning.

Ankestyrelsen skal altid træffe den rigtige afgørelse efter lovgivningen og er således ikke bundet af det resultat, som parterne ønsker (parternes påstande), eller af de dokumenter eller argumenter, som klageren fremfører. Ankestyrelsen har – ligesom andre myndigheder – ansvaret for, at sagerne er oplyst i tilstrækkeligt omfang til, at den kan træffe en afgørelse, jf. § 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og det forvaltningsretlige officialprincip. Da Ankestyrelsen skal træffe den rigtige afgørelse efter lovgivningen, kan styrelsen træffe afgørelser, som stiller klageren ringere end den oprindelige afgørelse, der klages over. Hvis afgørelsen går borgeren imod, skal Ankestyrelsen

efter § 72, stk. 7, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, træffe beslutning om, fra hvilket tidspunkt ændringen skal ske.

Ankestyrelsens afgørelser kan gå ud på afvisning, stadfæstelse, hjemvisning, ophævelse eller ændring af den afgørelse, der er klaget over, jf. § 68, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Herudover indeholder lov om retssikkerhed og administration på det sociale område en række andre generelle bestemmelser om Ankestyrelsens sagsbehandling og klageregler m.v.

Ankestyrelsens afgørelser træffes enten af direktøren eller den, direktøren overlader sine beføjelser til, eller med medvirken af beskikkede medlemmer, jf. § 51, stk. 1, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Ankestyrelsens afgørelser kan træffes uden medvirken af beskikkede medlemmer, jf. § 52 a i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Sager, der ikke er omfattet af § 52 a, behandles efter lovens § 52 b på et møde med beskikkede medlemmer.

Når Ankestyrelsen træffer afgørelse på møde, deltager der i de fleste typer af sager to beskikkede medlemmer og en ankechef, jf. lovens § 53, stk. 1.

Sager, der af Ankestyrelsen skønnes at have en principiel eller generel betydning, vil være omfattet af reglerne om udvidet votering, jf. § 55, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Foruden ovennævnte finder også de øvrige regler i forvaltningsloven, offentlighedsloven og almindelige forvaltningsretlige principper anvendelse ved Ankestyrelsens behandling af klagesager på det sociale område.

Ankestyrelsens afgørelser kan indbringes for domstolene, jf. grundlovens § 63.

2.6.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser

Som det fremgår ovenfor behandler Ankestyrelsen i dag en række klagesager, som har lighed med de sager, som handler om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser eller sociale foranstaltninger til udlændinge, der træffes af Udlændingestyrelsen i 1. instans, og som i dag kan påklages til Udlændingenævnet. Dette gælder eksempelvis kommunernes afgørelser om iværksættelse af sociale foranstaltninger efter serviceloven vedrørende en række udlændinge, som er under Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, der allerede i dag kan påklages til Ankestyrelsen.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at Ankestyrelsen i højere grad besidder de faglige kompetencer i forhold til den retlige vurdering af, om en given social foranstaltning eller sundhedsmæssig ydelse skal dækkes af Udlændingestyrelsen, end Udlændingenævnet, der primært

behandler sager på udlændingeområdet vedrørende blandt andet afgørelser om familiesammenføring, afgørelser om tidsubegrænset opholdstilladelse og afgørelser om administrativ ud- og afvisning.

Da Ankestyrelsen allerede i dag er klageinstans i forhold til kommunernes afgørelser om iværksættelse af sociale foranstaltninger efter serviceloven for udlændinge med processuelt ophold, er det bl.a. derfor Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at Ankestyrelsen vil have et bedre fagligt grundlag for at kunne behandle klagesager, der alene handler om, hvorvidt staten skal afholde udgifterne til en given sundhedsmæssig ydelse eller social foranstaltning efter udlændingeloven for de udlændinge, der er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse.

Det er på den baggrund ministeriets opfattelse, at Ankestyrelsen fremover bør behandle klager over Udlændingestyrelsens afgørelser om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser eller sociale foranstaltninger, som er truffet efter udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, vedrørende udlændinge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4.

2.6.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås derfor, at afgørelser om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser og sociale foranstaltninger, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, vedrørende udlændinge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, som Udlændingestyrelsen har truffet i 1. instans, fremover skal kunne påklages til Ankestyrelsen i stedet for til Udlændingenævnet.

Det betyder, at klager over Udlændingestyrelsens afgørelser om afholdelse af udgifter til en sundhedsmæssig ydelse eller social foranstaltning efter udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, vedrørende de udlændinge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, fremadrettet vil skulle behandles af Ankestyrelsen.

Udlændingestyrelsens afgørelser om, hvorvidt en udlænding er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, vil som i dag fortsat skulle behandles af Udlændingenævnet, jf. udlændingelovens § 46 a, stk. 1. Det betyder, at Udlændingenævnet fortsat skal behandle klager over Udlændingestyrelsens afgørelser om afholdelse af sundhedsmæssige ydelser eller sociale foranstaltninger, såfremt Udlændingestyrelsen vurderer, at udlændingen på tidspunktet for ansøgningen ikke er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4.

Den foreslåede ændring medfører, at Udlændingestyrelsens afgørelser om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser eller sociale foranstaltninger vedrørende udlændin-

ge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, kan påklages til Ankestyrelsen, herunder også f.eks. delvise afslag på afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser og sociale foranstaltninger m.v. Udlændingestyrelsens forhåndstilkendegivelse om, hvorvidt styrelsen vil afholde udgifterne, vil, som det er tilfældet i dag, ikke i sig selv kunne påklages.

En klage over Udlændingestyrelsens afgørelse om afholdelse af sundhedsmæssige ydelser eller sociale foranstaltninger vedrørende udlændinge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, vil fremadrettet skulle indgives til Udlændingestyrelsen, som først vil skulle genoverveje, om der er grundlag for at give klageren helt eller delvist medhold.

Dette skyldes, at en klage over Udlændingestyrelsens afgørelse om afholdelse af udgifter til en sundhedsmæssig ydelse eller social foranstaltning efter udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, vedrørende udlændinge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, vil blive omfattet af reglerne om genvurdering efter § 66 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Det betyder, at udlændinge eller indkvarteringsoperatører, der ønsker at klage over Udlændingestyrelsens afgørelser om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser eller sociale foranstaltninger efter udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, vedrørende udlændinge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, fremadrettet vil skulle indgive klagen til Udlændingestyrelsen.

Såfremt klagen ikke giver Udlændingestyrelsen anledning til at ændre afgørelsen, vil styrelsen skulle sende klagen med begrundelse for afgørelsen og genvurderingen videre til Ankestyrelsen. Udlændingestyrelsen vil i forbindelse med genvurderingen og forud for, at sagen oversendes til Ankestyrelsen, skulle sørge for, at sagen er fuldt oplyst. Det betyder, at Udlændingestyrelsen bl.a. vil skulle foretage en fornyet partshøring efter reglerne i forvaltningslovens § 19, stk. 1, såfremt klagebemærkningerne eller styrelsens genvurdering giver anledning hertil.

Det vil fortsat være den udlænding, som er omfattet af udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, som er klageberettiget i sager om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser og sociale foranstaltninger efter udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2. Indkvarteringsoperatørerne vil således som udgangspunkt fortsat ikke være klageberettigede i sager om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser og sociale foranstaltninger efter udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2.

Hvis der imidlertid er tale om et afslag på godkendelse af betaling for sundhedsmæssige ydelser eller sociale foran-

staltninger, som allerede er foretaget, vil indkvarteringsoperatøren – som i dag – dog være selvstændigt klageberettiget for så vidt angår spørgsmålet om, hvem der skal afholde udgiften til behandlingen eller foranstaltningen.

Det bemærkes i den forbindelse, at der i konkrete afgørelser om f.eks. mindreårige kan være andre end udlændingen eller indkvarteringsoperatøren, som vil være klageberettiget, og at de generelle forvaltningsretlige principper om partsbegrebet naturligt generelt finder anvendelse ved vurderingen af, hvem der er klageberettiget.

Det foreslås også, at sagsbehandlingen af sager om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser eller sociale foranstaltninger efter udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, vedrørende udlændinge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, hos Ankestyrelsen vil være underlagt reglerne i kapitel 9 om Ankestyrelsen og kapitel 10 om de almindelige klageregler i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Det gælder eksempelvis reglerne om ankeinstansernes uafhængighed, behandling af den enkelte sag, klagefrist m.v.

Det betyder bl.a., at Ankestyrelsen vil skulle behandle sager om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser eller sociale foranstaltninger efter udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, vedrørende udlændinge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, efter § 52 b, jf. dog § 53, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, hvorefter konkrete sager om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser eller sociale foranstaltninger efter udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, i udgangspunktet vil skulle afgøres med deltagelse af beskikkede medlemmer.

Sager om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser eller sociale foranstaltninger vedrørende udlændinge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, vil tillige være omfattet af reglerne om udvidet votering, såfremt sagen af Ankestyrelsens direktør skønnes at være af principiel eller generel betydning, jf. § 55, stk. 2, nr. 7, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Det bemærkes, at Udlændingestyrelsens afgørelser om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser og sociale foranstaltninger efter udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, vedrørende udlændinge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, fremover vil have en klagefrist på 4 uger frem for de nuværende 8 uger, jf. § 67 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Klager over Udlændingestyrelsens afgørelser om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser eller sociale foranstaltninger efter udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, vedrørende udlændinge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens

forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, vil ikke have opsættende virkning, jf. § 72 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Det bemærkes, at der i kapitel 9 og 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område i dag er bestemmelser, som efter deres ordlyd f.eks. alene finder anvendelse for bestemte typer af sociale sager eller for afgørelser, der er truffet af bestemte myndigheder. Der vil således være bestemmelser i lovens kapitel 9 og 10, herunder f.eks. §§ 62 og 64 a, om uenighed om Udbetaling Danmarks kompetencer og klager over afgørelser, der træffes af Udbetaling Danmark, der efter ordlyden ikke vil finde anvendelse i sager om Udlændingestyrelsens afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser eller sociale foranstaltninger.

Det bemærkes endvidere, at der med dette lovforslag ikke ændres på de materielle betingelser for, hvornår Udlændingestyrelsen er forpligtet til at afholde udgifter til underhold og nødvendige sundhedsmæssige ydelser, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4.

Som følge af, at kompetencen til at behandle en klage over Udlændingestyrelsens afgørelse om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser og sociale foranstaltninger efter udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, vedrørende udlændinge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, flyttes fra Udlændingenævnet til Ankestyrelsen, vil der være behov for udveksling af nødvendige og relevante oplysninger mellem det sted, hvor udlændingen er indkvarteret, Udlændingestyrelsen, og Ankestyrelsen m.fl. Der kan være tale om oplysninger vedrørende f.eks. helbred, væsentlige sociale problemer og andre rent private forhold om en eller flere identificerbare fysiske personer, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, eller som har tilknytning til personer, som er under Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse.

Videregivelse af oplysninger i ovennævnte tilfælde vil skulle ske i overensstemmelse med databeskyttelsesloven, jf. lov nr. 502 af 23. maj 2018, og Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2016/679/EU af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse).

Der vil efter den foreslåede ændring både blive behandlet almindelige ikke-følsomme personoplysninger med hjemmel i databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, og behandling af følsomme personoplysninger med hjemmel i databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 2, litra f, jf. artikel 6, stk. 1, litra e.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 16.

2.7. Tydeliggørelse af hjemlen for iværksættelse af sepa-

rat indkvartering af gifte eller samlevende mindreårige udlændinge

2.7.1. Gældende ret

2.7.1.1. Lovgivning

Efter udlændingelovens § 42 a, stk. 1, 1. pkt., får en udlænding, der opholder sig her i landet og indgiver ansøgning om opholdstilladelse i medfør af § 7 (asyl) som udgangspunkt udgifterne til underhold og nødvendige sundhedsmæssige ydelser dækket af Udlændingestyrelsen, indtil vedkommende meddeles opholdstilladelse, udrejser eller udsendes. Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse består, i sager hvor vedkommende bliver meddelt opholdstilladelse, indtil ansvaret for udlændingen er overgået til kommunen i henhold til integrationsloven, jf. § 42 a, stk. 1, 2. pkt.

Efter udlændingelovens § 42 a, stk. 2, får udlændinge uden lovligt ophold i Danmark udgifterne til underhold og nødvendige sundhedsmæssige ydelser dækket af Udlændingestyrelsen, såfremt det er nødvendigt af hensyn til forsørgelsen af udlændingen.

En række undtagelser til Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse efter § 42 a, stk. 1 og 2, fremgår af § 42 a, stk. 3, hvorefter forsørgelsesforpligtelsen som udgangspunkt ikke omfatter udlændinge, der har et nærmere beskrevet andet lovligt opholdsgrundlag (nr. 1), udlændinge, der har indgået ægteskab med en herboende person, medmindre særlige grunde foreligger (nr. 2), udlændinge, hvis opholdssted ikke kendes (nr. 3), udlændinge, der har ret til hjælp til forsørgelse efter anden lovgivning, dog ikke lov om aktiv socialpolitik (nr. 4), og mindreårige udlændinge indkvarteret privat hos herboende forældre i medfør af § 42 a, stk. 3, medmindre særlige grunde foreligger (nr. 5).

Efter udlændingelovens § 42 a, stk. 7, 1. pkt., træffer Udlændingestyrelsen bestemmelse om indkvarteringen af udlændinge omfattet af stk. 1 og 2, jf. stk. 3. Bestemmelse om indkvartering af udlændinge på asylcentre efter udlændingelovens § 42 a, stk. 7, 1. pkt., har karakter af faktisk forvaltningsvirksomhed. Ved indkvarteringen skal Udlændingestyrelsen så vidt muligt tage hensyn til, om der er tale om nyankomne asylansøgere eller asylansøgere, der har fået afslag på opholdstilladelse efter § 7, jf. § 42 a, stk. 7, 2. pkt. Denne bestemmelse regulerer således, hvilke elementer Udlændingestyrelsen skal lægge vægt på i forbindelse med bestemmelsen om indkvartering.

Hvis en udlænding ikke efterkommer Udlændingestyrelsens anvisning af indkvarteringssted, kan Udlændingestyrelsen pålægge den pågældende at tage ophold på et indkvarteringssted efter styrelsens nærmere bestemmelse, jf. § 42 a, stk. 7, 3. pkt. Et pålæg efter 3. pkt. udgør en afgørelse i forvaltningslovens forstand, hvilket indebærer, at forvaltningslovens regler om partsrettigheder, herunder partshøring og begrundelse, skal iagttages. Reglerne finder også anvendelse i forhold til indkvartering af mindreårige udlændinge, der er

samlevende eller har indgået ægteskab, religiøs vielse uden borgerlig gyldighed eller andet ægteskabslignende forhold.

Efter udlændingelovens § 46 a, stk. 1, kan Udlændingestyrelsens afgørelser som udgangspunkt påklages til Udlændingenævnet. Efter udlændingelovens § 46 a, stk. 6, nr. 1, kan en afgørelse efter § 42 a, stk. 7, 3. pkt., dog ikke påklages. Udlændingen vil derimod kunne anmode Udlændingestyrelsen om at genoptage afgørelsen, såfremt udlændingen ikke er enig i Udlændingestyrelsens vurdering.

Efter EMRK artikel 8, stk. 1, har enhver ret til respekt for bl.a. sit privatliv og familieliv. Udgangspunktet for afgrænsningen af familiebegrebet i artikel 8 er den i den europæiske tradition almindelige kernefamilie, det vil sige bl.a. ægtefæller og faste samlevende og deres mindreårige fællesbørn, børn af tidligere ægteskaber/samlivsforhold, børn født uden for ægteskab og adoptivbørn. For ugifte samlevende skal der foretages en konkret vurdering af, om parrets forhold udgør et familieliv omfattet af EMRK artikel 8, stk. 1. Ved denne vurdering skal der bl.a. lægges vægt på, om parret er samlevende, varigheden af forholdet, og om parret har demonstreret en indbyrdes forpligtelse ved at have fået børn sammen eller på anden måde. Det er som udgangspunkt en betingelse, at parret er samlevende, men der er eksempler på, at Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (EMD) har fraveget denne betingelse i sager, hvor et par gennem en længere årrække har haft et fast forhold uden at være samlevende og i denne periode fået børn sammen.

I forhold til ægteskaber indgået af mindreårige bemærkes, at det ikke efter ordlyden af EMRK artikel 8 er en betingelse for anerkendelse af parternes familieliv, at parterne var myndige ved ægteskabets indgåelse. EMD har dog fastslået, at beskyttelsen af familielivet under EMRK artikel 8 ikke omfatter beskyttelse af et ægteskab indgået med en 14-årig (Z. H. og R. H. mod Schweiz (appl. No. 60119/12)). Endvidere bemærkes, at der ikke foreligger et beskyttelsesværdigt familieliv, hvis der er tale om et tvangsægteskab eller tvangssamliv.

Retten til et familieliv omfatter retten til at opretholde et eksisterende familieliv. Såfremt der er etableret et familieliv, er staten derfor som udgangspunkt forpligtet til at undlade at iværksætte fysisk adskillelse af familiemedlemmer imod deres vilje samt i visse situationer forpligtet til at tilvejebringe de nødvendige forudsætninger for at udøve et familieliv.

Efter EMRK artikel 8, stk. 2, kan der imidlertid gøres indgreb i udøvelsen af de beskyttede rettigheder efter stk. 1, såfremt det sker i overensstemmelse med loven og er nødvendigt i et demokratisk samfund af hensyn til den nationale sikkerhed, den offentlige tryghed eller landets økonomiske velfærd, for at forebygge uro eller forbrydelse, for at beskytte sundheden eller sædeligheden eller for at beskytte andres rettigheder eller friheder. Kravet om, at et indgreb skal være nødvendigt i et demokratisk samfund, indebærer, at indgrebet skal modsvare et presserende socialt behov, og at indgrebet skal være proportionalt – det vil sige rimeligt

og egnet – i forhold til det forfulgte legitime formål. Det betyder bl.a., at der i hver enkelt sag, hvor der gøres indgreb i retten til respekt for familielivet (eller privatlivet), skal foretages en konkret vurdering af, om det på baggrund af sagens samlede omstændigheder er sagligt og proportionalt at foretage dette indgreb.

Dansk ret skal fortolkes i lyset af Danmarks internationale forpligtelser.

Det følger af FN's konvention om barnets rettigheder (Børnekonventionen), at barnets tarv i alle foranstaltninger vedrørende børn skal komme i første række (artikel 3, stk. 1), samt at staterne skal tage foranstaltninger til beskyttelse af barnet mod alle former for fysisk eller psykisk vold, skade eller misbrug, vanrøgt eller forsømmelig behandling, mishandling eller udnyttelse, herunder seksuelt misbrug, mens barnet er i forældrenes, værgens eller andre personers varetægt (artikel 19).

Det følger af FN's konvention til afskaffelse af alle former for diskrimination imod kvinder (Kvindekonventionen), at staterne skal sikre mænd og kvinder samme ret til frit at vælge ægtefælle og til kun at indgå ægteskab med deres frie og uforbeholdne samtykke (artikel 16, stk. 1, litra b). Efter Kvindekonventionens artikel 16, stk. 2, skal børns forlovelse eller ægteskab være uden retsvirkning.

2.7.1.2. Administrativ praksis

Udlændingestyrelsen indkvarterer mindreårige udlændinge, der er samlevende eller har indgået ægteskab, religiøs vielse uden borgerlig gyldighed eller andet ægteskabslignende forhold, efter § 42 a, stk. 7, 1. og 3. pkt., i overensstemmelse med retningslinjerne som beskrevet i Udlændinge- og Integrationsministeriets notat af 12. december 2016 om fortolkningen af Danmarks internationale forpligtelser i sager om Udlændingestyrelsens indkvartering af mindreårige ægtefæller og samlevende på asylcentre (UUI 2016-2017, Alm. del, bilag 75).

Udlændingestyrelsen indkvarterer som udgangspunkt en mindreårig udlænding, der er samlevende eller har indgået ægteskab, religiøs vielse uden borgerlig gyldighed eller andet ægteskabslignende forhold, separat fra vedkommendes partner. Såfremt begge parter er under 18 år, vil de pågældende dog som udgangspunkt blive indkvarteret på samme børnecenter, men ikke på samme værelse.

Formålet med iværksættelse af separat indkvartering er at sikre, at indkvarteringen i asylsystemet ikke bidrager til at fastholde en mindreårig i et tvangsægteskab eller tvangssamliv samt – ud fra hensynet til, at samtykke til ægteskab o. lign. meddeles af personer, som er tilstrækkeligt modne og forstår betydningen af dispositionen – at give den mindreårige en betænkingsperiode, hvor den mindreårige har rammerne for at overveje, om forholdet er frivilligt og udtryk for den mindreåriges egne ønsker. Det bagvedliggende hensyn er hensynet til den mindreåriges tarv. Den separate indkvartering varetager endvidere hensynet til at forhindre

overtrædelser af de retlige normer for samlivsforhold, som gælder i Danmark, herunder navnlig reglerne om den seksuelle lavalder og forbud mod tvangsægteskaber og tvangssamliv.

I den indledningsvise indkvartering er det klare udgangspunkt, at parterne indkvarteres separat. Bestemmelsen herom træffes ofte blot få timer efter parternes ankomst, og Udlændingestyrelsens beslutningsgrundlag vil derfor ofte være meget begrænset. Udlændingestyrelsen vil dog allerede i relation til den indledningsvise indkvartering vurdere, om der foreligger helt særlige omstændigheder, der tilsiger, at parret ved ankomsten skal indkvarteres sammen. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis parret har børn, og den mindreårige på grund af f.eks. et handicap er klart afhængig af den myndige partners pasning og pleje og bistand til at drage omsorg for parrets børn. Et andet eksempel kan være tilfælde, hvor parret har børn, forældrene er traumatiserede, og relevante fagpersoner vurderer, at den fortsatte forældreevne og omsorg over for børnene er aldeles afhængig af, at begge forældre bor sammen med børnene under den indledningsvise indkvartering.

Udlændingestyrelsen vil i forlængelse af den indledningsvise separate indkvartering træffe afgørelse efter udlændingelovens § 42 a, stk. 7, 3. pkt., medmindre der er et helt utvivlsomt grundlag – vurderet under behørig hensyntagen til parternes situation – for at antage, at begge parter ønsker separat indkvartering. Ligesom det kan være tilfældet for bestemmelsen om den indledningsvise indkvartering efter 1. pkt., jf. ovenfor, vil også grundlaget for Udlændingestyrelsens afgørelse efter 3. pkt. kunne være relativt begrænset. Det er navnlig tilfældet, når der er behov for at træffe en sådan afgørelse som en foreløbig afgørelse af hensyn til hurtigt at skabe et grundlag for at effektuere den indledningsvise separate indkvartering. Afgørelsen træffes dog på baggrund af en konkret og individuel vurdering af sagens omstændigheder. Når der træffes en foreløbig afgørelse, vil Udlændingestyrelsen efterfølgende skulle træffe afgørelse på ny, når der foreligger et bedre grundlag.

Hvis der ikke foreligger et beskyttelsesværdigt familieliv mellem en mindreårig udlænding og vedkommendes partner, vil den mindreårige blive indkvarteret separat. Det vil være tilfældet, hvis den yngste af parterne er under 15 år, jf. også den seksuelle lavalder i straffelovens § 222, eller hvis der er tale om et tvangsægteskab eller et tvangssamliv.

Selvom den yngste af parterne er over 15 år, og der ikke på baggrund af det for styrelsen foreliggende beslutningsgrundlag umiddelbart kan konstateres et element af tvang, og der således kan være tale om et beskyttelsesværdigt familieliv, er udgangspunktet, at der iværksættes separat indkvartering ud fra et hensyn til at give den mindreårige en betækningsperiode, jf. ovenfor, samt til beskyttelsen af de retlige normer for samlivsforhold, som gælder i Danmark. Der foretages dog altid en konkret og individuel vurdering af sagens omstændigheder. Iværksættelse af separat indkvartering skal således i den konkrete sag være sagligt og proportionalt

med formålet. Hvis Udlændingestyrelsen finder, at det vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser at indkvartere parterne separat, vil parterne blive indkvarteret sammen. Det vil være tilfældet, hvis hensynet til familiens enhed tilsiger, at parterne indkvarteres sammen, og dette ikke vurderes at kunne være i strid med den mindreåriges tarv.

Parternes alder, herunder aldersforskellen mellem parterne, indgår som et moment i vurderingen af, om der foreligger et tvangselement, i hvilken situation der ikke vil være tale om et beskyttelsesværdigt familieliv. Parternes alder er endvidere relevant i forhold til vurderingen af, om der skal ske separat indkvartering af hensyn til opretholdelsen af de retlige normer for samlivsforhold, som gælder i Danmark, og/eller af hensyn til, at ægteskab m.v. indgås af personer, som er tilstrækkeligt modne til at forstå betydningen af dispositionen.

Hvis den yngste af parterne er over 15 år, og hvis der ikke umiddelbart kan konstateres et tvangselement, vil Udlændingestyrelsen på baggrund af en konkret og individuel vurdering i visse tilfælde kunne gøre undtagelse fra udgangspunktet om separat indkvartering, såfremt hensynet til den mindreåriges tarv ikke taler for separat indkvartering, idet der herved ikke vil være tale om et sagligt og proportionelt indgreb i parternes familieliv. Styrelsen lægger i den forbindelse bl.a. vægt på parternes alder, herunder hvor tæt på myndighedsalderen den yngste part er, og hvor stor aldersforskellen på parterne er.

Det indgår også i vurderingen, om parret har børn eller ventet barn. Det har i den forbindelse betydning, om hensynet til børnene henholdsvis den mindreårige ægtefælle/samlever samstemmende taler for, at begge parter indkvarteres sammen med børnene.

Det indgår endvidere i vurderingen af, om en mindreårig skal indkvarteres adskilt fra sin partner, om der er oplysninger om væsentlige helbreds- eller trivselsmæssige forhold, der taler for en fælles indkvartering. Trivselsmæssige hensyn til den mindreårige kan i helt særlige tilfælde være så tungtvejende, at et par skal indkvarteres sammen, selv om der er hensyn til den mindreåriges alder, der isoleret set taler imod fælles indkvartering.

Herudover indgår varigheden af adskillelsen som et selvstændigt moment i vurderingen af, om en separat indkvartering (fortsat) er saglig og proportional, idet intensiteten af indgrebet forøges, og vægten af hensynet til at give den mindreårige en betækningsperiode alt andet lige formindskes, når varigheden af adskillelsen bliver længere. Afhængigt af en sags konkrete omstændigheder – herunder varigheden af adskillelsen – kan hensynet til at give den mindreårige en betækningsperiode således ophøre med at være et sagligt hensyn, eller indgrebet kan blive uproportionalt til varetagelsen af hensynet. Hvis den separate indkvartering konkret måtte være af længere varighed, revurderer Udlændingestyrelsen løbende, om betingelserne for den separate

indkvartering fortsat er opfyldt. Det samme gælder, hvis konkrete grunde i øvrigt tilsiger, at afgørelsen bør revurderes. Parterne vil desuden have mulighed for at søge om genoptagelse af deres indkvarterings sag på et hvilket som helst tidspunkt.

2.7.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at Udlændingestyrelsens nuværende praksis for iværksættelse af separat indkvartering af mindreårige udlændinge, der er samlevende eller har indgået ægteskab, religiøs vielse uden borgerlig gyldighed eller andet ægteskabslignende forhold, ligger inden for rammerne af national ret, herunder udlændingeloven og EMRK artikel 8, samt i øvrigt er i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser efter bl.a. Børnekonventionen.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har imidlertid noteret sig, at Undersøgelseskommissionen i sagen om instruksen om adskillelse ved indkvartering i asylsystemet (Instrukskommissionen) i sin delberetning afgivet den 14. december 2020 har fundet, at Udlændingestyrelsens praksis for iværksættelse af separat indkvartering ikke har den fornødne lovhjemmel.

Udlændinge- og Integrationsministeriet er ikke enig i Instrukskommissionens vurdering af spørgsmålet om, hvorvidt den nuværende praksis har den fornødne lovhjemmel. Det er desuagtet ministeriets opfattelse, at det vil være hensigtsmæssigt at tydeliggøre hjemmelsgrundlaget for iværksættelse af separat indkvartering af gifte eller samlevende mindreårige udlændinge, idet dette kan være egnet til at tydeliggøre for myndighederne og de berørte udlændinge, hvornår der skal ske separat indkvartering. Det er endvidere Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at en afgørelse om separat indkvartering bør kunne påklages til Udlændingenævnet.

2.7.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at det retlige grundlag for den nuværende praksis for indkvartering af gifte eller samlevende mindreårige udlændinge tydeliggøres, således at det kommer til at fremgå eksplicit af udlændingelovens § 42 a, stk. 7, 3. pkt., at indkvarteringen af en mindreårig udlænding omfattes af § 42 a, stk. 1 eller 2, jf. stk. 3, der er samlevende eller har indgået ægteskab, religiøs vielse uden borgerlig gyldighed eller andet ægteskabslignende forhold, sker separat af hensyn til den mindreåriges tarv, herunder hensynet til at give den mindreårige en betækningsperiode, medmindre hensynet til familiens enhed tilsiger fælles indkvartering, og dette ikke er i strid med hensynet til den mindreåriges tarv.

Med lovforslaget tydeliggøres for det første, at Udlændingestyrelsen som led i styrelsens faktiske forvaltningsvirksomhed vil kunne træffe bestemmelse om separat indkvartering af en mindreårig udlænding omfattes af § 42 a, stk. 1 eller 2, jf. stk. 3, der er samlevende eller har indgået ægteskab, reli-

giøs vielse uden borgerlig gyldighed eller andet ægteskabslignende forhold, af hensyn til den mindreåriges tarv, herunder hensynet til at give den mindreårige en betækningsperiode, medmindre hensynet til familiens enhed tilsiger fælles indkvartering, og dette ikke er i strid med hensynet til den mindreåriges tarv, jf. § 42 a, stk. 7, 1. pkt., jf. det foreslåede 3. pkt.

Med lovforslaget tydeliggøres for det andet, at Udlændingestyrelsen efterfølgende vil kunne træffe afgørelse om separat indkvartering, når de samme hensyn gør sig gældende, jf. § 42 a, stk. 7, 3. pkt., som med lovforslaget bliver til 4. pkt., jf. det foreslåede 3. pkt.

Lovforslaget indebærer en normering af Udlændingestyrelsens skønsmæssige beføjelse, således at kun hensynet til den mindreåriges tarv og hensynet til familiens enhed kan indgå i vurderingen af, om indkvartering af en mindreårig udlænding skal ske separat. Normeringen indebærer, at øvrige hensyn, som kan varetages ved indkvarteringen, herunder det i § 42 a, stk. 7, 2. pkt., nævnte hensyn til, hvor i asylprocessen udlændingen befinder sig, ikke vil kunne indgå i vurderingen af, om der skal iværksættes separat indkvartering af en mindreårig udlænding.

Med lovforslaget tydeliggøres det retlige grundlag for den nuværende praksis, hvorefter Udlændingestyrelsen iværksætter separat indkvartering af en mindreårig udlænding, der er samlevende eller har indgået ægteskab, religiøs vielse uden borgerlig gyldighed eller andet ægteskabslignende forhold, af hensyn til den mindreåriges tarv, herunder hensynet til at give den mindreårige en betækningsperiode, medmindre hensynet til familiens enhed tilsiger fælles indkvartering, og dette ikke er i strid med den mindreåriges tarv. Det forudsættes med lovforslaget, at Udlændingestyrelsens nuværende praksis videreføres, jf. pkt. 2.7.1.2, ovenfor.

Med lovforslaget indføres endvidere en adgang til at påklage Udlændingestyrelsens afgørelser om separat indkvartering til Udlændingenævnet.

2.8. Fuldbgyrdelse af afgørelser om anbringelse af uledsagede mindreårige udlændinge

2.8.1. Gældende ret

Udlændingelovens kapitel 9 b (§§ 62 1-62 v) vedrører anbringelse uden samtykke af uledsagede mindreårige udlændinge. Reglerne i kapitel 9 b finder anvendelse for uledsagede mindreårige udlændinge, som er under Udlændingestyrelsens forsørgelse i medfør af udlændingelovens § 42 a, stk. 1, 1. pkt., eller stk. 2, og som er indkvarteret på et indkvarteringssted, jf. § 42 a, stk. 5, og uanset om udlændingene har lovligt ophold i Danmark (processuelt ophold), eller om udlændingene opholder sig ulovligt i Danmark.

Udlændingelovens kapitel 9 b blev oprindeligt indsat ved lov nr. 702 af 8. juni 2017 om ændring af udlændingeloven, lov om voksenansvar for anbragte børn og unge og lov om

socialtilsyn (Ro og orden på indkvarteringssteder for uledsagede mindreårige udlændinge m.v.).

Det fremgår af bemærkningerne til loven, at der med lovforslaget ikke ændres i servicelovens anvendelsesområde. Det forudsættes dog, at anbringelse på en delvis lukket afdeling eller døgninstitution, en sikret døgninstitution eller særligt sikret afdeling, jf. servicelovens § 66, stk. 1, nr. 6, af en uledsaget mindreårig udlænding, der har processuelt eller ulovligt ophold, fremover alene vil kunne ske efter de foreslåede regler i udlændingeloven og ikke efter bestemmelserne i serviceloven, når anbringelsen sker af sociale grunde. Der henvises herved til Folketingstidende 2016-2017, A, L 204 som fremsat, side 27.

Anbringelse af uledsagede mindreårige udlændinge uden samtykke vil således skulle ske efter udlændingeloven og ikke efter serviceloven.

Forud for indførelsen af kapitel 9 b i udlændingeloven var uledsagede mindreårige udlændinge med lovligt (processuelt) ophold omfattet af reglerne om anbringelse i lov om social service (herefter serviceloven).

Det bemærkes i den forbindelse, at serviceloven gælder for enhver, der opholder sig lovligt her i landet, jf. servicelovens § 2, stk. 1. Ved lovligt ophold forstås efter serviceloven både et krav om, at man fysisk opholder sig i landet, og at man har et lovligt opholdsgrundlag efter reglerne i udlændingeloven, herunder processuelt ophold, f.eks. udlændinge, der har ret til at opholde sig her i landet under behandlingen af en ansøgning om opholdstilladelse.

Der kan dermed ikke med hjemmel i serviceloven iværksættes sociale foranstaltninger over for personer uden lovligt ophold her i landet. I praksis træffer kommunerne dog i særlige tilfælde med henvisning til principperne i serviceloven, nødretsgrundsætninger og internationale forpligtelser afgørelse om at iværksætte sociale foranstaltninger over for en mindreårig udlænding, der på grund af sit ulovlige ophold ikke direkte er omfattet af serviceloven.

For så vidt angår uledsagede mindreårige udlændinge med ulovligt ophold skete anbringelse forud for indførelsen af kapitel 9 b i udlændingeloven således efter principperne i serviceloven, hvis særlige forhold talte herfor, herunder i tilfælde, hvor det fulgte af Danmarks internationale forpligtelser efter EMRK, Børnekonventionen eller Handicapkonventionen, eller i helt særlige tilfælde, hvor en pligt til at iværksætte sociale foranstaltninger kunne følge ud fra en nødretsgrundsætning. Grundlaget for denne praksis er nærmere beskrevet i det daværende Social- og Indenrigsministeriums (nu Social- og Ældreministeriet) ”Analyse af servicelovens anvendelsesområde i forhold til udlændinge med processuelt ophold eller ikke lovligt opholdsgrundlag” af 29. juni 2016. Det fremgår bl.a. af analysen, at der ikke er grundlag for at antage, at det med dansk lovgivning på området har været tilstrevet at fravige de forpligtelser, der følger af Danmarks internationale forpligtelser efter EMRK

artikel 3 eller andre relevante folkeretlige forpligtelser på området.

Reglerne i serviceloven er som udgangspunkt ikke fastsat med henblik på tvangsmæssig anbringelse af uledsagede mindreårige udlændinge, der opholder sig på et indkvarteringssted, og som befinder sig her i landet uden deres forældre eller andre, der er trådt i forældremyndighedsindehaverens sted.

Reglerne i kapitel 9 b om anbringelse af uledsagede mindreårige udlændinge blev derfor indsat for at sikre en klar hjemmel til at tvangsanbringe uledsagede mindreårige udlændinge med enten processuelt ophold eller ulovligt ophold. Der henvises herved til Folketingstidende 2016-2017, A, L 204 som fremsat, side 24 ff.

Efter udlændingelovens § 62 1, stk. 1, kan børn og unge-udvalget i den kommune, hvor indkvarteringsstedet ligger, træffe afgørelse om, at en uledsaget mindreårig udlænding, der er indkvarteret på et indkvarteringssted, jf. § 42 a, stk. 5, og som er omfattet af § 42 a, stk. 1, 1. pkt., eller stk. 2, skal anbringes uden for indkvarteringsstedet på et anbringelsessted efter § 66, stk. 1, i lov om social service, herunder på delvis lukkede døgninstitutioner og delvis lukkede afdelinger, sikrede døgninstitutioner og særligt sikrede afdelinger, hvis der er en åbenbar risiko for, at den uledsagede mindreårige udlændings sundhed eller udvikling lider alvorlig skade på grund af utilstrækkelig omsorg, behandling, overgreb, kriminell adfærd, misbrugsproblemer eller andre adfærd- eller tilpasningsproblemer.

Efter § 62 1, stk. 2, kan der kun træffes afgørelse efter § 62 1, stk. 1, når der er begrundet formodning om, at den uledsagede mindreårige udlændings problemer ikke kan løses under udlændingens fortsatte ophold i indkvarteringsstedet. Anbringelsen kræver ikke den uledsagede mindreårige udlændings samtykke.

Efter § 62 1, stk. 3, kan formanden eller i dennes fravær næstformanden for børn og unge-udvalget træffe foreløbig afgørelse om anbringelse efter stk. 1, når anbringelsen af hensyn til den uledsagede mindreårige udlændings øjeblikkelige behov ikke kan afvente, at sagen behandles i børn og unge-udvalget. En foreløbig afgørelse efter stk. 1 skal snarest muligt og senest inden 7 dage efter iværksættelsen af afgørelsen forelægges børn og unge-udvalget til godkendelse, uanset om foranstaltningen er ophørt.

Efter § 62 1, stk. 7, kan udlændinge- og integrationsministeriet fastsætte nærmere regler om foreløbige afgørelser efter stk. 3, herunder regler om skriftlig meddelelse af foreløbige afgørelser til repræsentanten, jf. § 56 a, stk. 1, om varigheden af afgørelsernes gyldighed og om styrelseschefen for Ankestyrelsens adgang til at træffe adgang til at træffe foreløbige afgørelser.

Efter § 62 1, stk. 8, nr. 7, kan udlændinge- og integrationsministeren efter forhandling med social- og ældreministeren fastsætte nærmere regler om ændring af anbringelsessted

m.v. under opholdet og foreløbige afgørelser om ændring af anbringelsessted m.v.

Efter § 62, stk. 10, træffer kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor indkvarteringsstedet ligger, afgørelse om valg af det konkrete anbringelsessted, jf. § 66, stk. 1, i lov om social service. Kommunalbestyrelsen vælger det anbringelsessted, som bedst kan imødekomme udlændingens særlige behov.

Bemyndigelsesbestemmelserne i udlændingelovens § 62 l, stk. 7 og stk. 8, nr. 7, er udmøntet ved bekendtgørelse nr. 1019 af 28. august 2017 om ro og orden på indkvarteringssteder og om anbringelse af uledsagede mindreårige udlændinge uden for indkvarteringsstederne.

Efter bekendtgørelsens § 7, stk. 1, kan formanden eller i dennes fravær næstformanden for børn og unge-udvalget træffe foreløbige afgørelser efter udlændingelovens § 62 l, stk. 3, som af hensyn til den uledsagede mindreårige udlændings øjeblikkelige behov ikke kan afvente, at sagen behandles i børn og unge-udvalget.

Den uledsagede mindreårige udlændings repræsentant, jf. udlændingelovens § 56 a, stk. 1, og eventuelle andre parter, jf. § 10, skal inden 24 timer efter iværksættelsen af en foreløbig afgørelse have skriftlig meddelelse om afgørelsen samt en begrundelse for afgørelsen. Meddelelsen skal tillige indeholde oplysning om retten til efter forvaltningsloven at se sagens akter og til at udtale sig om sagen samt om retten til vederlagsfri advokatbistand. Det følger af § 7, stk. 2.

Det fremgår af § 7, stk. 3, at en foreløbig afgørelse efter stk. 1 snarest muligt og senest inden 7 dage efter iværksættelsen af afgørelsen skal forelægges børn og unge-udvalget til godkendelse, uanset om anbringelsen er ophørt.

Efter § 7, stk. 5, har direktøren for Ankestyrelsen samme beføjelser som formanden for børn og unge-udvalget, jf. stk. 1 og 2, og kan pålægge kommunalbestyrelsen at gennemføre afgørelsen. Den foreløbige afgørelse har gyldighed i 1 måned. Direktøren kan undtagelsesvis bestemme, at den foreløbige afgørelse skal godkendes af Ankestyrelsen inden for den frist, der er nævnt i stk. 3.

Efter bekendtgørelsens § 14, stk. 1, skal kommunalbestyrelsen, i det omfang det må anses for nødvendigt under hensynet til formålet med anbringelsen, på baggrund af det løbende tilsyn med den uledsagede mindreårige udlænding på anbringelsesstedet, jf. udlændingelovens § 62 v, træffe afgørelse om ændret anbringelsessted, behandling, uddannelse m.v. under opholdet.

Efter § 14, stk. 2, kræver kommunalbestyrelsens afgørelse om ændring af anbringelsessted samtykke fra den uledsagede mindreårige udlændings repræsentant, jf. udlændingelovens § 56 a, stk. 1, og den udlænding, der er fyldt 12 år, jf. dog stk. 3.

Efter § 14, stk. 3, skal børn og unge-udvalget træffe afgørelse om ændring af anbringelsessted, hvis samtykke til ændret

anbringelsessted ikke kan opnås. Ved afgørelsen skal børn og unge-udvalget under hensyn til formålet med anbringelsen og den uledsagede mindreårige udlændings behov for kontinuitet i opvæksten vurdere, om udlændingens behov for støtte bedst imødekommes ved en ændring af anbringelsessted. Afgørelse om valg af konkret anbringelsessted træffes herefter af kommunalbestyrelsen, jf. § 13, stk. 1.

Det er ikke nærmere reguleret i hverken kapitel 9 b i udlændingeloven, herunder i bemærkningerne til loven, eller i § 14 i bekendtgørelse om ro og orden på indkvarteringssteder og om anbringelse af uledsagede mindreårige udlændinge uden for indkvarteringsstederne, hvilken myndighed der er ansvarlig for fuldbyrdelsen af afgørelser om anbringelse efter udlændingelovens § 62 l, stk. 1, eller afgørelser om ændring af anbringelsessted efter § 14 i bekendtgørelsen. Der er således efter gældende ret ikke hjemmel til i udlændingeloven at fuldbyrde afgørelser om anbringelse efter udlændingelovens § 62 l, stk. 1, eller afgørelser, herunder foreløbige, om ændring af anbringelsessted truffet efter regler fastsat i medfør af § 62 l, stk. 8, nr. 7. Der er efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse ikke grundlag for at antage, at det har været lovgivers intention, at det ikke skulle være muligt at fuldbyrde en afgørelse om anbringelse eller ændring af anbringelsessted truffet efter udlændingeloven eller regler fastsat i medfør heraf, herunder foreløbige afgørelser, på tilsvarende vis, som det er muligt at fuldbyrde afgørelser om anbringelse, der er truffet efter serviceloven.

Afgørelser om tvangsanbringelse efter § 62 l, stk. 1, herunder foreløbige, jf. stk. 3, omfatter bl.a. uledsagede mindreårige udlændinge, hvor der er en åbenbar risiko for, at den pågældendes sundhed eller udvikling kan lide alvorlig skade på grund af utilstrækkelig omsorg for eller behandling af den pågældende eller på grund af overgreb, som den pågældende har været udsat for. Det er derfor Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at disse afgørelser om tvangsanbringelse – ud fra en nødretsbetragtning og som følge af Danmarks internationale forpligtelser – vil kunne fuldbyrdes efter reglerne i serviceloven, enten direkte eller efter principperne i serviceloven, alt efter om afgørelsen vedrører en uledsaget mindreårig udlænding med lovligt (processuelt) ophold eller en uledsaget mindreårig udlænding med ulovligt ophold, herunder særligt da manglende fuldbyrdelse af en sådan afgørelse vil kunne medføre, at den uledsagede mindreårige udlænding ikke vil kunne få den nødvendige hjælp, og vedkommende dermed risikerer at lide større skade. Dette vil både kunne gå ud over den uledsagede mindreårige udlænding selv, men det ville også kunne få alvorlige konsekvenser for andre beboere eller ansatte på indkvarteringscentrene.

Det samme vil endvidere kunne være tilfældet ved afgørelser om ændring af anbringelsessted truffet efter regler fastsat i medfør af § 62 l, stk. 8, nr. 7, hvis der f.eks. er overhængende risiko for, at den anbragte uledsagede mindreårige udlændings tilstand vil blive forværret i en sådan grad, at den nødvendige behandling ikke længere vil kunne opnås på det oprindelige anbringelsessted. For at sikre, at den uledsagede

mindreårige udlænding ikke ville lide yderligere skade, samt sikre at den uledsagede mindreårige udlændings forværrede tilstand ikke vil medføre alvorlige konsekvenser for andre beboere eller ansatte på anbringelsesstedet, er det Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at afgørelser om ændring af anbringelsessted – ud fra en nødretsbetragtning og som følge af Danmarks internationale forpligtelser – ligeledes vil kunne fuldbyrdes efter reglerne i serviceloven, enten direkte eller efter principperne i serviceloven, alt efter om afgørelsen vedrører en uledsaget mindreårig udlænding med lovligt (processuelt) ophold eller en uledsaget mindreårig udlænding med ulovligt ophold.

Efter servicelovens § 64, stk. 1, har kommunalbestyrelsen ansvaret for, at en række tvangsmæssige afgørelser efter serviceloven og lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet fuldbyrdes. Disse afgørelser omfatter bl.a. afgørelse om anbringelse uden for hjemmet uden samtykke efter servicelovens § 58 samt afgørelser om ændring af anbringelsessted efter servicelovens § 69, stk. 3.

Efter § 64, stk. 2, har kommunen mod behørig legitimation og uden retskendelse adgang til forældremyndighedens indehavers bolig, rum eller gemmer for at eftersøge og medtage et barn eller en ung med henblik på at fuldbyrde de afgørelser, der er nævnt i stk. 1. Kommunen kan hente og bringe barnet eller den unge til stedet, hvor børne- og ungepålægget skal opfyldes, med henblik på at fuldbyrde afgørelser efter § 57 b eller stedet, hvor en straksreaktion, jf. § 12 i lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet, eller et forbedringsforløb, jf. § 13, stk. 3 eller 4, i lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet, skal gennemføres.

Efter § 64, stk. 3, har kommunen mod behørig legitimation og uden retskendelse adgang til et anbringelsessted efter § 66, stk. 1, for at eftersøge og medtage et barn eller en ung med henblik på at fuldbyrde en afgørelse efter § 69, stk. 3, eller efter § 24, stk. 1, jf. § 14, i lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet.

Kommunalbestyrelsens udøvelse af de i § 64, stk. 3, nævnte beføjelser skal ske i overensstemmelse med reglerne i §§ 2-8 i lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter. Heraf følger bl.a., at kommunalbestyrelsens adgang til at foretage tvangsindgreb kun må anvendes, hvis mindre indgribende foranstaltninger ikke er tilstrækkelige, og hvis indgrebet står i rimeligt forhold til formålet med indgrebet. Indgrebet skal endvidere foretages så skånsomt som muligt. Der henvises herved til Folketingstidende 2019-2020, A, L 68 som fremsat, side 30.

Efter § 64, stk. 5, yder politiet bistand til kommunen ved udøvelsen af beføjelser efter stk. 2-4. Social- og ældreministeren fastsætter efter aftale med justitsministeren nærmere regler i en bekendtgørelse om politiets bistand til kommunen. Bemyndigelsesbestemmelsen er ikke udmøntet.

Kommunen vil i hvert enkelt tilfælde skulle foretage en vurdering af indgrebets proportionalitet, det vil sige, om po-

litiets bistand ved gennemførelsen af afgørelsen er nødvendig af hensyn til barnets eller den unges bedste og står i rimeligt forhold til formålet med afgørelsen.

Efter servicelovens § 64, stk. 6, 1. pkt., skal fuldbyrdelse af afgørelser omfattet af stk. 1 ske så skånsomt, som omstændighederne tillader, og med henblik på at sikre barnets eller den unges bedste. F.eks. kan kommunen anmode om, at politiet ikke optræder i uniform eller anvender udrykningskørertøjer.

Efter § 64, stk. 6, 2. pkt., skal kommunen afsøge mulighederne for at opnå forældremyndighedsindehaverens, barnets eller den unges og eventuelt andre familiemedlemmers eller netværkets frivillige medvirken til afgørelsens fuldbyrdelse, medmindre hensynet til barnets eller den unges behov i afgørende grad taler imod.

Bestemmelsen i § 64, stk. 6, indebærer bl.a., at afhentningen af barnet eller den unge hos forældrene eller på anbringelsesstedet skal tilrettelægges og gennemføres på en måde, der er så skånsom som muligt over for barnet eller den unge, forældrene, anbringelsesstedet samt eventuelle øvrige børn og unge på anbringelsesstedet og med størst mulig hensyntagen til barnets eller den unges integritet. Der kan f.eks. være behov for, at de biologiske forældre, plejeforældre, bedsteforældre, kontaktpædagoger eller andre, som barnet eller den unge er tryk ved, er til stede ved afhentningen af barnet eller den unge og sammen med sagsbehandler ledsager barnet eller den unge.

Kommunen vil både forud for, at afgørelsen træffes, og når afgørelsen herefter skal effektueres, som udgangspunkt skulle søge at inddrage barnet eller den unge og forældremyndighedsindehaveren med henblik på så vidt muligt at opnå forståelse for afgørelsen og sikre en skånsom fuldbyrdelse. Der vil også efter omstændighederne kunne være behov for inddragelse af andre personer i barnets eller den unges familie eller netværk. Det vil især gælde personer i familien eller netværket, som barnet eller den unge er nært knyttet til, og som opholder sig sammen med barnet eller den unge i hjemmet eller på anbringelsesstedet, herunder f.eks. søskende, en plejefamilie m.v. Som led i inddragelsen bør kommunen bl.a. søge at forklare baggrunden, formål og indhold af afgørelsen. Kommunen kan også med fordel forklare, hvordan fuldbyrdelsen helt konkret forventes at forløbe.

Der kan efter omstændighederne være behov for, at kommunen ad flere omgange forsøger at opnå barnets eller den unges, forældremyndighedsindehaverens og eventuelle andres frivillige medvirken til afgørelsens fuldbyrdelse. Hvor vedholdende, kommunen skal være, vil altid bero på en konkret og individuel vurdering under hensyn til barnets eller den unges bedste. Kommunen skal således så vidt muligt søge at undgå, at det bliver nødvendigt at fuldbyrde afgørelser med de beføjelser, som følger af servicelovens § 64.

Kommunen kan i særlige tilfælde undlade at afsøge mulighederne for at opnå forældremyndighedsindehaverens, bar-

nets eller den unges og eventuelle andre familiemedlemmers eller netværks frivillige medvirken til afgørelsens fuldbyrdelse, hvis hensynet til barnets eller den unges bedste taler afgørende imod. Det vil f.eks. kunne være tilfældet, hvis der vurderes at være risiko for alvorlig skade på barnets eller den unges sundhed eller udvikling, f.eks. på grund af overgreb eller omsorgssvigt, og hvis barnets eller den unges øjeblikkelige behov for støtte betyder, at fuldbyrdelsen ikke kan afvente kommunens forsøg på at opnå den pågældendes frivillige medvirken. Det vil også efter omstændighederne kunne være tilfældet, hvis der er grund til at antage, at forældrene eller andre vil søge at hindre, at afgørelsen gennemføres, herunder f.eks. ved rejse ud af landet med barnet eller den unge, inden fuldbyrdelsen. Der henvises herved til Folketingstidende 2019-2020, A, L 68 som fremsat, side 32.

Efter servicelovens § 64, stk. 7, skal fuldbyrdelse af en afgørelse, jf. stk. 3, hvor politiet yder bistand til kommunen efter stk. 5, registreres og indberettes af kommunen til Ankestyrelsen. Der udarbejdes årligt en rapport over anvendelsen af bestemmelsen.

Registreringen skal indeholde kommunens begrundelse for at anmode om politiets bistand. Barnet eller den unge skal gøres bekendt med registreringen, og barnets eller den unges oplevelse af situationen skal indgå i indberetningen til Ankestyrelsen. På baggrund af indberetningerne udarbejder Ankestyrelsen årligt en rapport, som oversendes til Folketinget.

Efter servicelovens § 69, stk. 1, skal kommunalbestyrelsen, i det omfang det må anses for nødvendigt under hensyn til formålet med anbringelsen, på baggrund af det løbende tilsyn med barnet eller den unge på anbringelsesstedet, jf. § 70, stk. 2, og § 148, træffe afgørelse om ændret anbringelsessted, uddannelse m.v. under opholdet.

Efter § 69, stk. 2, kræver kommunalbestyrelsens afgørelse om ændring af anbringelsessted samtykke fra forældremyndighedsindehaveren og den unge, der er fyldt 12 år, jf. dog stk. 3.

Efter § 69, stk. 3, skal børn og unge-udvalget, hvis samtykke til ændret anbringelsessted ikke kan opnås, jf. stk. 2, træffe afgørelse om ændring af anbringelsessted, jf. dog § 24 i lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet. Ved afgørelsen skal børn og unge-udvalget under hensyn til formålet med anbringelsen og barnets eller den unges behov for kontinuitet i opvæksten vurdere, om barnets eller den unges behov for støtte bedst imødekommes ved en ændring af anbringelsessted. Afgørelse om valg af konkret anbringelsessted træffes herefter af kommunalbestyrelsen, jf. § 68 b, stk. 1.

Rammerne for politiets bistand, herunder eventuelle magtanvendelse, efter servicelovens § 64, stk. 5, følger af lov om politiets virksomhed (herefter politiloven).

Efter politilovens § 2, nr. 6, har politiet til opgave at yde andre myndigheder bistand efter gældende ret.

Bestemmelsen omfatter navnlig tilfælde, hvor politiet efter anmodning fra en særmyndighed bistår med at påse overholdelse af love og vedtægter inden for særmyndighedens område. Det kan f.eks. være bistand til toldvæsenet, arbejdstilsynet eller miljømyndighederne. Bistanden kan f.eks. bestå i, at politiet anvender sine magtmidler over for borgeren for at sikre, at særmyndigheden kan gennemføre sin tilsyns- og kontrolvirksomhed. Dette fordrer normalt en klar lovhjemmel.

Bestemmelser om politiets bistand kan være affattet således, at politiet er forpligtet til at yde den beskrevne bistand. Politiets bistand til andre myndigheder vil ofte forudsætte anvendelse af magt, f.eks. ved at skaffe særmyndigheden adgang til en aflåst lokalitet. Det er i sådanne tilfælde politiet, der skønner, om betingelserne for at anvende magt er til stede, herunder om magtanvendelse i den konkrete situation vil være i overensstemmelse med de almindelige krav om nødvendighed, proportionalitet og anvendelse af mindst indgribende middel. Der henvises herved til Folketingstidende 2003-2004, tillæg A, side 5914.

Rammerne for politiets eventuelle magtanvendelse i forbindelse med bistand, herunder efter servicelovens § 64, stk. 5, fremgår navnlig af politilovens §§ 15 og 16. Heraf følger det bl.a., at politiet i forbindelse med bistand til kommunerne vil kunne anvende magt, såfremt magtanvendelsen findes nødvendig og forsvarlig. Dette indebærer bl.a., at magt kun må anvendes, hvis mindre indgribende midler ikke findes at være tilstrækkelige. Det skal ligeledes indgå i vurderingen af forsvarligheden af politiets magtanvendelse, om magtanvendelsen indebærer en risiko for, at udenforstående kan komme til skade, jf. politilovens § 16, stk. 1, 2. pkt. Endvidere følger det af § 16, stk. 2, at magt skal anvendes så skånsomt, som omstændighederne tillader, og således at eventuelle skader begrænses til et minimum.

2.8.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser

Som det fremgår ovenfor, er der hverken i udlændingelovens kapitel 9 b eller i bekendtgørelse om ro og orden på indkvarteringssteder og om anbringelse af uledsagede mindreårige udlændinge uden for indkvarteringsstederne fastsat regler om, hvilken myndighed der er ansvarlig for, at børn og unge-udvalgets afgørelser om anbringelse uden samtykke eller ændring af anbringelsessted for uledsagede mindreårige udlændinge fuldbyrdes. Som ligeledes anført ovenfor, er det imidlertid Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at fuldbyrdelse af afgørelser om anbringelse uden samtykke og afgørelser om ændring af anbringelsessted truffet efter udlændingeloven eller efter regler fastsat i medfør heraf, ud fra en nødretsbetragtning og som følge af Danmarks internationale forpligtelser, vil kunne ske efter reglerne i serviceloven for så vidt angår uledsagede mindreårige udlændinge med lovligt (processuelt) ophold i Danmark og efter principperne i serviceloven for så vidt angår uledsagede mindreårige udlændinge uden lovligt ophold.

Efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse er det imidlertid ikke hensigtsmæssigt, at fuldbyrdelse af afgørelser om tvangsanbringelse sker efter principperne i serviceloven for så vidt angår uledsagede mindreårige udlændinge uden lovligt ophold i Danmark, herunder da afgørelserne kan fuldbyrdes ved brug af tvangsmæssige beføjelser og i særlige tilfælde med bistand fra politiet.

Det er endvidere efter ministeriets opfattelse ikke hensigtsmæssigt, at fuldbyrdelsen for så vidt angår uledsagede mindreårige udlændinge med lovligt (processuelt) ophold sker efter reglerne i serviceloven, da selve beslutningen om anbringelsen træffes efter udlændingeloven, hvilket kan give anledning til usikkerhed om retstilstanden.

Denne retstilstand vil endvidere kunne give anledning til tvivl om, hvorvidt der efter gældende ret er en tilstrækkelig klar hjemmel til, at politiet kan bistå ved fuldbyrdelse af afgørelser efter udlændingelovens § 62 l, stk. 1, idet udlændingeloven ikke indeholder en lovhjemmel herom.

Det er på den baggrund Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at der er behov for en tydeligere regulering af reglerne om fuldbyrdelse af børn og unge-udvalgets afgørelser efter udlændingelovens § 62 l, stk. 1, herunder for så vidt angår foreløbige afgørelser. Herved sikres det, at der gælder ens regler for fuldbyrdelse af afgørelser om anbringelse af uledsagede mindreårige udlændinge, uanset om den enkelte udlænding opholder sig her i landet på processuelt ophold eller ulovligt ophold, ligesom der herved sikres en klar hjemmel til, at politiet i tilfælde, hvor det findes nødvendigt vil kunne bistå ved fuldbyrdelse af afgørelser om anbringelse af denne gruppe udlændinge.

En klar lovfæstet angivelse af, hvilken myndighed der er ansvarlig for fuldbyrdelsen, herunder hvilke beføjelser denne myndighed har i forbindelse med fuldbyrdelse af afgørelser om tvangsanbringelse af uledsagede mindreårige udlændinge samt afgørelser om ændring af anbringelsessted, tydeliggør endvidere både over for de involverede myndigheder, den uledsagede mindreårige udlænding, den pågældendes repræsentant, jf. § 56 a, stk. 1, samt over for ansatte på indkvarteringsstedet, under hvilke omstændigheder der vil kunne ske fuldbyrdelse af sådanne afgørelser.

Udlændinge- og Integrationsministeriet finder endvidere, at der er behov for at tilpasse reglerne om fuldbyrdelse af afgørelser om tvangsanbringelse efter udlændingeloven. Det gælder det forhold, at uledsagede mindreårige udlændinge opholder sig her i landet uden deres forældre, ligesom de opholder sig på et indkvarteringssted og ikke på familiens bopæl. Kommunalbestyrelsen vil derfor skulle have adgang til det indkvarteringssted, hvor den uledsagede mindreårige udlænding opholder sig i stedet for forældremyndighedsindhaverens bolig.

2.8.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at det i udlændingelovens § 62 l, stk. 1, fastslås, at det er kommunalbestyrelsen, der har ansvaret for, at

afgørelser om anbringelse af uledsagede mindreårige udlændinge efter § 62, stk. 1, 1. pkt., og afgørelser, der træffes efter regler fastsat i medfør af § 62 l, stk. 8, nr. 7, der med lovforslagets § 1, nr. 28, bliver til § 62 l, stk. 10, nr. 7, fuldbyrdes, samt at kommunen mod behørig legitimation og uden retskendelse har adgang til et indkvarteringssted, jf. § 42 a, stk. 5 eller anbringelsessted, jf. § 66, stk. 1, i lov om social service, for at eftersøge og medtage en uledsaget mindreårig udlænding med henblik på fuldbyrdelse af disse afgørelser.

Det foreslås endvidere at indsætte en bestemmelse om, at politiet kan yde bistand til kommunen ved fuldbyrdelse af afgørelser truffet efter § 62 l, stk. 1, og afgørelser truffet efter regler fastsat i medfør af § 62 l, stk. 8, nr. 7, der med lovforslagets § 1, nr. 28, bliver til § 62 l, stk. 10, nr. 7.

De foreslåede ændringer betyder bl.a., at det vil fremgå klart af udlændingeloven, at kommunalbestyrelsen har ansvaret for fuldbyrdelse af afgørelser om tvangsanbringelse af uledsagede mindreårige udlændinge efter udlændingelovens § 62 l, stk. 1, 1. pkt., foreløbige afgørelser om anbringelse efter § 62 l, stk. 1, 1. pkt. jf. § 62 l, stk. 3, samt afgørelser om ændring af anbringelsessted under opholdet og foreløbige afgørelser om ændring af anbringelsessted truffet efter regler fastsat i medfør af § 62 l, stk. 8, nr. 7, der med lovforslagets § 1, nr. 28, bliver til § 62 l, stk. 10, nr. 7. Det betyder endvidere, at kommunen i den forbindelse vil kunne få adgang til det pågældende indkvarteringssted, hvor den uledsagede mindreårige udlænding er indkvarteret, for at eftersøge og medtage en uledsaget mindreårig udlænding med henblik på fuldbyrdelse af afgørelsen om tvangsanbringelse, ligesom kommunen vil kunne få adgang til det pågældende anbringelsessted efter serviceloven, hvor den uledsagede mindreårige udlænding er anbragt, for at eftersøge og medtage en uledsaget mindreårig udlænding med henblik på fuldbyrdelse af en afgørelse om ændring af anbringelsessted.

Kommunalbestyrelsens fuldbyrdelse efter den foreslåede bestemmelse vil – ligesom en fuldbyrdelse efter servicelovens regler – skulle ske i overensstemmelse med reglerne §§ 2-8 i lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter, jf. lov nr. 442 af 9. juni 2004 med senere ændringer. Kommunalbestyrelsens adgang til at foretage tvangsindgreb efter lovforslaget må således alene anvendes, hvis mindre indgribende foranstaltninger ikke er tilstrækkelige, og hvis indgrebet står i rimeligt forhold til formålet med indgrebet. Tvangsindgrebet vil endvidere skulle foretages så skånsomt, som omstændighederne tillader.

Rammerne for politiets magtanvendelse i forbindelse med bistand til andre myndigheder, herunder ved fuldbyrdelse af kommunalbestyrelsens afgørelser om bl.a. anbringelse efter servicelovens § 62 l, stk. 1, fremgår navnlig af §§ 15 og 16 i politiloven. Heraf følger det bl.a., at politiet i forbindelse med bistand til kommunerne vil kunne anvende magt, såfremt magtanvendelsen findes nødvendig og forsvarlig. Dette indebærer bl.a., at magt kun må anvendes, hvis mindre

indgribende midler ikke findes at være tilstrækkelige. Det skal ligeledes indgå i vurderingen af forsvarligheden af politiets magtanvendelse, om magtanvendelsen indebærer en risiko for, at udenforstående kan komme til skade, jf. politilovens § 16, stk. 1, 2. pkt. Endvidere følger det af § 16, stk. 2, at magt skal anvendes så skånsomt, som omstændighederne tillader, og således at eventuelle skader begrænses til et minimum.

Det foreslås endvidere, at fuldbyrdelse af afgørelser om anbringelse truffet efter § 62 l, stk. 1, 1. pkt., foreløbige afgørelser om anbringelse efter § 62 l, stk. 1, jf. stk. 3, samt afgørelser om ændring af anbringelsessted og foreløbige afgørelser om ændring af anbringelsessted truffet efter regler fastsat i medfør af § 62 l, stk. 8, nr. 7, der med lovforslagets § 1, nr. 28, bliver til § 62 l, stk. 10, nr. 7, skal ske så skånsomt, som omstændighederne tillader, og med henblik på at sikre den uledsagede mindreårige udlændings tarv. Ligesom det foreslås, at kommunen skal afsøge mulighederne for at opnå den uledsagede mindreårige udlændings og den pågældendes repræsentants, jf. § 56 a, stk. 1, eventuelt andre familiemedlemmers eller netværkets frivillige medvirken til afgørelsens fuldbyrdelse, medmindre hensynet til den uledsagede mindreårige udlændings behov i afgørende grad taler imod.

Dette vil bl.a. indebære, at det tydeliggøres, at fuldbyrdelsen af afgørelsen vil skulle tilrettelægges og gennemføres på en måde, der er så skånsom som muligt over for den uledsagede mindreårige udlænding, indkvarteringsstedet, anbringelsesstedet samt eventuelle øvrige personer på indkvarteringsstedet eller anbringelsesstedet og med størst mulig hensyntagen til den uledsagede mindreårige udlændings integritet. Der vil f.eks. kunne være behov for, at pædagoger, den uledsagede mindreårige udlændings repræsentant, jf. § 56 a, stk. 1, eller andre, som den uledsagede mindreårige udlænding er tryk ved, er til stede ved afhentningen af den uledsagede mindreårige udlænding og sammen med sagsbehandleren ledsager den uledsagede mindreårige udlænding.

Hensigten med forslaget om, at kommunen skal afsøge mulighederne for at opnå den uledsagede mindreårige udlændings og eventuelt den pågældendes repræsentants, jf. § 56 a, stk. 1, andre familiemedlemmers eller netværkets frivillige medvirken til afgørelsens fuldbyrdelse, medmindre hensynet til den uledsagede mindreårige udlændings tarv vil tale afgørende imod, er, at det så vidt muligt helt skal undgås, at det bliver nødvendigt at rekvirere politiets bistand ved fuldbyrdelsen af sådanne afgørelser.

Herved forstås, at kommunen både forud for, at afgørelsen træffes, og når afgørelsen herefter skal effektueres, som udgangspunkt vil skulle inddrage den uledsagede mindreårige udlænding og den pågældendes repræsentant, jf. § 56 a, stk. 1, med henblik på så vidt muligt at kunne opnå forståelse for afgørelsen og sikre en skånsom fuldbyrdelse. Der kan også efter omstændighederne blive behov for inddragelse af andre personer i den uledsagede mindreåriges familie eller netværk. Det gælder især personer i familien eller net-

værket, som den uledsagede mindreårige udlænding er nært knyttet til, og som opholder sig sammen med den uledsagede mindreårige udlænding på indkvarteringsstedet eller på anbringelsesstedet, herunder f.eks. store søskende, såfremt det vurderes relevant.

Vedrører sagen fuldbyrdelse af afgørelser, herunder foreløbige afgørelser, om ændret anbringelsessted uden samtykke, vil tæt inddragelse af den nuværende institution/plejefamilie ofte kunne bidrage til at understøtte en god og skånsom proces for den uledsagede mindreårige udlænding. Som led i inddragelsen bør kommunen bl.a. søge at forklare baggrunden for, formålet med og indholdet af afgørelsen. Kommunen kan også med fordel forklare, hvordan fuldbyrdelsen helt konkret forventes at forløbe.

Der vil efter omstændighederne kunne være behov for, at kommunen ad flere omgange forsøger at opnå den uledsagede mindreårige udlændings og eventuelle andre medlemmer af den pågældendes familie eller netværk, herunder f.eks. den uledsagede mindreårige udlændings repræsentants, jf. § 56 a, stk. 1, frivillige medvirken til afgørelsens fuldbyrdelse. Hvor vedholdende, kommunen vil skulle være, vil altid bero på en konkret og individuel vurdering under hensyn til den uledsagede mindreåriges tarv.

Kommunen vil således så vidt muligt skulle søge at undgå, at det bliver nødvendigt at fuldbyrde afgørelser med beføjelser, som følger af de foreslåede ændringer som følge af lovforslagets § 1, nr. 27 og 28.

Det følger af den foreslåede ordning, at kommunen i særlige tilfælde vil kunne undlade at afsøge mulighederne for at opnå den uledsagede mindreårige udlændings, den pågældendes repræsentants, jf. § 56 a, stk. 1, andre familiemedlemmers eller netværkets frivillige medvirken til afgørelsens fuldbyrdelse, hvis hensynet til den uledsagede mindreårige udlændings tarv taler afgørende imod. Herved forstås, at undladelsen alene vil kunne ske af hensyn til den uledsagede mindreårige udlændings tarv, og at der skal være tale om tungtvejende grunde. Det vil f.eks. kunne være tilfældet, hvis der vurderes at være risiko for alvorlig skade på den uledsagede mindreårige udlændings sundhed eller udvikling, f.eks. på grund af overgreb eller omsorgssvigt, hvis der eksisterer en overhængende risiko for, at den uledsagede mindreårige vil forsvinde fra indkvarteringsstedet, eller hvis den uledsagede mindreårige udlændings øjeblikkelige behov for støtte betyder, at fuldbyrdelsen ikke vil kunne afvente kommunens forsøg på at opnå de pågældendes frivillige medvirken.

Det følger endvidere af den foreslåede ordning, at hvis der vil blive behov for at fuldbyrde en afgørelse tvangsmæssigt, herunder med politiets bistand, fordi det trods grundigt forarbejde og tæt inddragelse af den uledsagede mindreårige udlænding og eventuelle andre personer ikke vil være muligt at opnå deres frivillige medvirken til, at afgørelsen fuldbyrdes, vil kommunen skulle foretage en afvejning af på den ene side hensynet til den uledsagede mindreårige

udlændings behov for støtte og på den anden side hensynet til at beskytte den uledsagede mindreårige udlænding mod en fuldbyrdelse, som den pågældende vil kunne opleve som indgribende.

Kommunen vil som led i denne afvejning skulle vurdere, om det af hensyn til den uledsagede mindreårige udlændings tarv vil være afgørende, at afgørelsen fuldbyrdes uden (yderligere) forsinkelse, eller om det af hensyn til den uledsagede mindreårige udlændings tarv vil være bedre at arbejde yderligere med den pågældende udlænding og eventuelt andre personer i den uledsagede mindreårige udlændings netværk med henblik på at opnå deres forståelse for og samarbejde om afgørelsens effektivering.

Der vil ved afvejningen skulle tages højde for den uledsagede mindreårige udlændings alder, modenhed og funktionsevne. Er der således f.eks. tale om en uledsaget mindreårig udlænding under skolealderen, vil dette som hovedregel skulle tale imod fuldbyrdelse af en afgørelse med politiets bistand, da den uledsagede mindreårige udlænding pga. sin alder må antages at have vanskeligt ved at forstå og overskue en sådan situation og vil kunne opleve en tvangsfuldbyrdelse som særdeles voldsom. Der vil dog kunne være situationer, hvor det af hensyn til den uledsagede mindreårige udlændings behov vil være nødvendigt at gennemtvinge afgørelsen med politiets bistand, også selvom der er tale om en uledsaget mindreårig udlænding under skolealderen, der vil have vanskeligt ved at forstå og overskue situationen, og som vil kunne opleve tvangsfuldbyrdelsen som særdeles indgribende, f.eks. hvis der eksisterer en overhængende risiko for, at den uledsagede mindreårige udlænding vil forsvinde fra indkvarteringsstedet, når den pågældende bliver bekendt med afgørelsen om anbringelse, men inden der er sket fuldbyrdelse af afgørelsen.

Er der tale om en uledsaget mindreårig udlænding, som skal flyttes mod sin vilje fra f.eks. et anbringelsessted til et andet anbringelsessted for at modtage en mere specialiseret pædagogisk behandling, som den uledsagede mindreårige udlænding ikke vil kunne få under sit fortsatte ophold på det oprindelige anbringelsessted, bør anbringelsen eller støtten som hovedregel og altovervejende udgangspunkt alene skulle gennemføres i dialog med den uledsagede mindreårige udlænding og anbringelsesstedet og uden politiets bistand. Kun i helt særlige tilfælde, hvor den uledsagede mindreårige udlændings behov for ændret støtte er meget betydeligt og som udgangspunkt akut, vil der ud fra hensynet til den uledsagede mindreårige udlændings tarv kunne være grundlag for fuldbyrdelse af afgørelsen med politiets bistand.

Det bemærkes, at den foreslåede bestemmelse om fuldbyrdelse af afgørelser om tvangsanbringelse af uledsagede mindreårige udlænding og foreløbige afgørelser herom samt afgørelser og foreløbige afgørelser om ændring af anbringelsessted vil gælde i tillæg til reglerne i §§ 2-8 i lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter, herunder bl.a. proportionalitetsprincip-

pet, som således vil finde anvendelse. Kommunalbestyrelsens adgang til at foretage tvangsindgreb efter de foreslåede bestemmelser i udlændingelovens § 62 1, må således kun anvendes, hvis mindre indgribende foranstaltninger ikke er tilstrækkelige, og hvis indgrebet står i rimeligt forhold til formålet med indgrebet.

Herudover foreslås det, at kommunalbestyrelsens fuldbyrdelse af en afgørelse truffet efter regler fastsat i medfør af § 62 1, stk. 8, nr. 7, der med lovforslagets § 1, nr. 28, bliver til § 62 1, stk. 10, nr. 7, hvor politiet yder bistand til kommunen, skal registreres og indberettes af kommunen til Ankestyrelsen. Ligesom det foreslås, at der årligt skal udarbejdes en oversigt over anvendelsen af bestemmelsen.

Den foreslåede ændring betyder, at kommunerne, ligesom efter reglerne herom i servicelovens § 64, stk. 7, skal registrere og indberette eventuelle sager, hvor politiet yder bistand til kommunen ved afhentning af den uledsagede mindreårige udlænding uden retskendelse og mod behørig legitimation på et anbringelsessted med henblik på at fuldbyrde en afgørelse truffet efter regler fastsat i medfør af § 62 1, stk. 8, nr. 7, der med lovforslagets § 1, nr. 28, bliver til § 62 1, stk. 10, nr. 7, om ændring af anbringelsessted under opholdet og foreløbige afgørelser om ændring af anbringelsessted uden samtykke. Registreringen vil skulle indeholde kommunens begrundelse for at anmode om politiets bistand. Den uledsagede mindreårige udlænding vil skulle gøres bekendt med registreringen, og den uledsagede mindreåriges oplevelse af situationen vil skulle indgå i indberetningen til Ankestyrelsen. På baggrund af indberetningerne vil Ankestyrelsen årligt skulle udarbejde en oversigt, som oversendes til Folketinget. Denne oversigt vil skulle indgå i den rapport, som Ankestyrelsen årligt udarbejder efter servicelovens § 64, stk. 7, og oversender til Folketinget.

Som følge af, at det foreslås at indsætte en hjemmel til, at politiet fremover kan yde bistand til kommunen ved fuldbyrdelse af afgørelser om tvangsanbringelse truffet efter § 62 1, stk. 1, 1. pkt., foreløbige afgørelser truffet efter § 62 1, stk. 1, jf. stk. 3, og afgørelser truffet efter regler fastsat i medfør af § 62 1, stk. 8, nr. 7, der med lovforslagets § 1, nr. 28, bliver til § 62 1, stk. 10, nr. 7, om ændring af anbringelsessted under opholdet og foreløbige afgørelser om ændring af anbringelsessted uden samtykke, vil der kunne opstå behov for udveksling af nødvendige og relevante oplysninger mellem Udlændingestyrelsen, kommunen og politiet. Der kan være tale om oplysninger vedrørende f.eks. helbred, væsentlige sociale problemer og andre rent private forhold om en eller flere identificerbare fysiske personer.

Som følge af den foreslåede ordning om, at kommunen i de tilfælde, hvor politiet har ydet bistand til kommunen ved fuldbyrdelse af afgørelser om ændring af anbringelsessted uden samtykke, skal registrere og indberette dette overfor Ankestyrelsen, herunder angive begrundelsen for, hvorfor kommunen har anmodet om politiets bistand, samt anføre den uledsagede mindreårige udlændings oplevelse af situationen, vil der ligeledes i disse tilfælde skulle ske udveksling

af nødvendige og relevante oplysninger mellem kommunen og Ankestyrelsen. Der kan være tale om oplysninger vedrørende f.eks. helbred, væsentlige sociale problemer og andre rent private forhold om en eller flere identificerbare fysiske personer.

Videregivelse af oplysninger i disse tilfælde vil skulle ske i overensstemmelse med databeskyttelsesloven, jf. lov nr. 502 af 23. maj 2018, og Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2016/679/EU af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse).

Der vil efter den foreslåede ordning både blive behandlet almindelige ikkefølsomme personoplysninger med behandlingshjemmel i databeskyttelsesforordningens artikel 6, 1, litra e, og følsomme oplysninger med behandlingshjemmel i databeskyttelsesforordningens artikel 9, 2, litra f.

Det bemærkes, at der med de foreslåede ændringer ikke er tiltænkt nogen ændring af reglerne for, hvornår der kan træffes afgørelse om anbringelse af uledsagede mindreårige udlændinge eller afgørelse om ændring af anbringelsessted. De foreslåede ændringer vedrører således alene fuldbyrdelse af disse afgørelser. Det understreges endvidere, at den foreslåede ordning ikke ændrer ved, at det altid skal sikres, at grundlaget for en anbringelse er tilstrækkelig.

Der er med de foreslåede ændringer endvidere ikke tilsigtet en udvidet adgang for kommunen til at fuldbyrde afgørelser efter udlændingelovens § 62 l, stk. 1, eller efter regler fastsat i medfør af § 62 l, stk. 8, nr. 7, der med lovforslagets § 1, nr. 28, bliver til § 62 l, stk. 10, nr. 7. Det vil således være de samme forhold vedrørende den uledsagede mindreårige udlænding, som i dag vil kunne begrunde fuldbyrdelse ved anvendelse af beføjelser efter serviceloven eller efter principperne heri, som vil kunne begrunde fuldbyrdelse ved anvendelse af beføjelserne som anført i den foreslåede § 1, nr. 27 og 28.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 27 og 28.

2.9. Genindførsel af erklæringsadgangen for tidligere danske statsborgere

2.9.1. Gældende ret

2.9.1.1. Grundlovens § 44

Efter grundlovens § 44, stk. 1, kan ingen udlænding få dansk statsborgerskab uden ved lov (naturalisation). Bestemmelsen indebærer et delegationsforbud, og det kan således ikke overlades til administrative myndigheder eller domstolene at træffe afgørelse om tildeling af dansk statsborgerskab til udenlandske statsborgere og statsløse personer.

Grundlovens § 44, stk. 1, er ikke til hinder for, at der ved lov

fastsættes bestemmelser om, at dansk statsborgerskab automatisk opnås, når visse faste kendsgerninger er til stede. Således er der f.eks. i den gældende indfødsretslov fastsat regler om, i hvilke tilfælde dansk statsborgerskab erhverves ved fødslen, jf. § 1, ved forældrenes efterfølgende indgåelse af ægteskab, jf. § 2, og ved adoption, jf. § 2 A.

Grundlovens § 44, stk. 1, anses heller ikke for at være til hinder for fastsættelse af bestemmelser om, at udlændinge kan erhverve dansk statsborgerskab ved at erklære, at nogle bestemte i loven fastsatte betingelser er opfyldt. Sådanne bestemmelser om erhvervelse af dansk statsborgerskab ved afgivelse af erklæring fremgår af henholdsvis indfødsretslovens §§ 3 og 4.

Myndighederne træffer således ikke afgørelse om tildeling af dansk statsborgerskab, men har blot til opgave at konstatere, at den pågældende opfylder de betingelser, som er fastsat i loven.

Hvis betingelserne for at afgive erklæring ikke er til stede, kan dansk statsborgerskab kun tildeles ved, at den pågældende optages på et lovforslag om indfødsrets meddelelse (naturalisation).

2.9.1.2. Den tidligere erklæringsadgang for tidligere danske statsborgere

Den 4. juni 2014 indgik den daværende regering (Socialdemokratiet og Radikale Venstre) en aftale med Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Liberal Alliance om accept af dobbelt statsborgerskab, således at der blev givet fuld adgang til dobbelt statsborgerskab for alle danskere og udlændinge.

I tilknytning hertil blev det bl.a. også aftalt, at der skulle etableres en overgangsordning for tidligere danske statsborgere, som havde mistet deres danske statsborgerskab i forbindelse med erhvervelse af et fremmed statsborgerskab (den tidligere gældende § 7 i lov om dansk indfødsret), og at der til overgangsordningen skulle knyttes en betingelse om, at den, der ønskede at generhverve sit danske statsborgerskab, ikke i tidsrummet mellem fortabelsen af det danske statsborgerskab og generhvervelsen heraf skulle være idømt en ubetinget frihedsstraf.

Der blev således ved lov nr. 1496 af 23. december 2014 om ændring af lov om dansk indfødsret (Accept af dobbelt statsborgerskab og betaling af gebyr i sager om dansk indfødsret) bl.a. etableret en 5-årig overgangsordning, hvorefter tidligere danske statsborgere kunne erhverve dansk indfødsret ved at afgive en skriftlig erklæring herom over for Statsforvaltningen (senere Udlændinge- og Integrationsministeriet).

Det var en betingelse, at de erklærende opfyldte vandelskravet og for tidligere danske statsborgere over 22 år, der var født i udlandet, var det i tilfælde, hvor der ikke ved det fyldte 22. år var truffet en afgørelse i medfør af § 8 i lov om dansk indfødsret, tillige en betingelse, at de pågældende

inden det fyldte 22. år havde haft bopæl her i riget eller ophold her i riget af sammenlagt mindst 1 års varighed.

Loven trådte i kraft 1. september 2015, og overgangsordningen udløb den 1. september 2020.

Det fremgår af afsnit 1.2. i lovforslaget (der gennemførte aftalen om accept af dobbelt statsborgerskab), som trykt i Folketingstidende 2014-15, 1. samling, A, L 44 som fremsat den 30. oktober 2014, at hvorvidt en person var idømt en ubetinget frihedsstraf i det anførte tidsrum skulle konstateres ved henholdsvis opslag i Det Centrale Kriminalregister samt ved oplysninger afgivet af den person, der ønskede at generhverve sit danske statsborgerskab.

Det fremgår endvidere af afsnit 2.3.2.2. i ovennævnte lovforslag, at hvis en person i perioden mellem fortabelsen af det danske statsborgerskab og generhvervelsen heraf var idømt en ubetinget frihedsstraf og derfor ikke kunne generhverve sit danske statsborgerskab ved erklæring ifølge overgangsordningen, fulgte det af aftalen, at den pågældende i visse tilfælde kunne ansøge om dansk indfødsret ved naturalisation med henblik på forelæggelse for Folketingets Indfødsretsudvalg.

Det fremgår endvidere af afsnit 2.3.2.2. i ovennævnte lovforslag, at denne mulighed for at kunne ansøge om dansk indfødsret ved naturalisation med henblik på forelæggelse for Folketingets Indfødsretsudvalg ifølge aftalen skulle gælde for personer, der var idømt en ubetinget frihedsstraf for et forhold, der ikke vil kunne straffes med ubetinget frihedsstraf i Danmark. Muligheden skulle endvidere gælde personer, der var idømt en ubetinget frihedsstraf for et forhold, hvor karenstiden efter de almindelige karensregler i kapitel 5 i cirkulæreskrivelsen om naturalisation ville være udløbet.

I § 19, stk. 2-4 i kapitel 5 i cirkulæreskrivelse nr. 9779 af 14. september 2018 om naturalisation er angivet en række strafferetlige forhold, hvorefter en person er udelukket fra at erhverve dansk indfødsret ved naturalisation. Det ville således ikke være muligt for pågældende at blive forelagt, hvis kriminaliteten medførte udelukkelse efter disse regler.

Det følger endvidere af § 19, stk. 6, i ovennævnte cirkulæreskrivelse, at personer, der i øvrigt er straffet, ikke kan naturaliseres før udløbet af en vis karenstid, jf. bilag 2 til cirkulæreskrivelsen. Længden af denne karenstid afhænger af den strafferetlige sanktion. Herudover følger det af § 19, stk. 4, i cirkulæreskrivelsen, at karenstiden forlænges, hvis en person flere gange er straffet for ligeartet kriminalitet.

Det fremgår af afsnit 2.3.2.2. i lovforslaget, som trykt i Folketingstidende 2014-15, 1. samling, A, L 44 som fremsat den 30. oktober 2014, at en ansøgning om dansk indfødsret ved naturalisation fra en person omfattet af den personkreds, der fulgte af aftalen, således ville blive forelagt for Folketingets Indfødsretsudvalg med henblik på udvalgets stillingtagen til, om den pågældende kunne opnå dansk indfødsret uden at skulle opfylde de betingelser, der følger af cirkulæreskrivelsen om naturalisation. Pågældende ville således bli-

ve forelagt for Folketingets Indfødsretsudvalg med henblik på udvalgets stillingtagen til dispensation for de betingelser, pågældende almindeligvis skulle leve op til, men som pågældende ikke opfyldte.

Det fremgår af afsnit 2.3.2.2. i ovennævnte lovforslag, at ordningen herom ifølge aftalen skulle gælde i en periode på 5 år fra lovens ikrafttrædelse.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har ikke kunne fremfinde sager, der i den 5-årige overgangsperiode har været forelagt for Folketingets Indfødsretsudvalg under henvisning til denne ordning.

Det fremgår af afsnit 1.2. i ovennævnte lovforslag, at det herudover fulgte af aftalen, at tidligere danske statsborgere, der var født i udlandet, skulle omfattes af overgangsordningen, dog således at bestemmelsen i indfødsretslovens § 8 fortsat blev iagttaget. Dette ville sige, at dansk indfødsret – også efter indførelsen af fuld adgang til dobbelt statsborgerskab – fortabtes af danske statsborgere, der var født i udlandet, som hverken gennem bopæl i Danmark eller ophold i Danmark inden det fyldte 22. år havde haft den fornødne tilknytning til Danmark.

2.9.1.3. Gebyr i erklæringsager

Efter indfødsretslovens § 12, stk. 1, 2. pkt., skal der betales et gebyr på 1.100 kr. i forbindelse med afgivelse af erklæring om dansk indfødsret. Efter indfødsretslovens § 12, stk. 1, 4. pkt., betales der ikke gebyr for børn, der er omfattet af forældres erklæring eller ansøgning om dansk indfødsret. Efter indfødsretslovens § 12, stk. 1, 7. pkt., betales gebyret ikke tilbage, hvis erklæringen afvises. Efter indfødsretslovens § 12, stk. 1, 8. pkt., tilbagebetales det overskydende beløb ikke, hvis den erklærende betaler for meget i gebyr i forbindelse med afgivelse af erklæringen, og det overskydende beløb udgør 30 kr. eller derunder.

2.9.1.4. Børns erhvervelse af indfødsret som bipersoner i erklæringsager

Erhverver en person dansk statsborgerskab, omfatter statsborgerskabet i visse tilfælde også den pågældendes børn, herunder adoptivbørn.

Det følger af § 3, stk. 4, i lov nr. 1496 af 23. december 2014 om ændring af lov om dansk indfødsret (Accept af dobbelt statsborgerskab og betaling af gebyr i sager om dansk indfødsret), at indfødsretten, hvis en tidligere dansk statsborger erhverver indfødsret ved afgivelse af erklæring i medfør af samme lovs § 3, stk. 1, også tilkommer den pågældendes barn, herunder adoptivbarn, medmindre det udtrykkeligt er angivet, at et barn ikke skal være omfattet af erhvervelsen af indfødsret.

Det følger af § 3, stk. 4, i lov nr. 1496 af 23. december 2014, at det er en forudsætning for et barns erhvervelse af dansk indfødsret efter bestemmelsen, at den erklærende har del i forældremyndigheden over barnet, og at barnet er ugift og

under 18 år. For et adoptivbarn er det tillige en betingelse, at adoptionen har gyldighed efter dansk ret.

Ved § 2 i lov nr. 1562 af 13. december 2016 om ændring af lov om dansk indfødsret (Krav om forældremyndighedsindehavers samtykke og vandel, når børn som bipersoner erhverver dansk indfødsret m.v.) blev kravet, om at såfremt barnet er undergivet fælles forældremyndighed, skal den anden forældremyndighedsindehaver meddele samtykke til, at barnet erhverver statsborgerskab med den erklærende, lovfæstet. Det fremgår af afsnit 2.1.2. i bemærkningerne til lovforslaget, som trykt i Folketingstidende 2016-17, A, L 12 som fremsat den 6. oktober 2016, at kravet allerede blev stillet i praksis på baggrund af det grundlæggende princip efter forældreansvarsloven, hvorefter væsentlig beslutninger om barnets forhold kræver enighed mellem forældrene, jf. forældreansvarsloven § 3, stk. 1. Der var således alene tale om en kodificering af den gældende praksis. Loven trådte i kraft den 1. januar 2017.

Ved § 3, stk. 3, i lov nr. 63 af 28. januar 2020 om ændring af lov om dansk indfødsret og lov om udenrigstjenesten (Børns erhvervelse af statsborgerskab i områder med indrejse- og opholdsforbud, vandelskrav for bipersoner, fortabelse af dansk indfødsret og begrænsning af adgang til bistand fra udenrigstjenesten m.v.) blev der endvidere indført et vandelskrav som en forudsætning for, at barnet erhverver dansk statsborgerskab med den erklærende. Der blev således indført et krav om, at barnet opfylder det samme vandelskrav som forælderen, hvis barnet skal erhverve dansk statsborgerskab som biperson. Tidligere blev der ikke stillet noget krav vedrørende vandel for bipersoner til erklærende. Loven trådte i kraft den 1. februar 2020.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget til ovenstående lov, som trykt i Folketingstidende 2019-20, A, L 83 som fremsat den 12. december 2019, at de angivne forudsætninger for erhvervelse af statsborgerskab som biperson skal være opfyldt på tidspunktet for forælderen's erhvervelse af statsborgerskab. På den baggrund vil et barn, som på tidspunktet for forælderen's erhvervelse af dansk statsborgerskab ikke opfylder ovenstående betingelser, ikke blive dansk

statsborger sammen med forælderen. Dette gælder uanset, at barnet ikke måtte være udtrykkeligt undtaget fra forælderen's erhvervelse ved en angivelse herom i forbindelse med erklæringen.

2.9.1.5. Den tidligere erklæringsadgangs anvendelse

Familieretshuset (den tidligere Statsforvaltning) har oplyst, at der i de 4 måneder af 2015, hvor erklæringsadgangen for tidligere danske statsborgere, som havde mistet deres statsborgerskab i forbindelse med erhvervelse af fremmed statsborgerskab, eksisterede, blev modtaget 746 ansøgninger (gennemsnitlig 186,5 pr. måned), i 2016 blev der modtaget 1178 ansøgninger (gennemsnitlig 98 pr. måned), i 2017 blev der modtaget 907 ansøgninger (gennemsnitlig 76 pr. måned), og i 2018 blev der modtaget 579 ansøgninger (gennemsnitlig 48 pr. måned).

Ved lov nr. 173 af 27. februar 2019 om ændring af udlændingeloven og lov om dansk indfødsret (Ændring af reglerne om anbringelse af uledsagede mindreårige udlændinge, justering af klageadgang i sager om frihedsberøvelse, præcisering af reglerne vedrørende politiets visitation af udlændinge ved udsendelse, kompetenceændringer som følge af nedlæggelse af Statsforvaltningen m.v.) blev behandlingen af erklæringssagerne flyttet fra Statsforvaltningen til Udlændinge- og Integrationsministeriet.

Siden Udlændinge- og Integrationsministeriet overtog sagsbehandlingen af erklæringssager fra Statsforvaltningen, indkom der i perioden fra april 2019 til januar 2020 mellem 40 og 60 erklæringer om måneden fra tidligere danske statsborgere, som havde mistet deres statsborgerskab i forbindelse med erhvervelse af fremmed statsborgerskab. I alt var der 492 erklæringssager fra tidligere danske statsborgere i denne 10 måneders periode.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har foretaget en manuel optælling for perioden fra 1. november 2019 til 31. januar 2020 over, hvilket statsborgerskab de erklærende havde på erklæringstidspunktet:

Statsborgerskab	Antal
Amerikansk	36
Canadisk	23
Svensk	19
Australsk	16
Britisk	13
Tyrkisk	3

Norsk	2
Sydafrikansk	2
New zealandsk	1
Trinidadisk	1
Tysk	1
Spansk	1
Nederlandsk	1
Kenyansk	1

2.9.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser

Den tidligere erklæringsadgang for tidligere danske statsborgere, der har mistet deres statsborgerskab i forbindelse med erhvervelse af fremmed statsborgerskab, var efter regeringens opfattelse en velfungerende ordning, og som der også ved ordningens udløb var en del tidligere danske statsborgere, der benyttede sig af.

2.9.3. Den foreslåede ordning

Med lovforslaget foreslår regeringen, at erklæringsadgangen for de tidligere danske statsborgere, der har fortabt deres statsborgerskab i medfør af den tidligere gældende § 7 i indfødsretsloven, genindføres i en periode på 5 år fra lovens ikrafttræden. Der foreslås ikke ændringer til selve erklæringsordningen i øvrigt. Erklæringsadgangen foreslås således genindført for en tidsbegrænset periode på de samme vilkår, som gjaldt for erklæringsadgangen, der udløb 1. september 2020.

Den erklærende må fortsat ikke være idømt en ubetinget frihedsstraf i perioden mellem fortabelsen af den danske indfødsret og afgivelse af erklæring, og for tidligere danske statsborgere over 22 år, der er født i udlandet, hvor der ikke ved det fyldte 22. år er truffet en afgørelse i medfør af § 8 i lov om dansk indfødsret, er det endvidere en betingelse, at de pågældende inden det fyldte 22. år har haft bopæl her i riget eller ophold her i riget af sammenlagt mindst 1 års varighed.

Betingelsen om, at den erklærende ikke må være idømt en ubetinget frihedsstraf i perioden mellem fortabelsen af den danske indfødsret og afgivelse af erklæring, omfatter både danske og udenlandske domme, hvor den erklærende er idømt en ubetinget frihedsstraf. Dette gælder også, hvor den erklærende er idømt en sådan straf og efterfølgende er blevet benådet, omfattet af en amnesti eller lignende.

Hvorvidt en person er idømt en ubetinget frihedsstraf kon-

stateres ved opslag i Det Centrale Kriminalregister samt ved oplysninger fra den erklærende om, hvorvidt den pågældende er idømt en sådan straf.

Såfremt en person i perioden mellem fortabelsen af det danske statsborgerskab og generhvervelsen heraf er idømt en ubetinget frihedsstraf, og derfor ikke kan generhverve sit danske statsborgerskab ved erklæring ifølge overgangsordningen, vil der fortsat være mulighed for, at pågældende kan ansøge om dansk indfødsret ved naturalisation med henblik på forelæggelse for Folketingets Indfødsretsudvalg. Muligheden skal gælde de samme persongrupper, der kunne forelægges under den tidligere erklæringsadgang. Ordningen herom vil gælde i samme periode, som det er muligt at afgive erklæring efter den foreslåede bestemmelse.

Generhvervelse af et fortabt dansk statsborgerskab vil for personer, der er født i udlandet, fortsat skulle ske under iagttagelse af bestemmelsen i indfødsretslovens § 8. Efter indfødsretslovens § 8 fortabes indfødsretten som udgangspunkt af danske statsborgere født i udlandet, som hverken gennem bopæl eller ophold i Danmark inden det fyldte 22. år har haft den fornødne tilknytning til Danmark.

For tidligere danske statsborgere under 22 år, der er født i udlandet, betyder det, at de pågældende efter generhvervelsen – for at bevare deres danske indfødsret ved det fyldte 22. år – i medfør af bestemmelsen i indfødsretslovens § 8 som udgangspunkt skal have boet her i riget eller have opholdt sig her under forhold, der tyder på samhørighed med Danmark. I praksis vil det indebære, at de pågældende personer, når de erklærer, at de ønsker at generhverve deres danske statsborgerskab, vil få udstedt et bevis for deres danske indfødsret, der vil indeholde et forbehold om, at de i medfør af indfødsretslovens § 8 vil kunne fortabe indfødsretten ved det fyldte 22. år.

For tidligere danske statsborgere over 22 år, der er født i udlandet, og som ikke har modtaget en afgørelse i medfør af indfødsretslovens § 8 fra Udlændinge- og Integrationsmi-

nisteriet, er det efter den foreslåede bestemmelse yderligere en betingelse, at de pågældende inden det fyldte 22. år enten har haft bopæl her i riget eller har haft ophold her i riget af sammenlagt mindst 1 års varighed.

Hvis tidligere danske statsborgere over 22 år, der er født i udlandet, har modtaget en afgørelse fra Udlændinge- og Integrationsministeriet om, at de ved det fyldte 22. år har fortabt deres danske indfødsret i medfør af indfødsretslovens § 8, vil de ikke være omfattet af den foreslåede erklæringsadgang, idet det er en betingelse, at indfødsretten skal være fortabt i medfør af den tidligere gældende § 7 i indfødsretsloven.

Tidligere danske statsborgere, der er født i udlandet, som har modtaget en afgørelse fra Udlændinge- og Integrationsministeriet om, at de ved det fyldte 22. år har bevaret deres danske indfødsret i medfør af § 8, vil ikke skulle opfylde de yderligere krav om bopæl eller ophold her i riget.

Kravene om bopæl her i riget eller ophold af sammenlagt mindst 1 års varighed stilles med henblik på at iagttage de hensyn, der ligger bag bestemmelsen i indfødsretslovens § 8, stk. 1. Kravene svarer således i vidt omfang til de betingelser, der efter indfødsretslovens § 8, stk. 1, 1. pkt., stilles over for personer, der ønsker at få udstedt bevis for bevarelse af dansk indfødsret efter det fyldte 22. år.

Ved beregningen af den samlede varighed af den erklærendes tidligere ophold i Danmark vil den erklærendes oplysninger herom som udgangspunkt blive lagt til grund. Dokumentationskravet vil dermed i disse sager svare til dokumentationskravet efter indfødsretslovens § 8, stk. 1, 1. pkt. Det bemærkes i den forbindelse, at personer, der måtte ønske at generhverve deres danske indfødsret i medfør af den foreslåede erklæringsadgang, ikke i perioden efter, at de har fortabt deres danske statsborgerskab, har været vidende om, at det fremadrettet ville blive relevant for dem at kunne redegøre for det præcise omfang af deres besøg i Danmark inden det fyldte 22. år.

Det foreslås endvidere, at erhvervelsen af dansk statsborgerskab ved erklæringen også fortsat omfatter den pågældendes børn, herunder adoptivbørn, uanset at disse ikke selv tidligere har været danske statsborgere, medmindre det udtrykkeligt er angivet, at et barn ikke skal være omfattet af erhvervelsen af indfødsret. Det er i givet fald den tidligere danske statsborgers ansvar udtrykkeligt at angive, at denne ikke ønsker, at barnet erhverver dansk indfødsret sammen med den pågældende.

Det er endvidere fortsat en forudsætning for et barns erhvervelse af dansk indfødsret, at den erklærende har del i forældremyndigheden over barnet, og at barnet er ugift og under 18 år. Er barnet undergivet fælles forældremyndighed, skal den anden forældremyndighedsindehaver meddele samtykke til, at barnet erhverver indfødsret med den erklærende. For et adoptivbarn er det tillige en betingelse, at adoptionen har gyldighed efter dansk ret. Betingelsen om adoptionens

gyldighed efter dansk ret skal forstås i overensstemmelse med de tilsvarende bestemmelser i indfødsretslovens § 2 A og § 5, stk. 1.

Herudover er det endvidere fortsat en forudsætning for et barns erhvervelse af dansk indfødsret, at barnet opfylder det samme vandelskrav, som stilles til den erklærende.

Det bemærkes i øvrigt, at et barn, der ikke automatisk erhverver dansk indfødsret som biperson til en forælder, ikke er udelukket fra at erhverve dansk indfødsret. I visse situationer har børn selv mulighed for at søge dansk indfødsret som hovedpersoner, og barnet vil endvidere have mulighed for selv at søge efter de almindelige betingelser for opnåelse af dansk indfødsret, når barnet fylder 18 år.

Der foreslås ikke ændringerne af reglerne om gebyr således, at erklæring afgivet under den foreslåede erklæringsadgang fortsat vil være omfattet af de nuværende regler om gebyr. Der vil således skulle betales et gebyr på 1.100 kr., jf. indfødsretslovens § 12, stk. 1, 2. pkt., og gebyret vil ikke blive tilbagebetalt, hvis erklæringen afvises, jf. indfødsretslovens § 12, stk. 1, 7. pkt.

Det foreslås, at der foretages en konsekvensrettelse vedrørende indfødsretslovens § 12, stk. 1, 4. pkt., så det udtrykkelige fremgår, at der heller ikke skal betales gebyr for børn, der er omfattet af forældres erklæring om dansk indfødsret efter den foreslåede erklæringsadgang. Der har under den tidligere erklæringsordning heller ikke været betalt gebyr for børn omfattet af en forælders erklæring.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets pkt. 2.9.1.2.

2.10. Berigtigelse af bestemmelsen om den personkreds, der efter ansøgning kan modtage danskbonus efter integrationsloven

2.10.1. Gældende ret

Efter den gældende bestemmelse i integrationslovens § 22, stk. 1, har en udlænding, der er omfattet af integrationslovens § 2, stk. 2, 3 eller 4, og som ikke modtager hjælp efter §§ 22-25 i lov om aktiv socialpolitik, efter ansøgning ret til at få udbetalt en skattefri engangsbonus på 6.494 kr. (2021-niveau) for bestået Prøve i Dansk 2, jf. § 9, stk. 1, i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. eller FVU-læsning trin 2, jf. lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne eller tilsvarende eller højere prøve i dansk. Den relevante danskprøve skal være bestået efter 1. januar 2018, jf. overgangsbestemmelsen i § 5, stk. 3, i lov nr. 320 af 25. april 2018.

Bestemmelsen i integrationslovens § 22 blev indsat ved § 2 i lov nr. 320 af 25. april 2018 om ændring af lov om aktiv socialpolitik, integrationsloven, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og ligningsloven (Nedsættelse af integrationsydelse og omlægning af dansktillæg).

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget (L 120 af

13. december 2017 Ændring af lov om aktiv socialpolitik, integrationsloven og forskellige andre love), at målgruppen for danskbonus efter integrationsloven er flygtninge og familiesammenførte, der har fået tilbudt et integrationsprogram efter integrationslovens § 16 indeholdende tilbud om danskuddannelse og beskæftigelsesrettede tilbud, men som ikke modtager ydelser efter §§ 22-25 i lov om aktiv socialpolitik.

Efter bemærkningerne til L 120 er målgrupperne i integrationslovens § 2, stk. 2 og 3 ved lov nr. 174 af 27. februar 2019 ændret til § 2, stk. 2, 3 og 4. Betegnelsen ”integrationsprogram”, jf. § 16 i integrationsloven, blev ved lov nr. 174 af 27. februar 2019 pr. 1. juli 2019 ændret til selvforsørgelses- og hjemrejseprogram eller introduktionsprogram.

Personer, der modtager andre offentlige ydelser end ydelser efter §§ 22-25, i lov om aktiv socialpolitik henregnes efter gældende ret til gruppen omfattet af § 22 i integrationsloven. Mindreårige uledsagede flygtninge, der er blevet tilbudt et selvforsørgelses- og hjemrejseprogram i medfør af § 16, stk. 9 i integrationsloven, er ligeledes omfattet af bestemmelsen.

2.10.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser

Udlændinge- og Integrationsministeriet er blevet opmærksom på, at bestemmelsen i § 22 i integrationsloven kan læses sådan, at danskbonus efter ansøgning kan udbetales til andre end udlændinge, der er blevet tilbudt et selvforsørgelses- og hjemrejseprogram eller introduktionsprogram efter integrationslovens § 16.

På denne baggrund finder Udlændinge- og Integrationsministeriet behov for at berigtige ordlyden af bestemmelsen i § 22 i integrationsloven i overensstemmelse med lovens forarbejder således, at det udtrykkeligt fremgår, at det er udlændinge omfattet af § 2, stk. 2, 3 eller 4, der er blevet tilbudt et selvforsørgelses- og hjemrejseprogram eller et introduktionsprogram, jf. § 16, stk. 1, 2 eller 9, der udgør persongruppen omfattet af muligheden for danskbonus, såfremt bestemmelsens øvrige betingelser er opfyldt. § 16, stk. 9 omfatter mindreårige, uledsagede flygtninge, der efter bestemmelsen kan få tilbudt et selvforsørgelses- og hjemrejseprogram. Det fremgår således af lovens forarbejder, at målgruppen for danskbonus efter integrationsloven ”er flygtninge og familiesammenførte, der har fået tilbudt et integrationsprogram efter integrationslovens § 16 indeholdende tilbud om danskuddannelse og beskæftigelsesrettede tilbud, men som ikke modtager ydelser efter §§ 22-25 i lov om aktiv socialpolitik.”

Bestemmelsens ordlyd ift. øvrige kriterier om, at udlændingen ikke modtager hjælp efter §§ 22-25 i lov om aktiv socialpolitik og efter den 1. januar 2018 har bestået Prøve i Dansk 2, jf. § 9, stk. 1, i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. eller FVU-læsning, trin 2, jf. lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning

for voksne, eller tilsvarende eller højere prøve i dansk, giver ikke anledning til fortolkningstvivl, og videreføres med forslaget.

2.10.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås i § 22, stk. 1, at en udlænding omfattet af § 2, stk. 2, 3 eller 4, skal have været tilbudt et selvforsørgelses- og hjemrejseprogram eller et introduktionsprogram, jf. § 16, stk. 1, 2 eller 9, for at være omfattet af § 22 om danskbonus efter integrationsloven. Betingelsen om, at udlændinge efter den 1. januar 2018 skal have bestået Prøve i Dansk 2, jf. § 9, stk. 1, i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. eller FVU-læsning, trin 2, jf. lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne, eller tilsvarende eller højere prøve i dansk, og efter ansøgning kan modtage en danskbonus, som udbetales som et skattefrit engangsbeløb på 6.494 kr. (2021-niveau), foreslås videreført.

Det foreslås tilføjet i § 22, stk. 1, at den relevante danskprøve skal være bestået efter 1. januar 2018. Dette er en videreførelse af overgangsbestemmelsen i § 5, stk. 3, i lov nr. 320 af 25. april 2018.

Det betyder, at kun udlændinge, der er blevet tilbudt et selvforsørgelses- og hjemrejseprogram eller et introduktionsprogram, jf. § 16, stk. 1, 2 eller 9, vil være omfattet af § 22 om danskbonus efter integrationsloven. Øvrige forudsætninger er i medfør af forslaget som hidtil, at udlændinge, der ikke modtager hjælp efter §§ 22-25 i lov om aktiv socialpolitik, og som efter den 1. januar 2018 har bestået Prøve i Dansk 2, jf. § 9, stk. 1, i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. eller FVU-læsning, trin 2, jf. lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne, eller tilsvarende eller højere prøve i dansk, efter ansøgning kan modtage en danskbonus, som udbetales som et skattefrit engangsbeløb på 6.494 kr. (2021-niveau).

3. Forholdet til grundloven og Danmarks internationale forpligtelser

3.1. Genindførsel af erklæringsadgang for tidligere danske statsborgere

Det vurderes, at lovforslaget er i overensstemmelse med grundloven og Danmarks internationale forpligtelser. Nedenfor følger en kort gennemgang af forholdet til grundloven og de mest relevante konventioner på indfødsretsområdet.

3.1.1. Grundloven

Efter grundlovens § 44, stk. 1, kan ingen udlænding få dansk indfødsret uden ved lov (naturalisation). Bestemmelsen indebærer et delegationsforbud, og det kan således ikke overlades til administrative myndigheder eller domstolene at træffe afgørelse om tildeling af dansk indfødsret til udenlandske statsborgere og statsløse personer.

Grundlovens § 44, stk. 1, er ikke til hinder for, at der ved lov fastsættes bestemmelse om, at dansk indfødsret automatisk opnås, når visse faste kendsgerninger er til stede. Myndighederne træffer i sådanne tilfælde ikke afgørelse om tildeling af dansk statsborgerskab, men har blot til opgave at konstatere, at den pågældende opfylder de betingelser, som er fastsat i loven. Således er der f.eks. i den gældende indfødsretslov fastsat regler om, i hvilke tilfælde dansk indfødsret erhverves ved fødslen, jf. § 1, ved forældrenes efterfølgende indgåelse af ægteskab, jf. § 2, og ved adoption, jf. § 2 A.

Med lovforslaget foreslås en erklæringsadgang, hvor det er fastsat, hvilke kendsgerninger, der skal være til stede. Myndighederne får således alene til opgave at konstatere, at den pågældende opfylder de betingelser, som er fastsat i loven.

Det er derfor Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at den foreslåede erklæringsadgang kan gennemføres inden for rammerne af grundlovens § 44.

3.1.2. Europæisk konvention af 6. november 1997 om statsborgerret (statsborgerretskonventionen)

Det følger af statsborgerretskonventionens artikel 3, stk. 1, at enhver stat ifølge sin egen lovgivning fastsætter, hvem der er dens statsborgere.

Efter den foreslåede erklæringsadgang vil en person automatisk opnå indfødsret, hvis de faste kendsgerninger, der fastsættes ved dette lovforslag, er til stede.

Det er derfor Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at den foreslåede erklæringsadgang ikke rejser spørgsmål i forhold til statsborgerretskonventionen.

3.1.3. FN's konvention om barnets rettigheder (Børnekonventionen)

Det følger af Børnekonventionens artikel 12, at deltagerstaten skal sikre et barn, der er i stand til at udforme sine egne synspunkter, retten til frit at udtrykke disse synspunkter i alle forhold, der vedrører barnet; barnets synspunkter skal tillægges passende vægt i overensstemmelse med dets alder og modenhed, og med henblik herpå skal barnet især gives mulighed for at udtale sig i enhver behandling ved dømmende myndighed eller forvaltningsmyndighed af sager, der vedrører barnet, enten direkte eller gennem en repræsentant eller et passende organ i overensstemmelse med de i national ret foreskrevne fremgangsmåder.

Med den foreslåede erklæringsadgang stilles der fortsat krav om samtykke fra den anden forældremyndighedsindehaver, hvis barnet er undergivet fælles forældremyndighed, for at barnet erhverver dansk indfødsret sammen med den erklærende.

Dette er ud fra den betragtning, at erhvervelse af dansk indfødsret er en væsentlig beslutning om barnets forhold efter forældreansvarslovens § 3, stk. 1, og hvor begge forældremyndighedsindehavere derfor må anses for at være nærmest

til at vurdere, hvad der er bedst for barnet i relation til erhvervelsen af et fremmed (dansk) statsborgerskab.

Hvis barnet er over 12 år, skal barnet endvidere i praksis give sit samtykke til, at barnet som biperson erhverver dansk indfødsret sammen med en forælder. Et barn, der umiddelbart er i stand til at udtrykke sine egne synspunkter, gives således mulighed for at tilkendegive sin holdning til erhvervelsen af dansk indfødsret.

Det er derfor Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at den foreslåede erklæringsadgang ikke rejser spørgsmål i forhold til Børnekonventionen.

3.2. Tydeliggørelse af hjemlen for iværksættelse af separat indkvartering af gifte eller samlevende mindreårige udlændinge

Det vurderes, at lovforslaget er i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser. Nedenfor følger en kort gennemgang af forholdet til de mest relevante forpligtelser på området.

3.2.1. Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK)

Efter EMRK artikel 8, stk. 1, har enhver ret til respekt for bl.a. sit privatliv og familieliv.

Udgangspunktet for afgrænsningen af familiebegrebet i artikel 8 er den i den europæiske tradition almindelige kernefamilie, det vil sige bl.a. ægtefæller og faste samlevende og deres mindreårige fællesbørn, børn af tidligere ægteskaber/samlivsforhold, børn født uden for ægteskab og adoptivbørn. For ugifte samlevende skal der foretages en konkret vurdering af, om parrets forhold udgør et familieliv omfattet af EMRK artikel 8, stk. 1. Ved denne vurdering skal der bl.a. lægges vægt på, om parret er samlevende, varigheden af forholdet, og om parret har demonstreret en indbyrdes forpligtelse ved at have fået børn sammen eller på anden måde. Det er som udgangspunkt en betingelse, at parret er samlevende, men der er eksempler på, at EMD har fraveget denne betingelse i sager, hvor et par gennem en længere årrække har haft et fast forhold uden at være samlevende og i denne periode fået børn sammen.

I forhold til ægteskaber indgået af mindreårige bemærkes, at det ikke efter ordlyden af EMRK artikel 8 er en betingelse for anerkendelse af parternes familieliv, at parterne var myndige ved ægteskabets indgåelse. EMD har dog fastslået, at beskyttelsen af familielivet under EMRK artikel 8 ikke omfatter beskyttelse af et ægteskab indgået med en 14-årig (Z. H. og R. H. mod Schweiz (appl. No. 60119/12)). Der foreligger endvidere ikke et beskyttelsesværdigt familieliv, hvis der er tale om et tvangsægteskab eller tvangssamliv.

Retten til et familieliv omfatter retten til at opretholde et eksisterende familieliv. Såfremt der er etableret et familieliv, er staten derfor som udgangspunkt forpligtet til at undlade

at iværksætte fysisk adskillelse af familiemedlemmer imod deres vilje.

Efter EMRK artikel 8, stk. 2, kan der imidlertid gøres indgreb i udøvelsen af de beskyttede rettigheder efter stk. 1, såfremt det sker i overensstemmelse med loven og er nødvendigt i et demokratisk samfund af hensyn til den nationale sikkerhed, den offentlige tryghed eller landets økonomiske velfærd, for at forebygge uro eller forbrydelse, for at beskytte sundheden eller sædeligheden eller for at beskytte andres rettigheder eller friheder. Kravet om, at et indgreb skal være nødvendigt i et demokratisk samfund, indebærer, at indgrebet skal modsvare et presserende socialt behov, og at indgrebet skal være proportionalt – det vil sige rimeligt og egnet – i forhold til det forfulgte legitime formål. Det betyder bl.a., at der i hver enkelt sag, hvor der gøres indgreb i retten til respekt for familielivet (eller privatlivet), skal foretages en konkret vurdering af, om indgrebet på baggrund af sagens samlede omstændigheder er sagligt og proportionalt. Medlemsstaterne har efter EMD's praksis en vis skønsmargin ved denne vurdering. Skønsmarginen fastlægges konkret fra sag til sag og beror bl.a. på indgrebets baggrund, karakter og intensitet.

Udlændinge- og Integrationsministeriet vurderer, at den foreslåede bestemmelse om separat indkvartering af mindreårige udlændinge er i overensstemmelse med EMRK artikel 8, stk. 2. Der lægges herved vægt på, at det med lovforslaget tydeliggøres, at indgrebet sker i overensstemmelse med loven, og at separat indkvartering iværksættes af hensyn til den mindreåriges tarv, herunder hensynet til at give den mindreårige en betækningsperiode. Der lægges endvidere vægt på, at Udlændingestyrelsen efter den foreslåede bestemmelse – som i dag – skal foretage en konkret og individuel vurdering på grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger og under afvejning af de relevante hensyn. Herved sikres det, at iværksættelsen af separat indkvartering af gifte og samlevende mindreårige udlændinge i tilfælde, hvor der foreligger et beskyttelsesværdigt familieliv mellem parterne, er sagligt og proportional.

Med lovforslaget tydeliggøres hjemmelsgrundlaget for iværksættelse af separate indkvarteringer, således at det fremgår eksplicit af ordlyden af udlændingelovens § 42 a, stk. 7, at Udlændingestyrelsen iværksætter separat indkvartering af en mindreårig udlænding, der er samlevende eller har indgået ægteskab, religiøs vielse uden borgerlig gyldighed eller andet ægteskabslignende forhold, af hensyn til den mindreåriges tarv, herunder hensynet til at give den mindreårige en betækningsperiode, medmindre hensynet til familielivet tilsiger fælles indkvartering, og dette ikke er i strid med hensynet til den mindreåriges tarv. Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at lovforslaget er egnet til at tydeliggøre for myndighederne og de berørte udlændinge, hvornår der skal ske separat indkvartering.

3.2.2. FN's konvention om barnets rettigheder (Børnekonventionen)

Efter Børnekonventionens artikel 1 forstås ved et barn et hvert menneske under 18 år, medmindre barnet bliver myndigt tidligere efter den lov, der gælder for barnet.

Efter Børnekonventionens artikel 3 skal barnets tarv i alle foranstaltninger vedrørende børn komme i første række, hvad enten disse udøves af offentlige eller private institutioner for social velfærd, domstole, forvaltningsmyndigheder eller lovgivende organer.

Efter artikel 9, stk. 1, skal deltagerstaterne sikre, at barnet ikke adskilles fra sine forældre mod deres vilje, undtagen når kompetente myndigheder, hvis afgørelser er undergivet retlig prøvelse, i overensstemmelse med gældende lov og praksis bestemmer, at en sådan adskillelse er nødvendig af hensyn til barnets tarv. Efter artikel 9, stk. 3, skal deltagerstaterne respektere retten for et barn, der er adskilt fra den ene eller begge forældre, til at opretholde regelmæssig personlig forbindelse og direkte kontakt med begge forældre, undtagen hvis dette strider mod barnets tarv.

Efter artikel 12, stk. 1, har et barn, der er i stand til at udforme sine egne synspunkter, retten til frit at udtrykke disse synspunkter i alle forhold, der vedrører barnet. Barnets synspunkter skal tillægges passende vægt i overensstemmelse med dets alder og modenhed.

Efter artikel 18, stk. 1, skal deltagerstaterne bestræbe sig på at sikre anerkendelse af princippet om, at begge forældre har fælles ansvar for barnets opdragelse og udvikling.

Efter artikel 19 skal deltagerstaterne træffe alle passende lovgivningsmæssige, administrative, sociale og uddannelsesmæssige forholdsregler til beskyttelse af barnet mod alle former for fysisk eller psykisk vold, skade eller misbrug, vanrøgt eller forsømmelig behandling, mishandling eller udnyttelse, herunder seksuelt misbrug, mens barnet er i forældrenes, værgens eller andre personers varetægt.

Separat indkvartering af mindreårige udlændinge, der er samlevende eller har indgået ægteskab, religiøs vielse uden borgerlig gyldighed eller andet ægteskabslignende forhold, kan efter den foreslåede bestemmelse iværksættes ud fra hensynet til barnets tarv i overensstemmelse med kravet i Børnekonventionens artikel 3. Såfremt parterne har børn, og såfremt der træffes afgørelse om separat indkvartering i strid med familiens ønske om at forblive samlet, vil der ske en adskillelse af én af parterne fra børnene i strid med partens vilje omfattet af Børnekonventionens artikel 9, stk. 1. Da den mindreårige forælder imidlertid også er et barn og også har krav på beskyttelse efter konventionen, og der således kan forekomme tilfælde, hvor hensynet til den mindreårige forælders tarv og hensynet til parternes børns tarv taler henholdsvis for og imod separat indkvartering, vurderes konventionen ikke at være til hinder for en praksis, hvorefter der efter en konkret vurdering kan iværksættes separat indkvartering af hensyn til at sikre, at den mindreårige forælder ikke fastholdes i et tvangsægteskab eller et tvangssamliv.

Det bemærkes i den forbindelse, at Udlændingestyrelsen

efter den foreslåede bestemmelse i hver enkelt sag vil skulle foretage en konkret og individuel vurdering af, om den separate indkvartering konkret er i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser, herunder forpligtelserne efter Børnekonventionen. Finder Udlændingestyrelsen efter en konkret og individuel vurdering, at det vil være i strid med Børnekonventionen at indkvartere parterne hver for sig – eller at opretholde en sådan indkvartering – vil Udlændingestyrelsen skulle indkvartere parterne sammen.

3.2.3. FN's konvention om afskaffelse af alle former for diskrimination imod kvinder (Kvindekongventionen)

Efter Kvindekongventionens artikel 16, stk. 1, litra b, skal staterne sikre mænd og kvinder samme ret til frit at vælge ægtefælle og til kun at indgå ægteskab med deres frie og uforbeholdne samtykke. Efter artikel 16, stk. 2, skal børns forlovelse eller ægteskab være uden retsvirkning. Kvindekongventionen vurderes ikke at give en bredere beskyttelse af barnets tarv og af familielivet end den, som følger af Børnekonventionen og af EMRK artikel 8 som fortolket af EMD.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at Udlændingestyrelsens indkvarteringspraksis, som lovforslaget tydeliggør det retlige grundlag for, bidrager til at sikre, at indkvarteringssystemet ikke bidrager til at fastholde mindreårige i et samliv eller ægteskab, der er indgået eller opretholdt uden deres samtykke.

4. Forholdet til databeskyttelsesreglerne

Behandling af personoplysninger er reguleret af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (herefter databeskyttelsesforordningen) og lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (herefter databeskyttelsesloven).

Efter databeskyttelsesforordningens artikel 3, stk. 1, finder forordningen bl.a. anvendelse på behandling af personoplysninger, som foretages som led i aktiviteter, der udføres for en dataansvarlig eller en databehandler, som er etableret i Unionen, uanset om behandlingen finder sted i Unionen eller ej.

Databeskyttelsesforordningen finder derfor også anvendelse på den behandling af personoplysninger, der foretages af Udenrigsministeriet på de danske diplomatiske eller konsularrepræsentationer i udlandet, jf. lovforslagets pkt. 2.1.

Det fremgår af databeskyttelsesloven, at loven og regler udstedt i medfør af loven gælder for behandling af personoplysninger, som foretages som led i aktiviteter, der udføres for en dataansvarlig eller en databehandler, som er etableret i Danmark, uanset om behandlingen finder sted i Uni-

onen. Loven og regler udstedt i medfør af loven gælder endvidere for den behandling, som udføres for danske diplomatiske repræsentationer. Dette følger af databeskyttelseslovens § 4, stk. 1 og 2. Med bestemmelsen sikres det, at tilsynet med repræsentationerne foretages af Datatilsynet.

Databeskyttelsesforordningens artikel 5 fastlægger en række grundlæggende behandlingsprincipper, der skal være opfyldt ved al behandling af personoplysninger. Det følger i den forbindelse af databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1, bl.a., at personoplysninger skal behandles lovligt, rimeligt og på en gennemsigtig måde i forhold til den registrerede (litra a), indsamles til udtrykkeligt angivne og legitime formål og ikke må viderebehandles på en måde, der er uforenelig med disse formål (litra b), være tilstrækkelige, relevante og begrænset til, hvad der er nødvendigt i forhold til de formål, hvortil de behandles (litra c), og oplysninger skal endvidere opbevares på en sådan måde, at det ikke er muligt at identificere de registrerede i et længere tidsrum end det, der er nødvendigt til de formål, hvortil de pågældende personoplysninger behandles (litra e).

Databeskyttelsesforordningens artikel 6 fastlægger mulighederne for at behandle almindelige personoplysninger. Det fremgår af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, at behandling af personoplysninger må finde sted, hvis mindst en af betingelserne i databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra a-f, er opfyldt. Det fremgår bl.a. af forordningens artikel 6, stk. 1, litra c, at behandlingen kun er lovlig, hvis behandlingen er nødvendig for at overholde en retlig forpligtelse, som påhviler den dataansvarlige, ligesom det fremgår af litra e, at behandlingen kun er lovlig, hvis den er nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse, eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt.

Det følger endvidere af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 2, at medlemsstaterne kan opretholde eller indføre mere specifikke bestemmelser for at tilpasse anvendelsen af databeskyttelsesforordningens bestemmelser om behandling med henblik på overholdelse af artikel 6, stk. 1, litra c og e, ved at fastsætte mere præcist specifikke krav til behandling og andre foranstaltninger for at sikre lovlig og rimelig behandling.

Det følger herudover af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 3, bl.a., at grundlaget for behandling i henhold til stk. 1, litra c og e, skal fremgå af EU-retten eller af medlemsstaternes nationale ret, som den dataansvarlige er underlagt. Formålet med behandlingen skal være fastlagt i dette retsgrundlag eller for så vidt angår den behandling, der er omhandlet i stk. 1, litra e, være nødvendig for udførelsen af en opgave i samfundets interesse, eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt. Dette retsgrundlag kan indeholde specifikke bestemmelser med henblik på at tilpasse anvendelsen af bestemmelserne i forordningen, herunder de generelle betingelser for lovlighed af den dataansvarliges behandling, hvilke typer oplysninger der skal behandles, berørte registre-

rede, hvilke enheder personoplysninger må videregives til og formålet hermed, formålsbegrænsninger, opbevaringsperioder, behandlingsaktiviteter samt behandlingsprocedurer.

Videre fremgår det endelig af artikel 6, stk. 3, at EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret skal opfylde et formål i samfundets interesse og stå i rimeligt forhold til det legitime formål, der forfølges. Der gælder således et proportionalitetsprincip.

Ifølge databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 1, er behandling af følsomme personoplysninger, herunder bl.a. oplysninger om race eller etnisk oprindelse, politisk, religiøs eller filosofisk overbevisning samt biometriske data og helbredsoplysninger forbudt. Der gælder imidlertid en række undtagelser til dette forbud.

Det følger af artikel 9, stk. 2, at forbuddet i stk. 1 ikke finder anvendelse, hvis et af forholdene i litra a-j gør sig gældende. Efter artikel 9, stk. 2, litra g, kan der således ske behandling, hvis behandlingen er nødvendig af hensyn til væsentlige samfundsinteresser på grundlag af EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret og står i rimeligt forhold til det mål, der forfølges, respekterer det væsentligste indhold af retten til databeskyttelse og sikrer passende og specifikke foranstaltninger til beskyttelse af den registreredes grundlæggende rettigheder og interesser.

Det bemærkes, at der ved behandlingen af følsomme oplysninger omfattes af databeskyttelsesforordningens artikel 9 også samtidig skal være et lovligt grundlag for behandling i forordningens artikel 6. Efter databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra c og e, som gengivet ovenfor, er behandling bl.a. kun lovlig, hvis og i det omfang behandling henholdsvis er nødvendig for at overholde en retlig forpligtelse, som påhviler den dataansvarlige, eller når behandling er nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt.

Det fremgår af databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 4, at medlemsstaterne kan opretholde eller indføre yderligere betingelser.

Omfattet af bestemmelsen i forordningens artikel 9, stk. 2, litra g, jf. ovenfor, sammenholdt med artikel 6, stk. 1, er således bl.a. den situation, at behandling af oplysninger om den registrerede er nødvendig af hensyn til væsentlige samfundsinteresser og af hensyn til udførelse af en opgave, som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt, jf. artikel 6, stk. 1, litra e. Det kan f.eks. være, når udenrigsministeren skal træffe afgørelse, om hvorvidt der kan meddeles opholdstilladelse og udstedes langtidvisum til personer omfattet af udlændingelovens § 47, stk. 1.

Efter databeskyttelsesforordningens artikel 10 må behandling af personoplysninger vedrørende straffedomme og lovovertrædelser eller tilknyttede sikkerhedsforanstaltninger på grundlag af artikel 6, stk. 1, kun foretages under kontrol af

en offentlig myndighed, eller hvis behandling har hjemmel i EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret, som giver passende garantier for registreredes rettigheder og frihedsrettigheder. Ethvert omfattende register over straffedomme må kun føres under kontrol af en offentlig myndighed.

Efter databeskyttelseslovens § 8, der udnytter muligheden i databeskyttelsesforordningens artikel 10 for at fastsætte særlige regler om behandling af oplysninger om strafbare forhold, må der for den offentlige forvaltning ikke behandles oplysninger om strafbare forhold, medmindre det er nødvendigt for varetagelsen af myndighedens opgaver jf. stk. 1. Efter databeskyttelseslovens § 8, stk. 2, 1. pkt., må de oplysninger, der er nævnt i stk. 1, ikke videregives.

Efter databeskyttelseslovens § 8, stk. 2, 2. pkt., kan videregivelse dog ske, hvis bl.a. enten den registrerede har givet sit udtrykkelige samtykke til videregivelsen, jf. nr. 1, videregivelsen sker til varetagelse af private eller offentlige interesser, der klart overstiger hensynet til de interesser, der begrunder hemmeligholdelse, herunder hensynet til den, oplysningen angår, jf. nr. 2, videregivelsen er nødvendig for udførelsen af en myndigheds virksomhed eller påkrævet for en afgørelse, som myndigheden skal træffe, jf. nr. 3.

Efter databeskyttelseslovens § 8, stk. 5, kan behandling af oplysninger i de tilfælde, der er reguleret i stk. 1-4, i øvrigt finde sted, hvis betingelserne i databeskyttelseslovens § 7, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 2, litra f, er opfyldt.

De retshåndhævende myndigheders behandling af personoplysninger er ikke reguleret af databeskyttelsesforordningen, men derimod af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/680 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med kompetente myndigheders behandling af personoplysninger med henblik på at forebygge, efterforske, afsløre eller retsforfølge strafbare handlinger eller fuldbyrde strafferetlige sanktioner og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af Rådets rammeafgørelse 2008/977/RIA (retshåndhævelsesdirektivet), som er implementeret ved lov nr. 410 af 27. april 2017 om retshåndhævende myndigheders behandling af personoplysninger (retshåndhævelsesloven) med senere ændringer. Det fremgår af retshåndhævelsesloven § 1, stk. 2, at loven ikke finder anvendelse på den behandling af personoplysninger, som udføres for eller af politiets og forsvarrets efterretningstjenester.

Tilsvarende gælder det efter databeskyttelseslovens § 3, stk. 2, at loven og databeskyttelsesforordningen ikke finder anvendelse på den behandling af personoplysninger, som udføres for eller af politiets og forsvarrets efterretningstjenester.

Reguleringen af efterretningstjenesternes virksomhed fremgår af selvstændige love, henholdsvis PET-loven, jf. lovbekendtgørelse nr. 231 af 7. marts 2017 med senere ændringer, og FE-loven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1287 af 28. november 2017 med senere ændringer, der bl.a. nærmere regulerer

Politiets Efterretningstjenestes (PET) og Forsvarets Efterretningstjenestes (FE) opgaver, tilvejebringelse af oplysninger, behandling og videregivelse af oplysninger og tilsyn med efterretningstjenesterne.

Af bemærkningerne til PET-loven, jf. Folketingstidende 2012-13, A, L 161 som fremsat, side 16, og af bemærkningerne til FE-loven jf. Folketingstidende 2012-13, A, L 163 som fremsat, side 13, følger, at PET's og FE's udveksling af oplysninger som led i opgavevaretagelsen på udlændinge- og indfødsretsområdet ikke reguleres af PET-loven og FE-loven, men derimod af særreglerne herom i udlændingelovens § 45 a. PET-loven og FE-loven regulerer således ikke den særlige ordning efter udlændingelovens § 45 a om udlændingemyndighedernes videregivelse af oplysninger fra en sag efter udlændingeloven til PET og FE, tjenesternes videregivelse af oplysninger til udlændingemyndighederne og tjenesternes indbyrdes udveksling af oplysninger.

På den baggrund lægges der op til at indføre en national særregel i udlændingelovens § 45 a, stk. 5, jf. lovforslagets § 1, nr. 14, med hjemmel i databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, jf. stk. 2 og 3, der muliggør en udveksling af personoplysninger mellem efterretningstjenesterne, Udenrigsministeriet og Styrelsen for International Rekruttering og Integration.

Efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 45 a, stk. 5, sikres det juridiske grundlag for, at der kan ske en forudgående kontrol af alle ansøgere om opholdstilladelse efter Wienerkonventionerne om diplomatiske og konsulære forbindelser og mellemfolkelige overenskomster, herunder høringer af efterretningstjenesterne.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at den behandling af almindelige ikke-følsomme personoplysninger, der vil skulle ske i forbindelse med denne forudgående kontrol af ansøgere, er nødvendig for udførelsen af en opgave i samfundets interesse og i øvrigt henhører under offentlig myndighedsudøvelse, jf. artikel 6, stk. 1, litra e. I denne forbindelse er det vurderingen, at dette nødvendighedskrav er opfyldt på baggrund af de opgaver, der påhviler efterretningstjenesterne efter PET-loven og FE-loven samt udlændingemyndighederne og Udenrigsministeriet efter udlændingeloven m.v. i sager om visum og meddelelse af opholdstilladelse m.v.

Det bemærkes i den forbindelse, at efterretningstjenesterne opgave bl.a. er at forebygge og modvirke trusler mod Danmark og danske interesser, henholdsvis forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed. Det er udlændingemyndighedernes opgave efter udlændingeloven m.v. at træffe afgørelse om visum og opholdstilladelse, således at der bl.a. ikke gives visum og opholdstilladelse til personer, der er udelukket herfra efter udlændingelovens udelukkelsesregler, ligesom Udenrigsministeriet er tillagt kompetence til at træffe afgørelse om meddelelse af opholdstilladelser efter udlændingelovens § 47, stk. 1.

Det er endvidere Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at behandlingen af følsomme personoplysninger er nødvendig af hensyn til væsentlige samfundsinteresser, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 2, litra g, jf. artikel 6, stk. 1, litra e. Lovforslaget vurderes endvidere at opfylde det anførte proportionalitetskrav på baggrund af den nævnte udførsel af de ovennævnte lovbestemte opgaver, der påhviler efterretningstjenesterne efter henholdsvis PET-loven og FE-loven samt Udenrigsministeriet og udlændingemyndighederne efter udlændingeloven m.v. I denne forbindelse henvises der til, at der er tale om hensyn til statens sikkerhed, jf. ovenfor. Endvidere bemærkes, at administrationen af den foreslåede bestemmelse i forhold til behandling af fortrolige oplysninger vil skulle ske således, at der fastsættes passende og i visse tilfælde specifikke foranstaltninger i forhold til den registrerede.

For så vidt angår behandlingen af personoplysninger om strafbare forhold i medfør af den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 45 a, stk. 5, og i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningens artikel 10, er det Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at bestemmelsen efter vedtagelse af lovforslaget vil udgøre hjemmel i national ret til behandling af sådanne personoplysninger.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker sammenfattende, at den foreslåede ordning, hvorved Udenrigsministeriet skal kunne udveksle oplysninger fra en sag omfattet af udlændingelovens § 47, stk. 1, med Styrelsen for International Rekruttering og Integration og – efter omstændighederne – med efterretningstjenesterne, har til formål at sikre Udenrigsministeriets mulighed for at kontrollere, at udlændinge, der søger om opholdstilladelse i medfør af Wienerkonventionerne om diplomatiske og konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, jf. udlændingelovens § 47, stk. 1, ikke er indberettet til Schengeninformationssystemet (SIS II) som uønskede i Schengenlandene, optaget på indrejseforbudslisten, den nationale sanktionsliste, opmærksomhedslisten, eller i øvrigt udgør en fare for statens sikkerhed eller er af efterretningsmæssig interesse.

Det er således efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse væsentligt, at der foreligger det nødvendige oplysningsgrundlag for, at der kan føres tilstrækkelig kontrol med de udlændinge, der indrejser og opholder sig her i landet. Dette gælder også i forhold til de udlændinge, der har ansøgt om opholdstilladelse efter Wienerkonventionerne om diplomatiske og konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, jf. udlændingelovens § 47, stk. 1, og som skal indrejse her i landet i medfør af et langtidvisum. Den foreslåede ordning skal derfor medvirke til at sikre, at udenrigsministeren har det tilstrækkelige og nødvendige grundlag for at træffe afgørelser om opholdstilladelse i medfør af reglerne i udlændingelovens § 47, stk. 1, og i forlængelse heraf om udstedelse af langtidvisum efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 4 a, stk. 3.

Det er på denne baggrund Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at den behandling, herunder udveksling af

personoplysninger, der efter den foreslåede ordning vil kunne finde sted mellem Udenrigsministeriet, Styrelsen for International Rekruttering og Integration samt efterretningstjenesterne, er både nødvendig og proportional i forhold til de angivne formål, og endvidere at ordningen ligger inden for rammerne af databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven, herunder i forhold til forordningens artikel 6, stk. 1, litra e, og artikel 9, stk. 2, litra g, artikel 10, samt behandlingsprincipperne i artikel 5.

Det bemærkes i den forbindelse, at det ikke med lovforslaget tilsigtes, at Udenrigsministeriet skal indsamle flere kategorier af oplysninger, end de hidtil har gjort ved behandlingen af ansøgninger om opholdstilladelse efter reglerne i udlændingelovens § 47, stk. 1. Det bemærkes endvidere, at det med den foreslåede ordning, hvorved Styrelsen for International Rekruttering og Integration skal bistå Udenrigsministeriet med at foretage kontrol af de personer, der ansøger om opholdstilladelse efter reglerne i udlændingelovens § 47, stk. 1, forudsættes, at styrelsen alene skal foretage samme form for kontrol af disse ansøgere, som styrelsen foretager af ansøgere, der søger opholdstilladelse inden for styrelsens sagsområde.

Med den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 45 a, stk. 5, der indeholder hjemmel til videregivelse af oplysninger til efterretningstjenesterne, indføres således særskilt hjemmel til, at Udenrigsministeriet vil kunne udveksle oplysninger fra en sag om opholdstilladelse efter reglerne i udlændingelovens § 47, stk. 1, med både Styrelsen for International Rekruttering og Integration og efterretningstjenesterne. Der angives således typen af oplysninger, hvilke myndigheder der kan udveksle oplysningerne samt det specifikke formål med sådanne behandlinger af personoplysninger efter den foreslåede bestemmelse, nemlig efterretningstjenesternes varetagelse af sikkerhedsmæssige opgaver eller udenrigsministerens behandling af en sag efter § 47, stk. 1.

Det bemærkes, at der med den foreslåede nye bestemmelse i udlændingelovens § 45 a, stk. 5, ikke tilsigtes nogen ændring af samspillet mellem de forskellige databehandlingsregler i forhold til efterretningstjenesternes behandling af personoplysninger, ligesom der ikke ændres på efterretningstjenesternes adgang i øvrigt til at behandle personoplysninger. Formålet med bestemmelsen er således alene at gøre det muligt også for Udenrigsministeriet at udveksle oplysninger med efterretningstjenesterne på tilsvarende måde, som udlændingemyndighederne har mulighed for i dag efter de gældende regler i udlændingelovens § 45 a. Den foreslåede ordning vurderes derfor også i den henseende at være inden for rammerne af databeskyttelsesreglerne.

5. Ligestillingsmæssige konsekvenser af lovforslaget

Lovforslagets del om indførelse af karens til kvinder, der tidligere har benyttet et visum til at føde her i landet uden forudgående aftale med et privat fødested om fødslen, vil ramme kvinder direkte, hvorimod mænd vil forventes at kunne blive ramt indirekte, i og med de risikerer ikke at

kunne få besøg her i landet af deres partner i karensperioden.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at forslaget må anses for at være sagligt begrundet ud fra et ønske om at forebygge misbrug af visuminstituttet.

Det er endvidere Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at forslaget må anses for at være objektivt begrundet i et sagligt formål, der skal medvirke til at sikre, at udlændinge, der ønsker at få sundhedsbehandling her i landet i form af eksempelvis fødselshjælp, på forhånd sørger for at indgå en aftale om fødslen med et privat fødested, hvorved unødigt belastning af det offentlige sundhedsvæsen undgås.

Det er på den baggrund Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at lovforslaget ikke er diskriminerende, idet det ikke alene rammer kvinder, men også indirekte rammer deres mandlige partner, og idet lovforslaget i øvrigt må anses for objektivt begrundet i et sagligt formål, der skal sikre, at udlændinge, der ønsker at modtage sundhedsbehandling i form af fødselshjælp her i landet, sørger for at opnå visum til Danmark i henhold til den gældende praksis, hvorefter der kan gives visum under forudsætning af, at der på forhånd er indgået en aftale med et privat hospital om den sundhedsydelse, der ønskes.

6. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget forventes samlet set at have nettoøkonomiske konsekvenser for det offentlige, der håndteres inden for de eksisterende rammer.

Lovforslagets element om udstedelse af langtidsvisum til udlændinge, der nyder diplomatiske rettigheder, m.fl. (lovforslagets pkt. 2.1) forventes samlet set at medføre helt begrænsede merudgifter til øget administration i Udenrigsministeriet og Styrelsen for International Rekruttering og Integration. Merudgifterne afholdes inden for de eksisterende økonomiske rammer.

Lovforslagets element om karensperiode i visesager (lovforslagets pkt. 2.2) forventes samlet set ikke at medføre nævneværdige økonomiske konsekvenser for det offentlige.

Lovforslagets element om indførelse af almindelig klageadgang i alle visesager (lovforslagets pkt. 2.3) forventes samlet set at medføre begrænsede økonomiske konsekvenser for det offentlige. Ændringen forventes at medføre begrænsede mindreudgifter i Udlændingestyrelsen som følge af afskaffelsen af den automatiske klageadgang. Ændringen forventes modsat at medføre begrænset merudgifter i Udenrigsministeriet til øget sagsbehandling og it-tilpasning. De afledte økonomiske konsekvenser afholdes inden for de eksisterende rammer.

Lovforslagets element om asylansøgers adgang til beskæftigelse (lovforslagets pkt. 2.4) forventes samlet set at medføre

re begrænsede merudgifter til øget administration i Udlændingestyrelsen. Merudgifterne afholdes inden for styrelsens eksisterende økonomiske ramme.

Lovforslagets element om asylansøgere adgang til at flytte i egen bolig og til privat indkvartering (lovforslagets pkt. 2.5) forventes samlet set at medføre begrænsede merudgifter til øget administration i Udlændingestyrelsen. Merudgifterne afholdes inden for styrelsens eksisterende økonomiske ramme.

Lovforslagets element om overførsel af klageadgang fra Udlændingenævnet til Ankestyrelsen (lovforslagets pkt. 2.6) forventes samlet set ikke at medføre nævneværdige økonomiske konsekvenser for det offentlige. Ændringen forventes at medføre ingen eller helt begrænsede mindreudgifter til reduceret sagsbehandling i Udlændingenævnet. Ændringen forventes at medføre ingen eller helt begrænsede merudgifter til øget sagsbehandling i Ankestyrelsen.

Lovforslagets element om tydeliggørelse af hjemlen for iværksættelse af separat indkvartering af gifte eller samlevende mindreårige udlændinge (lovforslagets pkt. 2.7) forventes samlet set ikke at medføre nævneværdige økonomiske konsekvenser for det offentlige. Ændringen forventes at medføre ingen eller begrænsede merudgifter til øget administration i Udlændingestyrelsen. Ændringen forventes endvidere at medføre ingen eller begrænsede merudgifter til øget klagesagsbehandling i Udlændingenævnet.

Lovforslagets element om fuldbyrdelse af afgørelser om anbringelse af uledsagede mindreårige udlændinge (lovforslagets pkt. 2.8) forventes samlet set ikke at have økonomiske konsekvenser af betydning på Justitsministeriets, Social- og Ældreministeriets samt Udlændinge- og Integrationsministeriets områder. Lovforslagets element forventes endvidere ikke at have økonomiske konsekvenser af betydning for kommunerne.

Lovforslagets element om genindførsel af erklæringsadgangen for tidligere danske statsborgere (lovforslagets pkt. 2.9) forventes samlet set at medføre begrænsede merudgifter til øget administration i Udlændinge- og Integrationsministeriets departement. Merudgifterne vil blive håndteret inden for den eksisterende gebyrstruktur. Lovforslaget forventes endvidere at medføre begrænsede merudgifter til øget administration i Udlændingestyrelsen. Merudgifterne afholdes inden for styrelsens eksisterende økonomiske ramme.

Lovforslagets element om berigtigelse af bestemmelsen om den personkreds, der efter ansøgning kan modtage danskbonus efter integrationsloven (lovforslagets pkt. 2.10) forventes isoleret set ikke at medføre økonomiske konsekvenser for det offentlige. På længere sigt forventes den afledte udmonntning af lovændringen at medføre en afbødende effekt på statens udgifter til udbetaling af danskbonus. Lovforslagets element forventes endvidere ikke at medføre økonomiske konsekvenser for kommunerne.

Lovforslaget forventes samlet set at medføre begrænsede implementeringskonsekvenser for det offentlige.

Lovforslaget forventes helt generelt at medføre begrænsede implementeringskonsekvenser for det offentlige i form af øget administration i relation til hovedparten af lovforslagets forskellige elementer.

Lovforslaget forventes endvidere at medføre implementeringskonsekvenser for det offentlige i form af væsentlig mindreadministration i Udlændingestyrelsen som følge af lovforslagets indførelse af almindelig klageadgang i alle visumsager.

Lovforslaget forventes ligeledes at medføre implementeringskonsekvenser for det offentlige i form af overførsel af klageadgang fra Udlændingenævnet til Ankestyrelsen. Ændringen medfører således en begrænset administrativ omlægning af myndighedsansvaret for den konkrete klagesagsbehandling.

Lovforslaget forventes desuden at medføre implementeringskonsekvenser for det offentlige i form af etablering af klageadgang til Udlændingenævnet i sager vedrørende separat indkvartering af gifte eller samlevende mindreårige udlændinge.

Lovforslaget forventes endeligt at medføre implementeringskonsekvenser for det offentlige i form af genindførsel af erklæringsadgangen for tidligere danske statsborgere. Ordningen etableres inden for den eksisterende digitale og administrative struktur. Ordningen etableres endvidere inden for den eksisterende gebyrstruktur.

Lovforslaget vurderes samlet set at følge principperne for digitaliserings-klar lovgivning.

7. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget forventes ikke at have økonomiske og administrative konsekvenser af betydning for erhvervslivet.

8. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslagets element om udstedelse af langtidvisum til udenlandske diplomater m.fl. har overordnet den konsekvens, at der indføres en ordning, hvor visumpligtige såvel som visumfrie udlændinge fremover som altovervejende udgangspunkt vil skulle indgive en ansøgning om opholdstilladelse i medfør af Wienerkonventionerne om diplomatiske og konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, jf. udlændingelovens § 47, stk. 1, forud for deres indrejse i Danmark, modsat i dag, hvor de efter praksis først indgiver en sådan ansøgning til Udenrigsministeriet efter indreisen her i landet.

Både visumpligtige og visumfrie udlændinge vil efter meddelelse af en sådan opholdstilladelse kunne få udstedt et langtidvisum med henblik på de pågældendes indrejse i Danmark og udstedelse af opholdskort. Dette er modsat i

dag, hvor visumpligtige udlændinge får behandlet en ansøgning om og udstedt et Schengenvisum med henblik på indrejsten i Danmark, og visumfrie blot indrejser efter reglerne om visumfrit ophold på højst 90 dage.

Lovforslagets element om afskaffelse af den automatiske klageadgang i visse visumsager og indførelse af almindelig klageadgang på visumområdet får den konsekvens, at visumansøgere fremadrettet i alle tilfælde selv vil skulle påklage et afslag på visum, der samtidig i overensstemmelse med forvaltningsloven vil blive individuelt begrundet. Ansøgers retsstilling forringes således ikke.

Præciseringen og kodificeringen af reglerne om beskæftigelse, privat indkvartering og indkvartering i egenfinansieret bolig for asylansøgere vil tydeliggøre de pågældende udlændinges retsstilling og dermed i højere grad end i dag, hvor retstilstanden primært følger af lovforarbejder eller af Udlændingestyrelsens praksis, sikre de pågældendes retsstilling.

Lovforslagets element om overførelse af klageadgangen fra Udlændingenævnet til Ankestyrelsen i sager om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser eller sociale foranstaltninger vedrørende udlændinge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, medfører, at klagefristen for denne sagstype fremover bliver på 4 uger frem for de nuværende 8 uger.

Lovforslagets element om tydeliggørelse af hjemlen for iværksættelse af separat indkvartering af gifte eller samlevende mindreårige udlændinge vil tydeliggøre over for udlændinge i indkvarteringsystemet, efter hvilke principper der skal iværksættes separat indkvartering af en gift eller samlevende mindreårig, og lovforslaget vil dermed sikre en højere grad af forudsigelighed i retsstillingen for de berørte udlændinge. Lovforslaget giver endvidere de berørte udlændinge mulighed for at påklage en afgørelse om separat indkvartering til Udlændingenævnet.

Lovforslagets element om fuldbyrdelse af afgørelser om anbringelse af uledsagede mindreårige indeholder positive konsekvenser for retssikkerheden for uledsagede mindreårige udlændinge, da der med lovforslaget indføres klare regler for fuldbyrdelse af afgørelser om anbringelse for denne gruppe af udlændinge.

Lovforslagets element om midlertidigt at genindføre en erklæringsadgang for tidligere danske statsborgere frem til den 1. juli 2026 vurderes ikke at have administrative konsekvenser af betydning for borgerne.

Lovforslagets element om berigtigelse af bestemmelsen om den personkreds, der efter ansøgning kan modtage danskbonus efter integrationsloven vurderes ikke at have administrative konsekvenser af betydning for borgerne.

9. Klima- og miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen klima- eller miljømæssige konsekvenser.

10. Forholdet til EU-retten

10.1. Udstedelse af langtidsvisum til udlændinge, der nyder diplomatiske rettigheder, m.fl.

Et Schengenvisum udstedes i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 810/2009 af 13. juli 2009 om en fællesskabskodeks for visa (visumkodeks) med senere ændringer med henblik på et ophold i Schengenlandene i højst 90 dage inden for en periode på 180 dage.

Efter Schengenkonventionens artikel 18 udstedes visa til ophold af mere end 90 dages varighed som nationale visa på baggrund af de enkelte medlemsstaters nationale lovgivning.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriet opfattelse, at den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 4 a, stk. 3, jf. lovforslagets § 1, nr. 1, hvorefter udlændinge, der af udenrigsministeren meddeles opholdstilladelse efter Wienerkonventionerne om diplomatiske og konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, fremover ville kunne få udstedt langtidsvisum med henblik på indrejsten i Danmark, vil sikre en mere hensigtsmæssig anvendelse af reglerne om Schengenvisum, således at visum til ophold af mere end 90 dages varighed i en periode på 180 dage udstedes som langtidsvisum (sticker D) og ikke som Schengenvisum (sticker C).

10.2. Karensperiode i visse visumsager

De overordnede betingelser og procedurer for behandlingen af ansøgninger om visum er fastlagt i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 810/2009 om en fællesskabskodeks for visum (visumkodeksen) med senere ændringer.

I visumkodeksens artikel 32, stk. 1, er opregnet en udtømmende liste over mulige afslagsgrunde på visum. Der kan f.eks. efter artikel 32, stk. 1, litra b, gives afslag på visum, hvis der er begrundet tvivl om ægtheden af den dokumentation, der er fremlagt af ansøgeren, eller om rigtigheden af indholdet, om troværdigheden af de udsagn, der er fremsat af ansøgeren, eller om dennes hensigt om at forlade medlemsstaternes område inden udløbet af det visum, der ansøges om.

Listen over afslagsgrunde er udtømmende i den forstand, at der ikke er mulighed for at give afslag på visum af andre grunde end de, der er nævnt i visumkodeksens artikel 32, stk. 1. I det omfang en afslagsgrund imidlertid indebærer, at der skal foretages et skøn, følger det af national visumpraksis, hvilke kriterier der kan inddrages i skønnet. Det kan f.eks. være tilfældet ved vurderingen af, om der er begrundet tvivl om troværdigheden af de udsagn, der er fremsat af ansøgeren.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at der – i tilfælde, hvor en visumansøger under et tidligere

visumophold har født et barn her i landet uden på forhånd at have indgået en aftale med et privat fødested om fødslen og på forhånd at have betalt herfor, herunder navnlig i tilfælde, hvor ansøgeren må anses for at have tilbageholdt eller skjult oplysninger om graviditeten over for de danske myndigheder, eller hvor ansøgeren er indrejst i Danmark på et så sent tidspunkt i graviditeten, at hjemrejse de facto ikke er mulig som følge af den nært forestående fødsel – efterfølgende kan opstå en sådan begrundet tvivl om, hvorvidt ansøgeren i forbindelse med en ny ansøgning om visum her til landet, afgiver korrekte, sandfærdige og troværdige oplysninger til myndighederne.

Det bemærkes i den forbindelse, at efter gældende visumpraksis inddrages ansøgerens tidligere adfærd i vurderingen af, om der på ny kan meddeles visum. Det kan således indgå i vurderingen, hvis ansøgeren i forbindelse med en tidligere sag eksempelvis har indleveret falske eller forfalskede dokumenter. Det gælder, uanset om dokumenterne er indleveret sammen med en visumansøgning eller f.eks. en ansøgning om opholdstilladelse. På tilsvarende vis kan det indgå i vurderingen af, om der på ny kan meddeles visum, om ansøgeren tidligere har skjult oplysninger om det reelle formål med opholdet for myndighederne, hvorfor der bl.a. også af denne grund, må anses for at være begrundet tvivl om troværdigheden af de oplysninger, der i forbindelse med den nye visumansøgning er fremlagt af ansøgeren til redegørelse for formålet med og vilkårene for det forventede ophold, eller begrundet tvivl om troværdigheden af de erklæringer, der nu er fremsat af ansøgeren.

Det bemærkes endvidere, at der i forbindelse med myndighedernes behandling af en visumansøgning altid vil skulle foretages en konkret og individuel vurdering af den aktuelle ansøgning baseret på bl.a. oplysningerne om ansøgerens personlige forhold, ligesom oplysninger om ansøgerens tidligere adfærd kan indgå i vurderingen. Det skal efter en sådan samlet og konkret vurdering aktuelt være begrundet tvivl om troværdigheden af de oplysninger, ansøgeren fremlægger i forbindelse med den nye visumansøgning.

Den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 4 c, stk. 7, jf. lovforslagets § 1, nr. 2, om mulighed for at meddele afslag på visum med karens vil således kunne meddeles i medfør af visumkodeksens artikel 32, stk. 1, litra b, når der på baggrund af ansøgerens tidligere adfærd er begrundet tvivl om troværdigheden om de udsagn, der er fremsat af ansøgeren.

Det bemærkes endvidere i den forbindelse, at en visumansøger efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 4 c, stk. 8, jf. lovforslaget § 1, nr. 2, ikke ifalder karens, hvis udlændingen godtgør, at fødslen ikke kan lægges udlændingen til last, eller hvis der foreligger ganske særlige grunde, herunder hvis en afskæring af udlændingens muligheder for at få visum vil udgøre en åbenbart uforholdsmæssig reaktion.

Det er på baggrund af ovenstående Udlændinge- og Integra-

tionsministeriets opfattelse, at den foreslåede ordning er i overensstemmelse med EU-retten.

10.3. Indførelse af almindelig klageadgang i alle visumsager

Lovforslagets del om almindelig klageadgang i alle visumsager vurderes at være i overensstemmelse med EU-retten, jf. herved visumkodeksen, der fastslår, at ansøgere, der meddeles afslag på visum, skal have dette meddelt via den af EU udformede standardformular (optrykt som bilag VI til visumkodeks). Begrundelsespligten anses således for opfyldt alene ved brug af bilag VI.

11. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 13. november 2020 til den 11. december 2020 været sendt i høring hos nedenstående myndigheder og organisationer m.v.

Lovforslagets element om tydeliggørelse af hjemlen for iværksættelse af separat indkvartering af gifte eller samlevede mindreårige udlændinge har været sendt i høring hos de samme myndigheder og organisationer i perioden fra den 10. februar 2021 til den 10. marts 2021.

Lovforslagets element om fuldbyrdelse af afgørelser om anbringelse af uledsagede mindreårige udlændinge har været sendt i høring hos de samme myndigheder og organisationer i perioden fra den 26. marts 2021 til den 23. april 2021.

Lovforslagets element om berigtigelse af bestemmelsen om den personkreds, der efter ansøgning kan modtage danskbonus efter integrationsloven, har ikke været sendt i høring.

Advokatrådet (Advokatsamfundet), Amnesty Nu, Amnesty International, Andelsboligforeningernes fællesrepræsentation, Asylret, Bedsteforældre for Asyl, Beskæftigelsesrådet, Boligselskabernes Landsforening, Børnerådet, Børne- og Kulturchefforeningen, Børns Vilkår, Centralorganisationernes Fællesudvalg CFU, Danes Worldwide, Danmarks Biblioteksforening, Danmarks Lejerforeninger, Danmarks Rederiforening, Danmarks Rejsebureau Forening, Danner, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk Flygtningehjælp, DFUNK – Dansk Flygtningehjælp Ungdom, Dansk Missionsråd, Dansk Psykiatrisk Selskab, Dansk Psykolog Forening, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Tyrkisk Islamisk Stiftelse, Danske Advokater, Danske Regioner, Danske Udlejere, Datatilsynet, Den Almindelige Danske Lægeforening, Den Danske Dommerforening, Den Danske Helsingi-Komité for Menneskerettigheder, Den Katolske Kirke i Danmark, Det Centrale Handicapråd, Det Kriminalpræventive Råd, DI, DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur, Dokumentations- og Rådgivningscentret om Racediskrimination, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, DSI, Ejendomsforeningen Danmark, Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, European Communications Office (ECO), European Environment Agency, Fagbevægelsens Hovedorganisation – FH (tidl. LO), Familieretshuset, Finansrådet, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Flygtningenævnet, Folke-

højskolernes Forening i Danmark, Foreningen af Offentlige Anklagere, Foreningen af Udlændingeretsadvokater, Færøernes Landsstyre, Naalakkersuisut (Grønlands Selvstyre), Handels, Transport og Serviceerhvervene, HK/Danmark, Indvandrermedicinsk klinik, Odense Universitetshospital, Indvandreradvisningen, Institut for Menneskerettigheder, International Community / Erhverv Aarhus, International Council for the Exploration of the Sea (ICES), International Organization for Migration (IOM), Kirkernes Integrationsstjeneste, KL, Knud Vilby (på vegne af Fredsfonden), Kristelig Arbejdsgiverforening, Kvinno, Kvindernes Internationale Liga for Fred og Frihed (Kvindefredsligaen), Landbrug & Fødevarer, Landsforeningen Adoption & Samfund, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsforeningen "Et barn To forældre", Landsorganisation af kvindekrisecentre (LOKK), Lejernes Landsorganisation i Danmark, Mellemfolkeligt Samvirke, Odense Universitetshospital, Plums Fond for fred, økologi og bæredygtighed (Tidl. Fredsfonden), PRO-Vest, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsi-

denten for Østre Landsret, PTU – Livet efter ulykken, RED Rådgivning, Red Barnet, Reden Stop Kvindehandel, Refugees Welcome, Retslægerådet, Retspolitisk Forening, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Røde Kors, Rådet for Etniske Minoriteter, Samarbejdsgruppen om Børnekonventionen, Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger, samtlige byretter, SOS Racisme, Sundhedskartellet, Udlændingenævnet, Ungdommens Røde Kors, UNHCR (Regional Representation for Northern Europe), United Nations Children's Fund (UNICEF), United Nations Development Programme (UNDP), United Nations Environment Programme (UNEP), United Nations Office for Project Services (UNOPS), United Nations Population Fund (UNFPA), United Nations Women, World Food Programme (WFP), World Health Organization (WHO), Work-live-stay southern Denmark, Ældresagen, Ægteskab uden grænser, Aarhus kommune – Socialforvaltningen, Aarhus Erhverv / International Community, 3 F, 3F Privat Service, Hotel og Restauration (3F PSHR).

12. Sammenfattende skema		
	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Lovforslaget forventes samlet set at have nettoøkonomiske konsekvenser for det offentlige, der håndteres inden for de eksisterende rammer.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Lovforslaget forventes samlet set at medføre begrænsede implementeringskonsekvenser for det offentlige.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Lovforslagets element om udstedelse af langtidsvisum til udenlandske diplomater m.fl. vil betyde, at såvel visumpligtige som visumfrie udlændinge vil kunne få udstedt et langtidsvisum. Præciseringen og kodificeringen af reglerne om beskæftigelse, privat indkvartering og indkvartering i egen fi-	Lovforslagets del om afskaffelse af automatiske klager i visse visumsager og indførelse af almindelige klageadgang på visumområdet får den konsekvens, at visumansøgere fremadrettet i alle tilfælde selv vil skulle påklage et afslag på visum. Lovforslagets element om overførelse af klageadgangen fra Udlændingen-

<p>Klima- og miljømæssige konsekvenser</p>	<p>nansieret bolig for asylansøgere vil tydeliggøre de pågældende udlændinges retsstilling og dermed i højere grad end i dag, hvor retstilstanden primært følger af lovforarbejder eller af Udlændingestyrelsens praksis, sikre de pågældendes retsstilling.</p> <p>Lovforslagets element om tydeliggørelse af hjemlen for iværksættelse af separat indkvartering af gifte eller samlevende mindreårige udlændinge vil tydeliggøre over for udlændinge i indkvarteringssystemet, efter hvilke principper der skal iværksettes separat indkvartering af en gift eller samlevende mindreårig udlænding, samt give de berørte udlændinge mulighed for at påklage en afgørelse om separat indkvartering.</p> <p>Lovforslagets element om fuldbyrdelse af afgørelser om anbringelse af uledsagede mindreårige udlændinge indeholder positive konsekvenser for retssikkerheden for uledsagede mindreårige udlændinge, da der med lovforslaget indføres klare regler for fuldbyrdelse af afgørelser om anbringelse for denne gruppe af udlændinge.</p> <p>Lovforslagets element om berigtigelse af bestemmelsen om den personkreds, der efter ansøgning kan modtage danskbonus efter integrationsloven, vurderes ikke at have administrative konsekvenser af betydning for borgerne.</p> <p>Ingen</p>	<p>ævnnet til Ankestyrelsen i sager om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser eller sociale foranstaltninger vedrørende udlændinge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, medfører, at klagefristen for denne sagstype fremover bliver på 4 uger fremfor de nuværende 8 uger.</p> <p>Ingen</p>
<p>Forholdet til EU-retten</p>	<p>Lovforslagets element om udstedelse af langtidsvisum til diplomater m.fl. vil sikre en mere hensigtsmæssig anvendelse af reglerne om Schengenvisum, således at visum til ophold af mere end 90 dages varighed i en periode på 180 dage udstedes som langtidsvisum (sticker D) og ikke som Schengenvisum (sticker C).</p> <p>Lovforslagets element om karens i visumsager vurderes at være i overensstemmelse med EU-retten, jf. visumkodeksens artikel 32, stk. 1, litra b, om afslag på visum.</p>	

	Lovforslagets element om almindelig klageadgang i visumsager vurderes at være i overensstemmelse med EU-retten, jf. herved visumkodeksen, som foreskriver, at afslag på visum skal meddeles ved brug af den standardformular, der er optrykt som bilag VI til visumkodeks.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/ Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Efter udlændingelovens § 4 a, stk. 2, kan der i medfør af Schengenkonventionens artikel 18 udstedes visum til længerevarende ophold med gyldighed begrænset til Danmark (langtidsvisum), dog højst med en gyldighedsperiode på 1 år, til en udlænding, der er meddelt opholdstilladelse efter § 8, § 9, § 9 a, stk. 2 eller 3, § 9 c, stk. 1, § 9 d, § 9 f, §§ 9 i-9 n, 9 p eller 9 q, med henblik på at udlændingen kan indrejse her i landet og få udstedt et opholdskort med biometriske kendetegn.

Der er herudover ikke hjemmel til at udstede langtidsvisum, herunder ikke til udlændinge, der er meddelt opholdstilladelse efter Wienerkonventionen om diplomatiske forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster indgået i medfør af lov om rettigheder og immunitet for internationale organisationer, jf. udlændingelovens § 47, stk. 1, eller udlændinge omfattet af Wienerkonventionen om konsulære forbindelser.

Det foreslås, at der i udlændingelovens § 4 a indsættes et stk. 3, i henhold til hvilket, der i medfør af Schengenkonventionens artikel 18 kan udstedes visum til længerevarende ophold med gyldighed begrænset til Danmark (langtidsvisum), dog højst med en gyldighedsperiode på 1 år, til en udlænding, der er meddelt opholdstilladelse efter Wienerkonventionen om diplomatiske forbindelser, Wienerkonventionen om konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster indgået i medfør af lov om rettigheder og immuniteter for internationale organisationer, jf. § 47, stk. 1, med henblik på at udlændingen kan indrejse her i landet og få udstedt et opholdskort.

Det betyder, at udlændinge, der i medfør af Wienerkonventionerne om diplomatiske og konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster indgået i medfør af lov om rettigheder og immuniteter over for internationale organisationer nyder diplomatiske rettigheder, og som på baggrund heraf er meddelt opholdstilladelse af udenrigsministeren jf. udlændingelovens § 47, stk. 1, fremover umiddelbart vil

kunne få udstedt et langtidsvisum (D-visum) med henblik på at indrejse i Danmark og få udstedt et opholdskort.

Det betyder endvidere, at de pågældendes familiemedlemmer og private tjenestepersonale, der tiltræder deres funktion i Danmark, og som er omfattet af artikel 1 h i Wienerkonventionen om diplomatiske forbindelser, artikel 1 j i Wienerkonventionen om konsulære forbindelser eller af mellemfolkelige overenskomster indgået i medfør af lov om rettigheder og immuniteter for internationale organisationer, jf. udlændingelovens § 47, stk. 1, ligeledes fremover umiddelbart vil kunne få udstedt et langtidsvisum (D-visum) med henblik på at indrejse i Danmark og få udstedt et opholdskort.

Idet den foreslåede bestemmelse forudsætter meddelelse af opholdstilladelse forud for udstedelse af langtidsvisum, indebærer forslaget, at udlændinge, der ønsker at indgive en ansøgning om opholdstilladelse i medfør af Wienerkonventionerne om diplomatiske og konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, jf. udlændingelovens § 47, stk. 1, uanset om de er visumfrie eller visumpligtige, fremadrettet som udgangspunkt vil skulle indgive en sådan ansøgning til Udenrigsministeriets Protokol eller via en dansk diplomatisk eller konsulær repræsentation i hjem- eller opholdslandet forud for deres indrejse i Danmark.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets bemærkninger.

Til nr. 2

Udlændingelovens § 4 c indeholder regler om fastsættelse af karenperioder for udlændinge, der på nærmere angivne måder benytter visumophold til andet end det tiltænkte formål. Karenperioden er enten 3 eller 5 år og regnes fra tidspunktet for udlændingens udrejse af Schengenområdet. Bestemmelsen indeholder endvidere regler om undtagelse til fastsættelse af karen, f.eks. hvis udlændingen godtgør, at overskridelsen af det udstedte visum skyldes omstændigheder, der ikke kan lægges udlændingen til last, eller hvis der foreligger ganske særlige grunde, herunder hvis en afskæring af udlændingens muligheder for at få visum vil udgøre en åbenbart uforholdsmæssig reaktion i forhold til udlændingens overskridelse af det udstedte visums gyldighed.

Der er efter de gældende regler ikke mulighed for at meddele karens til en udlænding, der tidligere har misbrugt et visum til under visumopholdet her i landet at føde et barn uden at have indgået en forudgående aftale om fødslen med et privat fødested.

Det foreslås, at der i udlændingelovens § 4 c indsættes et nyt *stk. 7*, hvorefter en udlænding ikke kan få visum efter § 4, stk. 1, i 3 år, hvis udlændingen efter indrejsen føder et barn her i landet, uden forinden indrejsen at have indgået aftale med et privat fødested om fødslen, jf. dog det foreslåede stk. 8.

Det betyder, at udlændinge, der tidligere har misbrugt et visum til under opholdet her i landet at føde et barn uden forudgående aftale herom med et privat fødested, vil ifalde karens og dermed været afskåret fra på ny at opnå Schengenvisum til Danmark i en periode på 3 år.

Udlændingen vil i disse tilfælde kunne anses for at have tilbageholdt oplysningen om eller skjult graviditeten for myndighederne i forbindelse med den tidligere visumansøgning med det formål at opnå et visum til Danmark og indrejse og føde her i landet uden forudgående aftale med et privat fødested, herunder om betalingen.

Misbruget består således i, at udlændingen ikke i forbindelse med den tidligere visumansøgnings indgivelse har oplyst, at vedkommende var gravid og at det reelle formål med visumopholdet var at føde her i landet, ligesom der ikke inden indrejsen var indgået en forudgående aftale med et privat fødested om fødslen.

Det bemærkes i den forbindelse, at det efter den foreslåede bestemmelse ikke er afgørende, om fødslen under det tidligere visumophold har fundet sted på et offentligt hospital. Det afgørende er, om der forud for udlændingens indrejse i Danmark på visum er tilbageholdt oplysninger for de danske myndigheder, og om der er indgået en forudgående aftale med et privat fødested om fødslen, herunder om betalingen. Hjemmefødsler, der finder sted i private hjem i Danmark, uden en forudgående aftale med et privat fødested, vil således også være omfattet af den foreslåede bestemmelse om karens.

Karensreglen i den foreslåede bestemmelse vil finde anvendelse, uanset om udlændingen udrejser i overensstemmelse med sit visum eller benytter sig af en eventuel mulighed for at få udsat udrejsefristen og dermed får forlænget sit ophold i Danmark. Det afgørende efter den foreslåede bestemmelse er således, om der forud for udlændingens indrejse i Danmark på visum er indgået en forudgående aftale med et privat fødested om fødslen, herunder om betalingen, eller om udlændingen må anses for at have tilbageholdt oplysninger om graviditeten og den forestående fødsel i forbindelse med den tidligere visumansøgnings indgivelse, med det formål at opnå et visum til Danmark og indrejse og føde her i landet uden forudgående aftale med et privat fødested, herunder om betalingen.

Ansøgere vil således ifalde karens for opnåelse af visum til Danmark, selvom de udrejser i overensstemmelse med visummets gyldighed, når de uden forudgående aftale med et privat fødested føder under opholdet i Danmark.

Perioden på 3 år regnes fra udlændingens udrejse af Schengenområdet. Dette svarer til, hvordan de eksisterende karensperioder i udlændingelovens § 4 c, stk. 1, på henholdsvis 3 og 5 år beregnes.

Det foreslås endvidere, at der i udlændingelovens § 4 c indsættes et nyt *stk. 8*, hvorefter stk. 7 ikke finder anvendelse, hvis udlændingen godtgør, at fødslen her i landet skyldes omstændigheder, der ikke kan lægges udlændingen til last, eller hvis der foreligger ganske særlige grunde, herunder hvis en afskæring af udlændingens muligheder for at få visum vil udgøre en åbenbart uforholdsmæssig reaktion.

Det betyder, at den foreslåede karensbestemmelse i udlændingelovens § 4 c, stk. 7, kan fraviges, hvis udlændingen godtgør, at fødslen her i landet, skyldes omstændigheder, der ikke kan lægges udlændingen til last, eller hvis der foreligger ganske særlige grunde, herunder hvis en afskæring af udlændingens muligheder for at få visum vil udgøre en åbenbart uforholdsmæssig reaktion, og proportionalitetsbetragtninger således med stor vægt taler imod, at udlændingen pålægges karens.

Omstændigheder, der ikke kan lægges udlændingen til last vil f.eks. kunne foreligge i situationer, hvor udlændingen har haft til hensigt at udrejse inden fødslen, men ikke har haft mulighed herfor som følge af udefra kommende omstændigheder, såsom for tidlig fødsel, flyforsinkelse eller flyaflysning, strejker, vejræssige forhold, alvorlig sygdom m.v. I sådanne situationer vil udlændingen, på trods af fødslen i Danmark, ikke fremover være afskåret fra at få visum efter den sædvanlige praksis, der gælder for ansøgere af den pågældende nationalitet.

Det vil således f.eks. ikke kunne lægges udlændingen til last, hvis den pågældende som følge af alvorlig sygdom, ud fra en lægelig vurdering, under det tidligere visumophold, er blevet frarådet at rejse hjem inden fødslen. Udlændinge, der på denne baggrund har født i Danmark, vil således ikke kunne pålægges karens i forbindelse med fremtidige visumansøgninger.

Det vil endvidere ikke kunne lægges en udlænding – der har planlagt sit visumbesøg således, at hun kan opholde sig her i landet og rejse hjem igen i god tid inden fødslen – til last, at hun under opholdet føder før termin. Henset til, at det til enhver tid påhviler en visumansøger at tilrettelægge sit besøg, således at udrejse kan ske i overensstemmelse med det udstedte visum, påhviler det en gravid ansøger selv at være opmærksom på, at det ikke er usædvanligt, at fødslen kan finde sted fra uge 37 + 0 til uge 41 + 6, og at fødsler inden for dette tidsinterval betragtes som fødsler til forventet termin. Ansøgeren bør således selv være opmærksom på risikoen for at føde til forventet termin, når den pågældende

planlægger sit ophold her i landet. Ansøgeren bør i tilfælde, hvor hjemrejse alene kan ske med fly, eksempelvis også være opmærksom på, at de fleste flyselskaber har regler for, hvor langt henne i graviditeten, man må flyve, og at reglerne kan være forskellige afhængig af såvel flyselskab som den destination man rejser til og fra.

At de omstændigheder, der førte til, at udlændingen fødte her i landet under et tidligere visumophold, ikke kan lægges ansøgeren til last, vil f.eks. kunne godtgøres ved lægeerklæring fra det hospital eller fødested, hvor fødslen fandt sted, og hvoraf det fremgår, at den pågældende under det tidligere ophold fødte for tidligt, eller at den pågældende ikke kunne udrejse inden fødslen sammenholdt med, at den pågældendes visumbesøg og hjemrejse oprindeligt var planlagt til at skulle finde sted i god tid inden det forventede fødselstidspunkt.

Det vil endvidere kunne godtgøres ved attestation fra flyselskabet eller ved fremlæggelse af lægeerklæring, hvoraf det fremgår, at udlændingen som følge af alvorlig sygdom ikke havde mulighed for at rejse hjem inden fødselstidspunktet, hvorfor fødslen fandt sted i Danmark.

Hvis udlændingen således på grund af de ovennævnte udefra kommende omstændigheder, som ikke kan lægges den pågældende til last, ikke har haft mulighed for at udrejse inden fødslen, vil udlændingen ikke fremover være afskåret fra at få visum efter den sædvanlige praksis, der gælder for ansøgere af den pågældende nationalitet.

Ganske særlige grunde vil – som praksis er i dag i forhold til de gældende karensregler – f.eks. kunne foreligge, hvis den herboende nærtstående vært, som ansøgeren ønsker at besøge er livstruende syg eller i tilfælde af at dødsfald, begravelse eller lignende hos ansøgerens herboende nærtstående familie begrunder ønsket om at få visum til Danmark. Udlændingens tilknytning til den herboende vært og eventuelt herboende børn indgår som et væsentligt moment ved vurderingen af, om der kan gives visum i et sådant tilfælde.

Ganske særlige grunde vil endvidere kunne være, hvis proportionalitetsbetragtninger med stor vægt taler imod, at udlændingen pålægges karens. Myndighederne vil således ikke skulle pålægge karens, hvis en afskæring af udlændingens muligheder for at få visum i en periode på 3 år efter en konkret vurdering må anses for en åbenbart uforholdsmæssig reaktion over for den omstændighed, at udlændingen har født et barn under et tidligere visumophold her i landet, uden forudgående aftale med et privat fødested. Eksempelvis vil proportionalitetsbetragtninger med stor vægt tale imod, at udlændingen pålægges karens, hvis den herboende af forældrene i givet fald i den 3-årige periode vil stå alene med ansvaret for flere, meget små børn, eller hvis den herboende af forældrene i perioden vil stå alene med ansvaret for et barn med et større fysisk eller psykisk handicap.

Endvidere vil ganske særlige grunde foreligge, hvis et afslag

på visum vil medføre en overtrædelse af Danmarks internationale forpligtelser.

Et afslag på visum vil f.eks. kunne medføre en overtrædelse af Danmarks internationale forpligtelser i tilfælde, hvor der måtte være fastsat eller aftalt samvær mellem en udenlandsk forælder og dennes herboende mindreårige barn med så langt mellemrum, at forælderen – idet det familieliv, som udlændingen søger at udøve med et herboende barn ikke har et tilstrækkeligt omfang eller den fornødne kvalitet til, at udlændingen har krav på en opholdstilladelse – i stedet vil kunne henvises til at udøve familielivet med barnet under et besøgsophold, og et sådant besøgsophold ikke vil kunne gennemføres i den udenlandske forælders opholdsland. Tilsvarende vil kunne gøre sig gældende, hvis den udenlandske forælder i Danmark skal deltage i et retsmøde, en forældreevneundersøgelse el.lign. med henblik på at opnå samvær med et herboende barn.

Forhold, der afgørende vil kunne tale for meddelelse af visum med henblik på besøg hos et herboende barn – herunder et barn, hvis anden forælder udlændingen fortsat er gift med – vil også kunne være, at barnet lider af en alvorlig sygdom, der umuliggør barnets rejse til udlandet.

Forhold, der ligeledes vil kunne tale afgørende for meddelelse af visum til den anden af barnets forældre med henblik på besøg hos et herboende barn, vil kunne være, hvis den herboende forælder f.eks. som følge af alvorlig sygdom er ude af stand til at tage vare på barnet.

Afslag på visum til en ægtefælle vil ligeledes kunne medføre en overtrædelse af Danmarks internationale forpligtelser i relation til kravet på beskyttelse af familieliv efter EMRK artikel 8. Dette vil f.eks. kunne gøre sig gældende, hvor den herboende ægtefælle i en kortere periode vil være forhindret i at udøve familielivet i et andet land på grund af f.eks. alvorlig sygdom, men hvor hindringen ikke har en varighed, der vil kunne danne grundlag for opholdstilladelse.

Endvidere vil ægtefæller kunne have krav på beskyttelse af deres familieliv, hvor der er uoverstigelige hindringer af en karakter, som ville kunne begrunde opholdstilladelse, men hvor parret vælger at udøve familielivet gennem besøgsophold i stedet. Sådanne uoverstigelige hindringer vil f.eks. kunne være, at den herboende ægtefælle som flygtning ikke vil have mulighed for at rejse til et fælles hjemland, at den herboende opfylder betingelserne for meddelelse af humanitær opholdstilladelse, eller at udlændingens herboende mindreårige børn har opnået en væsentlig selvstændig tilknytning til landet.

Det vil i vurderingen af, om der foreligger ganske særlige grunde, kunne indgå som et element, om udlændingen, der har født under det tidligere visumophold i Danmark, kan dokumentere, at vedkommende efterfølgende har betalt for fødslen.

Det vil i den forbindelse kunne tillægges betydning, om betalingen for fødslen er sket i nær tilknytning til fødslen

eller først flere måneder eller år efter, selve fødslen fandt sted i Danmark, herunder i forbindelse med, at udlændingen på ny søger visum til Danmark.

Der vil også med den foreslåede bestemmelse, i overensstemmelse med sædvanlig praksis, være mulighed for under henvisning til ganske særlige omstændigheder at fravige karensgen, hvis udlændingens tilstedeværelse i Danmark er helt nødvendig, f.eks. fordi den pågældende skal vidne i en retssag.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2.3 i lovforslagets bemærkninger.

Til nr. 3

Efter udlændingelovens § 4 e, stk. 1, kan en dansk diplomatisk eller konsulær repræsentations afgørelse efter udlændingelovens § 47, stk. 2, om at meddele afslag på en ansøgning om visum eller om at annullere eller inddrage et allerede meddelt visum, jf. stk. 3, meddeles ansøgeren alene ved brug af en standardformular til underretning om begrundelse for afslag på eller annullering eller inddragelse af visum. Afgørelsen udfærdiges i overensstemmelse med reglerne i visumkodeksen.

Efter udlændingelovens § 4 e, stk. 2, finder stk. 1 ikke anvendelse, hvis udlændingen er omfattet af de regler, der er nævnt i udlændingelovens § 2, stk. 4 (EU-reglerne).

Udlændinge- og integrationsministeren kan i medfør af udlændingelovens § 4 e, stk. 3, fastsætte regler om, hvilke typer af afgørelser der er omfattet af stk. 1. Bemyndigelsen er udnyttet i visumbekendtgørelsens § 29.

Det foreslås at ophæve udlændingelovens § 4 e.

Det betyder, at en dansk diplomatisk eller konsulær repræsentation ikke længere vil kunne meddele en afgørelse om afslag på en ansøgning om visum eller om at annullere eller inddrage et allerede meddelt visum alene ved brug af standardformularen optrykt som bilag VI til visumkodeksen.

En dansk diplomatisk eller konsulær repræsentations afgørelse om at meddele afslag på en ansøgning om visum eller om at annullere eller inddrage et allerede meddelt visum, jf. udlændingelovens § 47, stk. 2, vil således fremadrettet skulle udarbejdes under iagttagelse af forvaltningslovens krav til begrundelse.

Det betyder, at de danske repræsentationer i udlandet fremadrettet vil skulle supplere standardformularens afslagsbegrundelser med bl.a. en henvisning til relevante retsregler og – særligt for så vidt angår de afgørelser om afslag, der baseres på et skøn – en angivelse af de hovedhensyn, der har været bestemmende for afgørelsen. Repræsentationerne vil således i alle sådanne afgørelser skulle udarbejde en individuelt begrundet afgørelse, der er i overensstemmelse med forvaltningslovens regler om begrundelse, sådan som

repræsentationerne allerede gør i dag i hovedparten af de sager, hvor de meddeler afslag på visum.

Det betyder desuden, at udlændinge- og integrationsministeren ikke længere vil kunne fastsætte regler om, hvilke af repræsentationernes afgørelser om afslag på eller om at annullere eller inddrage et allerede meddelt visum der kan meddeles alene ved brug af en standardformular.

Ændringen skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 17, hvori det foreslås at ophæve udlændingelovens § 46 a, stk. 5, 2. pkt., om, at en afgørelse, der er meddelt ansøgeren alene ved brug af en standardformular, jf. § 4 e, stk. 1, anses for påklaget til Udlændingestyrelsen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i lovforslagets bemærkninger.

Til nr. 4

Efter udlændingelovens § 14 a, stk. 1, træffer Udlændingestyrelsen efter ansøgning afgørelse om, at en udlænding, som har indgivet ansøgning om opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 7, uden arbejdstilladelse kan tage beskæftigelse i Danmark på sædvanlige løn- og ansættelsesvilkår, indtil udlændingen meddeles opholdstilladelse, udrejser eller udsendes, såfremt visse betingelser herfor er opfyldt.

Efter udlændingelovens § 14 a, stk. 2, nr. 4, er udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i flygtningekonventionen af 28. juli 1951, udelukket fra adgangen til beskæftigelse efter stk. 1.

Det foreslås, at udlændingelovens § 14 a, stk. 2, nr. 4, affattes til udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i udlændingelovens § 10, men som ikke kan udsendes af landet, jf. § 31.

Det betyder, at udlændingelovens § 14 a, stk. 1, ikke vil gælde for udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i lovens § 10, men som er henvist til tålt ophold, fordi de ikke udrejser frivilligt og ikke kan udsendes tvangsmæssigt på grund af refoulementsforbuddet i udlændingelovens § 31.

Den foreslåede ændring indebærer således, at alle udlændinge, der er udelukket fra at opnå opholdstilladelse i Danmark efter udlændingelovens § 10, og som er henvist til tålt ophold, fremadrettet ikke vil have mulighed for at kunne tage beskæftigelse efter udlændingelovens § 14 a.

Det betyder, at den undtagne persongruppe udvides til at gælde alle udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i udlændingelovens § 10, og som ikke kan udsendes af landet på baggrund af refoulementsforbuddet i § 31.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4.3 i lovforslagets bemærkninger.

Til nr. 5

Efter udlændingelovens § 14 a, stk. 1, træffer Udlændinge-

styrelsen efter ansøgning afgørelse om, at en udlænding, som har indgivet ansøgning om opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 7, uden arbejdstilladelse kan tage beskæftigelse i Danmark på sædvanlige løn- og ansættelsesvilkår, indtil udlændingen meddeles opholdstilladelse, udrejses eller udsendes, såfremt visse betingelser herfor er opfyldt. Det er efter de gældende regler ikke muligt at tidsbegrænse godkendelsen.

Det foreslås, at der i udlændingelovens § 14 a indsættes et nyt stk. 3, hvoraf det fremgår, at godkendelse til beskæftigelse efter stk. 1 meddeles for højst 1 år og herefter kan forlænges for perioder på op til 1 år ad gangen. En ansøgning om forlængelse af godkendelse til beskæftigelse efter stk. 1 skal indgives før godkendelsens udløb.

Den foreslåede ændring indebærer, at en godkendelse til beskæftigelse efter udlændingelovens § 14 a, stk. 1, fremover vil skulle meddeles for en periode på højst et år med mulighed for forlængelse med et år ad gangen. Det vil således ikke længere være muligt for en udlænding at opnå en tidsbegrænset godkendelse til beskæftigelse efter bestemmelsen i § 14 a.

Forlængelse vil skulle ske, hvis betingelserne i udlændingelovens § 14 a, stk. 1, fortsat er opfyldt, hvilket betyder, at der fortsat skal være tale om ansættelse på sædvanlige løn- og ansættelsesvilkår, samt at betingelserne i udlændingelovens § 14 a, stk. 1, nr. 1-4, fortsat skal være opfyldt. Det er endvidere en betingelse for forlængelse, at udlændingen ikke er blevet omfattet af undtagelserne i udlændingelovens § 14 a, stk. 2.

Hvis der f.eks. ikke har været lovformelige forhold og kontinuerlige, sædvanlige løn- og ansættelsesvilkår i perioden for førstegangsgodkendelsen, herunder hvis arbejdsgiveren ikke har indbetalt rettidigt skat, vil dette tale imod en forlængelse af en godkendelse til beskæftigelse, idet det som udgangspunkt vil have formodningen imod sig, at samme arbejdsgiver i forlængelsesperioden vil ændre løn- og ansættelsesvilkårene og indbetale korrekt og rettidig skat, når det ikke blev gjort under førstegangsgodkendelsen.

Der vil endvidere ikke kunne ske forlængelse af et ansættelsesforhold, såfremt den oprindelige godkendelse er opnået ved svig, herunder også selv om forlængelsesansøgningen ikke baserer sig på svigagtige oplysninger. Der vil i princippet være tale om en ny ansøgning om godkendelse til beskæftigelse baseret på ikke svigagtige forhold, men der vil i sådanne tilfælde skulle meddeles afslag på godkendelse, idet der tidligere har været opnået godkendelse som følge af misbrug af reglerne. Det bemærkes dog i den forbindelse, at er det tidligere ansættelsesforhold opnået på baggrund af svigagtige oplysninger fra arbejdsgiveren, og var udlændingen ikke bekendt hermed, vil udlændingen efter den foreslåede bestemmelse ikke være afskåret fra på ny at opnå en godkendelse til beskæftigelse hos en anden arbejdsgiver.

En godkendelse af en forlængelse af et ansættelsesforhold

forudsætter, at der er tale om den samme ansættelse på samme vilkår som tidligere, da der ellers vil være tale om et nyt ansættelsesforhold på nye løn- og ansættelsesvilkår, der vil forudsætte en ny godkendelse efter udlændingelovens § 14 a. Det betyder, at der i forbindelse med en forlængelse ikke på ny behøver at blive indgået en kontrakt mellem udlændingen og Udlændingestyrelsen om ansættelsesforholdet. Udlændingestyrelsen vil dog skulle gøre udlændingen opmærksom på, at kontrakten fortsat er gældende og i den forbindelse orientere udlændingen om vilkårene for beskæftigelsen. Hvis udlændingen i forbindelse med indgåelse af kontrakten såvel mundtligt som skriftlig er blevet vejledt om, at vilkårene i kontrakten også vil gælde i en eventuel forlængingssituation, vil vejledningen i forlængingssituationen efter en konkret vurdering alene kunne gives skriftligt.

Den foreslåede bestemmelses 2. pkt. indebærer, at en ansøgning om forlængelse vil skulle indgives til Udlændingestyrelsen, inden den oprindelige godkendelse udløber. Ansøgningen bør tidligst indgives 1-2 måneder før godkendelsens udløb og skal være vedlagt en ansættelseskontrakt som dokumentation for, at der fortsat foreligger et aktuelt tilbud om ansættelse.

Hvis en ansøgning om forlængelse af godkendelse til beskæftigelse er indgivet rettidigt, vil udlændingen kunne fortsætte i beskæftigelse, mens ansøgningen behandles af Udlændingestyrelsen, og indtil styrelsen træffer afgørelse. Hvis Udlændingestyrelsen efterfølgende træffer afgørelse om at forlænge godkendelsen, vil udlændingen herefter kunne fortsætte sin beskæftigelse. Hvis Udlændingestyrelsen imidlertid træffer afgørelse om ikke at forlænge godkendelsen, vil udlændingen, fra tidspunktet hvor udlændinge gøres bekendt med afgørelsen om ikke at forlænge godkendelse til beskæftigelse, ikke længere have adgang til beskæftigelse i Danmark efter udlændingelovens § 14 a.

Såfremt en ansøgning ikke bliver indgivet rettidigt, og godkendelsen således er udløbet, vil retten til beskæftigelse ophøre på tidspunktet for godkendelsens udløb. Hvis udlændingen herefter fortsætter sin beskæftigelse, vil der derved være tale om beskæftigelse uden fornøden tilladelse, hvilket efter omstændighederne vil kunne straffes efter udlændingelovens § 59, stk. 3 og 5.

Hvis en godkendelse til beskæftigelse ikke bliver forlænget, og udlændingen er i beskæftigelse, påhviler det udlændingen selv at opsige sin beskæftigelse uden ugrundet ophold og fratræde sin stilling.

Det forudsættes imidlertid, at Udlændingestyrelsen orienterer arbejdsgiveren og Skattestyrelsen, hvis godkendelsen til beskæftigelse ikke forlænges. Det bemærkes, at en arbejdsgiver efter udlændingelovens § 59, stk. 5, kan straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år, hvis den pågældende beskæftiger en udlænding uden fornøden arbejdstilladelse eller i strid med de for en arbejdstilladelse fastsatte betingelser.

Det forudsættes endvidere, at Udlændingestyrelsen i forbin-

delse med kontraktindgåelsen vejleder den pågældende udlænding om, at beskæftigelsen bør kunne opsiges med kort varsel, således at det, i tilfælde, hvor udlændingen ikke får forlænget sin godkendelse til beskæftigelse, er muligt for udlændingen at opsiges og udtræde af sit ansættelsesforhold uden at misligholde sin ansættelseskontrakt. Ligesom det forudsættes, at Udlændingestyrelsen i forbindelse med en meddelelse af selve godkendelse til beskæftigelse efter § 14 a vejleder ansøgeren om reglerne for forlængelse.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4.3 i lovforslagets bemærkninger.

Til nr. 6

Det fremgår af udlændingelovens § 14 a, stk. 4, at Udlændingestyrelsen, medmindre helt særlige grunde taler derimod, træffer afgørelse om, at en udlænding, som har taget beskæftigelse efter stk. 1 og ikke længere opfylder betingelserne herfor eller ikke overholder vilkårene i den indgåede kontrakt, jf. stk. 3, ikke længere har ret til at tage beskæftigelse.

Det foreslås, at udlændingelovens § 14 a, stk. 4, som bliver stk. 5, nyaffattes, således at Udlændingestyrelsen, medmindre helt særlige grunde taler derimod, træffer afgørelse om, at en udlænding, som har taget beskæftigelse efter denne bestemmelse, ikke længere har ret til at tage beskæftigelse i følgende tilfælde:

- 1) Godkendelsen efter stk. 1 er opnået ved svig.
- 2) Betingelserne i stk. 1 ikke længere er opfyldt.
- 3) Udlændingen efter tidspunktet for godkendelse efter stk. 1 bliver omfattet af en af undtagelserne i stk. 2.
- 4) Vilårene i den indgåede kontrakt, jf. stk. 4, ikke overholdes.
- 5) Udlændingen udebliver fra sit indkvarteringssted omfattet af § 42 a, stk. 5, eller uden tilladelse har taget ophold uden for et indkvarteringssted.
- 6) Udlændingen ikke betaler de udgifter, som den pågældende måtte være blevet pålagt at betale i medfør af udlændingelovens § 42 a, stk. 4, 1 pkt.

Det betyder, at en godkendelse til beskæftigelse efter udlændingelovens § 14 a, stk. 1 – udover i de tilfælde en godkendelse efter gældende ret kan inddrages – fremover tillige vil kunne inddrages, hvis godkendelsen til beskæftigelse er opnået ved svig, hvis udlændingen bliver omfattet af udelukkelsesgrundene i § 14 a, stk. 2, hvis udlændingen udebliver fra sit indkvarteringssted, samt hvis udlændingen ikke betaler udgifterne til ophold på et indkvarteringssted, som den pågældende måtte være blevet pålagt at betale i medfør af udlændingelovens § 42 a, stk. 4, 1 pkt., som følge af beskæftigelsesforholdet.

Efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 14

a, stk. 5, nr. 1, kan en godkendelse til beskæftigelse inddrages, hvis den er opnået ved svig.

Udlændingestyrelsen vil således kunne inddrage en godkendelse, hvis en udlænding eller vedkommendes arbejdsgiver mundtligt eller skriftligt, f.eks. i et ansøgningsskema, forsætligt angiver urigtige oplysninger med henblik på at opnå en godkendelse. Svig kan endvidere foreligge, hvis udlændingen fortier oplysninger, herunder oplysninger om forhold, der indebærer, at vedkommende efter udlændingelovens § 14 a, stk. 2, vil være udelukket fra ordningen.

Det bemærkes dog i den forbindelse, at hvis et ansættelsesforhold har været opnået på baggrund af svigagtige oplysninger fra arbejdsgiveren, og udlændingen ikke var bekendt hermed, vil udlændingen efter den foreslåede bestemmelse få inddraget sin oprindelige godkendelse til beskæftigelse efter udlændingelovens § 14 a, stk. 1, men udlændingen vil herefter have mulighed for på ny at opnå en godkendelse til beskæftigelse hos en anden arbejdsgiver.

Efter den foreslåede § 14 a, stk. 5, nr. 2, der er en videreførelse af den gældende § 14 a, stk. 4, kan Udlændingestyrelsen træffe afgørelse om, at en godkendelse efter stk. 1 inddrages, såfremt betingelserne i stk. 1 ikke længere er opfyldt, medmindre helt særlige grunde taler derimod.

Dette indebærer som hidtil, at hvis udlændingen oprindeligt opfyldte betingelserne i udlændingelovens § 14 a, stk. 1, for at opnå godkendelse til beskæftigelse, men en eller flere af betingelserne senere ophører med at være opfyldt, vil godkendelsen således som udgangspunkt kunne inddrages.

Efter den foreslåede § 14 a, stk. 5, nr. 3, vil Udlændingestyrelsen fremover kunne træffe afgørelse om at inddrage en godkendelse til beskæftigelse, såfremt udlændingen bliver omfattet af den persongruppe, der er udelukket fra beskæftigelse efter § 14 a, stk. 2, nr. 1-7.

Dette er i overensstemmelse med gældende praksis, hvorefter en tilladelse til beskæftigelse kan inddrages som følge af, at en udlænding bliver omfattet af den udelukkede persongruppe i stk. 2, idet en udlænding herved ikke længere vil anses for at opfylde betingelserne for en godkendelse til beskæftigelse.

Den foreslåede ændring indebærer således en særskilt hjemmel til, at Udlændingestyrelsen som hidtil vil kunne inddrage en godkendelse til beskæftigelse, hvis udlændingen, efter styrelsen har meddelt godkendelse til beskæftigelse, bliver omfattet af en af udelukkelsesgrundene i udlændingelovens § 14 a, stk. 2. Det betyder, at det kommer til at fremgå direkte af § 14 a, stk. 5, at Udlændingestyrelsen vil kunne inddrage en godkendelse til beskæftigelse i tilfælde, hvor en udlænding, efter godkendelsen er meddelt, f.eks. bliver udvist ved dom, jf. udlændingelovens § 14 a, stk. 2, nr. 2.

Efter den foreslåede § 14 a, stk. 5, nr. 4, der er en videreførelse af den gældende § 14 a, stk. 4, vil Udlændingestyrelsen kunne træffe afgørelse om, at en godkendelse efter stk. 1

inddrages, såfremt vilkårene i den med Udlændingestyrelsen indgåede kontrakt, jf. stk. 4, ikke overholdes.

Dette indebærer som hidtil, at hvis udlændingen på et tidspunkt, efter at Udlændingestyrelsen har meddelt godkendelse til beskæftigelse efter udlændingelovens § 14 a, stk. 1, ikke overholder vilkårene i kontrakten, herunder særligt opfører sig med at medvirke til oplysningen af sin asylsag eller udrejse, vil det som det klare udgangspunkt betyde, at den pågældende ikke længere er omfattet af ordningen.

Medvirken indebærer, at udlændingen kommer til aftalte møder med myndighederne og for eksempel afgiver forklaring og fremlægger de dokumenter, som er medbragt til Danmark, eller som vedkommende med rimelighed vil kunne fremskaffe uden at eksponere sig over for hjemlandets myndigheder. Medvirken indebærer endvidere, at udlændingen deltager i sprogtest, aldersundersøgelse, torturundersøgelse eller anden undersøgelse, og at vedkommende samtykker til indhentelse af udlændingens asylsag i andre europæiske lande.

I udsendelsesfasen indebærer medvirken, at udlændingen underskriver en erklæring om, at den pågældende vil medvirke til udrejsen. Desuden skal den pågældende meddele de fornødne oplysninger til, at myndighederne kan fremskaffe rejsedokumentation til udrejsen, om nødvendigt give møde på hjemlandets ambassade i Danmark med henblik på at få udstedt rejsedokument eller lade sig fremstille for en delegation fra hjemlandet med henblik på at fastslå identiteten.

Kravet om medvirken skal være opfyldt på det tidspunkt, hvor udlændingen ansøger om at kunne tage beskæftigelse, ligesom det som hovedregel er en betingelse, at udlændingen efter at være meddelt godkendelse løbende medvirker til sagens behandling efter udlændingelovens regler.

Hvis udlændingen på et tidspunkt ophører med at medvirke, vil det som det klare udgangspunkt betyde, at den pågældende ikke længere er omfattet af ordningen. Dog skal udlændingen kunne beholde sin godkendelse, såfremt den pågældende straks genoptager sin medvirken til sagens behandling eller gennemførelse af en udsendelse. Også i tilfælde, hvor der er forløbet en længere periode mellem en første undladelse af medvirken og en efterfølgende undladelse af medvirken, kan der efter omstændighederne ses bort fra den manglende medvirken, hvis udlændingen straks genoptager sin medvirken.

Herudover vil kravet om medvirken kunne fraviges i helt særlige tilfælde, herunder hvis udlændingen på baggrund af de generelle forhold i hjemlandet ikke kan blive udsendt tvangsmæssigt, og de danske udlændingemyndigheder således ikke kan effektuere afgørelsen om udsendelse. Kravet om medvirken vil dog genindtræde, så snart berøstillelsen af den tvangsmæssige udsendelse til det givne land ophæves.

Manglende medvirken på grund af lovligt forfald (som f.eks. sygdom) skal heller ikke have konsekvenser. Også i tilfælde af længerevarende, alvorlig sygdom vil der efter omstændig-

hederne kunne ses bort fra manglende medvirken, herunder hvis den pågældende er så svækket, at krav om medvirken savner mening, fordi den pågældende ikke ville kunne udsendes på grund af sin tilstand. For så vidt angår betingelserne for medvirken, kan der i øvrigt henvises til Folketingstidende 2012-2013, A, L 130, som fremsat, side 30-31.

Efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 14 a, stk. 5, nr. 5, vil Udlændingestyrelsen fremover kunne inddrage en godkendelse til beskæftigelse, hvis udlændingen udebliver fra sit indkvarteringssted omfattet af § 42 a, stk. 5, eller uden tilladelse har taget ophold uden for et indkvarteringssted.

Bestemmelsen omfatter alle tilfælde, hvor udlændingen uden tilladelse har taget ophold et sted uden for et indkvarteringssted, herunder steder omfattet af udlændingelovens § 42 k. stk. 1, eller § 42 l, stk. 1 eller 3, uanset om Udlændingestyrelsen måtte være blevet gjort bekendt med opholdsstedets adresse.

Den foreslåede ændring indebærer, at Udlændingestyrelsen vil kunne inddrage en godkendelse til beskæftigelse i de tilfælde, hvor Udlændingestyrelsen, f.eks. som følge af at udlændingen ikke reagerer på henvendelser fra styrelsen eller centeret, ikke er bekendt med, hvor vedkommende opholder sig, eller hvor udlændingen efter at have været udeblevet fra sit indkvarteringssted dukker op igen.

Af praktiske grunde og for at undgå unødvendig sagsbehandling forudsættes det med den foreslåede ordning, at Udlændingestyrelsen først vil iværksætte en sag om inddragelse af godkendelse til beskæftigelse, når udlændingen har været udeblevet eller har taget ophold uden for et indkvarteringssted i ikke mindre end 14 dage og ikke inden for denne periode har taget ophold på indkvarteringsstedet. Udlændingestyrelsen vil dog kunne inddrage en godkendelse, inden der er gået 14 dage, såfremt de konkrete omstændigheder tilsiger det. Dette vil f.eks. være relevant i tilfælde, hvor udlændingen gentagne gange udebliver fra sit indkvarteringssted.

Efter den foreslåede § 14 a, stk. 5, nr. 6, vil Udlændingestyrelsen fremover kunne inddrage en godkendelse til beskæftigelse, hvis udlændingen ikke efterkommer et pålæg fra Udlændingestyrelsen om at betale for udgifter til eget og familiens ophold på et indkvarteringssted efter § 42 a, stk. 4, 1. pkt.

Det betyder f.eks., at Udlændingestyrelsen vil kunne inddrage en godkendelse til beskæftigelse, hvis udlændingen modtager løn for beskæftigelsen, men nægter at betale for sin og familiens ophold på et indkvarteringssted. Det vil efter en konkret vurdering tillige kunne danne grundlag for inddragelse af en godkendelse efter § 14 a, stk. 1, såfremt udlændingen gentagne gange betaler de pålagte udgifter for sent. Det forudsættes imidlertid, at der ikke foreligger undskyldende omstændigheder, og at udlændingen er blevet

gjort bekendt med, at manglende betaling kan medføre inddragelse af godkendelsen.

Udlændingestyrelsens afgørelse efter den foreslåede § 14 a, stk. 5, kan påklages til Udlændingenævnet, jf. udlændingelovens § 46 a, stk. 1.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4.3 i lovforslagets bemærkninger.

Til nr. 7

Efter udlændingelovens § 25 a, stk. 1, nr. 1, kan en udlænding, som ikke har haft lovligt ophold her i landet i længere tid end de sidste 6 måneder, udvises, hvis udlændingen uden for de i §§ 22-24 nævnte tilfælde er dømt for overtrædelse af bl.a. § 42 a, stk. 7, 4. pkt.

Efter udlændingelovens § 60, stk. 1, 1. pkt., straffes overtrædelse af bl.a. § 42 a, stk. 7, 4. pkt., med bøde eller under skærpende omstændigheder med fængsel indtil 1 år.

Det foreslås i § 25 a, stk. 1, nr. 1, og § 60, stk. 1, 1. pkt., at ændre henvisningen til § 42 a, stk. 7, 4. pkt., til en henvisning til § 42 a, stk. 7, 5. pkt.

Forslaget er en konsekvens af, at der med lovforslagets § 1, nr. 9, foreslås indsat et nyt punktum efter § 42 a, stk. 7, 2. pkt., hvorefter 4. pkt. bliver til 5. pkt. Der tilsigtes således ikke en indholdsmæssig ændring af bestemmelsen.

Til nr. 8

Efter udlændingelovens § 34, stk. 2, nr. 4, kan politiet bestemme, hvis det skønnes hensigtsmæssigt for at sikre udlændingens tilstedeværelse eller medvirken til sagens behandling eller udrejsen, at en udlænding skal give møde hos politiet på nærmere angivne tidspunkter, såfremt udlændingen ikke efterkommer Udlændingestyrelsens bestemmelse om, at udlændingen skal tage ophold efter Udlændingestyrelsens nærmere bestemmelse, jf. bl.a. § 42 a, stk. 7, 3. pkt.

Efter udlændingelovens § 36, stk. 2, 1. pkt., kan en udlænding frihedsberøves, såfremt den pågældende ikke efterkommer Udlændingestyrelsens bestemmelse om at tage ophold, jf. bl.a. § 42 a, stk. 7, 3. pkt.

Efter udlændingelovens § 36, stk. 5, drager politiet omsorg for en udlændings udrejse, og medvirker udlændingen ikke hertil, jf. § 40, stk. 6, 1. pkt., skal udlændingen så vidt muligt frihedsberøves med henblik på at sikre, at udlændingen meddeler de nødvendige oplysninger til udrejsen og medvirker til tilvejebringelse af den nødvendige rejselegitimation og visum og til udrejsen i øvrigt, hvis bl.a. de i § 42 a, stk. 7, 3. pkt., nævnte foranstaltninger ikke er tilstrækkelige.

Efter udlændingelovens § 36, stk. 6, skal en udlænding, der af Udlændingestyrelsen i medfør af § 53 b, stk. 1, eller Flygtningenævnet er meddelt afslag på en ansøgning om opholdstilladelse i medfør af § 7, og hvor politiet drager omsorg for udlændingens udrejse, og udlændingen ikke

medvirker hertil, jf. § 40, stk. 6, 1. pkt., så vidt muligt frihedsberøves, såfremt bl.a. de i § 42 a, stk. 7, 3. pkt., nævnte foranstaltninger ikke er tilstrækkelige til at sikre udlændingens medvirken til udrejsen.

Efter udlændingelovens § 46 a, stk. 1, kan bl.a. Udlændingestyrelsens afgørelser efter udlændingeloven påklages til Udlændingenævnet, jf. dog bl.a. stk. 6. Efter § 46 a, stk. 6, nr. 1, kan Udlændingestyrelsens afgørelse efter bl.a. § 42 a, stk. 7, 3. pkt., ikke påklages.

Efter udlændingelovens § 60, stk. 1, 1. pkt., straffes overtrædelse af de i medfør af bl.a. § 42 a, stk. 7, 3. pkt., givne pålæg med bøde eller under skærpende omstændigheder med fængsel indtil 1 år.

Det foreslås i § 34, stk. 2, nr. 4, § 36, stk. 2, 1. pkt., § 36, stk. 5, § 36, stk. 6, § 46 a, stk. 6, nr. 1, der bliver stk. 7, nr. 1, og § 60, stk. 1, 1. pkt., at ændre henvisningen til § 42 a, stk. 7, 3. pkt., til en henvisning til § 42 a, stk. 7, 4. pkt.

Forslaget er en konsekvens af, at der med lovforslagets § 1, nr. 9, foreslås indsat et nyt pkt. efter § 42 a, stk. 7, 2. pkt., hvorefter 3. pkt. bliver til 4. pkt. Der tilsigtes således ikke en indholdsmæssig ændring af bestemmelserne.

Til nr. 9

Efter udlændingelovens § 42 a, stk. 7, 1. pkt., træffer Udlændingestyrelsen bestemmelse om indkvarteringen af udlændinge omfattet af § 42 a, stk. 1 og 2, jf. stk. 3. Ved indkvarteringen skal Udlændingestyrelsen så vidt muligt tage hensyn til, om der er tale om nyankomne asylansøgere eller asylansøgere, der har fået afslag på opholdstilladelse efter § 7, jf. § 42 a, stk. 7, 2. pkt. Hvis en udlænding ikke efterkommer Udlændingestyrelsens anvisning om indkvartering, kan Udlændingestyrelsen pålægge udlændingen at tage ophold på et indkvarteringssted efter Udlændingestyrelsens nærmere bestemmelse, jf. § 42 a, stk. 7, 3. pkt. Reglerne finder også anvendelse i forhold til indkvartering af mindreårige udlændinge, der er samlevende eller har indgået ægteskab, religiøs vielse uden borgerlig gyldighed eller andet ægteskabslignende forhold.

Det foreslås, at der i § 42 a, stk. 7, indsættes et nyt 3. pkt., hvoraf det fremgår, at indkvarteringen af en mindreårig udlænding, der er samlevende eller har indgået ægteskab, religiøs vielse uden borgerlig gyldighed eller andet ægteskabslignende forhold, sker separat af hensyn til den mindreåriges tarv, herunder hensynet til at give den mindreårige en betækningsperiode, medmindre hensynet til familiens enhed tilsiger fælles indkvartering, og dette ikke er i strid med hensynet til den mindreåriges tarv.

Med lovforslaget tydeliggøres det retlige grundlag for den nuværende praksis, hvorefter Udlændingestyrelsen iværksætter separat indkvartering af en gift eller samlevende mindreårig udlænding af hensyn til den mindreåriges tarv, herunder hensynet til at give den mindreårige en betækningsperiode, medmindre hensynet til familiens enhed tilsiger

fælles indkvartering, og dette ikke er i strid med hensynet til den mindreårige tarv.

Det tydeliggøres for det første, at Udlændingestyrelsen som led i styrelsens faktiske forvaltningsvirksomhed vil kunne træffe bestemmelse om separat indkvartering af en mindreårig udlænding omfattet af § 42 a, stk. 1 eller 2, jf. stk. 3, der er samlevende eller har indgået ægteskab, religiøs vielse uden borgerlig gyldighed eller andet ægteskabslignende forhold, af hensyn til den mindreåriges tarv, herunder hensynet til at give den mindreårige en betækningsperiode, medmindre hensynet til familiens enhed tilsiger fælles indkvartering, og dette ikke er i strid med hensynet til den mindreåriges tarv, jf. § 42 a, stk. 7, 1. pkt., jf. det foreslåede 3. pkt.

Det tydeliggøres for det andet, at Udlændingestyrelsen efterfølgende vil kunne træffe afgørelse om separat indkvartering, når de samme hensyn gør sig gældende, jf. § 42 a, stk. 7, 3. pkt., som med lovforslaget bliver til 4. pkt., jf. det foreslåede 3. pkt.

Religiøs vielse uden borgerlig gyldighed skal forstås som en indstiftelse af et ægteskabslignende forhold under tilstedeværelse af en religiøs autoritet. Det er ikke en forudsætning, at der er underskrevet en form for ægteskabskontrakt.

Andet ægteskabslignende forhold skal forstås som en forbindelse mellem to mennesker, der indgår i henhold til regler, der gælder i en bestemt gruppe, og som indebærer, at parterne af denne gruppe vil blive anset for ægtefæller med tilhørende rettigheder og pligter over for hinanden. Reglerne kan både være skrevne og uskrevne og skal have taget stilling til spørgsmålet om ophævelse af det ægteskabslignende forhold.

Lovforslaget indebærer en normering af Udlændingestyrelsens skønmæssige beføjelse, således at kun hensynet til den mindreåriges tarv og hensynet til familiens enhed kan indgå i vurderingen af, om indkvartering af en mindreårig udlænding skal ske separat. Normeringen indebærer, at øvrige hensyn, som kan varetages ved indkvarteringen, herunder det i § 42 a, stk. 7, 2. pkt., nævnte hensyn til, hvor i asylprocessen udlændingen befinder sig, ikke vil kunne indgå i vurderingen af, om der skal iværksættes separat indkvartering af en mindreårig udlænding.

Det forudsættes med lovforslaget, at Udlændingestyrelsens nuværende praksis for iværksættelse af separat indkvartering af en mindreårig udlænding, der er samlevende eller har indgået ægteskab, religiøs vielse uden borgerlig gyldighed eller andet ægteskabslignende forhold, videreføres.

Udlændingestyrelsen vil således som det klare udgangspunkt skulle træffe bestemmelse om separat indkvartering efter udlændingelovens § 42 a, stk. 7, 1. pkt., jf. den foreslåede bestemmelse i 3. pkt., af udlændinge, der er samlevende eller har indgået ægteskab, religiøs vielse uden borgerlig gyldighed eller andet ægteskabslignende forhold, hvis den ene eller begge parter er under 18 år. Bestemmelsen herom vil ofte blive truffet blot få timer efter parternes ankomst,

og Udlændingestyrelsens beslutningsgrundlag vil derfor ofte være meget begrænset.

Såfremt begge parter er under 18 år, vil parterne, medmindre særlige forhold taler herimod, kunne indkvarteres på samme børnecenter, men ikke på samme værelse. Indkvartering vil skulle ske efter de normale principper for indkvartering på det pågældende center, herunder på kønsopdelte værelser. Fylder den ene part 18 år under opholdet i asylsystemet, vil denne efter nuværende praksis skulle flyttes til en børneafdeling i et opholdscenter, mens den anden part vil skulle forblive indkvarteret på et børnecenter.

Formålet med iværksættelse af separat indkvartering er at sikre, at indkvarteringen i asylsystemet ikke bidrager til at fastholde en mindreårig i et tvangsægteskab eller tvangssamliv, samt – ud fra hensynet til, at samtykke til ægteskab o. lign. meddeles af personer, som er tilstrækkeligt modne og forstår betydningen af dispositionen – at give den mindreårige en betækningsperiode, hvor den mindreårige har rammerne for at overveje, om forholdet er frivilligt og udtryk for den mindreåriges egne ønsker. Det bagvedliggende hensyn er hensynet til den mindreåriges tarv. Den separate indkvartering vil endvidere varetage hensynet til at forhindre overtrædelser af de retlige normer for samlivsforhold, som gælder i Danmark, herunder navnlig reglerne om den seksuelle lavalder og forbud mod tvangsægteskaber og tvangssamliv.

I den indledningsvise indkvartering er det klare udgangspunkt, at parterne indkvarteres separat. Udgangspunktet om separat indkvartering beror på hensynet til at sikre, at den mindreårige ikke udsættes for tvang under den indledningsvise indkvartering i asylsystemet, hvor Udlændingestyrelsen endnu ikke har haft mulighed for grundigt at vurdere, om samlivet er frivilligt. Udlændingestyrelsen vil dog allerede ved den indledningsvise indkvartering, hvor styrelsens beslutningsgrundlag ofte vil være begrænset, skulle vurdere, om der foreligger helt særlige omstændigheder, der tilsiger, at parterne skal indkvarteres sammen, herunder hvis parterne har børn, og den mindreårige f.eks. på grund af et handicap er klart afhængig af sin partners pasning og pleje og bistand til at drage omsorg for børnene, eller hvis parterne er traumatiserede, og relevante fagpersoner vurderer, at den fortsatte forældreevne og omsorg over for parternes børn er aldeles afhængig af, at begge parter bor sammen med børnene i den indledningsvise indkvartering.

Udlændingestyrelsen vil i forlængelse af den indledningsvise separate indkvartering skulle træffe afgørelse efter udlændingelovens § 42 a, stk. 7, 3. pkt., der med lovforslaget bliver til 4. pkt., såfremt parterne ikke er enige i, at indkvarteringen skal ske separat. Det bemærkes i den forbindelse, at Udlændingestyrelsen vil skulle vejlede parterne om muligheden for at få truffet en afgørelse om spørgsmålet. Det forudsætter et helt utvivlsomt grundlag – vurderet under behørig hensyntagen til parternes situation – at antage, at et par selv ønsker separat indkvartering. Såfremt der således blot er indikationer, herunder stiltiende, på at den ene eller

begge af parterne ikke ønsker separat indkvartering, vil Udlændingestyrelsen skulle træffe en afgørelse herom, forinden den separate indkvartering vil kunne effektueres.

Ligesom det kan være tilfældet for bestemmelsen om den indledningsvise indkvartering efter 1. pkt., jf. ovenfor, vil også grundlaget for Udlændingestyrelsens afgørelse efter 3. pkt., der med forslaget bliver til 4. pkt., kunne være relativt begrænset. Det vil navnlig være tilfældet, når der er behov for at træffe en sådan afgørelse som en foreløbig afgørelse af hensyn til hurtigt at skabe et grundlag for at effektuere den indledningsvise separate indkvartering. Afgørelsen vil dog skulle træffes på baggrund af en konkret og individuel vurdering af sagens omstændigheder. Når der træffes en foreløbig afgørelse, vil Udlændingestyrelsen efterfølgende skulle træffe afgørelse på ny, når der foreligger et bedre grundlag.

En afgørelse efter § 42 a, stk. 7, 3. pkt., som med lovforslaget bliver til 4. pkt., vil indebære, at forvaltningslovens regler om partsrettigheder, herunder partshøring, begrundelse, vejledningspligt og klagevejledning, skal iagttages. Partshøring vil skulle gennemføres med hver af parterne for sig. Udlændingestyrelsen vil i forbindelse med partshøringen skulle vejlede om, hvad et tvangsægteskab er, at tvangsægteskaber er ulovlige i Danmark, samt om tilgængelige muligheder for rådgivning, konfliktmægling, psykologhjælp og hotlines m.v. til unge, der oplever at blive udsat for tvangsægteskab, social kontrol, trusler, vold m.v. og herunder om de gældende regler for skilsmisse i Danmark.

Såfremt der ikke foreligger et beskyttelsesværdigt familieliv mellem en mindreårig udlænding og vedkommendes partner, vil parterne skulle indkvarteres separat. Det vil være tilfældet, såfremt den yngste af parterne er under 15 år, jf. også den seksuelle lavalder i straffelovens § 222, eller hvis der er tale om et tvangsægteskab eller et tvangssamliv.

Udgangspunktet for vurderingen af, om der foreligger et tvangselement, er, om ægteskabet er indgået frivilligt. Der vil dog kunne være konkrete tilfælde, hvor det ikke er afgørende, at et forhold ikke er indgået eller etableret efter begge parter ønske, eksempelvis fordi der er forløbet flere år siden indgåelsen af forholdet, de pågældende har levet sammen i den mellemliggende periode, og det findes ubetænkeligt at lægge til grund, at begge parter på indkvarterings tidspunktet ønsker at fortsætte forholdet. Et forhold, der oprindeligt blev indgået under tvang, kan således godt have udviklet sig til et frivilligt forhold, ligesom det modsatte naturligvis kan være tilfældet. Det bemærkes i den forbindelse, at arrangerede ægteskaber godt kan være indgået uden tvang, og at alene ægteskaber, der indgås og består mod eget ønske, eller i øvrigt består mod eget ønske, vil skulle anses for tvangsægteskaber.

I vurderingen af, om forholdet er frivilligt, vil Udlændingestyrelsen skulle inddrage den mindreåriges synspunkter og forklaringer, som disse kommer til udtryk i forbindelse med partshøringen, jf. også Danmarks forpligtelse efter Bør-

nekonventionens artikel 12, stk. 1, til at inddrage barnets synspunkter i alle forhold vedrørende barnet. Vurderingen af, om forholdet er frivilligt, vil dog ikke alene kunne støttes på parternes egne forklaringer, og der vil derfor skulle foretages en samlet vurdering på baggrund af alle de relevante oplysninger i sagen. Det vil bl.a. kunne indgå i denne vurdering, hvilken alder parterne har, herunder aldersforskellen, hvor længe de har kendt hinanden, og hvor længe parret har levet sammen, herunder om de har levet sammen inden indgåelse af et eventuelt ægteskab, religiøs vielse eller andet ægteskabslignende forhold. Det vil endvidere, i relation til ægteskaber, herunder religiøse vielser uden borgerlig gyldighed og andre ægteskabslignende forhold, kunne indgå, hvor længe ægteskabet har været planlagt, hvilken alder parterne havde ved ægteskabets indgåelse, parternes eventuelle slægtskab, og om ægteskabet er indgået med parternes familiers medvirken. Det vil ligeledes skulle indgå i vurderingen, hvad parterne hver især selv har oplyst om ægteskabet, herunder troværdigheden af de afgivne forklaringer og hvad relevante fagpersoner observerer og oplyser herom. Endvidere vil myndighedernes kendskab til de generelle kulturelle normer og normer for ægteskab i parternes hjemlande kunne indgå som et blandt flere momenter i vurderingen, ligesom parternes personlige forhold, herunder arbejds- og uddannelsesmæssige forhold, vil kunne indgå.

Selvom den yngste af parterne er over 15 år, og der ikke umiddelbart kan konstateres et element af tvang, og der således kan være tale om et beskyttelsesværdigt familieliv, vil udgangspunktet være, at der iværksættes separat indkvartering ud fra et hensyn til at give den mindreårige en betækningsperiode samt til beskyttelsen af de retlige normer for samlivsforhold, som gælder i Danmark. Udlændingestyrelsen vil dog skulle foretage en konkret og individuel vurdering af, om adskillelsen af parterne er saglig og proportional. Såfremt hensynet til familiens enhed tilsiger fælles indkvartering, og dette ikke er i strid med den mindreåriges tarv, vil parterne skulle indkvarteres sammen. Det vil i denne vurdering bl.a. skulle indgå, hvilken alder parterne har, herunder hvor stor aldersforskellen er, om parterne har børn sammen eller venter barn, og om der i øvrigt foreligger helt særlige omstændigheder, f.eks. helbreds- og trivselsmæssige forhold. Såfremt Udlændingestyrelsen efter en konkret og individuel vurdering finder, at det vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser at indkvartere parterne separat, vil parterne skulle indkvarteres sammen.

Parternes alder vil kunne indgå som et moment i den konkrete vurdering af, om det er sagligt og proportionalt at opretholde den separate indkvartering. Det vil kunne have betydning, hvor tæt på myndighedsalderen den yngste part er, og hvor stor aldersforskellen på parterne er. Såfremt den ene af parterne f.eks. er 17 år og dermed tæt på myndighedsalderen, og den anden part er under 20 år, vil der således kunne gøres undtagelse fra udgangspunktet om separat indkvartering. Derimod vil en situation, hvor den ene part f.eks. er 16 år og den anden part er over 30 år, i almindelighed medføre, at der på grund af aldersforskellen mellem parter-

ne vil skulle ske en separat indkvartering. Der er tale om en samlet vurdering, hvori bl.a. vil kunne indgå relevant fagpersonales observationer vedrørende den mindreåriges individuelle modenhed og udvikling.

Det vil også kunne indgå i vurderingen, om parret venter barn sammen; i visse tilfælde også selv om kvinden er gravid med et barn, som har et andet biologisk ophav end den pågældende partner. Det vil i den forbindelse kunne tillægges betydning, hvor langt henne i graviditeten kvinden er, og om der foreligger oplysninger om særlige behov for støtte fra partneren, f.eks. som følge af traumer eller helbredsmæssige forhold.

Uanset at den mindreårige er gravid, og at samlivet må antages at være frivilligt, vil der dog som udgangspunkt skulle ske separat indkvartering, hvis der er tungtvejende hensyn til den mindreåriges alder, der taler imod fælles indkvartering. Der vil dog skulle gøres undtagelse, hvis der foreligger helt særlige omstændigheder, herunder hvis parterne er traumatiserede, og den fortsatte omsorg for det (endnu ufødte) barn er afhængig af, at forældrene bor sammen. Omvendt vil et par, der venter barn sammen, som udgangspunkt skulle indkvarteres sammen, såfremt forholdet må antages at være frivilligt, og der ikke er tungtvejende hensyn til den mindreåriges alder, der taler imod fælles indkvartering. I tilfælde af separat indkvartering af et par, hvor kvinden er gravid, vil Udlændingestyrelsen af egen drift have pligt til med korte intervaller at revurdere indkvarteringsafgørelsen, herunder proportionaliteten af adskillelsen.

Det vil endvidere kunne indgå i vurderingen, om parterne har fælles børn, samt om en af parterne har et særbarn med væsentlig tilknytning til sin forælders partner, eller om forælderen har et væsentligt behov for sin partners støtte til at drage omsorg for barnet. Det vil på samme måde kunne indgå i vurderingen, om en eller begge forældre aktuelt er faktiske omsorgspersoner for et barn. I sådanne tilfælde vil der – foruden hensynet til den mindreårige partner – være et væsentligt hensyn at tage til de pågældende børn. Det gælder i særlig grad, hvis der er tale om mindre børn – hvilket må antages at være tilfældet som følge af, at der er tale om forældre, hvor den ene er mindreårig – eller hvis der er oplyst om særlige omsorgsbehov, traumer m.v. hos børnene. Sådanne oplysninger kan f.eks. foreligge i form af observationer/udtalelser fra relevant social- eller sundhedsfagligt personale. Det bemærkes i den forbindelse, at asylansøgende børn generelt må anses for særligt sårbare, også selv om de er ledsaget af deres forældre. Det vil i den forbindelse have betydning, om hensynet til børnene henholdsvis den mindreårige forælder samstemmende taler for, at begge parter indkvarteres sammen med børnene. I bekræftende fald vil parret som det klare udgangspunkt skulle indkvarteres sammen. I modsat fald, det vil sige såfremt hensynet til den mindreårige partner taler imod fælles indkvartering, vil parterne derimod skulle indkvarteres separat. I sådanne tilfælde vil Udlændingestyrelsen skulle sikre, at der er adgang til regelmæssig kontakt mellem den forælder, som indkvarteres adskilt fra familien, og familien.

Det vil endvidere kunne indgå i vurderingen, om der er oplyst om væsentlige helbreds- eller trivselsmæssige forhold vedrørende en af parterne, der taler for en fælles indkvartering. Sådanne oplysninger kan f.eks. foreligge i form af udtalelser fra parterne selv og udtalelser fra relevant social- eller sundhedsfagligt personale med kendskab til parrets forhold. Det vil skulle tillægges væsentlig betydning, hvis det på baggrund af f.eks. udtalelser fra relevant social- eller sundhedsfagligt personale må antages, at en separat indkvartering i det konkrete tilfælde kan have alvorlige konsekvenser for den mindreåriges trivsel eller helbred. Sådanne konsekvenser kan f.eks. være betinget af en parts traumer, alvorlige sygdom eller handicap m.v. I sådanne særlige tilfælde vil parterne – såfremt der er tale om et frivilligt samliv – efter en konkret vurdering, hvor også indgår parternes alder, kunne indkvarteres sammen. Et par vil således normalt skulle indkvarteres sammen, hvis det må antages, at samlivet er frivilligt, der ikke er tungtvejende hensyn til den mindreåriges alder, der taler imod fælles indkvartering, og en separat indkvartering i det konkrete tilfælde kan have alvorlige konsekvenser for den mindreåriges trivsel eller helbred. Endvidere vil trivselsmæssige hensyn til den mindreårige i helt særlige tilfælde kunne være så tungtvejende, at et par vil skulle indkvarteres sammen, selv om der er tungtvejende hensyn til den mindreåriges alder, der isoleret set taler imod fælles indkvartering, og parret ikke har børn eller venter barn. Sådanne tilfælde vil dog forudsætte et meget sikkert grundlag i sagens konkrete omstændigheder.

Det bemærkes, at Udlændingestyrelsen vil skulle gennemføre en afgørelse om separat indkvartering under behørig hensyntagen til den fortsatte eksistens af et eventuelt beskyttelsesværdigt familieliv, og parterne vil derfor som udgangspunkt skulle indkvarteres på asylcentre relativt tæt på hinanden. Det forudsættes med lovforslaget, at Udlændingestyrelsen vil anmode indkvarteringsoperatørerne om at tage stilling til, om der er grundlag for at give de pågældende udlændinge ekstra tilbud i form af f.eks. psykologsamtaler og samtaler med en socialrådgiver.

Herudover vil varigheden af adskillelsen skulle indgå som et selvstændigt moment i vurderingen af, om en separat indkvartering (fortsat) er saglig og proportional, idet intensiteten af indgrebet forøges og vægten af hensynet til at give den mindreårige en betækningsperiode alt andet lige formindskes, når varigheden af adskillelsen bliver længere. Afhængigt af en sags konkrete omstændigheder – herunder varigheden af adskillelsen – vil hensynet til at give den mindreårige en betækningsperiode således kunne ophøre med at være et sagligt hensyn, eller indgrebet vil kunne blive uproportionalt til varetagelsen af hensynet. Hvis den separate indkvartering konkret måtte være af længere varighed, vil Udlændingestyrelsen derfor have pligt til løbende at revurdere afgørelsen om den separate indkvartering. Det samme gælder, hvis afgørelsen om separat indkvartering er truffet på et tidligt tidspunkt i indkvarteringen, hvor Udlændingestyrelsens grundlag for afgørelsen var begrænset, eller hvis konkrete grunde i øvrigt tilsiger, at afgørelsen revurde-

res. Parterne vil desuden have mulighed for at søge om genoptagelse af deres indkvarterings sag på et hvilket som helst tidspunkt.

Til nr. 10

Efter udlændingelovens § 42 k, stk. 1, træffer Udlændingestyrelsen efter ansøgning afgørelse om, at en udlænding, som har indgivet ansøgning om opholdstilladelse i medfør af § 7, har ret til at flytte i egen bolig, indtil udlændingen meddeles opholdstilladelse, udrejser eller udsendes, såfremt visse betingelser herfor er opfyldt.

Efter § 42 k, stk. 2, nr. 4, er udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i flygtningekonventionen af 28. juli 1951, udelukket fra adgangen til at flytte i egen bolig efter stk. 1.

Det foreslås, at udlændingelovens § 42 k, stk. 2, nr. 4, affattes til udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i udlændingelovens § 10, men som ikke kan udsendes af landet, jf. § 31.

Det betyder, at udlændingelovens § 42 k, stk. 1, ikke vil gælde for udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i lovens § 10, men som er henvist til tålt ophold, fordi de ikke udrejser frivilligt og ikke kan udsendes tvangsmæssigt på grund af refoulementsforbuddet i udlændingelovens § 31.

Den foreslåede ændring indebærer således, at alle udlændinge, der er udelukket fra at opnå opholdstilladelse i Danmark efter udlændingelovens § 10, og som er henvist til tålt ophold, fremadrettet ikke vil have mulighed for at flytte i egen bolig efter udlændingelovens § 42 k.

Det betyder, at den undtagne persongruppe udvides til at gælde alle udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i udlændingelovens § 10, og som ikke kan udsendes af landet på baggrund af refoulementsforbuddet i § 31.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.5.3 i lovforslagets bemærkninger.

Til nr. 11

Det fremgår af udlændingelovens § 42 k, stk. 6, at Udlændingestyrelsen, medmindre helt særlige grunde taler derimod, træffer afgørelse om, at en udlænding, som er flyttet i egen bolig efter stk. 1 og ikke længere opfylder betingelserne herfor eller ikke overholder vilkårene i den indgåede kontrakt, jf. stk. 5, skal tage ophold på et indkvarteringssted efter Udlændingestyrelsens nærmere bestemmelse.

Det foreslås, at § 42 k, stk. 6, nyaffattes, således at Udlændingestyrelsen, medmindre helt særlige grunde taler derimod, træffer afgørelse om, at en udlænding, som er flyttet i egen bolig efter denne bestemmelse, skal tage ophold på et indkvarteringssted efter Udlændingestyrelsens nærmere bestemmelse i følgende tilfælde:

1) Godkendelsen efter stk. 1 er opnået ved svig.

2) Betingelserne i stk. 1 ikke længere er opfyldt.

3) Udlændingen efter tidspunktet for godkendelse efter stk. 1 bliver omfattet af en af undtagelserne i stk. 2.

4) Vilkårene i den indgåede kontrakt, jf. stk. 5, ikke overholdes.

5) Udlændingen udebliver fra det indkvarteringssted, Udlændingestyrelsen har godkendt, jf. stk. 1, eller uden tilladelse tager ophold uden for dette indkvarteringssted.

Det betyder, at en godkendelse til at flytte i egen bolig efter § 42 k, stk. 6 – udover i de tilfælde en godkendelse efter gældende ret kan inddrages – fremover tillige vil kunne inddrages, hvis godkendelsen til at flytte i egen bolig er opnået ved svig, hvis udlændingen bliver omfattet af udelukkelsesgrundene i § 42 k, stk. 2, samt hvis udlændingen udebliver fra det indkvarteringssted Udlændingestyrelsen har godkendt, jf. stk. 1, eller uden tilladelse tager ophold uden for dette indkvarteringssted.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 42 k, stk. 6, nr. 1, kan en godkendelse til at flytte i egen bolig inddrages, hvis den er opnået ved svig.

Udlændingestyrelsen vil således kunne inddrage en godkendelse, hvis en udlænding mundtligt eller skriftligt, f.eks. i et ansøgningsskema, forsætligt angiver urigtige oplysninger med henblik på at opnå en godkendelse. Svig kan endvidere foreligge, hvis udlændingen fortier oplysninger, herunder oplysninger om forhold, der indebærer, at vedkommende efter § 42 k, stk. 2, vil være udelukket fra ordningen.

Efter den foreslåede § 42 k, stk. 6, nr. 2, der er en videreførelse af den gældende § 42 k, stk. 6, kan Udlændingestyrelsen træffe afgørelse om, at en godkendelse efter stk. 1 inddrages, såfremt betingelserne i stk. 1 ikke længere er opfyldt, medmindre helt særlige grunde taler derimod.

Dette indebærer som hidtil, at hvis udlændingen oprindeligt opfyldte betingelserne i § 42 k, stk. 1, for at opnå godkendelse til at flytte i egen bolig, men en eller flere af betingelserne senere ophører med at være opfyldt, vil godkendelsen således som udgangspunkt kunne inddrages.

Efter den foreslåede § 42 k, stk. 6, nr. 3, vil Udlændingestyrelsen fremover kunne træffe afgørelse om at inddrage en godkendelse til at flytte i egen bolig, såfremt udlændingen bliver omfattet af den persongruppe, der er udelukket fra at flytte i egen bolig efter § 42 k, stk. 2, nr. 1-7.

Dette er i overensstemmelse med gældende praksis, hvorefter en godkendelse til at flytte i egen bolig kan inddrages som følge af, at en udlænding bliver omfattet af den udelukkede persongruppe i stk. 2, idet en udlænding herved ikke længere vil anses for at opfylde betingelserne for en godkendelse til at flytte i egen bolig.

Den foreslåede ændring indebærer således en særskilt hjemmel til, at Udlændingestyrelsen som hidtil vil kunne inddrage en godkendelse til at flytte i egen bolig, hvis udlændingen, efter styrelsen har meddelt godkendelse til indkvartering i egen bolig, bliver omfattet af en af udelukkelsesgrundene i § 42 k, stk. 2. Det betyder, at det kommer til at fremgå direkte af § 42 k, stk. 6, at Udlændingestyrelsen vil kunne inddrage en godkendelse i tilfælde, hvor en udlænding, efter godkendelsen er meddelt, f.eks. bliver udvist ved dom, jf. udlændingelovens § 42 k, stk. 2, nr. 2.

Efter den foreslåede § 42 k, stk. 6, nr. 4, der er en videreførelse af den gældende § 42 k, stk. 6, vil Udlændingestyrelsen kunne træffe afgørelse om, at en godkendelse efter stk. 1 inddrages, såfremt vilkårene i den med Udlændingestyrelsen indgåede kontrakt, jf. stk. 5, ikke overholdes.

Dette indebærer som hidtil, at hvis udlændingen på et tidspunkt, efter at Udlændingestyrelsen har meddelt godkendelse til at flytte i egen bolig efter § 42 k, stk. 1, ikke overholder vilkårene i kontrakten, herunder særligt ophører med at medvirke til oplysningen af sin asylsag eller udrejse, vil det som det klare udgangspunkt bevirke, at den pågældende ikke længere er omfattet af ordningen.

Medvirken indebærer, at udlændingen kommer til aftalte møder med myndighederne og for eksempel afgiver forklaring og fremlægger de dokumenter, som er medbragt til Danmark, eller som vedkommende med rimelighed vil kunne fremskaffe uden at eksponere sig over for hjemlandets myndigheder. Medvirken indebærer endvidere, at udlændingen deltager i sprogtest, aldersundersøgelse, torturundersøgelse eller anden undersøgelse, og at vedkommende samtykker til indhentelse af udlændingens asylsag i andre europæiske lande.

I udsendelsesfasen indebærer medvirken, at udlændingen underskriver en erklæring om, at den pågældende vil medvirke til udrejsen. Desuden skal den pågældende meddele de fornødne oplysninger til, at myndighederne kan fremskaffe rejsedokumentation til udrejsen, om nødvendigt give møde på hjemlandets ambassade i Danmark med henblik på at få udstedt rejsedokument eller lade sig fremstille for en delegation fra hjemlandet med henblik på at fastslå identiteten.

Kravet om medvirken skal være opfyldt på det tidspunkt, hvor udlændingen ansøger om at kunne flytte i egen bolig, ligesom det som hovedregel er en betingelse, at udlændingen efter at være meddelt godkendelse løbende medvirker til sagens behandling efter udlændingelovens regler.

Hvis udlændingen på et tidspunkt ophører med at medvirke, vil det som det klare udgangspunkt bevirke, at den pågældende ikke længere er omfattet af ordningen. Dog skal udlændingen kunne beholde sin godkendelse, såfremt den pågældende straks genoptager sin medvirken til sagens behandling eller gennemførelse af en udsendelse. Også i tilfælde, hvor der er forløbet en længere periode mellem en første undladelse af medvirken og en efterfølgende undladelse af

medvirken, kan der efter omstændighederne ses bort fra den manglende medvirken, hvis udlændingen straks genoptager sin medvirken.

Herudover vil kravet om medvirken kunne fraviges i helt særlige tilfælde, herunder hvis udlændingen på baggrund af de generelle forhold i hjemlandet ikke kan blive udsendt tvangsmæssigt, og de danske udlændingemyndigheder således ikke kan effektuere afgørelsen om udsendelse. Kravet om medvirken vil dog genindtræde, så snart berostillelsen af den tvangsmæssige udsendelse til det givne land ophæves.

Manglende medvirken på grund af lovligt forfald (som f.eks. sygdom) skal heller ikke have konsekvenser. Også i tilfælde af længerevarende, alvorlig sygdom vil der efter omstændighederne kunne ses bort fra manglende medvirken, herunder hvis den pågældende er så svækket, at krav om medvirken savner mening, fordi den pågældende ikke ville kunne udsendes på grund af sin tilstand. For så vidt angår betingelserne for medvirken, kan der i øvrigt henvises til Folketingstidende 2012-2013, A, L 130, som fremsat, side 30-31.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 42 k, stk. 6, nr. 5, vil Udlændingestyrelsen fremover kunne inddrage en godkendelse til at flytte i egen bolig, hvis udlændingen udebliver fra det indkvarteringssted, Udlændingestyrelsen har godkendt, jf. stk. 1, eller uden tilladelse tager ophold uden for dette indkvarteringssted.

Den foreslåede ændring indebærer, at Udlændingestyrelsen vil kunne inddrage en godkendelse til at flytte i egen bolig i de tilfælde, hvor Udlændingestyrelsen, f.eks. som følge af at udlændingen ikke reagerer på henvendelser fra styrelsen eller centeret, ikke er bekendt med, hvor vedkommende opholder sig, eller hvor udlændingen efter at have været udeblevet fra sit indkvarteringssted dukker op igen og tager ophold i overensstemmelse med den meddelte godkendelse. Ændringen indebærer tillige, at en godkendelse vil kunne inddrages såfremt udlændingen uden tilladelse har taget ophold på en ny adresse, uanset om Udlændingestyrelsen måtte være blevet gjort bekendt med den pågældende adresse.

Af praktiske grunde og for at undgå unødvendig sagsbehandling forudsættes det med den foreslåede ordning, at Udlændingestyrelsen først vil iværksætte en sag om inddragelse af godkendelse til at flytte i egen bolig, når udlændingen har været udeblevet eller har taget ophold uden for det godkendte indkvarteringssted i ikke mindre end 14 dage og ikke inden for denne periode har taget ophold på indkvarteringsstedet. Udlændingestyrelsen vil dog kunne inddrage en godkendelse, inden der er gået 14 dage, såfremt de konkrete omstændigheder tilsiger det. Dette vil f.eks. være relevant i tilfælde, hvor udlændingen gentagne gange udebliver fra sit indkvarteringssted.

Udlændingestyrelsens afgørelse efter den foreslåede § 42 k, stk. 6, kan påklages til Udlændingenævnet, jf. § 46 a, stk. 1.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.5.3 i lovforslagets bemærkninger.

Til nr. 12

Efter udlændingelovens § 42 l, stk. 1, træffer Udlændingestyrelsen efter ansøgning afgørelse om, at en udlænding, som har indgivet ansøgning om opholdstilladelse i medfør af § 7, kan indkvartere sig privat, indtil udlændingen meddeles opholdstilladelse, udrejser eller udsendes, såfremt visse betingelser herfor er opfyldt.

Efter § 42 l, stk. 2, nr. 5, er udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i flygtningekonventionen af 28. juli 1951, udelukket fra adgangen til privat indkvartering efter stk. 1.

Det foreslås, at udlændingelovens § 42 l, stk. 2, nr. 5, affattes til udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i § 10, men som ikke kan udsendes af landet, jf. § 31.

Det betyder, at udlændingelovens § 42 l, stk. 1 og 3, ikke gælder for udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i lovens § 10, men som er henvist til tålt ophold, fordi de ikke udrejser frivilligt og ikke kan udsendes tvangsmæssigt på grund af refolementsforbuddet i udlændingelovens § 31.

Den foreslåede ændring indebærer således, at alle udlændinge, der er udelukket fra at opnå opholdstilladelse i Danmark efter udlændingelovens § 10, og som er henvist til tålt ophold, fremadrettet ikke vil have mulighed for privat indkvartering efter udlændingelovens § 42 l.

Det betyder, at den undtagne persongruppe udvides til at gælde alle udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i udlændingelovens § 10, og som ikke kan udsendes af landet på baggrund af refolementsforbuddet i § 31.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.5.3 i lovforslagets bemærkninger.

Til nr. 13

Det fremgår af udlændingelovens § 42 l, stk. 6, at Udlændingestyrelsen, medmindre helt særlige grunde taler derimod, træffer afgørelse om, at en udlænding, som er indkvarteret i medfør af denne paragraf og ikke længere opfylder betingelserne herfor eller ikke overholder vilkårene i den indgåede kontrakt, jf. stk. 4, skal tage ophold på et indkvarteringssted efter Udlændingestyrelsens nærmere bestemmelse.

Det foreslås, at § 42 l, stk. 6, nyaffattes, således at Udlændingestyrelsen, medmindre helt særlige grunde taler derimod, træffer afgørelse om, at en udlænding, som er indkvarteret privat efter denne bestemmelse, skal tage ophold på et indkvarteringssted efter Udlændingestyrelsens nærmere bestemmelse i følgende tilfælde:

- 1) Godkendelsen efter stk. 1 eller 3 er opnået ved svig.
- 2) Betingelserne i stk. 1 ikke længere er opfyldt.

3) Udlændingen efter tidspunktet for godkendelse efter stk. 1 bliver omfattet af en af undtagelserne i stk. 2.

4) Vilkårene i den indgåede kontrakt, jf. stk. 4, ikke overholdes.

5) Udlændingen udebliver fra det indkvarteringssted, Udlændingestyrelsen har godkendt, jf. stk. 1 eller 3, eller uden tilladelse tager ophold uden for dette indkvarteringssted.

Det betyder, at en godkendelse til privat indkvartering efter § 42 l, stk. 6 – udover i de tilfælde en godkendelse efter gældende ret kan inddrages – fremover tillige vil kunne inddrages, hvis godkendelsen til privat indkvartering er opnået ved svig, hvis udlændingen bliver omfattet af udelukkelsesgrundene i § 42 l, stk. 2, samt hvis udlændingen udebliver fra det indkvarteringssted Udlændingestyrelsen har godkendt, jf. stk. 1 eller 3, eller uden tilladelse tager ophold uden for dette indkvarteringssted.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 42 l, stk. 6, nr. 1, kan en godkendelse til privat indkvartering inddrages, hvis den er opnået ved svig.

Udlændingestyrelsen vil således kunne inddrage en godkendelse, hvis en udlænding mundtligt eller skriftligt, f.eks. i et ansøgningsskema, forsætligt angiver urigtige oplysninger med henblik på at opnå en godkendelse. Svig kan endvidere foreligge, hvis udlændingen fortier oplysninger, herunder oplysninger om forhold, der indebærer, at vedkommende efter § 42 l, stk. 2, vil være udelukket fra ordningen.

Efter den foreslåede § 42 l, stk. 6, nr. 2, der er en videreførelse af den gældende § 42 l, stk. 6, kan Udlændingestyrelsen træffe afgørelse om, at en godkendelse efter bestemmelsen inddrages, såfremt betingelserne i stk. 1 ikke længere er opfyldt, medmindre helt særlige grunde taler derimod.

Dette indebærer som hidtil, at hvis udlændingen oprindeligt opfyldte betingelserne i § 42 l, stk. 1 eller 3, for at opnå godkendelse til privat indkvartering, men en eller flere af betingelserne senere ophører med at være opfyldt, vil godkendelsen således som udgangspunkt kunne inddrages.

Efter den foreslåede § 42 l, stk. 6, nr. 3, vil Udlændingestyrelsen fremover kunne træffe afgørelse om at inddrage en godkendelse til privat indkvartering, såfremt udlændingen bliver omfattet af den persongruppe, der er udelukket fra privat indkvartering efter § 42 l, stk. 2, nr. 1-6.

Dette er i overensstemmelse med gældende praksis, hvorefter en godkendelse til at flytte i egen bolig kan inddrages som følge af, at en udlænding bliver omfattet af den udelukkede persongruppe i stk. 2, idet en udlænding herved ikke længere vil anses for at opfylde betingelserne for en godkendelse til at flytte i egen bolig.

Den foreslåede ændring indebærer således en særskilt hjemmel til, at Udlændingestyrelsen som hidtil vil kunne inddrage en godkendelse til privat indkvartering, hvis udlændin-

gen, efter styrelsen har meddelt godkendelse til privat indkvartering, bliver omfattet af en af udelukkelsesgrundene i § 42 1, stk. 2. Det betyder, at det kommer til at fremgå direkte af § 42 1, stk. 6, at Udlændingestyrelsen vil kunne inddrage en godkendelse i tilfælde, hvor en udlænding, efter godkendelsen er meddelt, f.eks. bliver udvist ved dom, jf. udlændingelovens § 42 1, stk. 2, nr. 2.

Efter den foreslåede § 42 1, stk. 6, *nr. 4*, der er en videreførelse af den gældende § 42 1, stk. 6, vil Udlændingestyrelsen kunne træffe afgørelse om, at en godkendelse efter stk. 1 inddrages, såfremt vilkårene i den med Udlændingestyrelsen indgåede kontrakt, jf. stk. 4, ikke overholdes.

Dette indebærer som hidtil, at hvis udlændingen på et tidspunkt, efter at Udlændingestyrelsen har meddelt godkendelse til privat indkvartering efter § 42 1, stk. 1 eller 3, ikke overholder vilkårene i kontrakten, herunder særligt ophører med at medvirke til oplysningen af sin asylsag eller udrejse, vil det som det klare udgangspunkt bevirke, at den pågældende ikke længere er omfattet af ordningen.

Medvirken indebærer, at udlændingen kommer til aftalte møder med myndighederne og for eksempel afgiver forklaring og fremlægger de dokumenter, som er medbragt til Danmark, eller som vedkommende med rimelighed vil kunne fremskaffe uden at eksponere sig over for hjemlandets myndigheder. Medvirken indebærer endvidere, at udlændingen deltager i sprogtest, aldersundersøgelse, torturundersøgelse eller anden undersøgelse, og at vedkommende samtykker til indhentelse af udlændingens asylsag i andre europæiske lande.

I udsendelsesfasen indebærer medvirken, at udlændingen underskriver en erklæring om, at den pågældende vil medvirke til udrejsen. Desuden skal den pågældende meddele de fornødne oplysninger til, at myndighederne kan fremskaffe rejsedokumentation til udrejsen, om nødvendigt give møde på hjemlandets ambassade i Danmark med henblik på at få udstedt rejsedokument eller lade sig fremstille for en delegation fra hjemlandet med henblik på at fastslå identiteten.

Kravet om medvirken skal være opfyldt på det tidspunkt, hvor udlændingen ansøger om at kunne indkvartere sig privat, ligesom det som hovedregel er en betingelse, at udlændingen efter at være meddelt godkendelse løbende medvirker til sagens behandling efter udlændingelovens regler.

Hvis udlændingen på et tidspunkt ophører med at medvirke, vil det som det klare udgangspunkt bevirke, at den pågældende ikke længere er omfattet af ordningen. Dog skal udlændingen kunne beholde sin godkendelse, såfremt den pågældende straks genoptager sin medvirken til sagens behandling eller gennemførelse af en udsendelse. Også i tilfælde, hvor der er forløbet en længere periode mellem en første undladelse af medvirken og en efterfølgende undladelse af medvirken, kan der efter omstændighederne ses bort fra den manglende medvirken, hvis udlændingen straks genoptager sin medvirken.

Herudover vil kravet om medvirken kunne fraviges i helt særlige tilfælde, herunder hvis udlændingen på baggrund af de generelle forhold i hjemlandet ikke kan blive udsendt tvangsmæssigt, og de danske udlændingemyndigheder således ikke kan effektuere afgørelsen om udsendelse. Kravet om medvirken vil dog genindtræde, så snart berostillelsen af den tvangsmæssige udsendelse til det givne land ophæves.

Manglende medvirken på grund af lovligt forfald (som f.eks. sygdom) skal heller ikke have konsekvenser. Også i tilfælde af længerevarende, alvorlig sygdom vil der efter omstændighederne kunne ses bort fra manglende medvirken, herunder hvis den pågældende er så svækket, at krav om medvirken savner mening, fordi den pågældende ikke ville kunne udsendes på grund af sin tilstand. For så vidt angår betingelserne for medvirken, kan der i øvrigt henvises til Folketingstidende 2012-2013, A, L 130, som fremsat, side 30-31.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 42 1, stk. 6, *nr. 5*, vil Udlændingestyrelsen fremover kunne inddrage en godkendelse til privat indkvartering, hvis Udlændingen udebliver fra det indkvarteringssted, Udlændingestyrelsen har godkendt, jf. stk. 1, eller uden tilladelse tager ophold uden for dette indkvarteringssted.

Den foreslåede ændring indebærer, at Udlændingestyrelsen vil kunne inddrage en godkendelse til privat indkvartering, i de tilfælde hvor Udlændingestyrelsen, f.eks. som følge af at udlændingen ikke reagerer på henvendelser fra styrelsen eller centeret, ikke er bekendt med, hvor vedkommende opholder sig, eller hvor udlændingen efter at have været udeblevet fra sit indkvarteringssted dukker op igen og tager ophold i overensstemmelse med den meddelte godkendelse. Ændringen indebærer tillige, at en godkendelse vil kunne inddrages såfremt udlændingen uden tilladelse har taget ophold på en ny adresse, uanset om Udlændingestyrelsen måtte være blevet gjort bekendt med den pågældende adresse.

Af praktiske grunde og for at undgå unødvendig sagsbehandling forudsættes det med den foreslåede ordning, at Udlændingestyrelsen først vil iværksætte en sag om inddragelse af godkendelse til privat indkvartering, når udlændingen har været udeblevet eller har taget ophold uden for det godkendte indkvarteringssted i ikke mindre end 14 dage og ikke inden for denne periode har taget ophold på indkvarteringsstedet. Udlændingestyrelsen vil dog kunne inddrage en godkendelse, inden der er gået 14 dage, såfremt de konkrete omstændigheder tilsiger det. Dette vil f.eks. være relevant i tilfælde, hvor udlændingen gentagne gange udebliver fra sit indkvarteringssted.

Udlændingestyrelsens afgørelse efter den foreslåede § 42 1, stk. 6, kan påklages til Udlændingenævnet, jf. § 46 a, stk. 1.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.5.3 i lovforslagets bemærkninger.

Til nr. 14

Udlændingelovens § 45 a indeholder regler om udveksling

af oplysninger mellem udlændingemyndighederne og efterretningstjenesterne.

Det foreslås, at der i udlændingelovens § 45 a indsættes et stk. 5, i henhold til hvilket Styrelsen for International Rekruttering og Integration, Udenrigsministeriet og efterretningstjenesterne uden udlændingens samtykke kan udveksle oplysninger fra en sag omfattet af § 47, stk. 1, i det omfang dette kan have betydning for efterretningstjenesternes varetagelse af sikkerhedsmæssige opgaver eller udenrigsministerens behandling af sager efter § 47, stk. 1.

Det betyder, at Udenrigsministeriet fremover uden en udlændings samtykke vil kunne videregive oplysninger fra en sag om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 47, stk. 1, til Styrelsen for International Rekruttering og Integration, og at styrelsen uden udlændingens samtykke vil kunne behandle disse oplysninger. Udenrigsministeriet vil endvidere fremover efter omstændighederne kunne videregive og udveksle oplysninger med efterretningstjenesterne med henblik på kontrol, ligesom efterretningstjenesterne vil kunne behandle og udveksle oplysninger indbyrdes og med Udenrigsministeriet vedrørende den foretagne kontrol til brug for den videre behandling af sagen i Udenrigsministeriet.

Herved opnås, at Udenrigsministeriet fremover i forbindelse med behandlingen af alle ansøgninger om opholdstilladelse efter Wienerkonventionerne om diplomatiske og konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, jf. udlændingelovens § 47, stk. 1, vil kunne anmode Styrelsen for International Rekruttering og Integration om bistand til at kontrollere ansøgerne ved opslag i Schengeninformationssystemet (SIS II) og de nationale databaser, og således sikre forudgående kontrol af alle ansøgere – ikke kun de visumpligtige – inden der meddeles opholdstilladelse og på den baggrund udstedes langtidsvisum med henblik på indrejse i Danmark.

Udenrigsministeriet vil endvidere kunne foretage høringer af efterretningstjenesterne på baggrund af kriterier fastsat af efterretningstjenesterne, og når der er oplysninger i sagen, der i øvrigt indikerer, at en ansøger udgør en fare for statens sikkerhed eller på anden måde er af efterretningsmæssig interesse, ligesom efterretningstjenesterne kan høres, hvis der i forbindelse med en ansøgning om forlængelse af en opholdstilladelse eller i øvrigt uden for selve ansøgningssituationen tilgår Udenrigsministeriet oplysninger, der indikerer, at udlændingen kan udgøre en fare for statens sikkerhed.

Det forudsættes i den forbindelse, at Styrelsen for International Rekruttering og Integration alene vil skulle foretage samme form for kontrol af udlændinge, der søger opholdstilladelse i medfør af Wienerkonventionerne om diplomatiske og konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, jf. udlændingelovens § 47, stk. 1, som styrelsen allerede i dag foretager af udlændinge, der søger om opholds- og arbejdstilladelse på styrelsens område, med den undtagelse, at Udenrigsministeriet selv vil skulle forestå eventuelle høringer af efterretningstjenesterne.

Det bemærkes, at Udenrigsministeriet, Styrelsen for International Rekruttering og Integration og efterretningstjenesterne efter den foreslåede bestemmelse som udgangspunkt vil kunne behandle alle oplysninger fra en sag, der er omfattet af § 47, stk. 1. Sådanne oplysninger vil typisk omfatte – men ikke nødvendigvis være begrænset til – kopi af dataside fra ansøgers pas, Note Verbale fra den udsendende stat eller – hvis anmodning kommer fra en international organisation – et brev, der bekræfter ansættelse i København, bilagt et udfyldt skema fra den udsendende stat eller den internationale organisation. Herudover kan der bilægges eventuel vielsesattest og fødselsattest vedrørende barn, hvis familie også skal medfølge eller tilslutte sig.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets bemærkninger.

Til nr. 15

Efter udlændingelovens § 46 a, stk. 1, kan Udlændingestyrelsens og Styrelsen for International Rekruttering og Integrations afgørelser efter udlændingeloven påklages til Udlændingenævnet, jf. dog stk. 4 og 6 og § 53 a.

Det foreslås i § 46 a, stk. 1, at ændre henvisning til stk. 4 og 6 til en henvisning til stk. 4, 5 og 7.

Herefter kan Udlændingestyrelsens og Styrelsen for International Rekruttering og Integrations afgørelser efter udlændingeloven påklages til Udlændingenævnet, jf. dog stk. 4, 5 og 7 og § 53 a.

Forslaget er en konsekvens af, at der i udlændingelovens § 46 a indsættes et nyt stk. 5, jf. lovforslagets § 1, nr. 16, hvorefter Udlændingestyrelsens afgørelser om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser og sociale foranstaltninger, jf. § 42 a, stk. 1 og 2, vedrørende udlændinge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, kan påklages til Ankestyrelsen.

Med den foreslåede ændring sikres det, at der sker en korrekt henvisning til de sager, som ikke kan påklages til Udlændingenævnet.

Til nr. 16

Det følger af udlændingelovens § 46 a, stk. 1, at bl.a. klager over afslag på afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser og sociale foranstaltninger efter § 42 a, stk. 1 og 2, kan påklages til Udlændingenævnet.

Det foreslås, at der i udlændingelovens § 46 a indsættes et nyt stk. 5, hvorefter Udlændingestyrelsens afgørelser om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser og sociale foranstaltninger, jf. § 42 a, stk. 1 og 2, vedrørende udlændinge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, kan påklages til Ankestyrelsen. Kapitel 9 og 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale

område finder anvendelse på afgørelser, der træffes i medfør af 1. pkt.

Den foreslåede bestemmelses 1. pkt. indebærer, at Ankestyrelsen fremover vil skulle behandle klager over Udlændingestyrelsens afgørelser om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser eller sociale foranstaltninger efter udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, vedrørende udlændinge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4.

Den foreslåede ændring medfører, at Udlændingestyrelsens afgørelser om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser eller sociale foranstaltninger vedrørende udlændinge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, vil kunne påklages til Ankestyrelsen, herunder også f.eks. delvise afslag på afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser og sociale foranstaltninger m.v. Udlændingestyrelsens forhåndstilkendegivelser om, hvorvidt styrelsen vil afholde udgifterne, vil, som det er tilfældet i dag, ikke i sig selv kunne påklages.

Som følge af, at kompetencen til at behandle en klage over en afgørelse om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser eller sociale foranstaltninger truffet efter udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, vedrørende udlændinge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, flyttes fra Udlændingenævnet til Ankestyrelsen, vil der være behov for udveksling af nødvendige og relevante oplysninger mellem det sted, hvor udlændingen er indkvarteret, Udlændingestyrelsen, og Ankestyrelsen m.fl. Der kan være tale om oplysninger vedrørende f.eks. helbred, væsentlige sociale problemer og andre rent private forhold om en eller flere identificerbare fysiske personer, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse eller som har tilknytning til personer, som er under Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse.

Videregivelse af oplysninger i disse tilfælde vil skulle ske i overensstemmelse med databeskyttelsesloven, jf. lov nr. 502 af 23. maj 2018, og Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2016/679/EU af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse).

Der vil efter den foreslåede ændring både blive behandlet almindelige ikke-følsomme personoplysninger med hjemmel i databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, og behandling af følsomme personoplysninger med hjemmel i forordningens artikel 9, stk. 2, litra f, jf. artikel 6, stk. 1, litra e.

Den foreslåede bestemmelses 2. pkt. indebærer, at de almindelige klageregler i kapitel 9 og 10 i lov om retssikkerhed

og administration på det sociale område vil finde anvendelse ved Ankestyrelsens behandling af sager om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser og sociale foranstaltninger vedrørende udlændinge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, i det omfang, det er relevant i forhold til sagsbehandlingen.

Det betyder, at en klage fremover vil skulle indgives til Udlændingestyrelsen, som først vil skulle genoverveje, om der er grundlag for at give klageren helt eller delvist medhold. Såfremt klagen ikke giver Udlændingestyrelsen anledning til at ændre afgørelsen, vil styrelsen skulle sende klagen med begrundelse for afgørelsen og genvurderingen videre til Ankestyrelsen. Udlændingestyrelsen vil i forbindelse med genvurderingen og forud for, at sagen oversendes til Ankestyrelsen, skulle sørge for, at sagen er fuldt oplyst. Det betyder, at Udlændingestyrelsen bl.a. vil skulle foretage en fornyet parts høring efter reglerne i forvaltningslovens § 19, stk. 1, såfremt klagebemærkningerne eller styrelsens genvurdering giver anledning hertil.

Det vil fortsat være sagens parter, som i udgangspunktet er den udlænding, som er omfattet af udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, som er klageberettigede i sager om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser og sociale foranstaltninger efter udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2.

Såfremt der er tale om et afslag på godkendelse af afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser eller sociale foranstaltninger efter udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, som allerede er iværksat, vil operatøren dog være selvstændigt klageberettiget for så vidt angår spørgsmålet om, hvem der skal afholde udgiften til behandlingen eller foranstaltningen.

Det bemærkes i den forbindelse, at der i konkrete afgørelser om f.eks. mindreårige kan være andre end udlændingen eller indkvarteringsoperatøren, som vil være klageberettiget, og at de generelle forvaltningsretlige principper om partsbegrebet naturligt generelt finder anvendelse ved vurderingen af, hvem der er klageberettiget.

Den foreslåede ændring medfører også, at Ankestyrelsen vil skulle behandle sager om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser eller sociale foranstaltninger efter udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, vedrørende udlændinge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, efter § 52 b, jf. dog § 53, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, hvorefter konkrete sager om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser eller sociale foranstaltninger efter udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, vedrørende udlændinge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, i udgangspunktet vil skulle afgøres på et møde med beskikkede medlemmer.

Sager om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser eller sociale foranstaltninger efter udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, vedrørende udlændinge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, vil tillige være omfattet af reglerne om udvidet votering, såfremt sagen af Ankestyrelsens direktør skønnes at være af principiel eller generel betydning, jf. § 55, stk. 2, nr. 7, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Den foreslåede ændring medfører i øvrigt, at der fremover vil være en klagefrist på 4 uger for sager om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser eller sociale foranstaltninger efter udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, vedrørende udlændinge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4.

Klager over Udlændingestyrelsens afgørelse om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser eller sociale foranstaltninger efter udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, vedrørende udlændinge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, vil ikke have opsættende virkning, jf. § 72 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.6.3 i lovforslagets bemærkninger.

Til nr. 17

Efter udlændingelovens § 46 a, stk. 5, 1. pkt., kan en dansk diplomatisk eller konsulær repræsentations afgørelse om afslag på en ansøgning om visum eller om annullering eller inddragelse af et allerede meddelt visum, jf. § 47, stk. 2, påklages til Udlændingestyrelsen.

Efter udlændingelovens § 46 a, stk. 5, 2. pkt., anses en afgørelse, der er meddelt ansøgeren alene ved brug af en standardformular, jf. § 4 e, stk. 1, for påklaget til Udlændingestyrelsen.

Det foreslås at ophæve udlændingelovens § 46 a, stk. 5, 2. pkt.

Det betyder, at der ikke fremadrettet vil være kategorier af afgørelser om afslag på en ansøgning om visum eller om annullering eller inddragelse af et allerede meddelt visum, der bliver automatisk påklaget til Udlændingestyrelsen. Der vil i stedet være almindelig klageadgang i forhold til alle repræsentationernes afgørelser om afslag på eller om annullering eller inddragelse af visum. Der vil således ikke blive tale om at afskære klageadgangen, men alene om at ensrette den.

Ændringen skal ses i sammenhæng med lovforslaget § 1, nr. 3, hvori det foreslås at ophæve udlændingelovens § 4 e om en dansk diplomatisk eller konsulær repræsentations meddelelse af afgørelse om afslag på en ansøgning om visum

eller om annullering eller inddragelse af et allerede meddelt visum ved brug af en standardformular.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i lovforslagets bemærkninger.

Til nr. 18

Efter udlændingelovens § 46 a, stk. 1, kan bl.a. Udlændingestyrelsens afgørelser efter udlændingeloven påklages til Udlændingenævnet, jf. dog bl.a. stk. 6.

Efter § 46 a, stk. 6, nr. 1, kan Udlændingestyrelsens afgørelse efter bl.a. § 42 a, stk. 7, 3. pkt., ikke påklages. Denne begrænsning i klageadgangen gælder både for afgørelser om separat indkvartering af gifte eller samlevende mindreårige udlændinge og for øvrige afgørelser om indkvartering af udlændinge efter § 42 a, stk. 7, 3. pkt.

Det foreslås at indsætte et 2. pkt. i § 46 a, stk. 6, nr. 1, hvorefter en afgørelse efter § 42 a, stk. 7, 4. pkt., om separat indkvartering, jf. § 42 a, stk. 7, 3. pkt., dog kan påklages.

Det betyder, at Udlændingestyrelsens afgørelser om, at indkvarteringen af en mindreårig udlænding, der er samlevende eller har indgået ægteskab, religiøs vielse uden borgerlig gyldighed eller andet ægteskabslignende forhold, sker separat af hensyn til den mindreåriges tarv, herunder hensynet til at give den mindreårige en betækningsperiode, medmindre hensynet til familiens enhed tilsiger fælles indkvartering, og dette ikke er i strid med den mindreåriges tarv, vil kunne påklages til Udlændingenævnet.

Det bemærkes, at adgangen til at påklage Udlændingestyrelsens afgørelser om separat indkvartering både vil omfatte en foreløbig og en endelig afgørelse efter § 42 a, stk. 7, 3. pkt., der med lovforslagets § 1, nr. 9, bliver 4. pkt., samt eventuelle efterfølgende revurderinger heraf. Det bemærkes endvidere, at Udlændingenævnets klagebehandling vil skulle angå spørgsmålet om, hvorvidt betingelserne for separat indkvartering på afgørelsestidspunktet for den påklagede afgørelse var opfyldt, og således ikke spørgsmålet om lovligheden af efterfølgende afgørelser.

Til nr. 19

Efter udlændingelovens § 46 a, stk. 8, kan udlændinge- og integrationsministeren fastsætte nærmere regler om klagefrist for de typer af afgørelser, der er omfattet af stk. 5, 1. pkt.

Det foreslås i § 46 a, stk. 8, at ændre stk. 5, 1. pkt. til stk. 6, således at udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler om klagefrist for de typer af afgørelser, der er omfattet af stk. 6.

Der er tale om en konsekvensændring som følge af dels lovforslagets § 1, nr. 16, hvorved det foreslås at indsætte et nyt stk. 5 i udlændingelovens § 46 a, hvorefter stk. 5 bliver stk. 6, og dels lovforslagets § 1, nr. 17, hvorved det foreslås

at ophæve § 46 a, stk. 5, 2. pkt., der bliver til stk. 6, 2. pkt. Der er således alene tale om en konsekvensrettelse.

Til nr. 20

Efter udlændingelovens § 47, stk. 1, meddeles opholdstilladelse til personer, som i medfør af Wienerkonventionerne om diplomatiske forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster indgået i medfør af lov om rettigheder og immuniteter for internationale organisationer nyder diplomatiske rettigheder, samt disses private tjenestepersonale, der tiltræder deres funktion i Danmark, og som er omfattet af artikel 1 h i Wienerkonventionen eller af mellemfolkelige overenskomster indgået i medfør af lov om rettigheder og immuniteter for internationale organisationer, af udenrigsministeren. Opholdstilladelse til familiemedlemmer til personer omfattet af 1. pkt. meddeles ligeledes af udenrigsministeren.

Udenrigsministeriet meddeler endvidere i medfør af bekendtgørelse nr. 83 af 11. december 1972 af Wienerkonventionen af 24. april 1963 om konsulære forbindelser opholdstilladelse til udsendte konsulatsejersmænd og konsulatfunktionærer samt disses familier og private tjenestepersonale.

Det foreslås at ændre udlændingelovens § 47, stk. 1, 1. pkt., således, at personer omfattet af Wienerkonventionerne om konsulære forbindelser, samt disses private tjenestepersonale, der tiltræder deres funktion i Danmark, og som er omfattet af artikel 1 j i Wienerkonventionen om konsulære forbindelser, indsættes i bestemmelsen.

Det betyder, at opholdstilladelse til personer, som i medfør af Wienerkonventionen om diplomatiske forbindelser, Wienerkonventionen om konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster indgået i medfør af lov om rettigheder og immuniteter for internationale organisationer nyder diplomatiske rettigheder, samt disses private tjenestepersonale, der tiltræder deres funktion i Danmark, og som er omfattet af artikel 1 h i Wienerkonventionen om diplomatiske forbindelser, artikel 1 j i Wienerkonventionen om konsulære forbindelser eller af mellemfolkelige overenskomster indgået i medfør af lov om rettigheder og immuniteter for internationale organisationer, meddeles af udenrigsministeren. Opholdstilladelse til familiemedlemmer til personer omfattet af 1. pkt. meddeles ligeledes af udenrigsministeren.

Udenrigsministerens kompetence til at meddele opholdstilladelse til personer, der i medfør af Wienerkonventionen om konsulære forbindelser nyder diplomatiske rettigheder, samt disses familiemedlemmer og private tjenestepersonale kommer således til at fremgå direkte af udlændingeloven.

Der tilsigtes med den foreslåede tilføjelse ikke nogen ændring i praksis for, hvornår der meddeles opholdstilladelse til udlændinge efter Wienerkonventionen om konsulære forbindelser.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.3 i lovforslagets bemærkninger.

Til nr. 21

Efter udlændingelovens § 47, stk. 1, meddeles opholdstilladelse til personer, som i medfør af Wienerkonventionerne om diplomatiske forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster indgået i medfør af lov om rettigheder og immuniteter for internationale organisationer nyder diplomatiske rettigheder, samt disses private tjenestepersonale, der tiltræder deres funktion i Danmark, og som er omfattet af artikel 1 h i Wienerkonventionen eller af mellemfolkelige overenskomster indgået i medfør af lov om rettigheder og immuniteter for internationale organisationer, af udenrigsministeren. Opholdstilladelse til familiemedlemmer til personer omfattet af 1. pkt. meddeles ligeledes af udenrigsministeren.

Udenrigsministeriet meddeler endvidere i medfør af bekendtgørelse nr. 83 af 11. december 1972 af Wienerkonventionen af 24. april 1963 om konsulære forbindelser opholdstilladelse til udsendte konsulatsejersmænd og konsulatfunktionærer samt disses familier og private tjenestepersonale.

Det foreslås, at der i udlændingelovens § 47 indsættes et nyt stk. 2, hvorefter afgørelser efter § 4 a, stk. 3, træffes af udenrigsministeren i forlængelse af, at en udlænding er meddelt opholdstilladelse efter Wienerkonventionen om diplomatiske forbindelser, Wienerkonventionen om konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster indgået i medfør af lov om rettigheder og immuniteter for internationale organisationer, jf. stk. 1.

Det betyder, at udenrigsministeren, der allerede i dag har kompetence til at meddele opholdstilladelse til udlændinge i medfør af Wienerkonventionen om diplomatiske forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster jf. udlændingelovens § 47, stk. 1, og Wienerkonventionen om konsulære forbindelser – i forlængelse af en sådan afgørelse – også får kompetence til at træffe afgørelse om udstedelse af langtidsvisum i medfør af den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 4 a, stk. 3, jf. lovforslagets § 1, nr. 1, til den pågældende personkreds..

Det betyder således, at udenrigsministerens afgørelser om langtidsvisum vil skulle træffes i umiddelbar forlængelse af en meddelt opholdstilladelse.

Det bemærkes, at det forudsættes, at langtidsvisummet vil blive udstedt af en diplomatisk eller konsulær repræsentation i udlandet, der behandler disse visumsager, efter bemyndigelse fra udenrigsministeren i forlængelse af, at udenrigsministeren i medfør af udlændingelovens § 47, stk. 1, har meddelt en opholdstilladelse.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.3 i lovforslagets bemærkninger.

Til nr. 22

Efter udlændingelovens § 47, stk. 2, kan der efter aftale mellem udlændinge- og integrationsministeren og udenrigs-

ministeren gives danske diplomatiske og konsulære repræsentationer i udlandet bemyndigelse til at træffe afgørelse i sager om visum og til at udstede og meddele opholdstilladelse og arbejdstilladelse. Efter aftale med et andet land kan udenrigsministeren efter aftale med udlændinge- og integrationsministeren bemyndige udenlandske diplomatiske og konsulære repræsentationer i udlandet til at udstede visum efter § 4 a, stk. 2, opholdstilladelse og arbejdstilladelse. Udenrigsministeren kan efter aftale med udlændinge- og integrationsministeren indgå repræsentationsaftaler med udenlandske diplomatiske og konsulære repræsentationer i udlandet i overensstemmelse med visumkodeksens artikel 8.

Det foreslås, at henvisningen til § 4 a, stk. 2, i udlændingelovens § 47, stk. 2, 2. pkt., ændres til en henvisning til § 4 a, stk. 2 og 3.

Det betyder, at udenrigsministeren efter aftale med et andet land og efter aftale med udlændinge- og integrationsministeren kan bemyndige udenlandske diplomatiske og konsulære repræsentationer i udlandet til også at udstede visum efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 4 a, stk. 3, om udstedelse af langtidsvisum, jf. lovforslagets § 1, nr. 1.

Udenlandske diplomatiske og konsulære repræsentationer i udlandet, som udenrigsministeren efter aftale med udlændinge- og integrationsministeren har indgået en aftale med, og som kan bemyndiges til at udstede visum efter udlændingelovens § 4 a, stk. 2, opholdstilladelser og arbejdstilladelser, vil fremover også kunne bemyndiges til at udstede langtidsvisum efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 4 a, stk. 3, jf. lovforslagets § 1, nr. 1.

Der vil være tale om at udstede langtidsvisum til Danmark på baggrund af en afgørelse herom truffet af udenrigsministeren efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 4 a, stk. 3. De udenlandske repræsentationer vil således ikke skulle træffe afgørelse om langtidsvisum, men vil alene kunne bemyndiges til at udstede et sådan visum.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.3 i lovforslagets bemærkninger.

Til nr. 23

Efter udlændingelovens § 56 b, stk. 1, kan en uledsaget mindreårig udlænding, der er fyldt 12 år, og en repræsentant for en uledsaget mindreårig udlænding, jf. § 56 a, stk. 1, klage over børn og unge-udvalgets afgørelser efter bl.a. § 62 l, stk. 1, om anbringelse på et anbringelsessted efter § 66, stk. 1, i lov om social service.

Det foreslås, at henvisningen i § 56 b, stk. 1, til § 62 l, stk. 1, ændres til § 62 l, stk. 1, 1. pkt.

Forslaget er en konsekvens af, at det med lovforslagets § 1, nr. 27, foreslås at indsætte et nyt 2. og 3. punktum i § 62 l, stk. 1, om fuldbyrdelse af afgørelser efter 1. pkt. Med forslaget tydeliggøres det, at det alene er børn og unge-udvalgets

afgørelser om anbringelse efter § 62 l, stk. 1, 1. pkt., der kan påklages til Ankestyrelsen.

Der er alene tale om en konsekvensrettelse som følge af lovforslagets § 1, nr. 27. Der tilsigtes således ikke indholdsmæssige ændringer af bestemmelsen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.8 i lovforslagets almindelig bemærkninger og til bemærkningerne til § 1, nr. 27.

Til nr. 24

Efter udlændingelovens § 56 b, stk. 1, kan en uledsaget mindreårig udlænding, der er fyldt 12 år, og en repræsentant for en uledsaget mindreårig udlænding, jf. § 56 a, stk. 1, klage over børn og unge-udvalgets afgørelser efter regler fastsat i medfør af bl.a. § 62 l, stk. 8.

Efter udlændingelovens § 56 e, stk. 1, kan en uledsaget mindreårig udlænding, der er fyldt 12 år, og en repræsentant for en uledsaget mindreårig udlænding, jf. § 56 a, stk. 1, klage over kommunalbestyrelsens afgørelser efter regler fastsat i medfør af bl.a. § 62 l, stk. 8.

Det foreslås i § 56 b, stk. 1, og § 56 e, stk. 1, at ændre henvisningen til § 62 l, stk. 8, til en henvisning til § 62 l, stk. 10.

Forslaget er en konsekvens af, at der med lovforslagets § 1, nr. 28, foreslås indsat et nyt stk. 7 og 8 efter § 62 l, stk. 6, hvorefter stk. 7-10 bliver til stk. 9-12. Der tilsigtes således ikke en indholdsmæssig ændring af bestemmelserne.

Til nr. 25

Efter udlændingelovens § 58 h, stk. 1, forestår Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration konsultationer med myndighederne i et andet Schengenland i medfør af Schengenkonventionens artikel 25.

Af Schengenkonventionens artikel 25, stk. 1, følger, at et Schengenland, der påtænker at udstede opholdstilladelse til en udlænding, der er indberettet som uønsket i Schengeninformationssystemet (SIS II), skal konsultere det indberettende land herom. Af artiklens stk. 2 følger, at der skal ske konsultationer mellem et indberettende land og et land, der har udstedt opholdstilladelse til en udlænding, der er indberettet som uønsket i Schengeninformationsystemet (SIS II), med henblik på en afklaring af, hvorvidt vedkommende udlænding skal have sin opholdstilladelse inddraget.

Det foreslås, at Udenrigsministeriet indsættes i udlændingelovens § 58 h, stk. 1.

Herefter forestår Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration og Udenrigsministeriet konsultationer med myndighederne i et andet Schengenland i medfør af Schengenkonventionens artikel 25.

Der foreslås således indført en hjemmel til, at også Uden-

rigsministeriet vil få kompetence til at kunne forestå konsultationer med myndighederne i et andet Schengenland i medfør af Schengenkonventionens artikel 25.

Det betyder, at hvis der i forbindelse med den kontrol, som Styrelsen for International Rekruttering og Integration i medfør af den foreslåede ordning, jf. lovforslagets pkt. 2.1.3, fremover vil skulle foretage af udlændinge, der søger opholdstilladelse i medfør af Wienerkonventionerne om diplomatiske og konsulariske forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, jf. udlændingelovens § 47, stk. 1, fremkommer oplysninger om, at en udlænding er indberettet til SIS II, vil Udenrigsministeriet i medfør af den foreslåede ændring af udlændingelovens § 58 h, stk. 1, have kompetencen til at kunne forestå konsultationer af et andet Schengenland med henblik på at vurdere, om opholdstilladelse kan meddeles.

Den foreslåede ordning indebærer endvidere, at Udenrigsministeriet i forbindelse med vurderingen af, om opholdstilladelse i medfør af Wienerkonventionerne om diplomatiske og konsulariske forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, jf. udlændingelovens § 47, stk. 1, kan meddeles, i fornødent omfang har mulighed for at tage behørigt hensyn til andre Schengenlandes interesser, idet en udlænding ikke på en og samme tid kan have en opholdstilladelse og være indberettet som uønsket i SIS II.

Udenrigsministeriet vil kun kunne udstede opholdstilladelse til en udlænding i medfør af Wienerkonventionerne om diplomatiske og konsulariske forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, jf. udlændingelovens § 47, stk. 1, der er registreret som uønsket i SIS II, efter forudgående konsultationer med det medlemsland, der har indberettet den pågældende udlænding som uønsket.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.3 i lovforslagets bemærkninger.

Til nr. 26

Det følger af udlændingelovens § 58 h, stk. 2, at Rigspolitechefen sletter en udlænding, der er indberettet efter udlændingelovens § 58 g, i Schengeninformationssystemet (SIS II), hvis Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for International Rekruttering eller Integration efter de i stk. 1 nævnte konsultationer finder, at udlændingen bør slettes som uønsket i SIS II.

Det foreslås, at Udenrigsministeriet indsættes i udlændingelovens § 58 h, stk. 2.

Herefter sletter Rigspolitechefen, hvis Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for International Rekruttering og Integration eller Udenrigsministeriet efter de i stk. 1 nævnte konsultationer finder, at en i medfør af § 58 g indberettet udlænding bør slettes som uønsket i SIS II, den pågældende i SIS II.

Der foreslås således indført en hjemmel til, at Rigspolitiet kan slette nationale SIS II-indberetninger på en udlænding,

hvis Udenrigsministeriet efter de i stk. 1 nævnte konsultationer finder, at udlændingen bør slettes som uønsket i SIS II.

Den foreslåede ændring af udlændingelovens § 58 h, stk. 2, er en konsekvens af den foreslåede ændring af udlændingelovens § 58 h, stk. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 25, om, at også Udenrigsministeriet skal kunne foretage konsultationer med andre Schengenlande i medfør af Schengenkonventionens artikel 25.

Det betyder, at Udenrigsministeriet fremover vil have adgang til at anmode Rigspolitechefen om at slette udlændinge, der er indberettet som uønsket til Schengeninformationssystemet (SIS II), hvis Udenrigsministeriet på baggrund af de konsultationer, Udenrigsministeriet med den foreslåede ændring af udlændingelovens § 58 h, stk. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 25, fremover vil have kompetence til at kunne forestå med et andet Schengenland, finder, at en udlænding ikke længere skal være indberettet som uønsket til Schengeninformationssystemet (SIS II).

Det bemærkes, at Rigspolitechefen kun kan slette nationale SIS II-indberetninger.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.3 i lovforslagets bemærkninger.

Til nr. 27

Det er i udlændingelovens kapitel 9 b (§§ 62 l-62 v) ikke reguleret, hvilken myndighed der er ansvarlig for fuldbyrdelsen af afgørelser om anbringelse efter udlændingelovens § 62 l, stk. 1, eller afgørelser truffet efter regler fastsat i medfør af § 62 l, stk. 8, nr. 7. Fuldbyrdelse af børn og unge-udvalgets afgørelser efter disse bestemmelser vil derfor for så vidt angår uledsagede mindreårige udlændinge med processuelt ophold kunne ske efter servicelovens regler herom og for så vidt angår uledsagede mindreårige udlændinge med ulovligt ophold efter principperne i serviceloven.

Det foreslås, at der i udlændingelovens § 62 l, stk. 1, indsættes et 2. pkt., hvor det fastslås, at kommunalbestyrelsen har ansvaret for, at afgørelser truffet efter § 62 l, stk. 1, 1. pkt., og afgørelser truffet efter regler fastsat i medfør af § 62 l, stk. 8, nr. 7, som bliver til § 62 l, stk. 10, nr. 7, fuldbyrdes.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at det fremover – ligesom efter servicelovens regler – vil være kommunalbestyrelsen, der er ansvarlig for, at afgørelser om anbringelse efter udlændingelovens § 62 l, stk. 1, 1. pkt., foreløbige afgørelser om anbringelser efter stk. 1, jf. stk. 3, samt afgørelser om ændring af anbringelsessted under opholdet og foreløbige afgørelser om ændring af anbringelsessted, der træffes efter regler fastsat i medfør af § 62 l, stk. 8, nr. 7, som bliver til § 62 l, stk. 10, nr. 7, fuldbyrdes.

Det foreslås endvidere, at der i bestemmelsen indsættes et 3. pkt., hvorefter kommunen mod behørig legitimation og uden retskendelse har adgang til et indkvarteringssted, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 5, eller anbringelsessted, jf.

§ 66, stk. 1, i lov om social service, for at eftersøge og medtage en uledsaget mindreårig udlænding med henblik på fuldbyrdelse af disse afgørelser.

Kommunen vil således i de helt særlige tilfælde, hvor dette måtte være nødvendigt af hensyn til den uledsagede mindreårige udlændings tarv, uden retskendelse og mod behørig legitimation have adgang til f.eks. et indkvarteringssted for uledsagede mindreårige udlændinge, en døgninstitution, eller et opholdssted for at eftersøge og medtage en uledsaget mindreårig udlænding med henblik på at fuldbyrde en afgørelse om anbringelse efter § 62 l, stk. 1, 1. pkt., en foreløbig afgørelse om anbringelse efter stk. 1, jf. stk. 3, eller en afgørelse, der er truffet efter regler fastsat i medfør af § 62 l, stk. 8, nr. 7, som bliver til § 62 l, stk. 10, nr. 7, om ændring af anbringelsessted under opholdet og foreløbige afgørelser om ændring af anbringelsessted.

Kommunalbestyrelsens udøvelse af de beføjelser, der følger af de foreslåede bestemmelser, vil – ligesom en fuldbyrdelse efter servicelovens regler – skulle ske i overensstemmelse med reglerne i §§ 2-8 i lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter. Heraf følger bl.a., at kommunalbestyrelsens adgang til at foretage tvangsindgreb efter den foreslåede bestemmelse, således kun må anvendes, hvis mindre indgribende foranstaltninger ikke er tilstrækkelige, og hvis indgrebet står i rimeligt forhold til formålet med indgrebet. Indgrebet skal endvidere foretages så skånsomt som muligt.

Den foreslåede bestemmelse skal ses i tæt sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 28. Der henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 2.8 og bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 28.

Til nr. 28

Det er i udlændingelovens kapitel 9 b (§§ 62 l-62 v) ikke reguleret, hvilken myndighed der er ansvarlig for fuldbyrdelsen af afgørelser om anbringelse efter udlændingelovens § 62 l, stk. 1, 1. pkt., eller afgørelser om ændring af anbringelsessted truffet efter regler fastsat i medfør af § 62 l, stk. 8, nr. 7, ligesom det ikke er reguleret, hvilke beføjelser den ansvarlige myndighed har i forbindelse med fuldbyrdelsen. Fuldbyrdelse af børn og unge-udvalgets afgørelser efter disse bestemmelser vil derfor for så vidt angår uledsagede mindreårige udlændinge med processuelt ophold kunne ske efter servicelovens regler herom, og for så vidt angår uledsagede mindreårige udlændinge med ulovligt ophold efter principperne i serviceloven.

Det foreslås, at der i § 62 l efter stk. 6, indsættes nedenstående nye stykker 7 og 8. Stk. 7-10 bliver herefter stk. 9-12.

Det foreslås, at der i udlændingelovens § 62 l indsættes et nyt *stk. 7*, som fastsætter, at fuldbyrdelse af afgørelser truffet efter stk. 1, 1. pkt., og afgørelser truffet efter regler fastsat i medfør af stk. 10, nr. 7, skal ske så skånsomt, som omstændighederne tillader, og med henblik på at sikre den uledsagede mindreårige udlændings tarv. Kommunen skal

afsøge mulighederne for at opnå den uledsagede mindreårige udlændings og den pågældendes repræsentants, jf. § 56 a, stk. 1, eventuelt andre familiemedlemmers eller netværkets frivillige medvirken til afgørelsens fuldbyrdelse, medmindre hensynet til den pågældendes behov i afgørende grad taler imod.

Bestemmelsen vil indebære, at det vil blive tydeliggjort i udlændingeloven, at fuldbyrdelse af afgørelser om anbringelse og ændring af anbringelsessted uden samtykke samt foreløbige afgørelser herom skal varetage den uledsagede mindreårige udlændings tarv og skal ske så skånsomt, som omstændighederne tillader. Det vil bl.a. indebære, at afhentningen af den uledsagede mindreårige udlænding på indkvarteringsstedet eller på anbringelsesstedet skal tilrettelægges og gennemføres på en måde, der er så skånsom som muligt over for den uledsagede mindreårige udlænding, indkvarteringsstedet, anbringelsesstedet samt eventuelle øvrige børn og unge på indkvarteringsstedet eller anbringelsesstedet og med størst mulig hensyntagen til den uledsagede mindreårige udlændings integritet. Der kan f.eks. være behov for, at den uledsagede mindreårige udlændings repræsentant, jf. § 56 a, stk. 1, kontaktpædagoger eller andre, som den uledsagede mindreårige udlænding er tryk ved, er til stede ved afhentningen af den pågældende og sammen med sagsbehandler ledsager den uledsagede mindreårige udlænding.

Efter den foreslåede bestemmelse vil kommunen skulle afsøge mulighederne for at opnå den uledsagede mindreårige udlændings og den pågældendes repræsentants, jf. § 56 a, stk. 1, eventuelt andre familiemedlemmers eller netværkets frivillige medvirken til afgørelsens fuldbyrdelse, medmindre hensynet til den uledsagede mindreårige udlændings tarv vil tale afgørende imod.

Herved forstås, at kommunen både forud for, at afgørelsen træffes, og når afgørelsen herefter skal effektueres, som udgangspunkt vil skulle søge at inddrage den uledsagede mindreårige udlænding og den pågældendes repræsentant, jf. § 56 a, stk. 1, med henblik på så vidt muligt at opnå forståelse for afgørelsen og sikre en skånsom fuldbyrdelse. Der vil efter omstændighederne også kunne være behov for inddragelse af andre personer i den uledsagede mindreårige udlændings netværk. Det vil især gælde personer i netværket, som den uledsagede mindreårige udlænding er nært knyttet til, og som opholder sig sammen med den uledsagede mindreårige udlænding på indkvarteringsstedet eller på anbringelsesstedet, herunder f.eks. store søskende, pædagoger m.v. Vedrører sagen fuldbyrdelse af afgørelser om ændret anbringelsessted uden samtykke vil tæt inddragelse af den nuværende institution ofte kunne bidrage til at understøtte en god og skånsom proces for den uledsagede mindreårige udlænding.

Som led i inddragelsen bør kommunen bl.a. søge at forklare baggrunden, formål og indhold af afgørelsen. Kommunen kan også med fordel forklare, hvordan fuldbyrdelsen helt konkret forventes at forløbe.

Der vil efter omstændighederne kunne være behov for, at kommunen ad flere omgange forsøger at opnå den uledsagede mindreårige udlændings, den pågældendes repræsentants, jf. § 56 a, stk. 1, og eventuelle andre medlemmer af den pågældendes familie eller netværks frivillige medvirken til afgørelsens fuldbyrdelse. Hvor vedholdende, kommunen vil skulle være, vil altid bero på en konkret og individuel vurdering under hensyn til den uledsagede mindreårige udlændings tarv, samt hvorvidt der vurderes at være en overhængende risiko for, at den uledsagede mindreårige udlænding vil forsvinde fra indkvarteringsstedet, inden afgørelsen vil blive fuldbyrdet.

Kommunen vil således så vidt muligt skulle søge at undgå, at det bliver nødvendigt at fuldbyrde afgørelser med beføjelser, som følger af de foreslåede ændringer som følge af lovforslagets § 1, nr. 27 og 28.

Det følger af den foreslåede ordning, at kommunen i særlige tilfælde vil kunne undlade at afsøge mulighederne for at opnå den uledsagede mindreårige udlændings, den pågældendes repræsentants, jf. § 56 a, stk. 1, andre familiemedlemmers eller netværkets frivillige medvirken til afgørelsens fuldbyrdelse, hvis hensynet til den uledsagede mindreårige udlændings tarv taler afgørende imod. Herved forstås, at undladelsen alene vil kunne ske af hensyn til den uledsagede mindreårige udlændings tarv, og at der skal være tale om tungtvejende grunde.

Det vil f.eks. kunne være tilfældet, hvis der vurderes at være risiko for alvorlig skade på den uledsagede mindreårige udlændings sundhed eller udvikling, f.eks. på grund af overgreb eller omsorgssvigt, hvis der eksisterer en overhængende risiko for, at den uledsagede mindreårige vil forsvinde fra indkvarteringsstedet, eller hvis den uledsagede mindreårige udlændings øjeblikkelige behov for støtte betyder, at fuldbyrdelsen ikke vil kunne afvente kommunens forsøg på at opnå de pågældendes frivillige medvirken.

Det følger endvidere af den foreslåede ordning, at hvis der vil blive behov for at fuldbyrde en afgørelse tvangsmæssigt, herunder med politiets bistand, jf. den foreslåede bestemmelse i § 62 l, stk. 8, jf. længere nede, hvortil der henvises, fordi det trods grundigt forarbejde og tæt inddragelse af den uledsagede mindreårige udlænding og eventuelle andre personer ikke vil være muligt at opnå frivillig medvirken til, at afgørelsen fuldbyrdes, vil kommunen skulle foretage en afvejning af på den ene side hensynet til den uledsagede mindreårige udlændings behov for støtte og på den anden side hensynet til at beskytte den uledsagede mindreårige udlænding mod en fuldbyrdelse, som den pågældende vil kunne opleve som indgribende.

Kommunen vil som led i denne afvejning skulle vurdere, om det af hensyn til den uledsagede mindreårige udlændings tarv vil være afgørende, at afgørelsen fuldbyrdes uden (yderligere) forsinkelse, eller om det af hensyn til den uledsagede mindreårige udlændings tarv vil være bedre at arbejde yderligere med den pågældende udlænding og eventuelt andre

personer i den uledsagede mindreårige udlændings netværk med henblik på at opnå deres forståelse for og samarbejde om afgørelsens effektivering.

Der vil ved afvejningen skulle tages højde for den uledsagede mindreårige udlændings alder, modenhed og funktionsevne. Er der således f.eks. tale om en uledsaget mindreårig udlænding under skolealderen, vil dette som hovedregel skulle tale imod fuldbyrdelse af en afgørelse med politiets bistand, da den uledsagede mindreårige udlænding pga. sin alder må antages at have vanskeligt ved at forstå og overskue en sådan situation og vil kunne opleve en tvangsfuldbyrdelse som særdeles voldsom.

Der vil dog kunne være situationer, hvor det af hensyn til den uledsagede mindreårige udlændings behov vil være nødvendigt at gennemtvunge afgørelsen med politiets bistand, også selvom der er tale om en uledsaget mindreårig udlænding under skolealderen, der vil have vanskeligt ved at forstå og overskue situationen, og som vil kunne opleve tvangsfuldbyrdelsen som særdeles indgribende, f.eks. hvis der eksisterer en overhængende risiko for, at den uledsagede mindreårige udlænding vil forsvinde fra indkvarteringsstedet, når den pågældende bliver bekendt med afgørelsen om anbringelse, men inden der er sket fuldbyrdelse af afgørelsen.

Er der tale om en uledsaget mindreårig udlænding, som skal flyttes mod sin vilje fra f.eks. et anbringelsessted til et andet anbringelsessted for at modtage en mere specialiseret pædagogisk behandling, som den uledsagede mindreårig udlænding ikke vil kunne få under sit fortsatte ophold på det oprindelige anbringelsessted, bør støtten som hovedregel og altovervejende udgangspunkt alene skulle gennemføres i dialog med den uledsagede mindreårig udlænding, den pågældendes repræsentant, jf. § 56 a, stk. 1, og anbringelsesstedet og uden politiets bistand. Kun i helt særlige tilfælde, hvor den uledsagede mindreårige udlændings behov for ændret støtte er meget betydeligt og som udgangspunkt akut, vil der ud fra hensynet til den uledsagede mindreårige udlændings tarv kunne være grundlag for fuldbyrdelse af afgørelsen med politiets bistand.

Det bemærkes, at den foreslåede bestemmelse vil gælde i tilføjelse til reglerne i §§ 2-8 i lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter, herunder bl.a. proportionalitetsprincippet, som således vil finde anvendelse.

Kommunalbestyrelsens adgang til at foretage tvangsindgreb efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 62 l, må således kun anvendes, hvis mindre indgribende foranstaltninger ikke er tilstrækkelige, og hvis indgrebet står i rimeligt forhold til formålet med indgrebet.

Det foreslås endvidere, at der indsættes et nyt *stk. 8*, der efter *1. pkt.*, fastslår, at politiet yder bistand til kommunen ved udøvelsen af beføjelser efter § 62 l, stk. 1, 3. pkt.

Det indebærer, at politiet vil kunne yde bistand til kommu-

nen ved gennemførelse af afgørelser om anbringelse efter udlændingelovens § 62 l, stk. 1, 1. pkt., og afgørelser truffet efter regler fastsat i medfør af § 62 l, stk. 8, nr. 7, som bliver til § 62 l, stk. 10, nr. 7, når betingelserne herfor i øvrigt er opfyldt.

Kommunen vil i hvert enkelt tilfælde skulle foretage en vurdering af indgrebets proportionalitet, det vil sige om, politiets bistand ved gennemførelsen af afgørelsen er nødvendig af hensyn til den uledsagede mindreårige udlændings tarv og står i rimeligt forhold til formålet med afgørelsen.

Eventuel gennemførelse af afgørelser med politiets bistand skal ske så skånsomt, som omstændighederne tillader, og med henblik på den uledsagede mindreårige udlændings tarv, jf. det foreslåede § 62 l, stk. 7. Heraf følger bl.a., at kommunen kan anmode om, at politiet ikke optræder i uniform eller anvender udrykningskøretøjer. Da gennemførelse af f.eks. en afgørelse om anbringelse uden samtykke eller om ændring af anbringelsessted uden samtykke ofte vil være en voldsom oplevelse for den uledsagede mindreårige udlænding, vil det i de fleste tilfælde være hensigtsmæssigt, hvis politiet optræder i civil.

Rammerne for politiets magtanvendelse fremgår navnlig af politilovens §§ 15 og 16. Heraf følger det bl.a., at politiet i forbindelse med sin bistand til andre myndigheder, herunder kommunerne, vil kunne anvende magt, forudsat at magtanvendelsen findes nødvendig og forsvarlig. Dette indebærer bl.a., at magt kun må anvendes, hvis mindre indgribende midler ikke findes at være tilstrækkelige, og at eventuel en magtanvendelse skal ske så skånsomt, som omstændighederne tillader.

Det foreslås endvidere i bestemmelsens 2. pkt., at regler fastsat i medfør af § 64, stk. 5, 2. pkt., i lov om social service finder tilsvarende anvendelse for politiets bistand efter 1. pkt.

Efter servicelovens § 64, stk. 5, 2. pkt., fastsætter social- og ældreministeren efter aftale med justitsministeren nærmere regler i en bekendtgørelse om politiets bistand til kommunen i forbindelse med kommunens fuldbyrdelse af bl.a. tvangs-anbringelser efter serviceloven og lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet. Bestemmelsen er ikke udmøntet.

Med den foreslåede bestemmelse sikres det, at regler, der eventuelt vil blive fastsat i medfør af servicelovens § 64, stk. 5, 2. pkt., tillige vil finde anvendelse ved politiets bistand efter den foreslåede § 62 l, stk. 8, 1. pkt., således at der gælder ens regler for politiets bistand til kommunen ved fuldbyrdelse af afgørelser om tvangsanbringelser og afgørelser om ændring af anbringelsessted efter henholdsvis serviceloven og udlændingeloven.

Det foreslås i bestemmelsens 3. og 4. pkt., at fuldbyrdelse af en afgørelse, truffet efter regler fastsat i medfør af stk. 10, nr. 7, hvor politiet yder bistand til kommunen efter 1. pkt., skal registreres og indberettes af kommunen til Anke-

styrelsen. Ankestyrelsen udarbejder årligt en oversigt over anvendelsen af bestemmelsen.

Den foreslåede ordning vil indebære, at kommunen løbende, som i dag efter reglerne i serviceloven, skal registrere og indberette eventuelle sager, hvor politiet yder bistand til kommunen ved afhentning af en uledsaget mindreårig udlænding uden retskendelse og mod behørig legitimation på et anbringelsessted med henblik på at fuldbyrde en afgørelse truffet efter regler fastsat i medfør af § 62 l, stk. 8, nr. 7, der bliver § 62 l, stk. 10, nr. 7, om ændring af anbringelsessted under opholdet og foreløbige afgørelser om ændring af anbringelsessted.

Registreringen vil skulle indeholde kommunens begrundelse for at anmode om politiets bistand. Den uledsagede mindreårige udlænding vil skulle gøres bekendt med registreringen, og den uledsagede mindreårige udlændings oplevelse af situationen vil skulle indgå i indberetningen til Ankestyrelsen.

På baggrund af kommunernes indberetninger vil Ankestyrelsen skulle udarbejde en samlet oversigt over kommunernes anvendelse af politiets bistand. Denne oversigt vil skulle indgå i den rapport, som Ankestyrelsen årligt udarbejder efter servicelovens § 64, stk. 7, og oversender til Folketinget.

Der henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 2.8 og bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 27.

Til § 2

Til nr. 1

Fra den 1. september 2015 til og med den 31. august 2020 gjaldt der en erklæringsadgang, hvorefter tidligere danske statsborgere, der havde mistet deres statsborgerskab i forbindelse med erhvervelse af fremmed statsborgerskab, kunne generhverve dansk statsborgerskab ved erklæring, hvis de ikke var idømt en ubetinget frihedsstraf i perioden mellem fortabelsen af den danske indfødsret og afgivelse af erklæring om generhvervelse, jf. § 3, stk. 1 og 2, i lov nr. 1496 af 23. december 2014 om ændring af lov om dansk indfødsret.

Efter bestemmelsens stk. 3, var det endvidere en betingelse for de tidligere danske statsborgere, der var født i udlandet, og som var fyldt 22 år, hvor der ikke var truffet en afgørelse vedrørende bevarelse af dansk indfødsret, at de pågældende inden det fyldte 22. år havde haft bopæl her i riget eller ophold her i riget af sammenlagt mindst 1 års varighed.

Efter § 3, stk. 4, omfattede erhvervelsen af dansk statsborgerskab ved erklæring også den pågældendes børn, herunder adoptivbørn, uanset at disse ikke selv tidligere har været danske statsborgere, medmindre det udtrykkeligt var angivet, at et barn ikke skulle være omfattet af erhvervelsen af indfødsret. Der var dog en forudsætning for et barns erhvervelse af dansk indfødsret, at den erklærende havde del i forældremyndigheden over barnet, at barnet var ugift, og at barnet var under 18 år. Med lov nr. 1562 af 13. de-

cember 2016 om ændring af lov om dansk indfødsret (Krav om forældremyndighedsindehavers samtykke og vandel, når børn som bipersoner erhverver dansk indfødsret m.v.) blev det endvidere en betingelse, at den anden forældremyndighedsindehaver meddelte samtykke til, at barnet erhvervede indfødsret med den erklærende, hvis barnet var undergivet fælles forældremyndighed, og med lov nr. 63 af 28. januar 2020 om ændring af lov om dansk indfødsret og lov om udenrigstjenesten (Børns erhvervelse af statsborgerskab i områder med indrejse- og opholdsforbud, vandelskrav for bipersoner, fortabelse af dansk indfødsret og begrænsning af adgang til bistand fra udenrigstjenesten m.v.) blev der endvidere indført et vandelskrav for barnet, således at det var en betingelse, at barnet opfyldte det samme vandelskrav, som blev stillet til den erklærende. Der gjaldt ikke tidligere et vandelskrav for en erklærendes børn.

Der henvises til pkt. 2.9.1.2. i lovforslagets bemærkninger.

Den foreslåede § 5 A i lovforslagets § 2 viderefører muligheden for, at tidligere danske statsborgere, som har fortabt dansk indfødsret efter den nu ophævede § 7 i indfødsretsloven, kan generhverve dansk statsborgerskab ved at afgive erklæring herom.

Bestemmelsen vil gælde for en 5-årig periode fra den 1. juli 2021 og medfører, at tidligere danske statsborgere kan generhverve dansk statsborgerskab ved at afgive erklæring herom over for Udlændinge- og Integrationsministeriet, hvis de pågældende opfylder en række betingelser for at kunne afgive erklæring. Vilkårene for afgivelse af erklæring foreslås at være de samme som for den tidligere erklæringsadgang.

Det vil således med den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* være en betingelse, at den danske indfødsret er fortabt i medfør af den tidligere gældende § 7 i indfødsretsloven, at betingelserne i *stk. 2* og *3* er opfyldt, og at den skriftlige erklæring om erhvervelse af dansk indfødsret er afgivet til Udlændinge- og Integrationsministeriet inden den 1. juli 2026.

Efter den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* vil det endvidere være en betingelse for at afgive erklæring, at den erklærende ikke i perioden mellem fortabelsen af den danske indfødsret og erklæringens afgivelse er idømt en ubetinget frihedsstraf.

Hvis en person i perioden mellem fortabelsen af det danske statsborgerskab og generhvervelsen heraf er idømt en ubetinget frihedsstraf og derfor ikke kan generhverve sit danske statsborgerskab ved erklæring ifølge overgangsordningen, vil den pågældende i visse tilfælde kunne ansøge om dansk indfødsret ved naturalisation med henblik på forelæggelse for Folketingets Indfødsretsudvalg.

Efter den foreslåede bestemmelse i *stk. 3* vil det endvidere være en betingelse for tidligere danske statsborgere over 22 år, der er født i udlandet, at generhvervelsen sker under iagttagelse af bestemmelsen i indfødsretslovens § 8.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 4* vil medføre, at indfødsretten også tilkommer de pågældendes børn, herunder adoptivbørn, uanset at disse ikke selv tidligere har været danske statsborgere, medmindre andet udtrykkeligt er angivet. Det er dog en forudsætning for eventuelle børns erhvervelse af dansk indfødsret, at den erklærende har del i forældremyndigheden over børnene, samt at børnene er ugifte og under 18 år. Desuden forudsætter bestemmelsen, at den anden forældremyndighedsindehaver meddeler sit samtykke, og, hvis der er tale om et adoptivbarn, at adoptionen har gyldighed efter dansk ret. Endelig indeholder bestemmelsen et vandelskrav svarende til det, som stilles til den erklærende. Er de fastsatte forudsætninger ikke opfyldt, erhverver barnet ikke dansk statsborgerskab sammen med den erklærende.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.9.2 i lovforslagets bemærkninger.

Til nr. 2

Det fremgår af § 12, *stk. 1, 4. pkt.*, i indfødsretsloven, at der ikke betales gebyr for børn, der er omfattet af forældres erklæring eller ansøgning om dansk indfødsret, jf. indfødsretslovens § 5 og § 6, *stk. 2*.

Det foreslås, at indfødsretslovens § 12, *stk. 1, 4. pkt.*, ændres således, at der også henvises til den foreslåede nye bestemmelse § 5 A i indfødsretsloven.

Den foreslåede ændring vil medføre, at det udtrykkeligt fremgår af § 12 i indfødsretsloven, at der heller ikke skal betales gebyr for børn, der er omfattet af en forælders erklæring efter den foreslåede erklæringsadgang, når denne føres ind i indfødsretsloven. Der har under den tidligere erklæringsordning heller ikke være betalt gebyr for børn omfattet af en forælders erklæring.

Til § 3

Til nr. 1

Efter den gældende bestemmelse i integrationslovens § 22, *stk. 1*, har en udlænding, der er omfattet af integrationslovens § 2, *stk. 2, 3* eller *4*, og som ikke modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp efter §§ 22-25 i lov om en aktiv socialpolitik, efter ansøgning ret til at få udbetalt en skattefri engangsbonus på 6.494 kr. (2021-niveau) for bestået prøve i dansk mindst på niveau med Prøve i Dansk 2, jf. § 9, *stk. 1*, i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. eller FVU-læsning trin 2, jf. lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne eller tilsvarende eller højere prøve i dansk. Danskprøven skal være bestået efter den 1. januar 2018.

Det foreslås, at integrationslovens § 22, *stk. 1*, nyaffattes, således at en udlænding omfattet af § 2, *stk. 2, 3* eller *4*, der er blevet tilbudt et selvforsørgelses- og hjemrejseprogram eller et introduktionsprogram, jf. § 16, *stk. 1, 2* eller *9*, ikke modtager hjælp efter §§ 22-25 i lov om aktiv socialpolitik

og efter den 1. januar 2018 har bestået Prøve i Dansk 2, jf. § 9, stk. 1, i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. eller FVU-læsning, trin 2, jf. lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne, eller tilsvarende eller højere prøve i dansk, efter ansøgning kan modtage en danskbonus, som udbetales som et skattefrit engangsbeløb på 6.494 kr. (2021-niveau).

Betingelsen om, at den relevante danskprøve skal være bestået efter 1. januar 2018, er en videreførelse af overgangsbestemmelsen i § 5, stk. 3, i lov nr. 320 af 25. april 2018.

Den foreslåede bestemmelse vil bringe ordlyden i overensstemmelse med bemærkningerne til lovforslag L 120 af 13. december 2017, jf. Folketingstidende 2017-18, tillæg A, L 120 som fremsat, side 7, hvorefter målgruppen for danskbonus efter integrationsloven er: "flygtninge og familiesammenførte, der har fået tilbudt et integrationsprogram efter integrationslovens § 16 indeholdende tilbud om danskuddannelse og beskæftigelsesrettede tilbud, men som ikke modtager ydelser efter §§ 22-25 i lov om aktiv socialpolitik."

Efter den foreslåede bestemmelse vil alene udlændinge, der er blevet tilbudt et selvforsørgelses- og hjemrejseprogram eller et introduktionsprogram, jf. § 16, stk. 1, 2 eller 9, være omfattet af § 22 om danskbonus efter integrationsloven. Øvrige forudsætninger er i medfør af forslaget som hidtil, at udlændinge, der ikke modtager hjælp efter §§ 22-25 i lov om aktiv socialpolitik, og som efter den 1. januar 2018 har bestået Prøve i Dansk 2, jf. § 9, stk. 1, i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. eller FVU-læsning, trin 2, jf. lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne, eller tilsvarende eller højere prøve i dansk, efter ansøgning kan modtage en danskbonus, som udbetales som et skattefrit engangsbeløb på 6.494 kr. (2021-niveau). Det er således også præciseret, at mindreårige uledsagede flygtninge, der har fået tilbudt et selvforsørgelses- og hjemrejseprogram i medfør af § 16, stk. 9, vil have ret til danskbonus efter § 22 i integrationsloven, hvis de i øvrigt opfylder betingelserne i bestemmelsen. Det er fortsat en betingelse, at den relevante danskprøve er bestået efter den 1. januar 2018.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.10.3 i lovforslagets bemærkninger.

Til § 4

Det foreslås i *stk. 1*, at loven træder i kraft ved bekendtgørelsen i Lovtidende, jf. dog *stk. 2*.

I bestemmelsens *stk. 2* foreslås det, at lovens §§ 1 og 2 træder i kraft den 1. juli 2021.

Endvidere foreslås det i bestemmelsens *stk. 3*, at lovforslaget kan stadfæstes straks efter dets vedtagelse.

Det betyder, at lovforslagets § 3 om berigtigelse af bestemmelsen om den personkreds, der efter ansøgning kan modta-

ge danskbonus efter integrationsloven, vil træde i kraft ved bekendtgørelsen i Lovtidende. Ordlyden af bestemmelsen i § 22 i integrationsloven, jf. lovforslagets § 3, er formuleret sådan, at danskbonus efter ansøgning kan udbetales til andre end udlændinge, der er blevet tilbudt et selvforsørgelses- og hjemrejseprogram eller introduktionsprogram efter integrationslovens § 16. Der er derfor behov for tidligst muligt at berigtige ordlyden af bestemmelsen i § 22 i integrationsloven i overensstemmelse med lovens forarbejder således, at det udtrykkeligt fremgår, at det er udlændinge omfattet af § 2, stk. 2, 3 eller 4, der er blevet tilbudt et selvforsørgelses- og hjemrejseprogram eller et introduktionsprogram, jf. § 16, stk. 1, 2 eller 9, der udgør persongruppen omfattet af muligheden for danskbonus, såfremt bestemmelsens øvrige betingelser er opfyldt. Der henvises i den forbindelse til lovforslagets pkt. 2.10.2.

Det bemærkes, at ifølge grundlovens § 42, stk. 7, kan et lovforslag, som kan undergives folkeafstemning, i særdeles påtrængende tilfælde stadfæstes straks efter dets vedtagelse, når forslaget indeholder bestemmelse herom. Det bemærkes i den forbindelse, at der først fra lovens ikrafttræden vil kunne træffes administrative afgørelser om danskbonus efter den foreslåede bestemmelse i integrationslovens § 22 og dermed i overensstemmelse med lovens forarbejder, hvorfor ikrafttrædelsen heraf søges gennemført tidligst muligt, jf. lovens § 4, stk. 1, jf. *stk. 3*.

Bestemmelsens *stk. 2* betyder, at lovforslagets § 1 om ændring af udlændingeloven og lovforslagets § 2 om ændring af indfødsretsloven træder i kraft den 1. juli 2021.

Det betyder for så vidt angår lovforslagets element om udstedelse af langtidsvisum til udenlandske diplomater m.fl. bl.a., at udenrigsministeren fra den 1. juli 2021 i medfør af Schengenkonventionens artikel 18 kan udstede visum til længerevarende ophold med gyldighed begrænset til Danmark (langtidsvisum), dog højst med en gyldighedsperiode på 1 år, til en udlænding, der er meddelt opholdstilladelse efter Wienerkonventionerne om diplomatiske eller konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster indgået i medfør af lov om rettigheder og immuniteter for internationale organisationer, jf. § 47, stk. 1, med henblik på at udlændingen kan indrejse her i landet og få udstedt et opholdskort, jf. lovforslagets § 1, nr. 1 og 21. Ligesom udenrigsministeren fra den 1. juli 2021 efter aftale med et andet land og efter aftale med udlændinge- og integrationsministeren vil kunne bemyndige udenlandske diplomatiske og konsulære repræsentationer i udlandet til også at udstede langtidsvisum, jf. lovforslagets § 1, nr. 22.

For så vidt angår lovforslagets element om at indføre almindelig klageadgang i alle visumsager betyder det, at alle afgørelser om afslag på en ansøgning om visum eller om annullering eller inddragelse af et allerede meddelt visum, der træffes af de danske repræsentationer i udlandet fra den 1. juli 2021, aktivt vil skulle påklages til Udlændingestyrelsen, hvis ansøgeren ønsker at klage over afgørelsen. Ingen afgørelser om afslag på en ansøgning om visum eller om

annullering eller inddragelse af et allerede meddelt visum, der træffes af de danske repræsentationer i udlandet fra den 1. juli 2021, vil således længere blive påklaget automatisk til Udlændingestyrelsen. Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 3, 17 og 19.

For så vidt angår ansøgninger om beskæftigelse efter udlændingelovens § 14 a, ansøgninger om adgang til at flytte i egen bolig efter udlændingelovens § 42 k og ansøgninger om adgang til privat indkvartering efter udlændingelovens § 42 l indebærer den foreslåede bestemmelse, at såfremt en ansøgning er indgivet forud for lovens ikrafttræden, men der endnu ikke er truffet endelig afgørelse i sagen, vil ansøgningen skulle behandles efter de foreslåede ændringer i denne lov.

For så vidt angår lovforslagets element om fuldbyrdelse af en afgørelse om anbringelse af en uledsaget mindreårig udlænding betyder det, at de foreslåede bestemmelser i lovforslagets § 1, nr. 23, 24, 27 og 28, om, hvilken myndighed der er ansvarlig for fuldbyrdelsen af afgørelser om anbringelse af uledsagede mindreårige udlændinge efter udlændingelovens § 62 l, stk. 1, 1. pkt., og afgørelser truffet efter regler fastsat i medfør af § 62 l, stk. 8, nr. 7, der bliver til § 62 l, stk. 10, nr. 7, herunder hvilke beføjelser kommunen har i forbindelse med fuldbyrdelse af disse afgørelser, gælder fra lovens ikrafttræden.

Det bemærkes, at fuldbyrdelse af børn og unge-udvalgets afgørelser efter udlændingelovens § 62 l, stk. 1, forud for denne lovs ikrafttræden for så vidt angår uledsagede mindreårige udlændinge med processuelt ophold vil kunne ske efter servicelovens regler herom og for så vidt angår uledsagede mindreårige udlændinge med ulovligt ophold efter principperne i serviceloven. Der henvises i den forbindelse til pkt. 2.8. Denne lovs foreslåede bestemmelser i § 1, nr. 23, 24, 27 og 28, ændrer således ikke på de berørte personers retsstilling, men indebærer alene, at der i udlændingeloven indføres en klar lovhjemmel til, at kommunalbestyrelsen kan fuldbyrde afgørelser om anbringelse af uledsagede mindreårige udlændinge efter udlændingelovens § 62 l, stk. 1, 1. pkt., og afgørelser truffet efter regler fastsat i medfør af § 62 l, stk. 10, nr. 7, og i den forbindelse tillægges en række beføjelser, der i dag følger af serviceloven. Ligesom de foreslåede bestemmelser indebærer, at der indføres en klar lovhjemmel i udlændingeloven til, at politiet kan yde bistand ved fuldbyrdelse af afgørelser om anbringelse efter udlændingelovens § 62 l, stk. 1, 1. pkt., og afgørelser truffet efter regler fastsat i medfør af § 62 l, stk. 10, nr. 7.

Til § 5

Det foreslås i § 5, stk. 1, at udlændingelovens § 4 c, stk. 7 og stk. 8, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2, ikke finder anvendelse for udlændinge, der inden lovens ikrafttræden har indgivet ansøgning om visum, eller for udlændinge, som inden lovens ikrafttræden har født her i landet under et visumophold.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at der ikke vil kunne gives afslag på visum med karens i 3 år til en udlænding, der inden lovens ikrafttræden har indgivet en visumansøgning, og som efterfølgende under det ophold, som visumansøgningen medfører visum til, føder et barn her i landet uden forinden indrejsen at have indgået aftale med et privat fødested om fødslen.

Den foreslåede bestemmelse indebærer endvidere, at der ikke kan gives afslag på visum med karens i 3 år til udlændinge, der inden lovens ikrafttræden har født her i landet under et tidligere visumophold.

Det er således en afgørende forudsætning for at meddele afslag efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 4 c, stk. 7, at såvel ansøgningen som den karensbærende adfærd, det vil sige fødslen under et tidligere visumophold uden forudgående aftale med et privat fødested, er henholdsvis indgivet og har fundet sted efter lovens ikrafttræden.

Det betyder, at den foreslåede karensregel i udlændingelovens § 4 c, stk. 7, ikke finder anvendelse i tilfælde, hvor en udlænding har søgt om visum før lovens ikrafttræden, men indrejser efter lovens ikrafttræden og føder et barn her i landet uden forinden indrejsen at have indgået aftale med et privat fødested om fødslen.

Det betyder endvidere, at den foreslåede karensregel i udlændingelovens § 4 c, stk. 7, heller ikke finder anvendelse i tilfælde, hvor en udlænding inden lovens ikrafttræden har såvel indgivet visumansøgningen som født et barn her i landet uden forinden indrejsen at have indgået aftale med et privat fødested om fødslen.

Det bemærkes dog, at udlændinge, der inden lovens ikrafttræden har løjet over for myndighederne om en graviditet og født et barn her i landet, efter de gældende regler om afslag på visum efter visumkodeks artikel 32, stk. 1, litra b, jf. visumbekendtgørelsens § 8, stk. 2, nr. 13, på baggrund af en konkret og individuel vurdering vil kunne meddeles afslag på en ansøgning om visum under henvisning til, at der på baggrund af udlændingens adfærd under det tidligere ophold er en formodning for, at den pågældende ikke rejser hjem eller i øvrigt kan forventes at ville overholde betingelserne for et eventuelt meddelt visum.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2 i lovforslagets bemærkninger.

Det foreslås i § 5, stk. 2, at udlændingelovens § 14 a, stk. 3, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 5, har virkning for udlændinge, der på tidspunktet for lovens ikrafttræden er meddelt en godkendelse til beskæftigelse efter udlændingelovens § 14, stk. 1. For disse udlændinge træffer Udlændingestyrelsen afgørelse om, at godkendelsen til beskæftigelse, vil være gyldig i et år fra lovens ikrafttræden med mulighed for forlængelse, medmindre der er grundlag for at inddrage godkendelsen efter udlændingelovens § 14 a, stk. 5.

Dette indebærer, at godkendelser til beskæftigelse, der forud

for lovens ikrafttræden er meddelt uden tidsbegrænsning, overgår til at være tidsbegrænsede på tidspunktet for lovens ikrafttræden. Det indebærer endvidere, at godkendelser til beskæftigelse, der er meddelt forud for lovens ikrafttræden, vil være gyldige i et år fra lovens ikrafttræden med mulighed for forlængelse, medmindre der er grundlag for at inddrage godkendelsen efter den foreslåede § 14 a, stk. 5.

Det forudsættes, at Udlændingestyrelsen for de udlændinge, der på tidspunktet for lovens ikrafttræden allerede har en gyldig godkendelse til beskæftigelse, der er meddelt på baggrund af de regler, der var gældende forud for lovens ikrafttræden, fremsender en ny afgørelse til de pågældende, hvoraf det fremgår, at udlændingens godkendelse til beskæftigelse vil være gyldig i et år fra lovens ikrafttræden, og at udlændingen herefter har mulighed for at få godkendelsen forlænget. Afgørelsen skal endvidere indeholde en vejledning om reglerne for forlængelse af en godkendelse til beskæftigelse efter § 14 a.

Det foreslås i § 5, stk. 3, at udlændingelovens § 14 a, stk. 5, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 6, får virkning for udlændinge, der på tidspunktet for lovens ikrafttræden er i beskæftigelse i medfør af udlændingelovens § 14 a.

Det betyder, at de udlændinge, der på tidspunktet for lovens ikrafttræden har en gyldig godkendelse til beskæftigelse efter § 14 a, stk. 1, kan få inddraget godkendelsen efter reglerne i den foreslåede § 14 a, stk. 5, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 6, såfremt betingelserne herfor er opfyldt.

Dette indebærer, at udlændinge, der forud for lovens ikrafttræden er meddelt godkendelse til beskæftigelse efter udlændingelovens § 14 a, stk. 1, på tidspunktet for lovens ikrafttræden – udover på baggrund af de eksisterende inddragelsesgrunde, hvorefter en godkendelse kan inddrages, såfremt betingelserne i stk. 1 ikke længere er opfyldt, eller vilkårene i den indgåede kontrakt ikke overholdes – vil kunne få inddraget godkendelsen til beskæftigelse, medmindre helt særlige grunde taler derimod, hvis godkendelsen er opnået ved svig, jf. den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 14 a, stk. 5, nr. 1, hvis udlændingen bliver omfattet af udlændingelovens § 14 a, stk. 2, jf. den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 14 a, stk. 5, nr. 3, hvis udlændingen udebliver fra indkvarteringsstedet, jf. den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 14 a, stk. 5, nr. 5, eller hvis udlændingen ikke betaler de udgifter, som den pågældende måtte være blevet pålagt at betale i medfør af udlændingelovens § 42 a, stk. 4, 1 pkt., jf. den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 14 a, stk. 5, nr. 6.

For så vidt angår udlændinge, der er blevet meddelt godkendelse til beskæftigelse forud for lovens ikrafttræden, og som ikke betaler de udgifter, den pågældende er blevet pålagt at betale i medfør af udlændingelovens § 42 a, stk. 4, 1 pkt., vil Udlændingestyrelsen på tidspunktet for lovens ikrafttræden kunne inddrage godkendelsen til beskæftigelse, såfremt udlændingen på tidspunktet for lovens ikrafttræden fortsat ikke betaler de udgifter som den pågældende er blevet på-

lagt at betale af Udlændingestyrelsen. Forfalden gæld, der er stiftet inden lovens ikrafttræden, vil imidlertid ikke kunne danne grundlag for inddragelse.

Det foreslås i § 5, stk. 4, at udlændingelovens § 42 k, stk. 6, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 11, får virkning for udlændinge, der på tidspunktet for lovens ikrafttræden er indkvarteret i egen bolig i medfør af udlændingelovens § 42 k.

Det betyder, at Udlændingestyrelsen fra lovens ikrafttræden vil kunne inddrage en godkendelse til at flytte i egen bolig, såfremt betingelserne i den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 42 k, stk. 6, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 11, er opfyldt.

Dette indebærer, at udlændinge, der forud for lovens ikrafttræden er meddelt godkendelse til at flytte i egen bolig efter udlændingelovens § 42 k, stk. 1, på tidspunktet for lovens ikrafttræden – udover på baggrund af de eksisterende inddragelsesgrunde, hvorefter en godkendelse kan inddrages, såfremt betingelserne i stk. 1 ikke længere er opfyldt, eller vilkårene i den indgåede kontrakt ikke overholdes – vil kunne få inddraget godkendelsen til indkvartering i egen bolig, medmindre helt særlige grunde taler derimod, hvis godkendelsen er opnået ved svig, jf. den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 42 k, stk. 6, nr. 1, hvis udlændingen bliver omfattet af udlændingelovens § 42 k, stk. 2, jf. den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 42 k, stk. 6, nr. 3, eller hvis Udlændingen udebliver fra det indkvarteringssted, Udlændingestyrelsen har godkendt, jf. udlændingelovens § 42 k, stk. 1, eller uden tilladelse tager ophold uden for dette indkvarteringssted, jf. den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 42 k, stk. 6, nr. 5.

Det forudsættes, at Udlændingestyrelsen for de udlændinge, der på tidspunktet for lovens ikrafttræden allerede har en gyldig godkendelse til at flytte i egen bolig, skriftligt vejleder om de nye betingelser for godkendelsen.

Det foreslås i § 5, stk. 5, at udlændingelovens § 42 l, stk. 6, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 13, får virkning for udlændinge, der på tidspunktet for lovens ikrafttræden er indkvarteret privat i medfør af udlændingelovens § 42 l.

Det betyder, at Udlændingestyrelsen fra lovens ikrafttræden vil kunne inddrage en godkendelse til privat indkvartering, såfremt betingelserne i den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 42 l, stk. 6, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 13, er opfyldt.

Dette indebærer, at udlændinge, der forud for lovens ikrafttræden er meddelt godkendelse til privat indkvartering efter udlændingelovens § 42 l, stk. 1 eller 3, på tidspunktet for lovens ikrafttræden – udover på baggrund af de eksisterende inddragelsesgrunde, hvorefter en godkendelse kan inddrages, såfremt betingelserne i stk. 1 ikke længere er opfyldt, eller vilkårene i den indgåede kontrakt ikke overholdes – vil kunne få inddraget godkendelsen, medmindre helt særlige grunde taler derimod, hvis godkendelsen er opnået ved svig,

jf. den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 42 l, stk. 6, nr. 1, hvis udlændingen bliver omfattet af udlændingelovens § 42 l, stk. 2, jf. den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 42 l, stk. 6, nr. 3, eller hvis udlændingen udebliver fra det indkvarteringssted, Udlændingestyrelsen har godkendt, jf. udlændingelovens § 42 l, stk. 1 eller 3, eller uden tilladelse tager ophold uden for dette indkvarteringssted, jf. den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 42 l, stk. 6, nr. 5.

Det forudsættes, at Udlændingestyrelsen for de udlændinge, der på tidspunktet for lovens ikrafttræden allerede har en gyldig godkendelse til privat indkvartering, skriftligt vejleder om de nye betingelser for godkendelsen.

Det foreslås i § 5, stk. 6, at udlændingelovens § 46 a, stk. 5, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 16, ikke finder anvendelse for klager eller anmodninger om genoptagelse af afgørelser, der er indgivet før lovens ikrafttræden. Sådanne sager behandles af Udlændingenævnet.

Det betyder, at klager over eller anmodninger om genoptagelse over Udlændingestyrelsens afgørelser om afholdelse af udgifter til sociale foranstaltninger og sundhedsmæssige ydelser truffet efter udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, vedrørende udlændinge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, vil skulle behandles af Ankestyrelsen i stedet for Udlændingenævnet, såfremt klagen eller anmodningen indgives efter denne lovs ikrafttræden.

Sager, der er afgjort af Udlændingestyrelsen, henholdsvis Udlændingenævnet, før denne lovs ikrafttræden vil derfor skulle behandles af Ankestyrelsen, såfremt klagen eller anmodningen om genoptagelse af afgørelsen indgives efter denne lovs ikrafttræden.

Den foreslåede bestemmelses stk. 6 betyder endvidere, at klager eller anmodninger om genoptagelse over afgørelser, som fra og med denne lovs ikrafttræden ikke længere vil skulle behandles af Udlændingenævnet, men i stedet af Ankestyrelsen, vil skulle færdigbehandles af Udlændingenævnet, hvis klagen eller genoptagelsesansøgningen er indgivet før denne lovs ikrafttræden og fortsat er verserende ved lovens ikrafttræden.

Når Udlændingenævnet har truffet afgørelse i en sag, der efter den foreslåede bestemmelse skal færdigbehandles i nævnet, vil sagen blive omfattet af den ændrede kompetencefordeling. En anmodning om genoptagelse af sagen vil derfor skulle behandles af Ankestyrelsen i stedet for af Udlændingenævnet.

Det foreslås i § 5, stk. 7, at regler fastsat i medfør af udlændingelovens § 46 a, stk. 8, jf. lovbekendtgørelse nr. 1513 af 22. oktober 2020, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af forskrifter udstedt i medfør af udlændingelovens § 46 a, stk. 9.

Efter udlændingelovens § 46 a, stk. 8, kan udlændinge- og

integrationsministeren fastsætte nærmere regler om klagefrist for påklage til Udlændingestyrelsen af en dansk diplomatisk eller konsulær repræsentations afgørelse om afslag på en ansøgning om visum eller om annullering eller inddragelse af et allerede meddelt visum. Bemyndigelsen er udnyttet ved bekendtgørelse nr. 98 af 28. januar 2020 om udlændinges adgang til Danmark på grundlag af visum.

Som følge af lovforslagets § 1, nr. 16, hvorved det foreslås at indsætte et nyt stk. 5 i udlændingelovens § 46 a, bliver udlændingelovens § 46 a, stk. 8, til § 46 a, stk. 9.

Den foreslåede § 5, stk. 7, betyder, at reglerne i bekendtgørelse nr. 98 af 28. januar 2020, som er fastsat i medfør af udlændingelovens § 46 a, stk. 8, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af forskrifter, der udstedes i medfør af udlændingelovens § 46 a, stk. 9.

Det foreslås i § 5, stk. 8, at regler fastsat i medfør af udlændingelovens § 62 l, stk. 7-9, jf. lovbekendtgørelse nr. 1513 af 22. oktober 2020, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af forskrifter udstedt i medfør af udlændingelovens § 62 l, stk. 9-11.

Efter udlændingelovens § 62 l, stk. 7, kan udlændinge- og integrationsministeren fastsætte nærmere regler om foreløbige afgørelser efter stk. 3, herunder regler om skriftlig meddelelse af foreløbige afgørelser til repræsentanten, jf. § 56 a, stk. 1, om varigheden af afgørelsernes gyldighed og om styrelseschefen for Ankestyrelsens adgang til at træffe foreløbige afgørelser.

Efter udlændingelovens § 62 l, stk. 8, kan udlændinge- og integrationsministeren efter forhandling med børne- og socialministeren fastsætte regler om 1) børn og unge-udvalgets behandling af sager om anbringelse m.v., herunder om retten til at udtale sig over for børn og unge-udvalget, inden der træffes afgørelse, 2) fornyet afgørelse ved opretholdelse af længerevarende foranstaltninger, 3) den uledsagede mindreårige udlændings adgang til bisidder, 4) den uledsagede mindreårige udlændings adgang til gratis advokatbistand, 5) afholdelse af samtale med en uledsaget mindreårig udlænding, inden der træffes afgørelse om anbringelser, 6) orientering om retten til at se sagens akter og retten til at udtale sig, 7) ændring af anbringelsessted m.v. under opholdet og foreløbige afgørelser om ændring af anbringelsessted m.v., 8) anbringelse af en uledsaget mindreårig udlænding, der er indkvarteret på et privat opholdssted efter Udlændingestyrelsens anvisning herom, jf. § 42 a, stk. 7, og 9) Ankestyrelsens beføjelse til at tage sager om særlig støtte til uledsagede mindreårige udlændinge op af egen drift.

Bemyndigelserne er udnyttet ved bekendtgørelse nr. 1019 af 28. august 2017 om ro og orden på indkvarteringssteder og om anbringelse af uledsagede mindreårige udlændinge uden for indkvarteringsstederne.

Efter udlændingelovens § 62 l, stk. 9, kan børne- og socialministeren (nu social- og ældreministeren) efter forhandling med udlændinge- og integrationsministeren fastsætte nær-

mere regler om Udlændingestyrelsens betaling for uledsagede mindreårige udlændinges ophold på anbringelsessteder, når opholdet er led i en anbringelse efter stk. 1. Bemyndigelsen er udnyttet ved bekendtgørelse nr. 1017 af 19. august 2017 om finansiering af visse ydelser og tilbud efter lov om social service samt betaling for unges ophold i kriminalforsorgens institutioner.

Som følge af lovforslagets § 1, nr. 28, hvorved det foreslås at indsætte et nyt stk. 7 og 8 i udlændingelovens § 62 l, bliver udlændingelovens § 62 l, stk. 7-10, til § 62 l, stk. 9-12.

Den foreslåede § 5, stk. 8, betyder, at reglerne i bekendtgørelse nr. 1019 af 28. august 2019, som er fastsat i medfør af bl.a. udlændingelovens § 62 l, stk. 7 og 8, og reglerne i bekendtgørelse nr. 1017 af 19. august 2017, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af forskrifter, der udstedes i medfør af udlændingelovens § 62 l, stk. 9, 10 eller 11.

Til § 6

Efter udlændingelovens § 66 gælder loven ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, som de særlige færøske eller grønlandske forhold tilsiger.

Efter § 5 i lov nr. 1496 af 23. december 2014 om ændring af lov om dansk indfødsret (Accept af dobbelt statsborgerskab og betaling af gebyr i sager om dansk indfødsret), som bl.a. indførte muligheden for, at tidligere danske statsborgere under visse omstændigheder kunne generhverve dansk indfødsret ved afgivelse af skriftlig erklæring herom, gjaldt den tidligere erklæringsadgang ikke for Færøerne og Grønland, men kunne ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Ved kongelig anordning nr. 761 af 30. juli 2019 om ikrafttræden for Færøerne af ændringer af lov om dansk indfødsret blev bl.a. lov nr. 1496 af 23. december 2014 om ændring af lov om dansk indfødsret (Accept af dobbelt statsborgerskab og betaling af gebyr i sager om dansk indfødsret) sat i kraft for Færøerne.

Ved kongelig anordning nr. 1677 af 24. november 2020 om ikrafttræden for Grønland af ændringer af lov om dansk indfødsret blev bl.a. lov nr. 1496 af 23. december 2014 om ændring af lov om dansk indfødsret (Accept af dobbelt statsborgerskab og betaling af gebyr i sager om dansk indfødsret) sat i kraft for Grønland.

Efter § 68 i integrationsloven gælder loven ikke for Færøerne og Grønland.

Det foreslås på den baggrund, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, men at lovens §§ 1 og 2 ved kongelig anordning helt eller delvist kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de henholdsvis færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Det betyder, at lovens § 3 om ændring af integrationsloven ikke gælder for Færøerne og Grønland, da integrationsloven ikke gælder for Færøerne og Grønland og ikke kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland.

Det betyder endvidere, at lovens § 1 om ændring af udlændingeloven og lovens § 2 om ændring af indfødsretsloven heller ikke gælder for Færøerne og Grønland, men at disse bestemmelser dog ved kongelig anordning helt eller delvist kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de henholdsvis færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1513 af 22. oktober 2020, som ændret bl.a. ved lov nr. 2194 af 29. december 2020, lov nr. 2195 af 29. december 2020, § 3 i lov nr. 415 af 13. marts 2021 og senest ved § 1 i lov nr. 721 af 27. april 2021, foretages følgende ændringer:

§ 4 a. ---

Stk. 2. ---

1. I § 4 a, indsættes som stk. 3:

»Stk. 3. Der kan i medfør af Schengenkonventionens artikel 18 udstedes visum til længerevarende ophold med gyldighed begrænset til Danmark (langtidsvisum), dog højst med en gyldighedsperiode på 1 år, til en udlænding, der er meddelt opholdstilladelse efter Wienerkonventionen om diplomatiske forbindelser, Wienerkonventionen om konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster indgået i medfør af lov om rettigheder og immuniteter for internationale organisationer, jf. § 47, stk. 1, med henblik på at udlændingen kan indrejse her i landet og få udstedt et opholdskort.«

§ 4 c. ---

Stk. 2-6. ---

2. I § 4 c indsættes som stk. 7 og 8:

»Stk. 7. En udlænding kan ikke få visum efter § 4, stk. 1, i 3 år, hvis udlændingen efter indrejsen føder et barn her i landet, uden forinden indrejsen at have indgået aftale med et privat fødested om fødslen, jf. dog stk. 8.

Stk. 8. Stk. 7 finder ikke anvendelse, hvis udlændingen godtgør, at fødslen her i landet skyldes omstændigheder, der ikke kan lægges udlændingen til last, eller hvis der foreligger ganske særlige grunde, herunder hvis en afskæring af udlændingens muligheder for at få visum vil udgøre en åbenbart uforholdsmæssig reaktion.«

3. § 4 e ophæves.

§ 4 e. En dansk diplomatisk eller konsulær repræsentations afgørelse efter § 47, stk. 2, om at meddele afslag på en ansøgning om visum eller om at annullere eller inddrage et allerede meddelt visum kan, jf. stk. 3, meddeles ansøgeren alene ved brug af en standardformular til underretning om og begrundelse for afslag på eller annullering eller inddragelse af visum. Afgørelsen udfærdiges i overensstemmelse med reglerne i visumkodeksen.

Stk. 2. Stk. 1 finder ikke anvendelse, hvis udlændingen er omfattet af de regler, der er nævnt i § 2, stk. 4 (EU-reglerne).

Stk. 3. Udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte regler om, hvilke typer af afgørelser der er omfattet af stk. 1.

§ 14 a. ---

Stk. 2. Stk. 1 gælder ikke for

1-3) ---

4) udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i flygtningekonventionen af 28. juli 1951,

5-7) ---

4. § 14 a, stk. 2, nr. 4, affattes således:

»4) udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i § 10, men som ikke kan udsendes af landet, jf. § 31,«.

5. I § 14 a indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

Stk. 3. Udlændingestyrelsen indgår en kontrakt om beskæftigelsen med udlændingen. Det skal indgå i kontrakten som et vilkår, at udlændingen medvirker til oplysning af sin sag om opholdstilladelse i medfør af § 7, jf. § 40, stk. 1, 1. og 2. pkt., og efter afslag på eller frafald af ansøgningen om opholdstilladelse medvirker til udrejsen uden ugrundet ophold, jf. § 40, stk. 6, 1. pkt. Udlændingestyrelsen vejleder i forbindelse med indgåelse af kontrakten udlændingen mundtligt og skriftligt om vilkårene for beskæftigelsen, herunder navnlig kravet om medvirken.

Stk. 4. Udlændingestyrelsen træffer, medmindre helt særlige grunde taler derimod, afgørelse om, at en udlænding, som har taget beskæftigelse efter denne bestemmelse og ikke længere opfylder betingelserne herfor eller ikke overholder vilkårene i den indgåede kontrakt, jf. stk. 3, ikke længere har ret til at tage beskæftigelse.

Stk. 5. Udlændingestyrelsen kan forhåndsgodkende overenskomstdækkede virksomheder, som på godkendelsestidspunktet ikke er omfattet af en lovlige konflikt, til ansættelse af udlændinge efter denne paragraf.

§ 25 a. En udlænding, som ikke har haft lovligt ophold her i landet i længere tid end de sidste 6 måneder, kan endvidere udvises, hvis

1) udlændingen uden for de i §§ 22-24 nævnte tilfælde er dømt for overtrædelse af § 42 a, stk. 7, 4. pkt., jf. § 60, stk. 1, straffelovens §§ 119, 119 b, 243, 244, 266, 276-283 eller 290, toldlovens § 73, stk. 2, jf. stk. 1, nr. 1, lov om våben og eksplosivstoffer eller lov om knive og blankvåben m.v. eller udlændingen over for politiet har erkendt overtrædelsen eller er pågrebet under eller i umiddelbar tilknytning til udøvelsen af det strafbare forhold, eller

2) ---

§ 34. ---

Stk. 2. Politiet kan, hvis det skønnes hensigtsmæssigt for at sikre udlændingens tilstedeværelse eller medvirken til sagens behandling eller udrejsen bestemme, at en udlænding skal give møde hos politiet på nærmere angivne tidspunkter, såfremt

1-3) ---

4) udlændingen ikke efterkommer Udlændingestyrelsens bestemmelse om, at udlændingen skal tage ophold efter Ud-

»*Stk. 3.* Godkendelse til beskæftigelse efter stk. 1 meddeles for højst 1 år og kan herefter forlænges for perioder på op til 1 år ad gangen. En ansøgning om forlængelse af godkendelse til beskæftigelse skal indgives før godkendelsens udløb.«

Stk. 3-5 bliver herefter stk. 4-6

6. § 14 a, stk. 4, som bliver stk. 5, affattes således:

»Medmindre helt særlige grunde taler derimod, træffer Udlændingestyrelsen afgørelse om, at en udlænding, som er meddelt en godkendelse til beskæftigelse efter denne bestemmelse, ikke længere har ret til at tage beskæftigelse i følgende tilfælde:

- 1) Godkendelsen efter stk. 1 er opnået ved svig.
- 2) Betingelserne i stk. 1 ikke længere er opfyldt.
- 3) Udlændingen efter tidspunktet for godkendelse efter stk. 1 bliver omfattet af en af undtagelserne i stk. 2.
- 4) Vilkaerne i den indgåede kontrakt, jf. stk. 4, ikke overholdes.
- 5) Udlændingen udebliver fra sit indkvarteringssted omfattet af § 42 a, stk. 5, eller uden tilladelse har taget ophold uden for et indkvarteringssted.
- 6) Udlændingen ikke betaler de udgifter, som den pågældende er pålagt at betale i medfør af § 42 a, stk. 4, 1. pkt.«

7. I § 25 a, stk. 1, nr. 1, og § 60, stk. 1, 1. pkt., ændres »§ 42 a, stk. 7, 4. pkt.« til: »§ 42 a, stk. 7, 5. pkt.«

8. I § 34, stk. 2, nr. 4, § 36, stk. 2, 1. pkt., § 36, stk. 5, § 36, stk. 6, § 46 a, stk. 6, nr. 1, der bliver stk. 7, nr. 1, og § 60,

lændingestyrelsens nærmere bestemmelse, jf. § 42 a, stk. 7, 3. pkt., og stk. 8, 2. pkt., og § 42 d, stk. 2, 2. pkt.

stk. 1, 1. pkt., ændres »§ 42 a, stk. 7, 3. pkt.« til: »§ 42 a, stk. 7, 4. pkt.«

§ 36. ---

Stk. 2. En udlænding kan frihedsberøves, såfremt den pågældende ikke efterkommer Udlændingestyrelsens bestemmelse om at tage ophold, jf. § 42 a, stk. 7, 3. pkt., og stk. 8, 2. pkt., og § 42 d, stk. 2, 2. pkt. En udlænding, som har indgivet ansøgning om opholdstilladelse i medfør af § 7, kan endvidere frihedsberøves, hvis udlændingen uden rimelig grund udebliver fra en afhøring ved politiet eller Udlændingestyrelsen, hvortil den pågældende er indkaldt.

Stk. 3-4. ---

Stk. 5. Drager politiet omsorg for en udlændings udrejse, og medvirker udlændingen ikke hertil, jf. § 40, stk. 6, 1. pkt., skal udlændingen så vidt muligt frihedsberøves med henblik på at sikre, at udlændingen meddeler de nødvendige oplysninger til udrejsen og medvirker til tilvejebringelse af den nødvendige rejselegitimation og visum og til udrejsen i øvrigt, hvis de i § 34 og § 42 a, stk. 7, 3. pkt., stk. 8, 2. pkt., og stk. 14, nævnte foranstaltninger ikke er tilstrækkelige.

Stk. 6. En udlænding, der af Udlændingestyrelsen i medfør af § 53 b, stk. 1, eller Flygtningenævnet er meddelt afslag på en ansøgning om opholdstilladelse i medfør af § 7, og hvor politiet drager omsorg for udlændingens udrejse og udlændingen ikke medvirker hertil, jf. § 40, stk. 6, 1. pkt., skal så vidt muligt frihedsberøves, såfremt de i § 34 og § 42 a, stk. 7, 3. pkt., stk. 8, 2. pkt., og stk. 12, nævnte foranstaltninger ikke er tilstrækkelige til at sikre udlændingens medvirken til udrejsen.

Stk. 7-10. ---

§ 42 a. ---

Stk. 2-6. ---

Stk. 7. Udlændingestyrelsen træffer bestemmelse om indkvarteringen af udlændinge omfattet af stk. 1 og 2, jf. stk. 3. Ved indkvarteringen skal Udlændingestyrelsen så vidt muligt tage hensyn til, om der er tale om nyankomne asylansøgere eller asylansøgere, der har fået afslag på en ansøgning om opholdstilladelse efter § 7. Hvis en udlænding ikke efterkommer Udlændingestyrelsens anvisning om indkvartering, kan Udlændingestyrelsen pålægge udlændingen at tage ophold på et indkvarteringssted efter Udlændingestyrelsens nærmere bestemmelse. Udlændinge omfattet af stk. 1 og 2, jf. stk. 3, må ikke gennem voldelig eller truende adfærd over for personer, der udfører opgaver med driften af et indkvarteringssted for udlændinge, eller over for personer, der i øvrigt opholder sig på indkvarteringsstedet, lægge hindringer i vejen for udførelsen af opgaver med driften af indkvarteringsstedet eller for opretholdelsen af ro og orden på indkvarteringsstedet.

Stk. 8-19. ---

§ 42 k. ---

Stk. 2. Stk. 1 gælder ikke for 1-3) ---

9. I § 42 a, stk. 7, indsættes efter 2. pkt. som nyt punktum:

»Indkvarteringen af en mindreårig udlænding, der er samlevende eller har indgået ægteskab, religiøs vielse uden borgerlig gyldighed eller andet ægteskabslignende forhold, sker separat af hensyn til den mindreåriges tarv, herunder hensynet til at give den mindreårige en betænkingsperiode, medmindre hensynet til familiens enhed tilsiger fælles indkvartering, og dette ikke er i strid med den mindreåriges tarv.«

4) udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i flygtningekonventionen af 28. juli 1951,

5-7) ---

Stk. 3-5. ---

Stk. 6. Udlændingestyrelsen træffer, medmindre helt særlige grunde taler derimod, afgørelse om, at en udlænding, som er flyttet i egen bolig efter stk. 1, og som ikke længere opfylder betingelserne herfor eller ikke overholder vilkårene i den indgåede kontrakt, jf. stk. 5, skal tage ophold på et indkvarteringssted efter Udlændingestyrelsens nærmere bestemmelse.

Stk. 7. ---

§ 42 l. ---

Stk. 2. Stk. 1 gælder ikke for

1-4) ---

5) udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i flygtningekonventionen af 28. juli 1951, og

6) ---

Stk. 3-5. ---

Stk. 6. Udlændingestyrelsen træffer, medmindre helt særlige grunde taler derimod, afgørelse om, at en udlænding, som er indkvarteret i medfør af denne paragraf og ikke længere opfylder betingelserne herfor eller ikke overholder vilkårene i den indgåede kontrakt, jf. stk. 4, skal tage ophold på et indkvarteringssted efter Udlændingestyrelsens nærmere bestemmelse.

Stk. 7. ---

§ 45 a. ---

Stk. 2-4. ---

10. § 42 k, stk. 2, nr. 4, affattes således:

»4) udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i § 10, men som ikke kan udsendes af landet, jf. § 31,«.

11. § 42 k, stk. 6, affattes således:

»Medmindre helt særlige grunde taler derimod, træffer Udlændingestyrelsen afgørelse om, at en udlænding, som er meddelt en godkendelse til at flytte i egen bolig efter denne bestemmelse, skal tage ophold på et indkvarteringssted efter Udlændingestyrelsens nærmere bestemmelse i følgende tilfælde:

- 1) Godkendelsen efter stk. 1 er opnået ved sving.
- 2) Betingelserne i stk. 1 ikke længere er opfyldt.
- 3) Udlændingen efter tidspunktet for godkendelse efter stk. 1 bliver omfattet af en af undtagelserne i stk. 2.
- 4) Vilkaerne i den indgåede kontrakt, jf. stk. 5, ikke overholdes.
- 5) Udlændingen udebliver fra det indkvarteringssted Udlændingestyrelsen har godkendt, jf. stk. 1, eller uden tilladelse tager ophold uden for dette indkvarteringssted.«

12. § 42 l, stk. 2, nr. 5, affattes således:

»5) udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i § 10, men som ikke kan udsendes af landet, jf. § 31, og«.

13. § 42 l, stk. 6, affattes således:

»Medmindre helt særlige grunde taler derimod, træffer Udlændingestyrelsen afgørelse om, at en udlænding, som er meddelt en godkendelse til at indkvartere sig privat efter denne bestemmelse, skal tage ophold på et indkvarteringssted efter Udlændingestyrelsens nærmere bestemmelse i følgende tilfælde:

- 1) Godkendelsen efter stk. 1 eller 3 er opnået ved sving.
- 2) Betingelserne i stk. 1 eller 3 ikke længere er opfyldt.
- 3) Udlændingen bliver omfattet af en af undtagelserne i stk. 2.
- 4) Vilkaerne i den indgåede kontrakt, jf. stk. 4, ikke overholdes.
- 5) Udlændingen udebliver fra det indkvarteringssted Udlændingestyrelsen har godkendt efter stk. 1 eller 3, eller uden tilladelse tager ophold uden for det indkvarteringssted.«

14. I § 45 a indsættes som *stk. 5*:

»*Stk. 5.* Styrelsen for International Rekruttering og Integration, Udenrigsministeriet og efterretningstjenesterne kan uden udlændingens samtykke udveksle oplysninger fra en sag omfattet af § 47, stk. 1, i det omfang dette kan have betydning for efterretningstjenesternes varetagelse af sikker-

§ 46 a. Udlændingestyrelsens og Styrelsen for International Rekruttering og Integrations afgørelser efter denne lov kan påklages til Udlændingenævnet, jf. dog stk. 4 og 6 og § 53 a. *Stk. 2-4. ---*

Stk. 5. En dansk diplomatisk eller konsulær repræsentations afgørelse om afslag på en ansøgning om visum eller om annullering eller inddragelse af et allerede meddelt visum, jf. § 47, stk. 2, kan påklages til Udlændingestyrelsen. En afgørelse, der er meddelt ansøgeren alene ved brug af en standardformular, jf. § 4 e, stk. 1, anses for påklaget til Udlændingestyrelsen.

Stk. 6. Følgende afgørelser kan ikke påklages:

1) Udlændingestyrelsens og Styrelsen for International Rekruttering og Integrations afgørelser om afvisning, der er truffet efter regler udstedt i medfør af § 9 g, stk. 1, 2. pkt., og stk. 2, 2. pkt., og afgørelser efter § 9 g, stk. 3, § 9 h, stk. 8, 1. pkt., § 9 h, stk. 9, 1. pkt., jf. stk. 5, 1. pkt., jf. stk. 1, § 9 h, stk. 14, § 11, stk. 10, § 27, § 29 c, stk. 1, § 32 a, § 33, stk. 1, 2 og 5-7, §§ 33 a og 33 b, § 40, stk. 13, § 42 a, stk. 7, 3. pkt., og stk. 8 og 10, § 42 b, stk. 1, 3 og 7-9, § 42 d, stk. 2, § 46 e og § 53 b.

Stk. 7. ---

Stk. 8. Udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler om klagefrist for de typer af afgørelser, der er omfattet af stk. 5, 1. pkt.

§ 47. Opholdstilladelse til personer, som i medfør af Wienerkonventionen om diplomatiske forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster indgået i medfør af lov om rettigheder og immuniteter for internationale organisationer nyder diplomatiske rettigheder, samt disses private tjenstepersonale, der tiltræder deres funktion i Danmark, og som er omfattet af artikel 1 h i Wienerkonventionen eller af mellemfolkelige overenskomster indgået i medfør af lov om rettigheder og immuniteter for internationale organisationer, meddeles af udenrigsministeren. Opholdstilladelse til familiemedlemmer til personer omfattet af 1. pkt. meddeles ligeledes af udenrigsministeren.

Stk. 2. Der kan efter aftale mellem udlændinge- og integrationsministeren og udenrigsministeren gives danske diplomatiske og konsulære repræsentationer i udlandet bemyndigelse til at træffe afgørelse i sager om visum og til at udstede og meddele opholdstilladelse og arbejdstilladelse. Efter

hedsmæssige opgaver eller udenrigsministerens behandling af sager efter § 47, stk. 1.«

15. I § 46 a, stk. 1, ændres »stk. 4 og 6« til: »stk. 4, 5 og 7«.

16. I § 46 a indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:

»*Stk. 5.* Udlændingestyrelsens afgørelser om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser og sociale foranstaltninger, jf. § 42 a, stk. 1 og 2, vedrørende udlændinge, der er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse efter § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, kan påklages til Ankestyrelsen. Kapitel 9 og 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område finder anvendelse på sådanne afgørelser.«

Stk. 5-8 bliver herefter til stk. 6-9.

17. § 46 a, stk. 5, 2. pkt., der bliver stk. 6, 2. pkt., ophæves.

18. I § 46 a, stk. 6, nr. 1, der bliver stk. 7, nr. 1, indsættes som 2. pkt.:

»En afgørelse efter § 42 a, stk. 7, 4. pkt., om separat indkvartering, jf. § 42 a, stk. 7, 3. pkt., kan dog påklages.«

19. I § 46 a, stk. 8, der bliver stk. 9, ændres »stk. 5, 1. pkt.« til: »stk. 6.«

20. I § 47 stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »forbindelser«: », Wienerkonventionen om konsulære forbindelser«, og »artikel 1 h i Wienerkonventionen« ændres til: »artikel 1 h i Wienerkonventionen om diplomatiske forbindelser, artikel 1 j i Wienerkonventionen om konsulære forbindelser«.

21. I § 47 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»*Stk. 2.* Afgørelser efter § 4 a, stk. 3, træffes af udenrigsministeren i forlængelse af, at en udlænding er meddelt opholdstilladelse efter Wienerkonventionen om diplomatiske forbindelser, Wienerkonventionen om konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster indgået i medfør

aftale med et andet land kan udenrigsministeren efter aftale med udlændinge- og integrationsministeren bemyndige udenlandske diplomatiske og konsulære repræsentationer i udlandet til at udstede visum efter § 4 a, stk. 2, opholdstilladelse og arbejdstilladelse. Udenrigsministeren kan efter aftale med udlændinge- og integrationsministeren indgå repræsentationsaftaler med udenlandske diplomatiske og konsulære repræsentationer i udlandet i overensstemmelse med visumkodeksens artikel 8.

Stk. 3. ---

§ 56 b. En uledsaget mindreårig udlænding, der er fyldt 12 år, og en repræsentant for en uledsaget mindreårig udlænding, jf. § 56 a, stk. 1, kan klage over børn og unge-udvalgets afgørelser efter § 62 l, stk. 1, § 62 l, stk. 3, 2. pkt., og § 62 q, stk. 6, og børn og unge-udvalgets afgørelser efter regler fastsat i medfør af § 62 l, stk. 8, og § 62 u, stk. 2.

Stk. 2-3. ---

§ 56 e. En uledsaget mindreårig udlænding, der er fyldt 12 år, og en repræsentant for en uledsaget mindreårig udlænding, jf. § 56 a, stk. 1, kan klage over kommunalbestyrelsens afgørelser efter § 62 m, stk. 3, og § 62 r, stk. 2, og kommunalbestyrelsens afgørelser efter regler fastsat i medfør af § 62 l, stk. 8, og § 62 u, stk. 2.

Stk. 2-3. ---

§ 58 h. Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration forestår konsultationer med myndighederne i et andet Schengenland i medfør af Schengenkonventionens artikel 25.

Stk. 2. Finder Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for International Rekruttering og Integration efter de i stk. 1 nævnte konsultationer, at en i medfør af § 58 g indberettet udlænding bør slettes som uønsket i SIS II, sletter Rigspolitechefen den pågældende i SIS II.

§ 60. Overtrædelse af de i medfør af § 34, stk. 1-3 og 7, § 42 a, stk. 7, 3. pkt., § 42 a, stk. 8, 2. pkt. eller § 42 d, stk. 2, 2. pkt., givne pålæg, § 39, stk. 1 og 3, § 40, stk. 1, 1., 2. og 4. pkt., og stk. 3 og 5, og § 42 a, stk. 7, 4. pkt., og stk. 8, 4. pkt., eller tilsidesættelse af de betingelser, der er knyttet til en tilladelse efter loven, straffes med bøde eller under skærpende omstændigheder med fængsel indtil 1 år. Overtrædelse af § 40, stk. 6, straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år. Overtrædelse af § 44 a, stk. 11, 1. pkt., straffes med bøde.

Stk. 2-4. ---

§ 62 l. Børn og unge-udvalget i den kommune, hvor

af lov om rettigheder og immuniteter for internationale organisationer, jf. stk. 1.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

22. I § 47, stk. 2, 2. pkt., som bliver stk. 3, 2. pkt., ændres »stk. 2« til: »stk. 2 og 3«.

23. I § 56 b, stk. 1, ændres »§ 62 l, stk. 1« til: »§ 62 l, stk. 1, 1. pkt.«

24. I § 56 b, stk. 1 og § 56 e, stk. 1, ændres »§ 62 l, stk. 8« til: »§ 62 l, stk. 10«.

25. I § 58 h, stk. 1, indsættes efter »Integration«: »og Udenrigsministeriet«.

26. I § 58 h, stk. 2, indsættes efter »Integration«: »eller Udenrigsministeriet«.

27. I § 62 l, stk. 1, indsættes som 2. og 3. pkt.:

indkvarteringsstedet ligger, kan træffe afgørelse om, at en uledsaget mindreårig udlænding, der er indkvarteret på et indkvarteringssted, jf. § 42 a, stk. 5, og som er omfattet af § 42 a, stk. 1, 1. pkt., eller stk. 2, skal anbringes uden for indkvarteringsstedet på et anbringelsessted efter § 66, stk. 1, i lov om social service, herunder på delvis lukkede døgninstitutioner og delvis lukkede afdelinger, sikrede døgninstitutioner og særligt sikrede afdelinger, hvis der er en åbenbar risiko for, at den uledsagede mindreårige udlændings sundhed eller udvikling lider alvorlig skade på grund af utilstrækkelig omsorg, behandling, overgreb, kriminell adfærd, misbrugsproblemer eller andre adfærds- eller tilpasningsproblemer.

Stk. 2-10. ---

»Kommunalbestyrelsen har ansvaret for, at afgørelser truffet efter 1. pkt. og afgørelser truffet efter regler fastsat i medfør af stk. 10, nr. 7, fuldbyrdes. Kommunen har mod behørig legitimation og uden retskendelse adgang til et indkvarteringssted, jf. § 42 a, stk. 5, eller et anbringelsessted, jf. § 66, stk. 1, i lov om social service, for at eftersøge og medtage en uledsaget mindreårig udlænding med henblik på fuldbyrdelse af disse afgørelser.«

28. I § 62 l indsættes efter stk. 6 som nye stykker:

»*Stk. 7.* Fuldbyrdelse af afgørelser truffet efter stk. 1, 1. pkt., og afgørelser truffet efter regler fastsat i medfør af stk. 10, nr. 7, skal ske så skånsomt, som omstændighederne tillader, og med henblik på at sikre den uledsagede mindreårige udlændings tarv. Kommunen skal afsøge mulighederne for at opnå den uledsagede mindreårige udlændings og den pågældendes repræsentants, jf. § 56 a, stk. 1, og eventuelt andre familiemedlemmers eller netværkets frivillige medvirken til afgørelsens fuldbyrdelse, medmindre hensynet til den pågældendes behov i afgørende grad taler imod.

Stk. 8. Politiet yder bistand til kommunen ved udøvelsen af beføjelser efter stk. 1, 3. pkt. Regler fastsat i medfør af § 64, stk. 5, 2. pkt., i lov om social service finder tilsvarende anvendelse for politiets bistand efter 1. pkt. Fuldbyrdelse af en afgørelse truffet efter regler fastsat i medfør af stk. 10, nr. 7, hvor politiet yder bistand til kommunen efter 1. pkt., skal registreres og indberettes af kommunen til Ankestyrelsen. Ankestyrelsen udarbejder årligt en oversigt over anvendelsen af bestemmelsen.«

Stk. 7-10 bliver herefter stk. 9-12.

§ 2

I Lov om dansk indfødsret, jf. lovbekendtgørelse nr. 1191 af 5. august 2020, foretages følgende ændring:

§ 5. ---

1. Efter § 5 indsættes:

»§ 5 A. En tidligere dansk statsborger, der har fortabt sin danske indfødsret i medfør af den tidligere gældende § 7 i lov om dansk indfødsret, jf. lovbekendtgørelse nr. 422 af 7. juni 2004, og som opfylder betingelserne i stk. 2 og 3, erhverver dansk indfødsret ved inden den 1. juli 2026 over for Udlændinge- og Integrationsministeriet at afgive skriftlig erklæring herom.

Stk. 2. Erklæring efter stk. 1 kan afgives af tidligere danske statsborgere, der ikke er idømt en ubetinget frihedsstraf i perioden mellem fortabelsen af den danske indfødsret og afgivelsen af erklæring, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. For tidligere danske statsborgere over 22 år, der er født i udlandet, er det i tilfælde, hvor der ikke ved det fyldte 22. år er truffet en afgørelse i medfør af § 8 i lov om dansk

§ 12. Ved indgivelse af ansøgning om dansk indfødsret ved naturalisation for ansøgere, der er fyldt 18 år, og ved indgivelse af ansøgning om bevis for eller bevarelse af dansk indfødsret betales et gebyr på 1.200 kr. Ved afgivelse af erklæring om dansk indfødsret betales et gebyr på 1.100 kr. Gebyr for ansøgninger om dansk indfødsret ved naturalisation, ansøgninger om bevis for eller bevarelse af dansk indfødsret og gebyr for afgivelse af erklæring om dansk indfødsret betales til Udlændinge- og Integrationsministeriet. Der betales ikke gebyr for børn, der er omfattet af forældres erklæring eller ansøgning om dansk indfødsret, jf. § 5 og § 6, stk. 2. Der betales kun gebyr en gang for ansøgning om naturalisation, en gang for ansøgning om bevis for dansk indfødsret og en gang for afgivelse af erklæring om dansk indfødsret. Det påhviler ansøgeren og den erklærende at dokumentere, at eventuelle gebyrer tidligere er betalt. Gebyrerne betales ikke tilbage, hvis ansøgningen ikke imødekommes, eller hvis erklæringen afvises. Betaler ansøgeren eller den erklærende et beløb, der overstiger det gebyr, der skal betales efter 1. eller 2. pkt., tilbagebetales det overskydende beløb ikke, hvis dette beløb udgør højst 30 kr.

Stk. 2-9. ---

§ 22. En udlænding omfattet af § 2, stk. 2, 3 eller 4, der ikke modtager hjælp efter §§ 22-25 i lov om aktiv socialpolitik, og som har bestået Prøve i Dansk 2, jf. § 9, stk. 1, i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. eller FVU-læsning, trin 2, jf. lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne, eller tilsvarende eller højere prøve i dansk, kan efter ansøgning modtage en danskbonus, som udbetales som et skattefrit engangsbeløb på 6.000 kr. (2017-niveau).

indfødsret, endvidere en betingelse, at de pågældende inden det fyldte 22. år har haft bopæl her i riget eller ophold her i riget af sammenlagt mindst 1 års varighed.

Stk. 4. Erhverver en tidligere dansk statsborger indfødsret ved afgivelse af erklæring i medfør af stk. 1, tilkommer indfødsretten også den pågældendes barn, herunder adoptivbarn, medmindre det udtrykkeligt er angivet, at et barn ikke skal være omfattet af erhvervelsen af indfødsret. Det er en forudsætning for et barns erhvervelse af dansk indfødsret, at den erklærende har del i forældremyndigheden over barnet, og at barnet er ugift og under 18 år. Er barnet undergivet fælles forældremyndighed, skal den anden forældremyndighedsindehaver meddele samtykke til, at barnet erhverver indfødsret med den erklærende. For et adoptivbarn er det tillige en betingelse, at adoptionen har gyldighed efter dansk ret. Det er endvidere en forudsætning for et barns erhvervelse af dansk indfødsret, at barnet opfylder det samme vandelsskrav, som stilles til den erklærende."

2. I § 12, stk. 1, 4. pkt., indsættes efter ”§ 5”: ”, § 5 A”.

§ 3

I integrationsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1146 af 22. juni 2020, som ændret ved lov nr. 2189 af 29. december 2020, foretages følgende ændring:

1. § 22, stk. 1, affattes således:

»En udlænding omfattet af § 2, stk. 2, 3 eller 4, der er blevet tilbudt et selvforsørgelses- og hjemrejseprogram eller et introduktionsprogram, jf. § 16, stk. 1, 2 eller 9, ikke modtager hjælp efter §§ 22-25 i lov om aktiv socialpolitik og efter den 1. januar 2018 har bestået Prøve i Dansk 2, jf. § 9, stk. 1, i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. eller FVU-læsning, trin 2, jf. lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne, eller tilsvarende eller højere prøve i dansk, kan efter ansøgning

modtage en danskbonus, som udbetales som et skattefrit engangsbeløb på 6.494 kr. (2021-niveau).«

Stk. 2-3. ---